

LETNO POROČILO
DRUŽBE IN SKUPINE
HSE 2013

00/ KAZALO

1 UVOD	7
1.1 Pismo direktorja	7
1.2 Poročilo nadzornega sveta	8
1.2.1 Mnenje o delu generalnega direktorja v letu 2013	8
1.2.2 Spremljanje in nadzor poslovanja družbe	8
1.2.3 Razkritje stroškov delovanja organa nadzora	11
1.2.4 Mnenje o poslovanju družbe v letu 2013	12
1.2.5 Preveritev letnega poročila ter stališče do revizijskega poročila	12
1.2.6 Ugotovitev in predlog uporabe bilančnega dobička	12
1.3 Dejavnosti proizvodnje in trgovanja z EE v skupini HSE	14
1.4 Poudarki poslovanja družbe in skupine HSE	15
2 POSLOVNO POROČILO	18
2.1 Kronologija pomembnejših dogodkov skupine HSE v letu 2013	18
2.2 Pomembni dogodki po koncu poslovnega leta	20
2.3 Obvladujoča družba	22
2.3.1 Splošni podatki obvladujoče družbe	22
2.3.2 Organiziranost obvladujoče družbe	23
2.3.3 Upravljanje obvladujoče družbe	24
2.3.4 Izjava o upravljanju družbe	26
2.3.5 Poročilo o izvajanju priporočil SOD v letu 2013	28
2.4 Predstavitev skupine HSE	28
2.4.1 Upravljanje skupine HSE	43
2.5 Poslovna politika skupine HSE	45
2.6 Strateške usmeritve skupine HSE	45
2.7 Politika sistema vodenja	47
2.7.1 Pridobljeni certifikati družb skupine HSE	47
2.7.2 Doseganje ciljev na področju kakovosti	47
2.7.3 Doseganje ciljev na področju ravnanja z okoljem	48
2.7.4 Doseganje ciljev na področju varnosti in zdravja pri delu (VZD)	48
2.7.5 Doseganje ciljev na področju varovanja informacij	48
2.7.6 Družini prijazno podjetje	48
2.8 Tržni položaj	49
2.8.1 Značilnosti gospodarskega okolja v Sloveniji	49
2.8.2 Tržno okolje elektrogospodarstva	50
2.8.3 Razmere na trgih z EE	50

2.9 Prodaja in kupci	55
2.9.1 Ostale dejavnosti	56
2.10 Nabava in dobavitelji	57
2.10.1 Električna energija	57
2.11 Naložbe	59
2.11.1 Nadomestni blok 6	59
2.11.2 Hidroelektrarne na spodnji Savi	60
2.11.3 Hidroelektrarne na srednji Savi	61
2.11.4 ČHE Kozjak	62
2.11.5 Rekonstrukcija II. faza HE Doblar I, Plave I	62
2.11.6 Vlaganja PV	62
2.12 Informatika	63
2.13 Analiza uspešnosti poslovanja	64
2.13.1 Kazalniki obvladujoče družbe	69
2.13.2 Kazalniki skupine HSE	75
2.14 Upravljanje s tveganji	81
2.14.1 Poročilo o delu odbora za upravljanje s tveganji HSE za leto 2013	81
2.14.2 Poslovna tveganja	82
2.15 Komuniciranje z javnostmi	91
2.16 Raziskave in razvoj	92
2.16.1 Koordinacija naložbenih in razvojnih projektov skupine HSE	92
2.16.2 Priprava Strateškega razvojnega koncepta skupine HSE za obdobje 2013-2020 s pogledom do 2030	92
2.16.3 Sodelovanje pri pripravi relevantnih zakonodajnih in strateških dokumentov	92
2.16.4 Nepovratni viri financirana za R&R projektov	93
2.17 Načrti za prihodnost	93
3 POROČILO O DRUŽBENI ODGOVORNOSTI	95
3.1 Odgovornost do zaposlenih	95
3.1.1 Zaposleni v obvladujoči družbi	95
3.1.2 Zaposleni v skupini HSE	96
3.2 Odgovornost do naravnega okolja	98
3.3 Odgovornost do širše družbene skupnosti	99
4 RAČUNOVODSKO POROČILO DRUŽBE HSE	101
4.1 Revizorjevo poročilo	102
4.2 Izjava o odgovornosti posloводства	105
4.3 Uvodna pojasnila k pripravi računovodskih izkazov	105
4.4 Računovodski izkazi	106
4.4.1 Izkaz finančnega položaja	106
4.4.2 Izkaz poslovnega izida	107
4.4.3 Izkaz drugega vseobsegajočega donosa	107
4.4.4 Izkaz denarnega toka	108
4.4.5 Izkaz sprememb lastniškega kapitala	109

4.5	Pojasnila k računovodskim izkazom	110
4.5.1	Poročajoča družba	110
4.5.2	Podlaga za sestavo	110
4.5.3	Podlaga za merjenje	114
4.5.4	Valutna poročanja	114
4.5.5	Uporaba ocen in presoj	114
4.5.6	Podružnice in predstavništva	115
4.5.7	Pomembne računovodske usmeritve	115
4.5.8	Razkritja k računovodskim izkazom	123
5	RAČUNOVODSKO POROČILO SKUPINE HSE	165
5.1	Revizorjevo poročilo za skupino HSE	166
5.2	Izjava o odgovornosti posloводства	169
5.3	Uvodna pojasnila k pripravi skupinskih računovodskih izkazov	169
5.4	Skupinski računovodski izkazi	170
5.4.1	Skupinski izkaz finančnega položaja	170
5.4.2	Skupinski izkaz poslovnega izida	171
5.4.3	Skupinski izkaz drugega vseobsegajočega donosa	171
5.4.4	Skupinski izkaz denarnega toka	172
5.4.5	Skupinski izkaz sprememb lastniškega kapitala	174
5.5	Pojasnila k skupinskim računovodskim izkazom	176
5.5.1	Poročajoča skupina	176
5.5.2	Podlaga za sestavo	178
5.5.3	Podlaga za merjenje	181
5.5.4	Valutna poročanja	181
5.5.5	Uporaba ocen in presoj	182
5.5.6	Podružnice in predstavništva	182
5.5.7	Pomembne računovodske usmeritve	182
5.5.8	Pojasnila k skupinskim računovodskim izkazom	193
	KONTAKTNI PODATKI	230
	POMEN KRATIC	234

01/ UVOD

1.1 Pismo direktorja

2013: USPEŠNOST V ZNAMENJU SPREMEMB

Pogled na leto 2013 kaže na eno najbolj turbulentnih let v celotni zgodovini skupine HSE. Zaposleni si ga bodo zagotovo najbolj zapomnili po napovedanih spremembah dosedanjega vedenja, ravnanja, delovanja. Spremembah, ki pomenijo postopne, a korenite korake po poti racionalizacije in optimizacije vseh družb skupine HSE. Podobno kot naši konkurenti doma in v tujini se bomo morali navaditi na drugačen način delovanja in razmišljanja. Regionalni trgi z električno energijo (EE) niso in ne kažejo nobenih resnejših znakov, da bi se cene elektrike v prihodnjih treh letih dvignile na višjo raven, kot je danes. Dejstvo je, da konkurenca ni finančno obremenjena s tako veliko investicijo, kot je naša v nadomestni blok 6 Termoelektrarne Šoštanj d.o.o. (TEŠ).

Nizke cene EE tudi naše tekmece na evropskem trgu silijo v prilagajanje na nove razmere, zapiranje

nerentabilnih elektrarn, korenito zniževanje stroškov in odprodajo poslovno nepotrebne premoženja. Čas je, da se tudi v skupini HSE soočimo z realnostjo, si postavimo prava vprašanja in iščemo odgovore nanje. Ali so vse investicije, ki smo jih v preteklosti tako smelo načrtali, res ekonomsko upravičene in izvedljive? Ali je število zaposlenih, strokovnih služb, dodatnih dejavnosti, ki s pridobivanjem EE nimajo dosti skupnega, hčera in vnukinj, optimalno? Potrebujemo toliko zunanjih izvajalcev ali pa smo sposobni z lastnim znanjem in izkušnjami opraviti njihovo delo?

Ukrepati je potrebno hitro in korenito, ali pa bomo zaradi peščice samovolje vztrajali pri statusu quo samo zato, ker zmotno mislimo, da se bosta v energetiki po (ne več tako logični!) inerciji cedila med in mleko?

Leto 2013 je bilo za skupino HSE uspešno. V prvem kvartalu smo črpali preostanek kredita EIB za gradnjo nadomestnega bloka 6 TEŠ in zagotavljali nemoteno nadaljevanje dela na tem ključnem projektu skupine. S pripravo strokovnih podlag za optimizacijo in racionalizacijo poslovanja skupine HSE smo storili velik korak naprej v smeri njenega nadaljnjega obstoja. Ne smemo biti uspavani s skoraj osemdeset milijonskim čistim poslovnim izidom, več kot osmimi proizvedenimi in skoraj tridesetimi teravatnimi urami prodane EE. Rezultati leta 2013, so dobra popotnica – hkrati pa opozorilo, da leta, ki prihajajo, terjajo še več naporov in krčenja stroškov, ob hkratnem iskanju novih možnosti za povečevanje prihodkov.

Prepričan sem, da bomo strnili vrste in storili vse, da bo leto 2014 še uspešnejše. Da bo najmanj prav dobro.

Ljubljana, 30.6.2014

Blaž Košorok
Generalni direktor HSE d.o.o.

1.2 Poročilo nadzornega sveta

Nadzorni svet družbe Holding Slovenske elektrarne d.o.o. (NS HSE) v skladu z določili 282. člena Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1) in v skladu z določili 14. člena Akta o ustanovitvi družbe z omejeno odgovornostjo Holding Slovenske elektrarne d.o.o. s tem poročilom obvešča ustanovitelja o:

- načinu in obsegu preverjanja vodenja družbe HSE med poslovnim letom 2013,
- preveritvi in potrditvi letnega poročila družbe in skupine HSE za leto 2013,
- preveritvi predloga za uporabo bilančnega dobička,
- stališču nadzornega sveta do revizorjevih poročil,
- razkritje stroškov delovanja organa nadzora,
- mnenju o poslovanju družbe,
- mnenju o delu generalnega direktorja v letu 2013.

V NS HSE so v poslovnem letu 2013 kot predstavniki kapitala delovali: mag. Marko Zidanšek, predsednik, dr. Vlasta Krmelj, dr. Peter Kralj in Milenko Ziherl.

Kot predstavniki zaposlenih so v skladu z določili Zakona o sodelovanju delavcev pri upravljanju (ZSDU) sodelovali: Stanislav Prevalnik v celotnem obdobju, Marjana Molan v obdobju od 1.1.2013 do 30.4.2013 ter Boštjan Jančar v obdobju od 9.5.2013 do 31.12.2013.

Petčlanska revizijska komisija NS HSE (RK HSE) je v letu 2013 delovala v obdobju od 15.4.2013 do 31.12.2013 v naslednji sestavi: Milenko Ziherl, predsednik, dr. Peter Kralj ter Jožef Kocuvan in Darja Turk, ki sta bila v revizijsko komisijo imenovana v skladu z 280. členom ZGD-1 kot neodvisna strokovnjaka z računovodskega in davčnega področja, kot zunanja člana. Predstavnik zaposlenih, ki je bil v revizijsko komisijo imenovan s strani Sveta delavcev družbe HSE d.o.o. in skladno z določili ZSDU, je bil v obravnavanem obdobju Stanislav Prevalnik.

1.2.1 MNENJE O DELU GENERALNEGA DIREKTORJA V LETU 2013

Nadzorni svet je v letu 2013 v skladu z zakonodajo in dobro prakso celovito nadziral vodenje in poslovanje družbe in skupine HSE.

Sej nadzornega sveta se je udeležil tudi generalni direktor družbe HSE d.o.o. Blaž Košorok (v nadaljevanju generalni direktor družbe HSE), ki je pri vsaki točki tudi podrobno poročal skupaj z ostalimi člani strokovnih služb družbe HSE ter odgovarjal na vprašanja članov nadzornega sveta, člani strokovnih služb družbe HSE pa so sodelovali s pojasnili s svojega strokovnega področja. Redna komunikacija med generalnim direktorjem in predsednikom nadzornega sveta je potekala tudi zunaj samih sej.

Člani nadzornega sveta so imeli za svoje delo na voljo vse potrebne podatke, poročila in informacije, generalni direktor družbe HSE pa je na njihovo pobudo pripravil razširjena ali dodatna poročila. Gradivo so prejeli pet delovnih dni pred samo sejo. Strokovne službe HSE so organizirale seje, uvajale sprotne tehnične izboljšave in zagotovile administrativno ter organizacijsko podporo.

Delo generalnega direktorja je nadzorni svet spremljal in vrednotil redno, ko je obravnaval obdobjne rezultate poslovanja, primerjal poslovanje družbe in skupine HSE s konkurenco ter obravnaval mnenja zunanjih analitikov o družbi in skupini HSE.

Generalni direktor je v celotnem obdobju skrbno in zavzeto deloval za najboljše rezultate družbe in skupine HSE ter zgledno sodeloval z nadzornim svetom.

1.2.2 SPREMLJANJE IN NADZOR POSLOVANJA DRUŽBE

NS HSE se je v letu 2013 sestel na sedemnajstih rednih in na eni izredni seji.

V tem času se je redno seznanjal z rezultati poslovanja družbe in skupine HSE ter realizacijo sklepov nadzornega sveta, obravnaval je pravne posle, za katere je v skladu z Aktom o ustanovitvi družbe z omejeno odgovornostjo Holdinga Slovenske elektrarne d.o.o. potrebno predhodno soglasje nadzornega sveta, in druga poslovna ter strateško pomembna področja, ki pomembno vplivajo na srednje in dolgoročne interese družbe, investicije skupine HSE ter družbeno odgovorno povečevanje ekonomske učinkovitosti družbe.

NS HSE se je na svojih sejah seznanjal in obravnaval priporočila ustanovitelja, ki so bila smiselno tudi upoštevana, ter skrbno spremljal likvidnost družbe in področje zagotavljanja zadostnih finančnih sredstev za realizacijo razvojnih projektov skupine HSE.

NS HSE je v obravnavanem obdobju aktivno nadzoroval investicijo nadomestnega bloka 6 moči 600 MW v Termoelektrarni Šoštanj d.o.o. (s posebnim poudarkom na informacijah o črpanju dolgoročnega posojila EIB v višini 440 mio EUR in EBRD v višini 117,5 mio EUR, celoviti informaciji o dejanskem stanju na projektu s strani Odbora za aktivni nadzor (OAN) in posloводства TEŠ d.o.o. ter potekom izdelave NIP 6), redno spremljal likvidnostni položaj družbe Premogovnik Velenje d.d., položaj družbe in postopek prodaje poslovnega deleža v družbi Termoelektrarna Trbovlje d.o.o. (TET), projekt SPTE na biomaso v Šoštanju ter stanje na projektu kapitalskega vstopa HSE d.o.o. v Elektro Gorenjska Prodaja d.o.o. NS HSE je v tem obdobju podal več predhodnih soglasij k najemanju posojil in sprejemal odločitve na poslovno in strateško pomembnih področjih, ki jih podrobneje razčlenjujemo v nadaljevanju:

- obravnaval je okvirni Program dela NS in rokovnik NS za leto 2013,
- na 2. redni seji dne 16.1.2013 podal predhodno soglasje k najemu kratkoročnih kreditov zaradi zagotovitve premostitvenega financiranja družbe Termoelektrarna Šoštanj d.o.o. (TEŠ) za projekt postavitve nadomestnega bloka 6 moči 600 MW v TEŠ in do črpanja dolgoročnih kreditov TEŠ pri EIB in EBRD,
- na 4. redni seji dne 5.2.2013 je NS HSE podal predhodno soglasje k dokapitalizaciji TEŠ

d.o.o., ki je bila načrtovana v Poslovnem načrtu družbe in skupine HSE za leto 2012 z dodatnim planom za leti 2013 in 2014 ter predvidena z Noveliranim investicijskim programom za nadomestni blok 6 moči 600 MW v TEŠ d.o.o., rev. 5 z dne 12.9.2012 (NIP5 B6 TEŠ),

- na 5. redni seji dne 4.3.2013 je NS HSE potrdil Poslovni načrt družbe in skupine HSE za leto 2013 z indikativnim planom za leti 2014 in 2015 (PLAN 2013) ter se seznanil z informacijo o prodaji poslovnega deleža v družbi TET d.o.o. in dal svoje soglasje k pričetku postopka prodaje,
- na 7. redni seji dne 15.4.2013 NS HSE imenoval petčlansko RK HSE,
- na 8. redni seji dne 20.5.2013 se je seznanil z dokumentom Memorandum of understanding o prodaji poslovnega deleža v TET d.o.o., je predhodno soglašal z dokapitalizacijo TEŠ v skladu s PLAN-om 2013 ter v skladu z NIP5 B6 TEŠ ter je predhodno soglašal z najemom kratkoročne zadolžitve v obliki izdaje komercialnih zapisov v skupni nominalni vrednosti izdaje in najemom dolgoročnega posojila za namen dokapitalizacije družbe TEŠ,
- na 10. redni seji dne 11.6.2013 se je oz. je NS HSE:
 - » seznanil s Poročilom o stanju na projektu izgradnje nadomestnega bloka 6 moči 600 MW v TEŠ d.o.o. z dne 27.5.2013 direktorja TEŠ, Petra Dermola, in Poročilom OAN v obdobju od 7.12.2012 do 1.4.2013 z dne 16.4.2013 predsednika OAN, dr. Marka Tandlerja, ter zadolžil poslovodstvo, da na osnovi obeh poročil v zvezi z domnevnim zavajanjem Vlade RS in Državnega zbora po Zakonu o poroštvu B6 preveri odgovornost vseh akterjev in sproži vse postopke zoper odgovorne,
 - » zadolžil poslovodstvo, da preveri možnost vstopa strateškega partnerja v TEŠ oziroma pridobitve virov financiranja za dokončanje investicije v B6 TEŠ,
 - » seznanil s Poročilom o poslovanju družbe in skupine HSE I-III 2013,
 - » seznanil z nadgrajenimi priporočili upravljavca posrednih in neposrednih kapitalskih naložb Republike Slovenije Slovenske odškodninske družbe, d. d., (SOD),

- » seznanil z informacijo o izpolnjevanju priporočil 1-14 Agencije za upravljanje kapitalskih naložb HSE d.o.o. v letu 2012,
- » seznanil s Kodeksom upravljanja kapitalskih naložb Republike Slovenije in se redno seznanjal z drugimi relevantnimi dokumenti, obvestili oziroma priporočili, ki jih izdaja SOD v vlogi upravljavca kapitalskih naložb Republike Slovenije,
- » soglašal s predlogom generalnega direktorja družbe, Blaža Košoroka, da se polovica čistega dobička družbe za leto 2012 ob sestavi računovodskih izkazov za leto 2012 uporabi za oblikovanje drugih rezerv iz dobička,
- » seznanil s potekom redne likvidacije hčerinskih družb v tujini HSE Hungary Kft. in HSE Bulgaria EOOD ter soglašal z ukinitvijo odvisne družbe HSE Bulgaria EOOD,
- » seznanil s celovito informacijo o reviziji Centra vodenja SENG d.o.o. in revizijo poslovanja HSE Invest d.o.o.,
- » seznanil s PWC Poročilom pregleda vodenja posameznih poslov v podjetju TEŠ d.o.o. z dne 9. marec 2011,
- » seznanil z izplačilom regresa v družbi in skupini HSE,
- na 11. redni seji dne 19.7.2013 in 29.7.2013 se je oz. je NS HSE:
 - » obravnaval Letno poročilo družbe in skupine HSE za leto 2012 z revizorjevima poročiloma,
 - » obravnaval predlog za izbor revizorja za revizijo računovodskih izkazov družbe in skupine HSE,
 - » predhodno soglašal z dokapitalizacijo TEŠ, kot je predvideno v dokumentih NIP5 B6 TEŠ in PLAN 2013,
 - » obravnaval Poročilo Odbora za celovito upravljanje s tveganji HSE d.o.o..
- na 12. redni seji dne 12.8.2013 se je oz. je NS HSE:
 - » obravnaval vsebino D&O zavarovanja,
 - » sprejel sklep o izplačilu spremenljivega prejemka generalnega direktorja družbe, Blaža Košoroka.
- na 13. redni seji dne 30.8.2013 je NS HSE:
 - » soglašal z dokapitalizacijo hčerinske družbe v tujini HSE RO ENERGY S.R.L.;
 - » se seznanil z informacijo o možnih skupnih projektih/investicijah s Kelagom,
- » seznanil s polletnim poročilom o poslovanju družbe in skupine HSE I-VI 2013,
- na 14. redni seji dne 8.10.2013 se je oz. je NS HSE:
 - » seznanil z ugotovitvami revizijske hiše PWC iz analize stroškovne učinkovitosti družb skupine HSE in predvidenimi nadaljnjimi aktivnostmi v skupini HSE,
 - » seznanil s stanjem izdelave novelacije investicijskega programa Postavitve nadomestnega bloka 6 moči 600 MW v TEŠ d.o.o., rev.6 (NIP6 B6 TEŠ) na dan 1.10.2013,
 - » predhodno soglašal z odobritvijo dolgoročnega kredita družbi TEŠ v skupni višini 83.000.000 EUR pod pogoji navedenimi v NIP5 B6 TEŠ,
 - » predhodno soglašal s podpisom pogodbe s poslovnimi bankami o odobrenem limitu za izdajo garancij za obdobje od 1.1.2014 do 31.12.2014,
 - » predhodno soglašal s podpisom pogodb za najem kratkoročne zadolžitve v okviru leta 2014; kratkoročna zadolžitev se izvede v obliki najema kratkoročnih kreditov pri poslovnih bankah ali v okviru izdaje komercialnih zapisov v skladu s sklepom št. 1376/8, sprejetega na 8. redni seji NS HSE dne 20.5.2013,
 - » soglašal z odobritvijo dolgoročnega kredita družbi TEŠ pod pogoji navedenimi v NIP5 B6 TEŠ, in sicer s črpanjem v več tranšah v letu 2013 in v letu 2014, po obrestni meri 4,00%, odplačilno dobo vsake tranše 5 let po začetku obratovanja bloka 6 TEŠ (leto 2020) in moratorijem na odplačilo glavnice do leta 2016; dolgoročni kredit se družbi TEŠ odobri pod pogojem, da bo družba TEŠ prejela ustrezna soglasja zahtevana v skladu z Uredbo o pogojih in postopkih zadolževanja pravnih oseb iz 87. člena Zakona o javnih financah (Ur.l. št. 112/09), ustrezna soglasja za zadolžitev s strani bank, ki so udeležena pri financiranju bloka 6 TEŠ in soglasje Nadzornega sveta TEŠ,
 - » seznanil z informacijo o aktualnih sodnih in upravnih postopkih v družbi in skupini HSE.
- na 17. redni seji dne 16.12.2013 se je oz. je NS HSE:
 - » seznanil z informacijo o skrbnem pregledu družbe Litostroj Power d.o.o. in možnostjo lastniškega vstopa v omenjeno družbo v

konzorciju z Gorenjem d.d. in GEN energijo d.o.o.,

- » sprejel sklep o izplačilu spremenljivega prejemka generalnega direktorja družbe, mag. Matjaža Janežiča,
- na 1. izredni seji dne 23.12.2013 je zaradi preprečitve gospodarske škode NS HSE predhodno soglašal s podpisom Pogodbe o prevzemu dolga z družbo Termoelektrarna Šoštanj d.o.o. za prevzem dolga družbe Termoelektrarna Šoštanj d.o.o. do upnika Alstom Power Systems GmbH.

V letu 2013 je NS HSE intenzivno usmerjal svoje aktivnosti v postopke izvedbe nadomestnega bloka 6 v TEŠ, v nadzor likvidnostnega položaja družbe Premogovnik Velenje d.d. (PV). NS HSE ocenjuje, da je deloval v korist družbe na osnovi informacij in poročil, ki mu jih je predložilo poslovodstvo v okviru svojih pooblastil in pristojnosti, ki so opredeljene z zakonom in aktom o ustanovitvi družbe.

DELOVANJE REVIZIJSKE KOMISIJE NADZORNEGA SVETA

RK HSE je bila imenovana aprila 2013 in se je v obravnavanem obdobju sestala na osmih rednih sejah, na katerih se je seznanjala z realizacijo sklepov RK HSE, s poslovnimi poročili družbe, poročilom Blok 6, obvladovanjem tveganj v družbi in skupini HSE, delom notranje revizije družbe, D&O zavarovanjem v skupini HSE, položajem družbe PV in obravnavala Letno poročilo družbe in skupine HSE za leto 2012 z revizorjevima poročiloma ter izbor revizorja za revizijo računovodskih izkazov družbe in skupine HSE za leto 2013.

1.2.3 RAZKRITJE STROŠKOV DELOVANJA ORGANA NADZORA

Prejemki članov nadzornega sveta vsebujejo bruto sejnine vseh članov (menjave članov nadzornega sveta znotraj leta) s potnimi stroški za opravljanje funkcije v nadzornem svetu in revizijski komisiji.

PREJEMKI ČLANOV NADZORNEGA SVETA

v EUR

	Sejnina bruto	Sejnina neto	Potni stroški	Boniteta D&O	Skupaj
Zidanšek Marko	21.717	16.702	0	147	21.864
Krmelj Vlasta	16.647	14.306	1.978	147	18.772
Kralj Peter	16.162	12.478	106	147	16.415
Ziherl Milenko	15.792	12.197	113	147	16.052
Molan Marjana	6.853	5.311	0	0	6.853
Prevalnik Stanislav	16.002	12.633	381	82	16.465
Jančar Boštjan	9.149	7.579	713	82	9.944
Skupaj	102.322	81.206	3.291	752	106.365

PREJEMKI ČLANOV REVIZIJSKE KOMISIJE

v EUR

	Sejnina bruto	Sejnina neto	Potni stroški	Skupaj
Kralj Peter	3.526	2.808	97	3.623
Prevalnik Stanislav	3.526	2.911	231	3.757
Ziherl Milenko	4.408	3.461	57	4.465
Skupaj	11.460	9.180	385	11.845

* prejemki zunanjih članov revizijske komisije niso razkriti

1.2.4 MNENJE O POSLOVANJU DRUŽBE V LETU 2013

Družba HSE je poslovno leto 2013 ob upoštevanju splošne gospodarske situacije, razmer na finančnih trgih, realizirani varni in zanesljivi oskrbi Slovenije z EE, izvedenih aktivnostih na ključnih razvojnih projektih zaključila uspešno in dosegla čisti dobiček v višini 76,5 mio EUR, kar je za 78 % več glede na leto 2012.

Kljub zaostrenim razmeram si je družba HSE tudi v preteklem letu prizadevala za učinkovito in varno oskrbo EE svojim odjemalcem. Z usklajenim trgovanjem, prodajo EE, proizvedene v družbah skupine HSE, vodenjem proizvodnih enot družbe in prodaje EE iz drugih virov, se je maksimiziral poslovni rezultat.

Posebej velja omeniti, da je v letu 2013 družba HSE realizirala čiste prihodke od prodaje preko 1,6 mrd EUR in količinsko prodala preko 28 TWh EE. Kljub nižjim čistim prihodkom od prodaje in nižjim prodajnim količinah EE v primerjavi z letom 2012, je družba HSE ustvarila večjo razliko med prodajno in nakupno ceno EE, kar se odraža v višjem dobičku iz poslovanja za 63 %. Družba je glede na leto 2012 dosegla tudi višjo dodano vrednost za 52 % in višji denarni tok iz poslovanja za 81 %.

1.2.5 PREVERITEV LETNEGA POROČILA TER STALIŠČE DO REVIZIJSKEGA POROČILA

Poslovodstvo je NS HSE v skladu s 3. odstavkom 272. člena ZGD-1 dne 10.7.2014 predložilo Letno poročilo družbe in skupine HSE za leto 2013 skupaj z revizorjevima poročiloma za leto 2013, ki ga je NS obravnaval na 8. redni seji dne 17.7.2014. NS HSE je ugotovil, da je poslovodstvo Letno poročilo družbe in skupine HSE za leto 2013 izdelalo v zakonskem roku in da poročilo vsebuje vse obvezne sestavine, ki jih predpisuje ZGD-1.

Revidiranje Letnega poročila družbe in skupine HSE za leto 2013 je opravila revizijska družba Deloitte Revizija, d.o.o., ki je izdala mnenji s pridržkom k nekonsolidiranim in konsolidiranim računovodskim izkazom družbe in skupine HSE ter ugotovila, da je

poslovno poročilo družbe in skupine HSE usklajeno z revidiranimi računovodskimi izkazi za leto 2013. RK HSE je na svoji 5. redni seji dne 14.7.2014 obravnavala revidirano Letno poročilo družbe in skupine HSE 2013 in predlagala NS HSE d.o.o., da ga sprejme, saj vsebuje vse potrebne sestavine/ razkritja.

NS HSE je na podlagi mnenja RK HSE in mnenj revizorja potrdil Letno poročilo družbe in skupine HSE za leto 2013 v vsebini, kot mu ga je predložilo poslovodstvo družbe.

1.2.6 UGOTOVITEV IN PREDLOG UPORABE BILANČNEGA DOBIČKA

Družba HSE je poslovno leto 2013 zaključila s čistim dobičkom v višini 76.539.166 EUR.

NS HSE je na svoji 7. redni seji dne 19.6.2014 soglašal s predlogom poslovodstva, da se polovica čistega dobička leta 2013 v višini 38.269.582,96 EUR uporabi za oblikovanje drugih rezerv iz dobička že pri izdelavi računovodskih izkazov za leto 2013.

Ostanek čistega dobička predstavlja bilančni dobiček leta 2013, ki znaša 38.269.582,97 EUR.

V skladu s strateškimi cilji in naložbeno politiko NS HSE soglašal s predlogom poslovodstva družbe ustanovitelju, da se bilančni dobiček za leto 2013, ki predstavlja ostanek čistega dobička leta 2013 v višini 38.269.582,97 EUR, v celoti porabi za oblikovanje drugih rezerv iz dobička.

NS HSE je poročilo pripravil v skladu z 282. členom ZGD-1. Poročilo NS HSE je namenjeno ustanovitelju in edinemu družbeniku družbe.

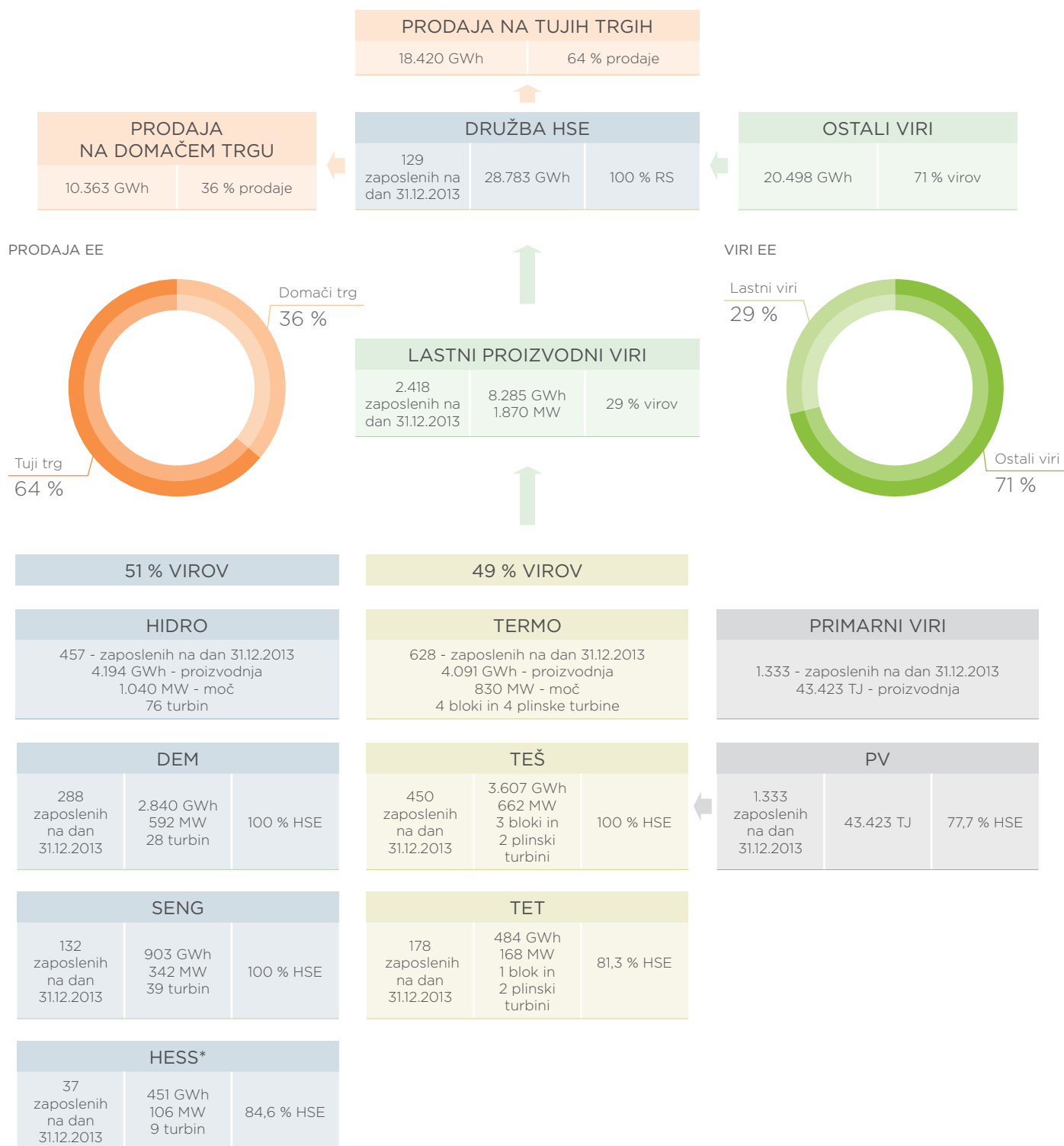
Ljubljana, 21.7.2014

dr. Miloš Pantoš
Predsednik NS HSE

1.3 Dejavnosti proizvodnje in trgovanja z EE v skupini HSE

* 15,4 % proizvodnje HESS se po pogodbi prodaja izven skupine HSE

1.4 Poudarki poslovanja družbe in skupine HSE

Družba HSE je v letu 2013 poslovala uspešno, saj je kljub nižjim čistim prihodkom od prodaje in nižjim prodajnim količinam EE v primerjavi z letom 2012 ustvarila večjo razliko med prodajno in nakupno ceno EE, kar se odraža v višjem dobičku iz poslovanja za 63 %. Posledično je, kljub slabitvi dolgoročne finančne naložbe v družbi TET, družba HSE ustvarila za 78 % višji čisti dobiček v primerjavi z letom 2012, višjo dodano vrednost za 52 % in višji denarni tok iz poslovanja za 81 % ob nižjem povprečnem številu zaposlenih.

Sredstva družbe HSE so na dan 31.12.2013 v primerjavi s stanjem konec leta 2012 nižja za 10 %, saj je družba HSE v letu 2012 izvajala premostitveno financiranje nadomestnega bloka 6 v TEŠ zaradi zamika pri pridobivanju državnega poročstva; posledično se je kratkoročno zadolževala ter v letu 2013 kratkoročna posojila odplačala. Zaradi navedenega so se sredstva znižala, za 69 % pa je nižja tudi zadolženost, medtem ko je kapital višji za 8 %.

Družba HSE d.o.o.	2013	2012
Čisti prihodki od prodaje v EUR	1.637.396.249	1.932.488.711
Prihodki v EUR	1.651.449.982	1.955.550.197
EBIT v EUR	103.459.338	63.509.542
EBITDA v EUR	105.172.251	65.525.398
Čisti poslovni izid v EUR	76.539.166	42.954.179
Sredstva v EUR	1.374.260.490	1.534.472.368
Kapital v EUR	1.069.336.239	988.423.184
Denarni tok iz poslovanja v EUR	104.819.550	57.917.957
Dodana vrednost v EUR	114.017.236	75.131.222
Prodana električna energija v GWh	28.783	31.380
Število zaposlenih na dan 31.12.	129	132

Skupina HSE, največji slovenski proizvajalec in trgovec z EE, je leto 2013 zaključila uspešno. Kljub nizkim cenam EE na evropskih trgih in nižjim prodajnim količinam je skupina HSE realizirala bistveno boljši rezultat iz trgovanja glede na leto 2012. Poslovni izid iz poslovanja skupine HSE pa je, kljub boljšemu rezultatu iz trgovanja in nižjim stroškom dela za 2 %, nižji za 12 % zaradi slabitev sredstev družb skupine PV. Posledično

je tudi čisti poslovni izid skupine HSE za 23 % nižji. Kapital skupine HSE je na dan 31.12.2013 za 5 % višji v primerjavi s stanjem konec leta 2012, sredstva skupine HSE pa so za 9 % višja zaradi visokih investicijskih vlaganj družb skupine HSE. Uspešno smo črpali preostanek kredita Evropske investicijske banke (EIB) v višini 440 mio EUR in Evropske banke za obnovo in razvoj (EBRD) v višini 117,5 mio EUR za gradnjo nadomestnega bloka 6

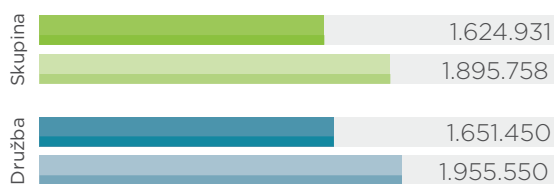
TEŠ in zagotavljali nemoteno nadaljevanje dela na tem ključnem projektu skupine HSE. S pripravo strokovnih podlag za racionalizacijo in optimizacijo poslovanja skupine pa smo storili velik korak v smeri povečanja donosnosti za lastnika.

Naša prioriteta je bila usmerjenost v zagotavljanje varne in zanesljive proizvodnje EE. V središču ostaja dokončanje gradnje nadomestnega bloka 6 TEŠ, v katero je aktivno vključena celotna skupina HSE, ki poteka v zastavljenih časovnih okvirih, prva sinhronizacija z omrežjem je predvidena že oktobra 2014. Nadaljujemo z izgradnjo verige hidroelektrarn

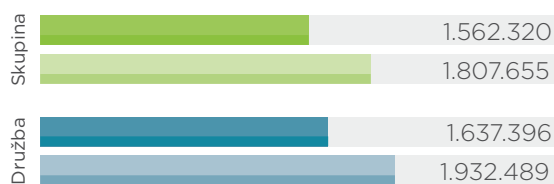
(HE) na spodnji Savi. HE Krško je v aprilu 2013 pričela s poskusnim obratovanjem, od aprila 2014 pa z rednim obratovanjem. Nadaljuje se izgradnja naslednje v verigi hidroelektrarn, HE Brežice. V letu 2014 je bilo za slednjo pridobljeno okoljevarstveno soglasje in gradbeno dovoljenje, pričela pa so se tudi že prva gradbena dela. Za HE Mokrice, zadnjo v verigi HE na spodnji Savi, pa je bil v letu 2013 izdelan idejni projekt ter sprejet državni prostorski načrt (DPN). Prav tako se nadaljujejo aktivnosti obnove HE na reki Soči, HE Doblar 1, ki bo končana v letu 2014, in HE Plave 1, ki bo predvidoma končana leta 2016.

Skupina HSE	2013	2012
Čisti prihodki od prodaje v EUR	1.562.320.279	1.807.655.487
Prihodki v EUR	1.624.931.118	1.895.758.366
EBIT v EUR	100.173.760	113.297.265
EBITDA v EUR	189.341.387	202.965.858
Čisti poslovni izid v EUR	66.610.459	85.980.549
Sredstva v EUR	2.830.521.497	2.595.852.738
Kapital v EUR	1.546.787.072	1.473.462.757
Denarni tok iz poslovanja v EUR	220.253.996	156.048.670
Dodana vrednost v EUR	355.542.441	377.149.993
Proizvedena električna energija v GWh	8.285	7.839
Prodana električna energija v GWh	26.630	28.734
Število zaposlenih na dan 31.12.	3.869	3.900
Število družb v skupini na dan 31.12.	33	32

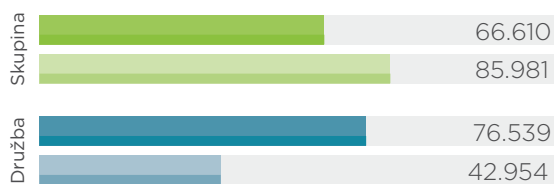
CELOTNI PRIHODKI V TISOČ EUR

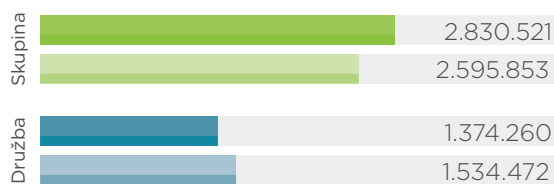
ČISTI PRIHODKI OD PRODAJE V TISOČ EUR

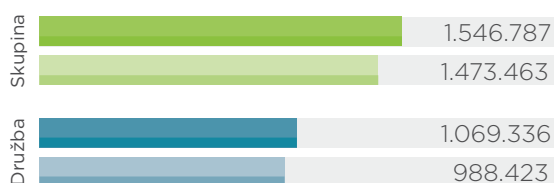
ČISTI POSLOVNI IZID V TISOČ EUR

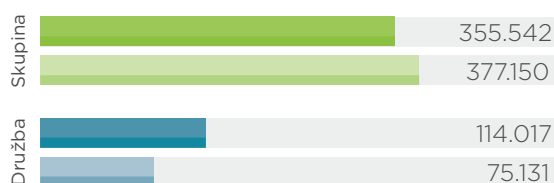
SREDSTVA V TISOČ EUR

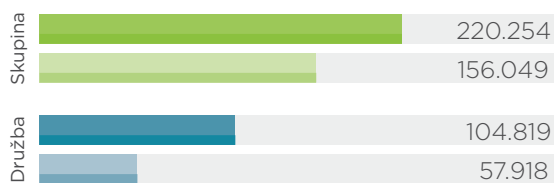
KAPITAL V TISOČ EUR

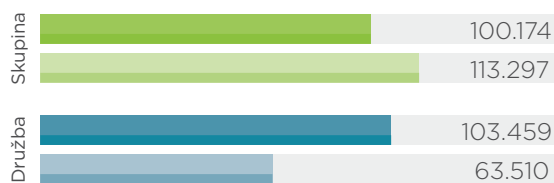
DODANA VREDNOST V TISOČ EUR

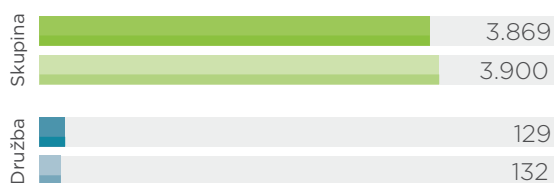
DENARNI TOK IZ POSLOVANJA V TISOČ EUR

EBIT V TISOČ EUR

ZAPOSLENI

PROIZVODNJA DRUŽB SKUPINE HSE V GWh

2013 2012 2013 2012

02/ POSLOVNO POROČILO

2.1 Kronologija pomembnejših dogodkov skupine HSE v letu 2013

JANUAR

- 17.1. je na seji nadzornega sveta (NS) TEŠ mag. Simon Tot odstopil z mesta direktorja TEŠ. Za v.d. direktorja je bil imenovan Franc Rosec.
- Soške elektrarne Nova Gorica d.o.o. (SENG) so pridobile podaljšanje poskusnega obratovanja za ČHE Avče.

FEBRUAR

- HSE in družbe proizvajalke skupine HSE so bile uvrščene na Seznam naročnikov v sektorju proizvodnje, transporta ali distribucije EE po Zakonu o javnem naročanju na vodnem, energetske, transportnem področju in področju poštinskih storitev (ZJNVETPS).

MAREC

- 4.3. je NS HSE dal soglasje za zaprtje predstavništva na Slovaškem po pridobitvi lastne licence za trgovanje.
- 6.3. je odstopil direktor družbe HSE Invest d.o.o. (HSE Invest), mag. Miran Žgajner. NS družbe HSE Invest je za direktorja družbe imenoval Sandija Ritlopa, in sicer za čas trajanja postopka do imenovanja novega direktorja.
- 11.3. je Ministrstvo za infrastrukturo in prostor (MzIP) izdalo odločbo, s katero je odredilo poskusno obratovanje jezovne zgradbe HE Krško za dobo enega leta od začetka poskusnega obratovanja.
- 13.3. je bilo uspešno opravljeno prvo vrtenje z vodnim natokom agregata 2 na HE Formin, ki je bil v okvari zaradi novembrskih poplav v letu 2012. Celotno sanacijo je družba DEM izvedla z lastnim strokovnim kadrom.
- 14.3. je TEŠ črpal dolgoročni kredit EIB v višini 440 mio EUR in dne 19.3. dolgoročni kredit EBRD v višini 117,5 mio EUR za potrebe financiranja izgradnje nadomestnega bloka 6 TEŠ.
- 18.3. je bil formalno izveden izpis družbe HSE Hungary Kft. v.a. iz registra družb na Madžarskem, družba je prenehala s poslovanjem že v letu 2012.
- 19.3. je Alstom pisno obvestil TEŠ o ukinitvi suspenza pogodbe, ki je trajal od 1.11.2012 do

14.3.2013, ko je TEŠ poravnal vse zapadle obveznosti do Alstoma.

- 29.3. je NS družbe Hidroelektrarne na spodnji Savi, d.o.o. (HESS) podal soglasje direktorju družbe na nakup 100 % poslovnega deleža v družbi Partner, storitveno in trgovsko podjetje, d.o.o., Senovo.

APRIL

- Od 1.4. je HE Krško v enoletnem poskusnem obratovanju.
- 10.4. je NS TEŠ za novega direktorja družbe imenoval Petra Dermola.
- 15.4. je NS HSE dal soglasje za likvidacijo družbe HSE Bulgaria EOOD.
- 24.-25.4. je potekala osma strateška konferenca skupine HSE, na kateri so bili izpostavljeni ključni izzivi skupine HSE v prihajajočem obdobju, še zlasti izjemno zahteven finančni položaj skupine in potrebna racionalizacija in optimizacija poslovanja.
- SENG je pridobil vodno soglasje za mHE Knežo.

MAJ

- 16.5. je Vlada RS sprejela sklep o pripravi državnega prostorskega načrta (DNP) za območje HE Hrastje - Mota na Muri in sklep o imenovanju delovne skupine za njegovo pripravo.
- 24.5. je na osnovi Pogodbe o ureditvi razmerij v zvezi s projektom postavitve nadomestnega bloka 6, sklenjene med Republiko Slovenijo (RS) in TEŠ, poslovodstvo TEŠ pristojna MzIP ter Ministrstvo za finance (MF) obvestilo o oceni stanja na projektu nadomestnega bloka 6 TEŠ. Poslovodstvo TEŠ je ocenilo, da lahko končna vrednost projekta znaša 1,44 mrd EUR. Povečanje ocenjene vrednosti projekta je predvsem posledica nepravčasno zagotovljenih dolgoročnih virov financiranja kot posledica zamika pri pridobivanju državnega poročila, posledičnega suspenza del ter višjih stroškov. Prav tako je ocenilo, da bo predvideni datum pridobitve uporabnega dovoljenja (15.2.2016) nedosegljiv. TEŠ je aktivno pristopil k pogajanju z dobavitelji glede morebitnega skrajšanja roka izvedbe projekta.

JUNIJ

- Od 13.6. dalje, po uspešnem zaključku sanacije, HE Formin ponovno obratuje z obema agregatoma.
- 28.6. je NS DEM ponovno imenoval mag. Viljema Pozeba za direktorja družbe.
- SENG je pridobil gradbeno dovoljenje za rekonstrukcijo in dozidavo železničarskega objekta pri ČHE Avče.
- Od aprila do začetka junija je v TEŠ potekal remont blokov 3 in 4. Dela so bila končana teden dni pred rokom in z nižjimi stroški kot je bilo načrtovano.

JULIJ

- 4.7. je NS HSE Invest za novega direktorja imenoval Sandija Ritlopa.
- V juniju ustanovljena družba HSE Ro Energy S.r.l. je bila registrirana 5.7.
- 15.7. se je Vlada RS seznaniła z Informacijo o stanju na projektu postavitve nadomestnega Bloka 6 TEŠ in je v zvezi s tem sprejela sklepe, v katerih je naložila TEŠ, da najkasneje do 30.10. pripravi novelacijo investicijskega programa za projekt Bloka 6 TEŠ.
- NS HSE je 19.7. in 29.7. potrdil Letno poročilo družbe in skupine HSE za leto 2012 in soglašal s predlogom posloводства družbe ustanovitelju, da se bilančni dobiček družbe za leto 2012 v višini 21.477.089,70 EUR uporabi za oblikovanje drugih rezerv iz dobička.
- 31.7. se je pričel postopek ukinitve podružnice HSE na Slovaškem.
- V TEŠ je bil izveden remont plinske turbine PLT 51.

AVGUST

- 21.8. je TEŠ z družbo Alstom Power Systems S.A. ter Alstom Power Systems GmbH podpisala Aneks številka 9 k pogodbi za dobavo glavne tehnološke opreme za nadomestni blok 6 TEŠ, s katerim so definirali PAC datum na 26.6.2015 in dosegli skrajšanje roka izvedbe projekta.
- 22.8. je Vlada RS sprejela Sklep o pripravi DPN za HE Suhadol, HE Trbovlje in HE Renke na srednji Savi ter imenovala delovno skupino za pripravo DPN.
- 22.8. je bil sprejet DPN za HE Mokrice.

SEPTEMBER

- 1.9. se je pri uvozu materiala in opreme v jamo PV zgodila okvara na izvažalni napravi. Prišlo je do samodejnega varnostnega zaviranja in ustavitve izvažalne naprave. S proizvodnjo so ponovno pričeli 9.9.

- DEM je končal sanacijo brežine HE Vuhred, ki je bila poškodovana po obsežnih poplavih novembra 2012.
- V PV se je začela izvajati prva faza poskusnega obratovanja novega glavnega jamskega črpališča na koti -41,5 m; globina izvoznega jaška NOP II v PV pa je presegla globino 200 metrov.

OKTOBER

- 1.10. je bila družba PV Invest d.o.o. izbrisana iz sodnega registra zaradi pripojitve k prevzemni družbi PV Zimzelen d.o.o. S tem datumom so se na to družbo prenesle tudi vse obstoječe pogodbe, terjatve in obveznosti, ki so bile povezane z delovanjem družbe PV Invest d.o.o. Istočasno s statusnim preoblikovanjem se je spremenil tudi naziv združene družbe iz PV Zimzelen d.o.o. v PV Invest d.o.o.
- DEM je pridobil dve vodni dovoljenji za mHE na jezu Markovci – drenažni kanal in Rogoznica, ter mHE Razbremenilnik na vodotoku Pesnica. Obe mHE sta zasnovani na infrastrukturi, ki že obstaja, in bosta prispevali več kot 1,7 GWh EE na leto.
- HSE je v skladu s sklepi osme strateške konference s pomočjo zunanjega izvajalca izvedel primerjalno analizo stroškovne učinkovitosti skupine HSE. Rezultati analize so pokazali, da je ob določenih ukrepih možna dodatna racionalizacija in optimizacija poslovanja v skupini HSE.

NOVEMBER

- 11.11. je potekala redna planska konferenca skupine HSE.
- TEŠ je v skladu s terminskim planom pričel prvi tlačni preizkus kotla nadomestnega bloka 6.
- PV je začel izdelovati južno zračilno proggo, ki so jo povezali z vzhodnim raziskovalnim nadkopom, poleg tega pa je bil v jami Pesje uspešno zagnan novi odkop, ki se je pridružil že obstoječima odkopoma. Vsi trije skupaj zagotavljajo proizvodnjo 20 tisoč ton premoga na dan.

DECEMBER

- 5.12. je bila redna letna skupščina družbe HSE, na kateri se je ustanovitelj seznanił z Letnim poročilom družbe in skupine za leto 2012, odločal o delitvi dobička leta 2012 in o izboru revizorja za leto 2013.
- 18.12. je PV beležil rekordne proizvodne rezultate, in sicer je znašal dnevni odkop kar 26.444 ton premoga.

2.2 Pomembni dogodki po koncu poslovnega leta

- 7.1. so člani NS HSE mag. Marko Zidanšek, dr. Vlasta Krmelj in Milenko Ziherl podali odstopne izjave, s katerimi se je Slovenska odškodninska družba d.d. (SOD) seznanila dne 21.1.
- 7.1. je bila družba HSE Bulgaria EOOD še formalno izbrisana iz registra gospodarskih družb v Bolgariji, kar je zadnja formalna aktivnost postopka prostovoljne likvidacije ob dejstvu, da je družba konec decembra 2013 zaključila svoje poslovanje z izdelavo zaključnih likvidacijskih bilanc.
- 21.1. je ustanovitelj odpoklical člana NS HSE, dr. Petra Kralja, in imenoval nove člane NS HSE, in sicer: Črta Slokana, dr. Miloša Pantoša, dr. Boštjana Markolija in mag. Draga Štefeta.
- 21.1. je ustanovitelj sprejel nov Akt o ustanovitvi družbe z omejeno odgovornostjo HSE, ki je stopil v veljavo dne 3.2.
- 21.1. je ustanovitelj HSE s sklepom zadolžil poslovodstvo HSE naj nadaljuje z izvajanjem ukrepov za optimizacijo in racionalizacijo poslovanja skupine HSE.
- 21.1. je ustanovitelj HSE zadolžil poslovodstvo HSE, da v okviru svojih pristojnosti s pomočjo zunanje institucije na podlagi realno izvedljivega načrta Načrta finančnega in poslovnega prestrukturiranja (NFPP) skupine PV ter v sodelovanju z upravo PV in NS PV ugotovi realnost dosegljivih prodajnih cen premoga PV za TEŠ, ki bodo podlaga za novelacijo investicijskega programa bloka 6 TEŠ.
- 28.1. je NS HSE odpoklical nekatere člane revizijske komisije (RK) HSE in sicer dr. Petra Kralja, Jožefa Kocuvana in Darjo Turk.
- V januarju je družba TEŠ z glavnim dobaviteljem opreme nadomestnega bloka 6 Alstomom sklenila dogovor, s katerim se del načrtovanih plačil za dela, izvedena v letu 2014 prestavi v leto 2015. Ta dogovor je bil sklenjen zaradi spremenjenih možnosti zagotavljanja virov za financiranje nadomestnega bloka 6 TEŠ v letu 2014.
- 24.2. je NS HSE imenoval za predsednika RK HSE dr. Boštjana Markolija in za člana predstavnika delavcev Stanislava Prevalnika ter zunanja člana RK HSE, Darinko Virant in Damirja Rakelo.
- 24.2. je Državni zbor (DZ) sprejel Energetski zakon (EZ-1).
- Zaradi zahteve poslovodstva HSE po uskladitvi noveliranega investicijskega programa NIP 6 med družbami HSE, TEŠ in PV, izdane na podlagi sklepa SOD z dne 21.1.2014 in spremenjenih ključnih vhodnih podatkov, to je cene EE, cene emisijskih kuponov ter obsega proizvodnje, je TEŠ pripravil novo izdajo noveliranega investicijskega programa - NIP 6, izdaja februar 2014.
- 5.3. je na 11. redni seji NS PV odstopila uprava PV. 6.3. je potekala izredna seja NS PV, na kateri so člani NS PV odpoklicali upravo družbe PV. NS PV je za novega predsednika uprave PV s polnimi pooblastili do 6.6. imenoval Ivana Pohorca, ki je bil nato 19.5. na 13. redni seji NS PV imenovan za predsednika uprave PV s polnim mandatom.
- 19.3. je stopila v veljavo spremenjena organizacijska shema družbe HSE, ki skladno z novim aktom o ustanovitvi HSE predvideva dva nova člana poslovodstva HSE (finančnega in tehničnega direktorja). Posledično je bil razpuščen kabinet generalnega direktorja.
- 24.3. je MzIP izdalo uporabno dovoljenje družbi HESS za jezovno zgradbo HE Krško. S tem se je zaključilo enoletno poskusno obratovanje.
- 25.3. je bila izvedena uradna otvoritev začetka izgradnje HE Brežice, v prisotnosti predsednice Vlade RS, mag. Alenke Bratušek. Od 1.4. dalje je HE Krško v rednem obratovanju.
- V obdobju od januarja do marca 2014 so družbe skupine HSE, zaradi ugodne hidrologije, proizvedle na pragu 2.176 GWh EE kar je 26 % proizvedene EE leta 2013. Skupina je v tem obdobju poslovala s čistim dobičkom v višini 23,9 mio EUR ali 36 % realiziranega v letu 2013.

- HSE je kot edini družbenik DEM, SENG in TEŠ 29.4. sprejel sklepe o sprejemu novih aktov o ustanovitvi, katerih posledica je ukinitvev NS v družbah SENG (30.4.), DEM (5.5.) ter TEŠ (5.5.).
- 26.5. je na zahtevo delničarja HSE potekala 21. seja skupščine PV, na kateri so delničarji sprejeli vse predlagane spremembe in dopolnitve statuta družbe PV, ki se poleg drugih sprememb nanašajo na zmanjšanje števila članov NS s šest na tri. S sprejetjem sprememb statuta so odpoklicani vsi dosednji predstavniki delničarjev v NS, mag. Marjan Ravnikar, mag. Jana Vrtovec Trček in Marko Bregar (slednja kot predstavnika HSE) in Kristjan Verbič kot predstavnik malih delničarjev. Za člana NS sta bila imenovana Jože Kaligaro in mag. Klemen Potisek. Tretji član NS po novem statutu je predstavnik delavcev, ki ga predlaga svet delavcev PV.
- 27.5. in 28.5. je potekala deveta strateška konferenca skupine HSE, na kateri so bili sprejeti ukrepi z opredeljenimi roki za njihovo

izvedbo. Ukrepi zajemajo vsa ključna področja delovanja skupine HSE od poenotenega vzdrževanja, skupne nabave, optimizacije naložb, plačne politike in politike zaposlovanja.

- Potekajo aktivnosti za prodajo poslovnega deleža HSE v HESS ter HSE v TET.
- Zaradi nerešene problematike državnih pomoči na področju dokapitalizacije TEŠ družba HSE na podlagi pogodb o prevzemu dolga tudi v letu 2014 izvaja plačila zapadlih obveznosti družbe TEŠ do njenih dobaviteljev za investicijo v nadomestni blok 6.
- 11.6. je registrsko sodišče izdalo sklep o vpisu statuta Slovenskega državnega holdinga, d. d., (SDH) v sodni register. V skladu z Zakonom o Slovenskem državnem holdingu (ZSDH-1) je zagotovljeno nadaljevanje vseh pooblastil, pristojnosti, pravic in odgovornosti pred preoblikovanjem Slovenske odškodninske družbe, d. d., (SOD). Prav tako pa SDH prevzema tudi vse naloge, ki jih je doslej opravljala SOD.

2.3 Obvladujoča družba

2.3.1 SPLOŠNI PODATKI OBVLADUJOČE DRUŽBE

HSE je družba z omejeno odgovornostjo, vpisana v sodni register Okrožnega sodišča v Ljubljani.

Osebná izkaznica Holdinga Slovenske elektrarne d.o.o. na dan 31.12.2013	
Polno ime družbe	Holding Slovenske elektrarne d.o.o.
Skrajšano ime	HSE d.o.o.
Oblika organiziranosti	Družba z omejeno odgovornostjo
Naslov	Koprska ulica 92, 1000 Ljubljana, Slovenija
Telefon	01 470 41 00
Faks	01 470 41 01
Št. vložka	1/35036/00, registrirano pri Okrožnem sodišču v Ljubljani
Osnovni kapital v EUR	29.558.789
Velikost	Velika gospodarska družba
Struktura lastništva	100 % Republika Slovenija
Leto ustanovitve	2001
Davčna številka	99666189
Identifikacijska številka za DDV	SI99666189
Matična številka	1662970
Glavna dejavnost družbe	Trgovanje z električno energijo
Spletni naslov	www.hse.si
E - pošta	hse@hse.si; info@hse.si
Generalni direktor	Blaž Košorok
Predsednik nadzornega sveta	mag. Marko Zidanšek

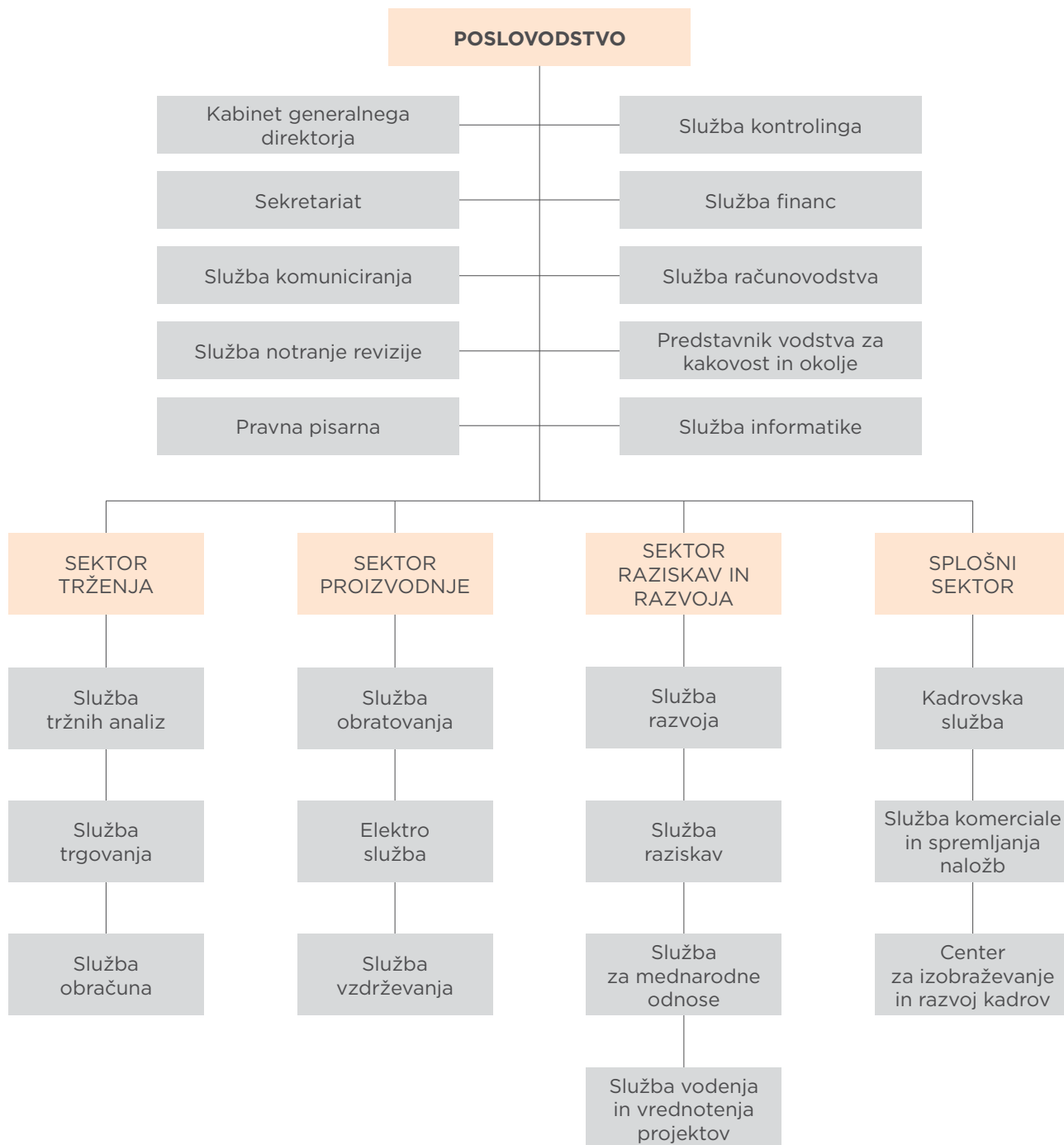
Vlada RS je na 38. seji dne 26.7.2001 sprejela Akt o ustanovitvi družbe z omejeno odgovornostjo HSE, ki je v 100-odstotni lasti RS.

trgu z EE, izboljšanja konkurenčnosti slovenskih proizvodnih družb in izvedbe projekta HE na spodnji Savi.

Vlada RS je HSE ustanovila zaradi enotnega nastopa družb, ki holding sestavljajo, na evropskem

2.3.2 ORGANIZIRANOST OBVLADUJOČE DRUŽBE

ORGANIZACIJSKA SHEMA DRUŽBE HSE NA DAN 31.12.2013

HSE je obvladujoča družba skupine HSE s sedežem v Ljubljani in poslovnimi enotami v Mariboru, Velenju in Novi Gorici. Poslovne funkcije so

razdeljene po poslovnih enotah, glede na možnost izkoriščanja sinergij znotraj skupine HSE.

2.3.3 UPRAVLJANJE OBVLADUJOČE DRUŽBE

RS kot edini družbenik je obvladujočo družbo upravljala preko upravljavca SOD v vlogi ustanovitelja in edinega družbenika, ter preko NS HSE in posloводства HSE.

ORGANI OBVLADUJOČE DRUŽBE HSE NA DAN 1.1.2013

SKUPŠČINA	NADZORNI SVET	GENERALNI DIREKTOR
<i>Družbenik</i>	<i>Predstavniki kapitala</i>	Blaž Košorok
RS - 100 % lastniški delež	mag. Marko Zidanšek - predsednik	
	dr. Vlasta Krmelj - namestnica predsednika	
	dr. Peter Kralj	
	Milenko Ziherl	
	<i>Predstavniki zaposlenih</i>	
	Marjanca Molan	
	Stanislav Prevalnik	

ORGANI OBVLADUJOČE DRUŽBE HSE NA DAN 31.12.2013

SKUPŠČINA	NADZORNI SVET	GENERALNI DIREKTOR
<i>Družbenik</i>	<i>Predstavniki kapitala</i>	Blaž Košorok
RS - 100 % lastniški delež	mag. Marko Zidanšek - <i>predsednik</i>	
	dr. Vlasta Krmelj - <i>namestnica predsednika</i>	
	dr. Peter Kralj	
	Milenko Ziherl	
	<i>Predstavniki zaposlenih</i>	
	Stanislav Prevalnik	
	Boštjan Jančar	
	<i>REVIZIJSKA KOMISIJA</i>	
	Milenko Ziherl - <i>predsednik</i>	
	dr. Peter Kralj	
	Jožef Kocuvan	
	Darja Turk	
	Stanislav Prevalnik	

SPREMEMBE V NS DRUŽBE HSE V LETU 2013

Dne 30.4.2013 je odstopila članica NS HSE, predstavnica zaposlenih Marjanca Molan. Dne 13.5.2013 je bil imenovan nov član NS HSE, predstavnik zaposlenih, Boštjan Jančar.

2.3.4 IZJAVA O UPRAVLJANJU DRUŽBE

HSE, Koprška ulica 92, 1000 Ljubljana, v skladu s 5. odstavkom 70. člena ZGD-1 za obdobje od 1.1.2013 do 31.12.2013 izjavlja, kot sledi v nadaljevanju.

Generalni direktor družbe HSE izjavljam, da je v obravnavanem obdobju upravljanje družbe potekalo v skladu z zakoni in drugimi predpisi, z Aktom o ustanovitvi družbe z omejeno odgovornostjo HSE z dne 29.8.2011 (Akt o ustanovitvi HSE), sklepi ustanovitelja in edinega družbenika ter nadzornega sveta družbe, internimi splošnimi akti družbe ter v skladu z dobro poslovno prakso.

Generalni direktor družbe HSE v skladu s 60. a členom ZGD-1 izjavljam, da je Letno poročilo družbe in skupine HSE z vsemi sestavnimi deli, vključno z izjavo o upravljanju družbe, sestavljeno in objavljeno v skladu ZGD-1 in mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRS).

1. IZJAVA O SKLADNOSTI S KODEKSOM UPRAVLJANJA KAPITALSKIH NALOŽB REPUBLIKE SLOVENIJE IN PRIPOROČILI UPRAVLJAVCA NEPOSREDNIH IN POSREDNIH KAPITALSKIH NALOŽB REPUBLIKE SLOVENIJE

Generalni direktor družbe HSE izjavljam, da je bilo upravljanje družbe HSE v letu 2013 skladno s priporočili, navedenimi v Kodeksu upravljanja kapitalskih naložb Republike Slovenije (Kodeks), sprejetim s strani SOD dne 15.5.2013 (prej Kodeks upravljanja družb s kapitalskimi naložbami države, AUKN, z dne 18.1.2011), ob spoštovanju Priporočil upravljavca neposrednih in posrednih kapitalskih naložb Republike Slovenije, 12.4.2013 (prej Smernice poročanja družb s kapitalskimi naložbami države in priporočila AUKN RS) (Priporočila SOD). Družba zaradi spremembe članske strukture v organu nadzora ni realizirala Priporočila SOD št. 3, Priporočila SOD št. 10 in št. 11 pa sta v obravnavi in bosta realizirani v letu 2014.

Generalni direktor družbe HSE skladno s točko 72. Kodeksa izjavljam, da je družba HSE Kodeks sklenila prostovoljno uporabljati.

2. ORGANI UPRAVLJANJA DRUŽBE

V letu 2013 je v skladu z Aktom o ustanovitvi HSE družbo v vlogi ustanovitelja in edinega družbenika upravljal SOD. Organa družbe sta bila še NS HSE kot organ nadzora in generalni direktor kot organ vodenja.

2.1 USTANOVITELJ IN EDINI DRUŽBENIK

Ustanovitelj in edini družbenik samostojno odloča o:

- spremembah in dopolnitvah akta o ustanovitvi družbe,
- sprejemu temeljev poslovne politike in razvojnega načrta družbe,
- sprejemu letnega poročila, če NS HSE letnega poročila ni potrdil ali če generalni direktor in NS HSE prepustita odločitve o sprejemu letnega poročila ustanovitelju,
- uporabi bilančnega dobička,
- podelitvi razrešnice generalnemu direktorju in NS HSE,
- delitvi in prenehanju poslovnih deležev,
- spremembah osnovnega kapitala družbe,
- statusnih spremembah in prenehanju družbe,
- izvolitvi in razrešitvi članov NS HSE,
- imenovanju revizorja družbe,
- postavitvi prokurista in poslovnih pooblaščenecv družbe in
- drugih zadevah v skladu s predpisi in Aktom o ustanovitvi HSE.

V skladu s 526. členom ZGD-1 ustanovitelj svoje odločitve vpisuje v knjigo sklepov.

2.2 GENERALNI DIREKTOR

V skladu z določili Akta o ustanovitvi HSE družbo vodi in zastopa generalni direktor družbe na lastno odgovornost. Generalnega direktorja imenuje in odpokliče NS HSE. Po poteku mandatne dobe je lahko ponovno imenovan.

2.3 NADZORNI SVET

ZGD-1, Akt o ustanovitvi HSE, Poslovnik o delu NS HSE, Kodeks ustanovitelja in edinega družbenika ter njegova priporočila urejajo pristojnosti in postopke odločanja NS HSE, organizacijo dela ter druga vprašanja, pomembna za njegovo delovanje.

Akt o ustanovitvi HSE določa sestavo, mandat in pristojnosti NS HSE. NS HSE sestavlja šest članov, štirje člani zastopajo interese lastnika in jih imenuje in razrešuje lastnik, dva člana pa zastopata interese zaposlenih ter se imenujeta in razrešujeta v skladu z ZSDU. Člani NS HSE so imenovani za dobo štirih let in so po preteku mandata lahko ponovno imenovani.

V skladu z Aktom o ustanovitvi ima NS HSE naslednje pristojnosti:

- nadzoruje vodenje poslov družbe,
- preveri sestavo letnega poročila in predlog za uporabo bilančnega dobička,
- o rezultatih preveritve letnega poročila sestavi pisno poročilo za skupščino,
- potrjuje letno poročilo oziroma navede pripombe nanj,
- daje mnenje k temeljem poslovne politike in programu razvoja družbe,
- daje soglasje k poslovnemu načrtu družbe,
- predlaga ustanovitelju sprejem sklepov iz njegove pristojnosti oziroma daje mnenje k predlogom za sprejemanje sklepov ustanovitelja, danih s strani generalnega direktorja,
- imenuje in odpokliče generalnega direktorja družbe,
- sklepa pogodbo o zaposlitvi z generalnim direktorjem,
- daje soglasje generalnemu direktorju družbe k sprejemanju odločitev na skupščinah odvisnih družb v primeru statusnih in kapitalskih sprememb,
- sprejeme poslovnik o delu NS,
- lahko zahteva poročila tudi o drugih vprašanjih,
- daje generalnemu direktorju HSE predhodno soglasje za sklepanje poslov pridobivanja ali odsvajanja oz. obremenitve delnic ali poslovnih deležev v odvisnih in drugih družbah, za ustanavljanje ali ukinitve drugih družb, podružnic, obratov, za nakup, prodajo, menjavo ali obremenitev nepremičnin v lasti družbe, ter za sklepanje vseh pravnih poslov (vključno z investicijami, kreditnimi posli in podobno), katerih vrednost presega 10 % osnovnega kapitala družbe ali 2.955.000,00 EUR, razen za trgovalne posle z EE in na te posle vezane posle, posle povezane s kratkoročnim upravljanjem denarnih sredstev v skupini HSE ter posle za kratkoročno nalaganje denarnih

sredstev v obliki depozitov pri poslovnih bankah,

- NS HSE lahko opravlja tudi druge naloge v skladu z zakonom, akti družbe ter sklepi ustanovitelja in edinega družbenika.

2.4 REVIZIJSKA KOMISIJA

RK je bila ustanovljena v skladu z ZGD-1 in zagotavlja strokovno podporo NS. Naloge in pristojnosti RK določajo ZGD-1 in sklepi NS:

- spremljanje postopka računovodskega poročanja,
- spremljanje učinkovitosti notranjih kontrol v družbi, notranje revizije in sistemov za obvladovanje tveganj,
- spremljanje obvezne revizije letnih in konsolidiranih računovodskih izkazov,
- pregledovanje in spremljanje neodvisnosti revizorja za letno poročilo družbe, zlasti zagotavljanja dodatnih nerevizijskih storitev,
- predlaganje NS HSE imenovanje kandidata za revizorja letnega poročila družbe,
- nadzorovanje neoporečnosti finančnih informacij, ki jih daje družba,
- ocenjevanje sestavljanja letnega poročila, vključno z oblikovanjem predloga za NS HSE,
- sodelovanje pri določitvi pomembnejših področij revidiranja,
- sodelovanje pri pripravi pogodbe med revizorjem in družbo,
- opravljanje drugih nalog, določenih s statutom ali sklepom NS in
- sodelovanje z revizorjem pri opravljanju revizije letnega poročila družbe, še zlasti z medsebojnim obveščanjem o glavnih zadevah v zvezi z revizijo.

Sestava in delovanje NS HSE ter RK HSE sta predstavljena v poročilu NS HSE.

3. NOTRANJE KONTROLE IN UPRAVLJANJE TVEGANJ V DRUŽBI

Z namenom zagotavljanja večje transparentnosti, učinkovitosti ter odgovornega poslovanja ima družba vzpostavljen delujoč sistem notranjih kontrol in upravljanja s tveganji preko organizacijske strukture družbe, standarda vodenja kakovosti ISO 9001, standarda OHSAS 18001, standarda varovanja informacij po ISO/IEC 27001,

standarda za sistem ravnanja z okoljem ISO 14001 in internih aktov družbe z natančno izdelanim sistemom poročanja po posameznih organizacijskih enotah. Sistem notranjih kontrol je podprt s sistemom kontrol informacijske tehnologije, s katerim se med drugim zagotavljajo ustrezne omejitve in nadzor nad omrežjem ter natančno, ažurno in popolno obdelovanje podatkov.

S sistemom notranjih kontrol v družbi načrtno in sistematično uporabljamo postopke in metode, ki s svojim delovanjem zagotavljajo točnost, zanesljivost in popolnost podatkov in informacij, pravilno in pošteno izdelavo računovodskih izkazov, preprečujejo in odkrivajo napake v sistemu ter zagotavljajo spoštovanje zakonov in drugih predpisov, aktov organov upravljanja ter sistemskih predpisov družbe.

Z namenom vzpostavitve celovitega sistema za obvladovanje tveganj v družbi, da se vodstvu družbe in nadzornemu svetu zagotovijo kakovostne osnove in informacije za vodenje in nadzor družbe, je družba ustanovila odbor za upravljanje s tveganji. Organizacija, sestava, način dela in njegove naloge so opredeljene s Poslovnikom o delu odbora HSE d.o.o. za upravljanje s tveganji.

Za stalno in celovito preverjanje pravilnosti in zakonitosti, gospodarnosti in urejenosti poslovanja skrbi služba notranje revizije kot samostojna organizacijska enota. Izvaja neodvisno in objektivno revizijsko aktivnost znotraj družbe in skupine HSE.

Za vzpostavitev, delovanje, nadzor in stalno izboljševanje sistema notranjih kontrol ter za pravilnost in popolnost podatkov je odgovoren generalni direktor.

Ljubljana, 30.6.2014

Blaž Košorok
Generalni direktor, HSE d.o.o.

2.3.5 POROČILO O IZVAJANJU PRIPOROČIL SOD V LETU 2013

Družba HSE je v letu 2013 tekoče spremljala priporočila SOD ter z izvajanjem danih priporočil seznanila NS HSE. Priporočila SOD je družba pri poslovanju smiselno upoštevala, kot izhaja iz pojasnil Poročila o izvajanju priporočil upravljavca posrednih in neposrednih kapitalskih naložb RS za HSE.

2.4 Predstavitev skupine HSE

Enoten nastop družb, ki sestavljajo skupino HSE, zagotavlja večjo konkurenčnost na trgu, optimalno izrabo proizvodnih zmogljivosti glede na razmere na trgu z EE, zmanjšanje negativnih finančnih učinkov izpada proizvodnje, celovitejšo ponudbo vseh produktov EE, manjše tveganje pri sklepanju dolgoročnih pogodb in večje možnosti nastopa na tujih trgih.

DEJAVNOST SKUPINE

Dejavnost skupine HSE zajema predvsem področje upravljanja z energijo in okoljem ter obvladovanje s tem povezanih procesov in tveganj. Širok spekter aktivnosti je moč združiti v naslednje glavne skupine:

- proizvodnja električne in toplotne energije,
- pridobivanje lignita,
- prodaja in trgovanje z električno in toplotno energijo, terminskimi pogodbami za EE, emisijskimi kuponi, RECS certifikati in drugimi podobnimi certifikati ter plinom,
- optimizacija proizvodnje skupine HSE,
- zagotavljanje sistemskih storitev, potrebnih za delovanje elektroenergetskega sistema,
- vodenje in izvedba energetske in okoljske projekcije.

Glavna dejavnost skupine so procesi proizvodnje in trgovanja z EE, zato si skupina HSE s ciljem čim večje učinkovitosti poslovanja prizadeva izkoristiti sinergije širokega spektra proizvodnih zmogljivosti.

Obratovalne in stroškovne lastnosti posameznih proizvodnih enot se med seboj razlikujejo, zato je mogoče z ustrezno kombinacijo doseči stroškovno ugodnejšo ponudbo EE. Obenem se s časom spreminja tudi cena EE na trgu, zato sta načrtovanje in optimiranje proizvodnih enot ob upoštevanju tehničnih kriterijev in vedno bolj zahtevnih razmer na trgu EE toliko bolj pomembna.

POVEZANE DRUŽBE SKUPINE HSE

Skupino HSE v letu 2013 sestavljajo:

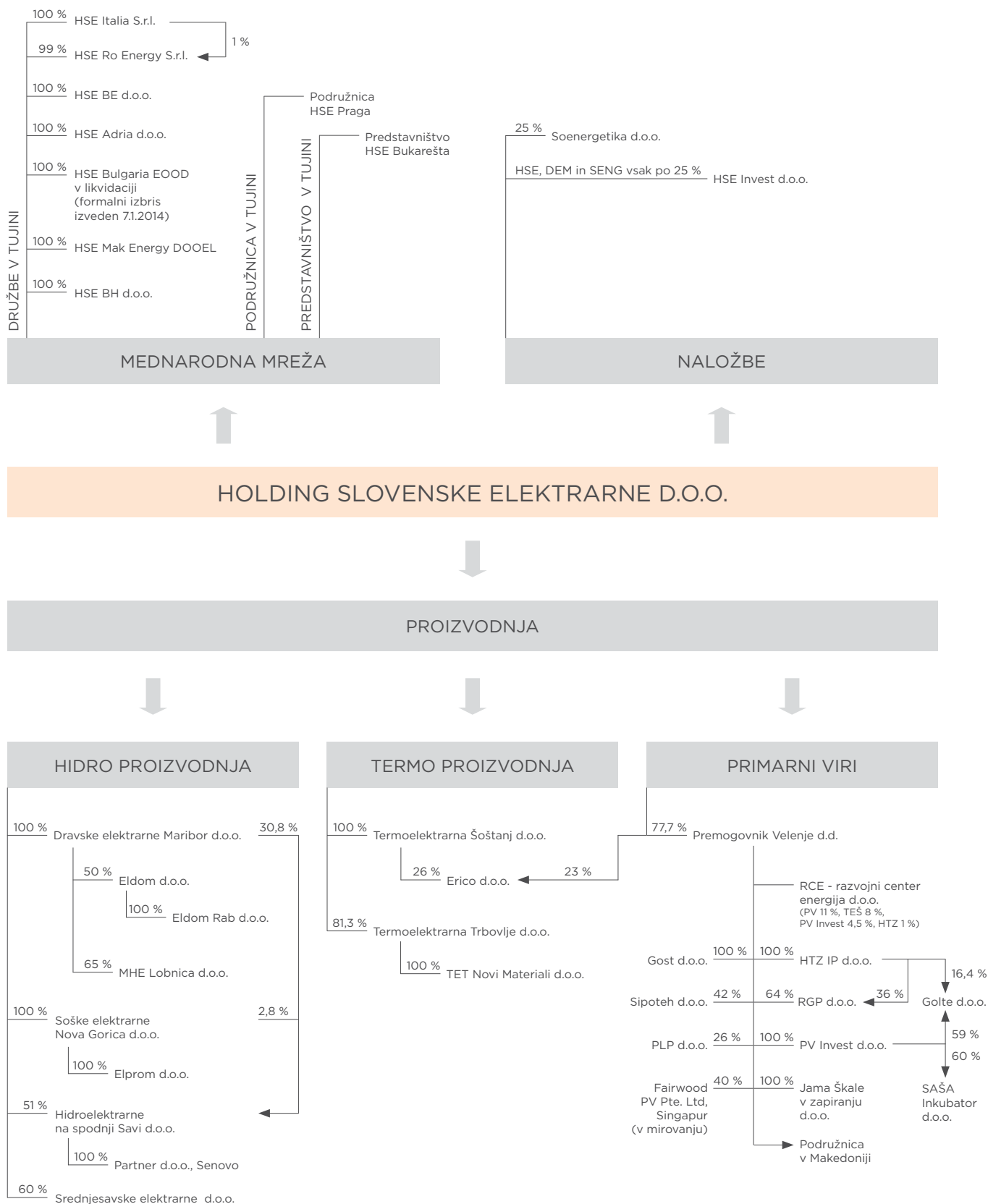
- Holding Slovenske elektrarne d.o.o. kot obvladujoča družba,
- Dravske elektrarne Maribor d.o.o. z eno odvisno družbo in eno pridruženo družbo,
- Soške elektrarne Nova Gorica d.o.o. z odvisno družbo,

- Hidroelektrarne na Spodnji Savi, d.o.o. z odvisno družbo,
- Srednjesavske elektrarne d.o.o. (SRESA)
- Termoelektrarna Šoštanj d.o.o. s pridruženo družbo,
- Termoelektrarna Trbovlje d.o.o. z odvisno družbo,
- Premogovnik Velenje d.d., s sedmimi odvisnimi in štirimi pridruženimi družbami ter podružnico v Skopju;
- HSE Invest d.o.o.,
- HSE Italia S.r.l.,
- HSE Ro Energy S.r.l.,
- HSE Balkan Energy d.o.o.,
- HSE Adria d.o.o.,
- HSE Bulgaria EOOD, v likvidaciji (formalen izbris izveden 7.1.2014),
- HSE MAK Energy DOOEL,
- HSE BH d.o.o.
- Podružnica HSE Praga,
- Predstavništvo HSE Bukarešta.

SKUPINA HSE NA TRGIH ZAHODNE, SREDNJE IN JV EVROPE

POVEZANE DRUŽBE SKUPINE HSE NA DAN 31.12.2013

Hidro proizvodnja

DRAVSKE ELEKTRARNE MARIBOR D.O.O. (DEM)

Dravske elektrarne Maribor d.o.o.	
Direktor družbe	mag. Viljem Pozeb
Glavna dejavnost	proizvodnja EE v HE
Sestava NS na 31.12.2013	dr. Marko Tandler - <i>predsednik</i>
	Miran Jug
	Marjan Kirbiš

Z osmimi HE na reki Dravi (HE Dravograd, HE Vuzenica, HE Vuhred, HE Ožbalt, HE Fala, HE Mariborski otok, HE Zlatoličje, HE Formin), s tremi mHE (mHE Melje, mHE Markovci in mHE Ceršak) ter štirimi SE (SE Zlatoličje, SE Formin, SE Dravograd in SE OCV 3) DEM proizvede skoraj četrtino vse slovenske EE. Povprečna letna proizvodnja DEM, ki znaša 2.660 GWh, predstavlja 80 % slovenske EE in ustreza kriterijem obnovljivih virov in standardom mednarodno priznanega certifikata RECS. Skupna moč na pragu elektrarn DEM je 592 MW.

Delovanje družbe, ki večino svoje dejavnosti opravlja na reki Dravi, temelji na učinkovitih procesih, ki potekajo z minimalno obremenitvijo virov in okolja. Pomembni načeli delovanja sta zanesljivost partnerskega sodelovanja na vseh področjih in prilagodljivost izzivom zaposlenih, lastnikov in zunanjega okolja. Na področju hidroenergetske dejavnosti družba celovito obvladuje in trži vse procese, skrb za okolje pa je vselej kriterij presoje delovne in ekonomske uspešnosti – pri obstoječih zmogljivostih in tistih, ki jih še namerava vzpostaviti. Učinkovitost, zanesljivost, prilagodljivost, celovitost in okoljska odgovornost so temeljne vrednote družbe.

MHE LOBNICA D.O.O. je odvisna družba DEM, ki je bila ustanovljena maja 2011 za proizvodnjo EE.

ELDOM D.O.O. je pridružena družba DEM. Dejavnost družbe je upravljanje z nepremičninami, organiziranje prehrane v restavracijah in upravljanje s počitniškimi domovi elektrogospodarstva v Sloveniji.

ELDOM RAB D.O.O. je odvisna družba družbe ELDOM, v njeni 100 % lasti. Družba opravlja naslednje storitve: upravljanje z nepremičninami, pravno-premoženjski posli in sklepanje pogodb, vodenje administrativno računovodskih del, kategorizacija turističnih objektov, manjša in večja investicijska dela, vzdrževanje objektov in okolice, čiščenje in priprava objektov na zimovanje, recepcijske storitve in trženje nastanitvenih kapacitet.

SOŠKE ELEKTRARNE NOVA GORICA D.O.O. (SENG)

Soške elektrarne Nova Gorica d.o.o.	
Direktor družbe	Vladimir Gabrijelčič
Glavna dejavnost	proizvodnja EE v HE
Sestava NS na 31.12.2013	dr. Matjaž Eberlinc - <i>predsednik</i> mag. Nenad Trkulja Silvester Medvešček

Osnovno poslanstvo SENG je proizvodnja EE iz obnovljivega vodnega vira. Na porečju Soče s pritoki proizvaja t.i. modro energijo 5 velikih in 22 mHE, v letu 2010 pa je verigo HE na Soči dopolnila prva slovenska ČHE Avče.

Vizija družbe je optimalno izkoriščanje razpoložljivega hidrološkega potenciala reke Soče s pritoki ter pridobivanje EE iz drugih OVE, kot sta na primer vetrna in sončna energija.

Povprečna letna proizvodnja hidroelektrarn znaša 947 GWh, skupna instalirana moč na pragu elektrarn SENG pa 342 MW.

ELPROM D.O.O. je odvisna družba SENG.

Ustanovljena je bila z namenom trgovanja z EE. V drugem kvartalu 2013 je bila družba aktivirana za trženje OVE na italijanskem trgu.

HIDROELEKTRARNE NA SPODNJI SAVI D.O.O. (HESS)

Hidroelektrarne na spodnji Savi d.o.o.	
Direktor družbe	Bogdan Barbič
Glavna dejavnost	proizvodnja EE v HE
Sestava NS na 1.1.2013	mag. Matjaž Janežič - <i>predsednik</i> Andrej Kovač Primož Stropnik Nikola Galeša Vladimir Gabrijelčič
Sestava NS na 31.12.2013	Blaž Košorok - <i>predsednik</i> Andrej Kovač Primož Stropnik Nikola Galeša Vladimir Gabrijelčič

Družba HESS je bila ustanovljena leta 2008 predvsem za izgradnjo, obratovanje in vzdrževanje verige HE na spodnji Savi v skladu z določili Koncesijske pogodbe za izkoriščanje energetskega potenciala spodnje Save in Zakona o pogojih koncesije za izkoriščanje energetskega potenciala spodnje Save.

Projekt izgradnje HE na spodnji Savi uvršča družbo HESS med trenutno največje investitorje izgradnje OVE v RS in v širšem prostoru. Obratujejo tri hidroelektrarne od predvidenih petih (HE Boštanj, HE Arto-Blanca in HE Krško), HE Brežice je v prvi polovici leta 2014 prešla v fazo izgradnje. Vlada RS pa je avgusta 2013 sprela Uredbo o državnem

prostorskem načrtu za območje HE Mokrice.
Skupna inštalirana moč HE na spodnji Savi je 106 MW.

Družba HESS je sodobna in tehnološko usmerjena družba, ki z optimalno in racionalno izgradnjo HE na spodnji Savi ostaja vodilna družba pri izgradnji

novih objektov na področju OVE v državi oziroma si ta položaj še dodatno utrjuje.

PARTNER D.O.O. je odvisna družba HESS, ki izvaja storitve čiščenja plavja in manjša vzdrževalna dela na HE Boštanj, HE Arto-Blanca in HE Krško.

SREDNJESAVSKE ELEKTRARNE D.O.O. (SRESA)

Srednjesavske elektrarne d.o.o.	
Direktor družbe 1.1.2013	mag. Matjaž Janežič
Direktor družbe 31.12.2013	dr. Matjaž Eberlinc
Glavna dejavnost	proizvodnja EE v HE
Sestava NS na 1.1.2013	Marjanca Molan - <i>predsednica</i> Marko Štrigl Primož Stropnik Janez Žlak Drago Polak Mitja Dušak
Sestava NS na 31.12.2013	Blaž Košorok - <i>predsednik</i> Jana Pogačnik Karl Vukovič Drago Polak Primož Stropnik Mitja Dušak

SRESA je bila ustanovljena v letu 2011 s sedežem na lokaciji TET. Ustanovljena je bila z namenom izgradnje verige HE in izkoriščanja vodnega energetskega potenciala za proizvodnjo EE na delu vodnega telesa reke Save od Ježice do Suhadola. Delovanje družbe bo v precejšnji meri opredeljeno s koncesijsko pogodbo, ki pa še ni sklenjena, na

podlagi katere bo družba terminsko in finančno vodila izgradnjo novih HE. Družba je v mirovanju.

HE na srednji Savi bodo pomembno prispevale k izpolnitvi zahtev direktive EU o OVE in omogočile večjo fleksibilnost obratovanja elektroenergetskega sistema Slovenije.

Termo proizvodnja

TERMoeLEKTRARNA ŠOŠTANJ D.O.O. (TEŠ)

Termoelektrarna Šoštanj d.o.o.	
Direktor družbe 1.1.2013	mag. Simon Tot
Direktor družbe 31.12.2013	Peter Dermol
Glavna dejavnost	proizvodnja EE v TE
Sestava NS na 1.1.2013	dr. Roman Šturm - <i>predsednik</i> Janja Špiler mag. Marjan Ravnikar Aljoša Tomaž
Sestava NS na 31.12.2013	dr. Roman Šturm - <i>predsednik</i> Janja Špiler Herman Janež mag. Marjan Penšek Andrej Višnar Janez Ramšak

TEŠ je naš največji termo proizvodni objekt v skupini HSE. Osnovna dejavnost je proizvodnja električne in toplotne energije za daljinsko ogrevanje.

Z inštalirano močjo 662 MW proizvede povprečno tretjino energije v državi, v kriznih obdobjih pa pokriva preko polovico porabe. Povprečna letna proizvodnja EE se giblje med 3.500 in 3.800 GWh. Povprečna letna proizvodnja toplotne energije za daljinsko ogrevanje Šaleške doline znaša med 400 in 450 GWh.

Delovanje TEŠ je po proizvodnih rezultatih primerljivo z enakimi evropskimi TE, po obratovalni pripravljenosti bloka pa jih celo prekaša. K temu bo dodatno pripomogla tudi izgradnja nadomestnega bloka 6, energetskega objekta z močjo 600 MW, ki bo za enako količino proizvedene energije porabil približno 30 % manj premoga.

Z izgradnjo nadomestnega bloka 6 TEŠ se bo zmanjšala stopnja onesnaženosti okolja in izboljšala kakovost ter energetska učinkovitost, elektrarni pa bo omogočeno doseganje skladnosti z mednarodnimi standardi najboljših razpoložljivih tehnologij BAT (Best Available Technology).

ERICO D.O.O. Osrednja dejavnost inštituta ERICo so storitve na okoljskih področjih, ki jih zahteva zakonodaja. ERICO je okoljevarstveno storitveno podjetje, ki svojim naročnikom že več kot 15 let uspešno pripravlja rešitve okoljskih problemov. Inštitut posluje po mednarodnih standardih kakovosti. Večinski lastnik je s 51 % deležem podjetje Gorenje d.d., druga lastnika sta še TEŠ (26 %) in PV (23 %). ERICO je pridružena družba TEŠ.

TERMoeLEKTRARNA TRBOVLJE D.O.O. (TET)

Termoelektrarna Trbovlje d.o.o.	
Direktor družbe	Franc Blaznek
Glavna dejavnost	proizvodnja EE v TE
Sestava NS na 1.1.2013	Drago Skornšek - <i>predsednik</i> mag. Zvonko Petan mag. Jaroslav Vrtačnik mag. Borut Dolanc Samo Moškon Janez Balog
Sestava NS na 31.12.2013	dr. Matjaž Eberlinc - <i>predsednik</i> mag. Borut Dolanc Aleš Gerčar

TET je ena izmed dveh elektrarn v Sloveniji, ki proizvaja EE in kot energent uporablja premog. TET je največji energetskega objekta v Zasavju. Ima dve proizvodnji enoti, in sicer parno enoto s kapaciteto moči 125 MW, ki proizvaja EE s pomočjo rjavega premoga in dve plinski enoti s kapaciteto moči 2 x 34 MW, ki za proizvodnjo EE uporablja ELKO, namenjeni za potrebe sistemskih storitev Slovenskega energetskega sistema.

TET v povprečju proizvede 618 GWh EE na leto, instalirana moč na pragu elektrarne TET znaša 168 MW.

Za zagotavljanje in ohranjanje energetske lokacije v Zasavju je v teku iskanje strateškega partnerja, ki bo na podlagi ekonomske, tehnične in okoljske sprejemljivosti nadaljeval z energetskega dejavnostjo na obstoječi lokaciji.

TET NOVI MATERIALI D.O.O. je odvisna družba TET, katere glavna dejavnost je trgovina na debelo z lesom, gradbenim materialom in sanitarno opremo. Nova družba je posledica aktivnosti razvojnega centra RC eNeM, preko katerega TET sodeluje na dveh razvojnih projektih. Družba je v mirovanju.

Primarni viri

PREMOGOVNIK VELENJE D.D. (PV)

Premogovnik Velenje d.d.	
Uprava	dr. Milan Medved - <i>predsednik</i> dr. Vladimir Malenković - <i>član</i> Sonja Kugonič - <i>članica (delavska direktorica)</i>
Glavna dejavnost	pridobivanje rjavega premoga in lignita
Sestava NS na 1.1.2013	mag. Matjaž Janežič - <i>predsednik</i> Marko Štrigl mag. Jana Vrtovec Trček Rajko Arlič mag. Kristjan Verbič Bojan Brcar
Sestava NS na 31.12.2013	mag. Marjan Ravnikar - <i>predsednik</i> Marko Bregar mag. Jana Vrtovec Trček Rajko Arlič mag. Kristjan Verbič Bojan Brcar

PV je vpisan v sodni register kot delniška družba za pridobivanje lignita. Ostale dejavnosti družbe so: rudarsko, strojno in elektro projektiranje podzemnih objektov in površinskih kopov, izdelava vseh vrst podzemnih objektov, vrtanje, geomehanske raziskave, jamomerske hidrogeološke in tehnološke storitve, storitve izobraževanja. Velenjsko odkopno metodo tudi tuji partnerji vse bolj prepoznavajo kot eno najproduktivnejših za odkopavanje v debelih slojih premoga, ki je tudi okolju prijazna.

V PV letno nakopljejo do 4 milijone ton lignita, ki ga večino porabijo v TEŠ za proizvodnjo električne in toplotne energije, v zadnjih letih vedno več tudi v TET.

ODVISNE IN PRIDRUŽENE DRUŽBE PV

HTZ I.P. D.O.O. je največja invalidska družba v Sloveniji in je tudi največja družba v skupini PV.

Dejavnosti družbe so: elektro storitve, servis in proizvodnja opreme, proizvodnja gradbenega materiala, reševalno servisna dejavnost, zavarovanje, studio za oblikovanje in kopiranje, gradbena dejavnost, izdelava zaščitnih sredstev, pralnica, kopalnice in vzdrževanja.

PV INVEST D.O.O. je registrirana za naslednje dejavnosti: naložbe, urejanje okolja in geodetske storitve. Družba izvaja tudi dejavnost nastanitvenih ustanov za oskrbo starejših in invalidnih oseb ter drugo socialno varstvo z nastanitvijo in ima registrirane spremljajoče dejavnosti, ki so potrebne ob izvajanju glavne dejavnosti ter za izvajanje tržnih dejavnosti.

GOST D.O.O. je registrirana za naslednje dejavnosti: gostinstvo in turizem ter organiziranje prireditve. Družba organizira prireditve na področju Turistično-rekreativnega centra Jezero, pogostitve

za različne priložnosti, bankete, vedno bolj pa se uveljavlja na področju cateringa. Njihova dejavnost sega tudi na področje hotelirstva.

JAMA ŠKALE V ZAPIRANJU D.O.O. je ustanovljena za potrebe zapiranja jame Škale. Družba je v mirovanju.

RGP D.O.O. izvaja storitve na področju rudarskih gradenj ter proizvaja kamene agregate in betonske mešanice. Osnovna dejavnost proizvodnje kamenih agregatov temelji na pridobivanju in predelavi kamnin v peske, uporabne za gradbeništvo.

GOLTE D.O.O. ima v lasti zimsko letni turistični center z glavno dejavnostjo - dejavnost smučarskih centrov. Družbo sestavljajo štiri sektorji: tehnični sektor, ki skrbi za obratovanje in vzdrževanje žičniških naprav in objektov, hotel kot namestitveni objekt, gostinstvo in turistična agencija.

SAŠA INKUBATOR D.O.O. je mrežni podjetniški inkubator s sedežem v Velenju, ki deluje v SAŠA regiji. S svojim delovanjem želi spodbuditi nastanek novih družb in hitrejši razvoj obstoječih inovativnih družb. V okviru inkubatorja želi z odličnimi storitvami podpreti nosilce dobrih podjetniških idej ter jim omogočiti uspešnejši in hitrejši razvoj družbe.

SIPOTEH D.O.O. je pridružena družba PV, ki se ukvarja s strojno in proizvodno opremo, proizvodnjo kovinskih konstrukcij in njihovih delov.

PLP D.O.O. oskrbuje premogovnik z lesnimi izdelki, ki morajo biti zaradi zagotavljanja varnosti zelo visoke kakovosti.

PV FAIRWOOD je pridružena družba družbe PV, katere namen je trženje znanja v tujino. Družba je v mirovanju.

PODRUŽNICA V REPUBLIKI MAKEDONIJI, SKOPJE
PV je 20.10.2011 ustanovil podružnico v Republiki Makedoniji, preko nje pa je v letu 2013 posloval v minimalnem obsegu.

RCE-RAZVOJNI CENTER ENERGIJA D.O.O., RAZVOJNO RAZISKOVALNI CENTER je pridružena družba družb skupine HSE z naslednjimi deleži: PV 11 %, TEŠ 8 %, PV Invest 4,5 % in HTZ 1 %. Osnovna dejavnost RCE je razvoj vzorcev, prototipov, proizvodnih linij in tehnoloških postopkov na področju: URE, OVE, oblikovanja sodobnih energetskega sistemov, tehnologij za zmanjšanje obremenjevanja okolja, predelave in koristne rabe odpadnih snovi, boljše uporabe obstoječih tehnologij, avtomatizacije in nadzorovanja postopkov pri koriščenju naprednih energetskega tehnologij ter zaščite intelektualne lastnine.

Mednarodna mreža

Od ustanovitve družbe HSE smo morali, zaradi sodelovanja na različnih trgih z EE in opravljanja dejavnosti trgovanja v različnih oblikah, skladno

z lokalno zakonodajo ustanoviti tudi različne organizacijske oblike v različnih državah po Evropi.

HSE ITALIA S.R.L.

HSE Italia S.r.l.	
Upravni odbor družbe na dan 31.12.2013	dr. Tomaž Štokelj - <i>predsednik</i> Ana Zaljetelj Damjan Lipušček
Glavna dejavnost	trgovanje z EE

HSE Italia, ki se ukvarja s podporo trgovanjem aktivnostim HSE na italijanskem trgu, je bila ustanovljena leta 2003. Družba je bila pred vstopom Slovenije v EU osnova za ustanavljanje

bilančne skupine na območju EU, zadnja leta pa se uporablja za izkoriščanje tržnih priložnosti pri uvozu EE v Italijo.

HSE RO ENERGY S.R.L.

HSE Ro Energy S.r.l.	
Direktor družbe na 1.1.2013	/
Direktorja družbe na 31.1.2013	Irena Stare Drago Skornšek
Glavna dejavnost	trgovanje z EE

HSE kljub ustanovljenemu predstavništvu v Romuniji in pridobljeni licenci za trgovanje z EE zaradi omejitev lokalne zakonodaje ni imel pogojev za trgovanje na romunski borzi OPCOM. Sama včlanitev na borzo OPCOM je bila sicer mogoča, vendar pa HSE ni mogel sodelovati s slovenskim

davčnim rezidentstvom. Zato je bila junija 2013 ustanovljena odvisna družba HSE Ro Energy S.r.l., ki s pridobljeno romunsko DDV številko in licenco za trgovanje z EE ne bi smela imeti težav s sodelovanjem na romunski borzi OPCOM. Postopek licenciranja je bil konec leta 2013 še v postopku.

HSE BALKAN ENERGY D.O.O.

HSE Balkan Energy d.o.o.	
Direktorja družbe na 31.12.2013	Irena Stare Drago Skornšek
Glavna dejavnost	trgovanje z EE

Ustanovitev družbe HSE Balkan Energy s sedežem v Beogradu je bila rezultat širjenja poslovanja HSE v JV Evropo. Srbija ima v svoji regiji pomembno geografsko in energetske vlogo, razvit elektroenergetski sistem in pomembne vire kot

so voda, premog in geotermalna energija. Družba trguje z EE in nudi podporo skupini HSE pri širitvi poslovanja v JV Evropo. Družba je bila 7.1.2014 formalno izbrisana iz registra gospodarskih družb v Bolgariji.

HSE ADRIA D.O.O.

HSE Adria d.o.o.	
Direktorja družbe	dr. Tomaž Štokelj Irena Stare
Glavna dejavnost	trgovanje z EE

Družba s sedežem v Zagrebu je bila ustanovljena z namenom vzpostavitve povezave s trgi srednje in vzhodne Evrope in se ukvarja s čezmejn timer trgovanjem z EE. Ker zaradi zakonskih omejitev

HSE ne more trgovati samostojno na Hrvaškem je HSE Adria glavna vez med našimi trgovalnimer aktivnostmi na balkanu in Sloveniji.

HSE BULGARIA EOOD V LIKVIDACIJI

HSE Bulgaria EOOD "in liquidation"	
Direktorja družbe na 1.1.2013	Drago Skornšek Irena Šlemic
Direktorja družbe na 31.12.2013	/
Glavna dejavnost	trgovanje z EE

Odvisna družba HSE Bulgaria je bila leta 2007 ustanovljena z namenom širitve trgovanja z EE na trge JV Evrope. Konec leta 2012 je HSE zaradi spremembe zakonodaje, ki sedaj omogoča trgovanje z EE tudi družbam s sedežem v tujini, pričel s postopkom pridobitve licence za trgovanje

z EE na ozemlju Bolgarije ter v začetku 2013 pričel z aktivnostmi prostovoljne likvidacije HSE Bulgaria, ki se je zaključila tik pred koncem leta 2013. HSE ima preko predstavništva HSE Bukarešta licenco za trgovanje z EE v Romuniji.

HSE MAK ENERGY DOOEL

HSE MAK Energy DOOEL	
Direktorja družbe	dr. Tomaž Štokelj Drago Skornšek
Glavna dejavnost	trgovanje z EE

Maja 2009 je bila v Makedoniji ustanovljena družba HSE MAK Energy z namenom vstopa HSE

na makedonski trg z EE in povečanja možnosti trgovanja na območju Balkana vse do Grčije.

HSE BH D.O.O.

HSE BH d.o.o.	
Direktor družbe	Zlatko Sahadžić
Glavna dejavnost	trgovanje z EE

Junija 2010 je bila v Bosni in Hercegovini ustanovljena družba HSE BH s sedežem v Sarajevu za potrebe trgovanja z EE, saj zakonodaja BiH

zahteva, da je za pridobitev licenc za trgovanje z EE na področju BiH in za čezmejno trgovanje potrebno imeti pravno osebo, registrirano v BiH.

PODRUŽNICA HSE PRAGA

Podružnica HSE Praga	
Vodja	dr. Tomaž Štokelj
Glavna dejavnost	trgovanje z EE

Glavni razlog ustanovitve podružnice na Češkem je bila pridobitev licence za trgovanje z EE, ki omogoča trgovanje znotraj Češke in članstvo na borzah OTE. Zaradi sprememb v zakonodaji je v

letu 2010 trgovanje z EE prešlo na družbo HSE. Ker zakonodaja zahteva registracijo minimalne organizacijske oblike, je podružnica še vedno formalno aktivna.

PREDSTAVNIŠTVO HSE BUKAREŠTA

Predstavništvo HSE Bukarešta	
Vodja	Drago Skornšek
Glavna dejavnost	trgovanje z EE

Po pridružitvi Bolgarije EU in posledičnem zaprtju dveh reaktorjev v JE Kozloduy je postala Romunija glavna izvoznica EE v regiji. Romunija ima tudi največjo borzo EE v JV Evropi in liberaliziran

trg, kar je botrovalo odločitvi, da v Bukarešti ustanovimo predstavništvo in preko njega pridobimo licenco za trgovanje z EE v Romuniji.

Naložbe

HSE INVEST D.O.O.

HSE Invest d.o.o.	
Direktor družbe 1.1.2013	mag. Miran Žgajner
Direktor družbe 31.12.2013	Sandi Ritlop
Glavna dejavnost	drugo tehnično projektiranje in svetovanje
Sestava NS na 1.1.2013	Irena Šlemic - <i>predsednica</i> mag. Alida Rejec Andrej Tumpej Drago Polak Igor Žurga Nives Podgornik
Sestava NS na 31.12.2013	Irena Šlemic - <i>predsednica</i> mag. Alida Rejec Andrej Tumpej Drago Polak Katja Rejec Gregor Cenc

HSE Invest je družba za inženiring in izgradnjo energetskih objektov in izvaja storitve svetovalnega in izvajalskega inženiringa. Najpomembnejša dejavnost družbe je vodenje razvojnih projektov v predinvesticijski fazi, vodenje projektov izgradnje

novih objektov in vodenje projektov rekonstrukcije obstoječih objektov. Družba izvaja projekte na energetskem in infrastrukturnem področju ter na področju varstva okolja v Sloveniji z vizijo razširiti dejavnosti tudi v tujini.

SOENERGETIKA D.O.O.

Soenergetika d.o.o.	
Direktor družbe	Aleš Ažman
Glavna dejavnost	proizvodnja elektrike in toplote

Vizija družbe je učinkovita realizacija projektov na področju energetike z namenom ustvarjanja visoke dodane vrednosti za lastnike ob še sprejemljivih nivojih tveganj. Osnovno poslanstvo družbe je celotiva izvedba projektov za proizvodnjo toplotne in EE ter kasnejše upravljanje realiziranih projektov.

Partnerji na projektu so Elektro Gorenjska, Petrol, Domplan in HSE. Vsak partner na projektu sodeluje v višini 25 %.

V okviru družbe je bil uspešno realiziran projekt Planina, ki oskrbuje občane občine Kranj s toplotno energijo in dosega načrtovane ekonomske donose.

2.4.1 UPRAVLJANJE SKUPINE HSE

Ustanovitev HSE je imela dva ključna cilja: koordinacijo glavnih aktivnosti in izkoriščanje sinergijskih učinkov med družbami znotraj skupine HSE. HSE je bil ustanovljen z osnovnim namenom opravljanja holdinške dejavnosti; ustanavljanja, financiranja in upravljanja družb, v katerih ima večinske deleže. Z genezo skupine HSE se je želja po intenzivnejšem povezovanju in izkoriščanju medsebojnih sinergij vedno bolj uveljavljala.

V pripravi je Strateški razvojni koncept (SRK) HSE in skupine HSE, na osnovi katerega bomo uresničevali našo vizijo: zagotoviti optimalno izrabo slovenskih energetskih virov in kadrov ter vzpostaviti konkurenčno družbo na globalnem energetskem trgu, hkrati pa razširiti svojo dejavnost in na ta način zmanjšati poslovna tveganja, ki so posledica nihanj na posameznem produktnem trgu. Pomemben del SRK HSE in skupine HSE bo tudi zagotavljanje varne in zanesljive oskrbe z EE, razvoj slovenskega energetskega gospodarstva in razvoj znanosti ter njene uveljavitve tako v domačem kot mednarodnem okolju.

Skupina HSE mora graditi na zaupanju in prepoznavnosti. Dvig ugleda skupine HSE je ključni izziv prihodnosti. Korporativno upravljanje (Corporate Governance) je zato izjemnega pomena. Boljše gospodarjenje, uveljavljanje dobre prakse v poslovanja podjetij, učinkovitejše obvladovanje tveganj, optimizacija organizacijske strukture in medsebojnih odnosov v skupini so področja, ki potrebujejo nove temelje in prenovljeno strategijo. SRK HSE in skupine HSE bo redefiniral korporativno upravljanje skupine HSE. Ko se razmere na trgu pomembno spremenijo, mora biti poslovni sistem v najkrajšem možnem času sposoben prilagoditve, da si zagotovi obstoj, napredek in razvoj. Prava pot je dobro upravljanje in odločanje, ki vodi v:

- dvig ravni dodane vrednosti podjetja,
- maksimiziranje sinergijskih učinkov,
- uspešno obvladovanje tveganj,
- doseganje še boljših rezultatov v poslovanju,
- zagotavljanje neprestanega napredka, inovativnosti in razvoja ter posledično tudi investicij.

Ideja o reorganizaciji skupine HSE v smislu kvalitetnejšega in učinkovitejšega upravljanja

skupine ni nova. O tem pričajo sklepi dosedanjih strateških konferenc in gradiva, povezana s strategijo in razvojem skupine HSE. Tudi iz vsebine teh dokumentov nedvoumno izhaja potreba po večjem koriščenju sinergij, kapitalski konsolidaciji in intenzivnejši koordinaciji aktivnosti. Pomembni vprašanji, na kateri bo potrebno poiskati odgovore, sta konsolidacija vseh družb na ravni korporativnega upravljanja in zagotavljanje ustreznih dolgoročnih finančnih virov za načrtovane projekte. V prihodnjem obdobju bomo posebno pozornost namenili obvladovanju tveganj in povečanju stroškovne učinkovitosti, ki sta predpogoj za dolgoročno konkurenčnost tako skupine kot vsake posamezne družbe znotraj nje.

ORGANI UPRAVLJANJA

Večino odvisnih družb HSE v Sloveniji vodi enočlansko poslovodstvo oziroma uprava. Odvisna družba PV ima tričlansko upravo, družbe v tujini pa praviloma dvočlansko poslovodstvo. V večini družb so konstituirani tričlanski NS.

HSE upravlja družbe skupine HSE preko predstavnikov v NS odvisnih družb, poslovodstev ter preko odborov za izvajanje nadzora nad investicijami.

ODBOR ZA AKTIVNI NADZOR INVESTICIJ

Odbor za aktivni nadzor je bil ustanovljen novembra 2009 z namenom spremljanja investicije v nadomestni blok 6 TEŠ in preprečevanja povečanja investicijskih vlaganj kot tudi stroškov vzdrževanja obstoječih sistemov v TEŠ. Odbor je štirčlanski, tri člane imenuje HSE in enega TEŠ.

SODELOVANJE DELAVCEV PRI UPRAVLJANJU

Zaposleni v skupini HSE uresničujejo svoje pravice preko sindikatov, sveta delavcev in svojih predstavnikov v NS.

Redno sodelovanje s sindikati in sveti delavcev skupine HSE je praksa, ki se je uveljavila že z ustanovitvijo HSE. Takšen način sodelovanja zagotavlja uravnoteženost različnih interesov in s tem široko soglasje tako glede razvojnih načrtov skupine kot tudi zagotavljanja socialne varnosti zaposlenih v skupini HSE.

DELOVANJE SINDIKATA V DRUŽBAH

Delovanje sindikata v družbah DEM, SENG, TET in TEŠ je organizirano v okviru Sindikata delavcev dejavnosti energetike Slovenije (SDE), ki je eden najbolj vplivnih in pomembnih sindikatov Zveze svobodnih sindikatov Slovenije (ZSSS).

V okviru skupine HSE delujeta še sindikata Neodvisnost in Sindikat pridobivanja energetskih surovin Slovenije (SPESS), ki deluje v okviru poslovnega sistema PV.

V okviru Konference elektrogospodarstva SDE deluje Koordinacija SDE skupine HSE, ki jo sestavljajo predsedniki sindikatov družb DEM, SENG, TET ter TEŠ in ima vzpostavljen dialog tako s poslovodstvom HSE kot tudi z direktorji posameznih družb, kar omogoča, da se nastali problemi in pobude tekoče obravnavajo. Sodelujejo tudi s Skupnim svetom delavcev skupine HSE.

SVETI DELAVCEV IN SKUPNI SVET DELAVCEV SKUPINE HSE (SSD)

Zaposleni v družbah skupine HSE soupravljanje uresničujejo preko sveta delavcev posamezne družbe, ki med drugim izvoli tudi predstavnika delavcev v NS družbe.

Sveti delavcev družb v skupini HSE so z Dogovorom o oblikovanju sveta delavcev kapitalsko povezanih družb ustanovili Skupni svet delavcev skupine HSE (SSD).

Pristojnost SSD je obravnavanje vprašanj, ki se nanašajo na zaposlene v vseh kapitalsko povezanih družbah. Mednje sodijo: letno poročilo družbe in skupine HSE, strategija razvoja in poslovna politika skupine, spremembe dejavnosti znotraj skupine HSE, statusne spremembe v skupini HSE, prodaja posameznih družb in bistvene spremembe lastništva, skupna izhodišča za urejanje posameznih vprašanj, položaj in pravic delavcev, kot so: skupna metodologija za sistemizacijo in vrednotenje dela, razpolaganje s skupnimi sredstvi standarda delavcev, politika izobraževanja ter varnost in zdravje pri delu (VZD).

Naloga SSD je tudi spremljanje izvajanja Zakona o sodelovanju delavcev pri upravljanju (ZSDU). Tako SSD opravlja povezovalno nalogo vseh zaposlenih v skupini HSE, sodeluje s poslovodstvom pri upravljanju na način, ki ga določa ta zakon in Participacijski dogovor, in skupaj s sindikatom zastopa interese zaposlenih. Pomemben prispevek SSD k uspešni poslovni politiki skupine HSE predstavlja enotna podpora skupnim projektom, ki so zapisani v razvojnih načrtih skupine HSE.

EKONOMSKO SOCIALNI ODBOR (ESO)

V letu 2010 je bil ustanovljen ESO s ciljem poglobitve sodelovanja med poslovodstvi oziroma upravo, sveti delavcev in reprezentativnimi sindikati v družbah skupine HSE.

2.5 Poslovna politika skupine HSE

POSŁANSTVO

Poslanstvo skupine je poleg ohranjanja vodilne vloge na domačem trgu ter zagotavljanje varne in zanesljive oskrbe tudi razvoj slovenskega energetskega gospodarstva in znanosti ter njegova uveljavitev v mednarodnem okolju.

VIZIJA

Vizija skupine HSE je zagotoviti optimalno izrabo slovenskih energetskih virov in kadrov ter vzpostaviti konkurenčno skupino na globalnem energetske trgu, hkrati pa razširiti svojo dejavnost in na ta način zmanjšati poslovna tveganja, ki so posledica nihanj na posameznem produktne trgu.

VREDNOTE

Vrednote skupine HSE se odražajo v odnosih do uporabnikov, družbenega okolja, zaposlenih, poslovnih partnerjev in lastnikov. V središču so:

- skrb za zadovoljstvo uporabnikov storitev HSE,
- razvoj odgovornega dolgoročnega razmerja s poslovnimi partnerji,
- varovanje okolja in uporaba obnovljivih virov energije,
- prizadevanje za strokovno usposobljenost,
- zagotavljanje dovolj visoko stopnjo varnosti in zanesljivosti sistemov vodenja,
- nenehno izobraževanje in motivacijsko delovno okolje za zaposlene,
- zagotavljanje varnih in stabilnih delovnih mest ter ustvarjalnega delovnega okolja,
- učinkovito poslovanje in ustvarjanje donosa lastnikom,
- stalno izboljševanje sistema vodenja.

2.6 Strateške usmeritve skupine HSE

Skupina HSE sledi poglavitnim dolgoročnim usmeritvam nacionalne in evropske politike in je zavezana k prispevanju svojega deleža k razrešitvi ključnega izziva evropske in s tem tudi nacionalne energetike: zagotoviti zanesljivo, konkurenčno in trajnostno oskrbo uporabnikov z energijo. Ta izziv terja od nas, da smo v luči doseganja zastavljenih ciljev aktivni na vseh prednostnih področjih: izkoriščanju OVE, zniževanju emisij CO₂ ter zagotavljanju učinkovite in zanesljive oskrbe uporabnikom z EE po konkurenčnih cenah.

Ključni strateški cilji ter usmeritve skupine HSE v prihodnjem obdobju so:

- Osredotočiti se na povečevanje dodane vrednosti skozi celotno verigo, od načrtovanja za okolje sprejemljivih energetskih objektov, njihovo izvedbo, trajnostno proizvodnjo

EE, trgovanje z EE in ostalimi energenti ter nudenjem celovitih energetskih storitev končnim odjemalcem, ki jim moramo biti najboljša izbira.

- Okrepiti koncernsko delovanje s konsolidacijo lastništva in sodobnim korporativnim upravljanjem s ciljem nenehne optimizacije in racionalizacije poslovnih procesov, maksimizirati razpoložljive potenciale skupine, izkoristiti medsebojne sinergijske učinke in konsolidirati poslovne procese na nivoju skupine za dosego izboljšanja konkurenčnosti, dobičkonosnosti in dodane vrednosti vseh družb v skupini in celotne skupine HSE.
- Trgu ponuditi celovite energetske rešitve za poslovne subjekte kot individualne partnerje in preko teh izkoristiti izkušnje ter znanje, s katerim razpolagamo.
- Vstop na drobnoprodajni trg z EE in plinom

preko lastniške ali pogodbene povezave s ključnimi deležniki teh trgov.

- Nadaljevati z razvojem in širitvijo proizvodnih kapacitet na okolju prijazen, družbeno sprejemljiv, trajnostno naravnan ter konkurenčno usmerjen način ob zavedanju vseh zaposlenih, da je skupina HSE steber referenčne družbene odgovornosti v Sloveniji.
- Krepitev stabilnih, dolgoročnih poslovnih odnosov, oblikovanje novih strateških partnerstev in pridobitev statusa želenega in spoštovanega partnerja, tako pri prodaji EE in drugih z EE povezanih produktov kot pri investicijskih projektih.
- Vlagati le v tehnologije distribuirane proizvodnje, ki zahtevajo minimalno obratovalno podporo oz. so sposobne ponujati EE po tržnih razmerah.
- Posvetiti veliko več pozornosti možnosti uporabe okolju sprejemljivih alternativnih goriv tako v obstoječih objektih kot pri novih naložbah.

V 2013 smo usmeritve uresničevali z nadaljevanjem aktivnosti na investicijskih projektih, ki že potekajo: izgradnja verige HE na spodnji Savi, s čimer se povečuje proizvodnja iz OVE, ter izgradnja nadomestnega bloka 6 v TEŠ, ki znižuje specifične emisije CO₂ na enoto proizvodnje EE. Izvajali smo aktivnosti na področju umeščanja objektov v prostor za projekte, ki se bodo začeli izvajati v obdobju po letu 2014, predvsem so to izgradnja še zadnjih dveh elektrarn v verigi na spodnji Savi - HE Brežice in HE Mokrice, izgradnja verige HE na srednji Savi, HE na Muri in drugih manjših elektrarn na OVE. Aktivno smo se vključili v preoblikovanje

trenutnega zakonodajnega okvira z namenom pridobitve možnosti izgradnje HE na pritokih reke Soče ter v iskanje strateškega partnerja in vlagatelja v energetska lokacijo TET.

Poglavitne neznanke, ki so in bodo še naprej vplivale na naše poslovanje in jih lahko opredelimo kot povečano regulatorno tveganje, so še:

- nedorečena nacionalna energetska politika (Energetski koncept Slovenije - EKS),
- delovanje trga z izpusti CO₂ (cena CO₂ emisijskih kuponov),
- nejasna politika subvencioniranja OVE, SPTE projektov ter projektov URE ter
- uvajanje mehanizmov za zagotavljanje zadostnih proizvodnih kapacitet oziroma tako imenovanih CRM mehanizmov.

V 2013 smo aktivno spremljali in sodelovali pri oblikovanju Energetskega zakona (EZ-1), ki ga je Državni zbor sprejel 24.2.2014. Zakon v pravni red prenaša relevantno evropsko zakonodajo in daje pravno podlago za sprejem nacionalnih strateških dokumentov, ki bodo določali dolgoročne usmeritve na področju rabe in oskrbe z energijo v prihodnosti. Še zmeraj pogrešamo osnovni razvojni dokument - energetski koncept Slovenije (EKS), s katerim bodo določeni cilji konkurenčne, trajnostno naravnane in zanesljive oskrbe z energijo za naslednjih 20 let in okvirno tudi za naslednjih 40 let, na podlagi katerih lahko oblikujemo tudi svoje strateške usmeritve. Na podlagi EKS bo pripravljen Državni razvojni energetski načrt, ki bo predstavljal okvirni načrt pomembnejših naložb v energetska infrastrukturo.

2.7 Politika sistema vodenja

2.7.1 PRIDOBLENI CERTIFIKATI DRUŽB SKUPINE HSE

	HSE	DEM	SENG	HESS	TEŠ	TET	PV	HSE Invest
ISO 9001	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓
ISO 14001	✓	✓	✓		✓	✓	✓	
OHSAS 18001	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓
ISO 27001	✓	✓			✓			✓
ISO 50001							✓	
ISO/IEC 17025:2005					✓			
EE TÜV	✓	✓	✓	✓				
EE+ TÜV	✓	✓	✓	✓				
EEnew TÜV	✓			✓				
RECS	✓	✓	✓	✓				
PoI	✓	✓	✓	✓				
DPP	✓	✓						
HACCP					✓	✓		
DOP					✓			

ISO 9001: Sistem vodenja kakovosti

ISO 14001: Standard za Sistem ravnanja z okoljem

OHSAS 18001: Standard za Sistem varnosti in zdravja pri delu

ISO/IEC 27001: Standard za Sistem vodenja, varovanja in upravljanja informacij

ISO 50001: Standard za Sistem upravljanja z energijo

ISO/IEC 17025: Splošne zahteve za usposobljenost preskuševalnih in kalibracijskih laboratorijev

EE TÜV: Certificiranje proizvodnje EE iz obnovljivih virov (Generacija EE)

EE+ TÜV: Generacija EE z zagotavljanjem garancije delovanja in učinkovitosti

EEnew TÜV: Generacija EE z zahtevami za nove HE

RECS: Mednarodni sistem certificiranja EE proizvedene iz OVE

PoI: Potrdilo o izvoru

DPP: Družini prijazno podjetje

HACCP: Analiza tveganja kritičnih kontrolnih točk (varnost hrane v postopku priprave)

DOP: Družbeno odgovorno podjetje

2.7.2 DOSEGANJE CILJEV NA PODROČJU KAKOVOSTI

Stalni cilji kakovosti so naslednji:

- zadostiti naročnikovim zahtevam,
- doseči zastavljene strateške in taktične cilje poslovanja,
- doseči optimalno organiziranost in preglednost poslovanja,
- poslovati v skladu z veljavnimi predpisi in
- stalen nadzor nad uspešnostjo poslovanja.

V letu 2013 so bili zastavljeni cilji doseženi.

Spremenjeni in dopolnjeni so bili sistemski

postopki. Izvajala so se izobraževanja zaposlenih na področju sistemov vodenja. Izvedli smo redno presojo ISO 9001:2008, obnovitveno presojo ISO 14001:2004, redno presojo OHSAS 18001:2007 ter redno presojo ISO/IEC 27001:2005.

Izvedeni in uspešno zaključeni sta bili notranja in zunanja presoja, vodstveni pregled ter zunanja presoja za proizvodnjo OVE po kriterijih EE TÜV, EE+ TÜV, EEnew TÜV, SÜD in RECS za verige HE na rekah Drava (DEM), Sava (HESS) in Soča (SENG).

V izdelavi sta Politika sistema vodenja ter Politika varovanja podatkov in informacij za skupino HSE.

2.7.3 DOSEGANJE CILJEV NA PODROČJU RAVNANJA Z OKOLJEM

V skupini HSE so združena okoljsko odgovorna podjetja, ki zaposlenim zagotavljajo prijetno in zdravo delovno okolje, s sosedi pa živijo v sožitju. Podjetja uveljavljajo načelo trajnostnega razvoja na lokalni in državni ravni, njihov cilj pa je nenehno izboljševanje delovnih in življenjskih razmer zaposlenih in prebivalcev v okolici posamezne družbe. Okoljska politika podjetij je usklajena z zahtevami standarda ISO 14001:2004.

V letu 2013 sta bili opravljeni in uspešno zaključeni notranja in zunanja kontrolna presoja standarda ISO 14001:2004 na področju varstva okolja. Temeljni cilj okoljske politike HSE ostaja trajna uravnoteženost, ki jo skupina dosegla s preventivnimi ukrepi, s preprečevanjem nastajanja škode v okolju, z delitvijo odgovornosti in vključevanjem okolja v posamezne poslovne procese.

2.7.4 DOSEGANJE CILJEV NA PODROČJU VARNOSTI IN ZDRAVJA PRI DELU (VZD)

26.11. je bila sprejeta revizija Izjave o varnosti z oceno tveganja za družbo HSE. V njej so se upoštevale zakonodajne spremembe na področju varstva pri delu in organizacijske spremembe v družbi. Na podlagi zahtev novega Zakona o varnosti in zdravja pri delu so bila sprejeta Pravila o promociji zdravja na delovnem mestu in Pravilnik o prepovedi dela pod vplivom alkohola, drog in drugih prepovedanih substanc. V skladu s prepoznanimi vidiki VZD so se izvajale aktivnosti za povečanje nivoja varnosti in zdravja pri delu.

2.7.5 DOSEGANJE CILJEV NA PODROČJU VAROVANJA INFORMACIJ

V letu 2013 se je nadaljevalo izvajanje ukrepov za vodenje varovanja informacij v skladu s standardom ISO 27001:2005.

Izdelano je bilo:

- ažuriran popis informacijskih sredstev po posameznih sistemih v HSE in TEŠ,

- obnovljena ocena tveganja za vsa informacijska sredstva, papirne dokumente, servise (pogodbe) in ljudi,
- dopolnjeni postopki za spremljanje dogodkov na področju varovanja informacij in poslovne informatike, metode za njihovo razvrščanje na spremembe, možne incidente ter resnične incidente, za pravilno usmerjanje ter njihovo reševanje,
- spremenjen poslovnik sistema vodenja,
- spremenjena so bila štiri sistemska navodila,
- v skladu z zakonom o varovanju osebnih podatkov je potekal pregled vseh zbirk, v katerih HSE obdeluje osebne podatke, ki so v skladu z zakonom kot katalogi zbirk osebnih podatkov prijavljeni informacijski pooblaščenki.

Izvedena je bila zunanja presoja po kriterijih ISO/IEC 27001:2005.

Izvajalci del morajo podpisati izjavo o varovanju podatkov družbe HSE. V družbi HSE imamo sprejet Pravilnik o varovanju poslovnih skrivnosti in osebnih podatkov.

Zaradi velike povezanosti z odvisnimi družbami je potrebno nadaljevati z uvajanjem ukrepov po ISO 27001:2005 tudi v odvisnih družbah.

2.7.6 DRUŽINI PRIJAZNO PODJETJE

Na podlagi skrbnega pregleda je revizijski svet dne 23.9. sprejel sklep o podelitvi polnega certifikata Družini prijazno podjetje (DPP) za družbo HSE. S tem se je veljavnost polnega certifikata podaljšala za naslednja tri leta. Izbrani in odobreni so bili dodatni ukrepi v okviru certifikata DPP: izobraževanje vodij na področju usklajevanja dela in družine, štipendije za otroke zaposlenih in informiranje o večjih prihajajočih spremembah. Za te ukrepe je skupina DPP pripravila ustrezne protokole, ki so bili potrjeni s strani posloводства. Posodobljena je bila tudi brošura ukrepov DPP. Certifikat DPP ima tudi družba DEM.

2.8 Tržni položaj

Skozi leto 2013 so se razmere v evropskem gospodarstvu počasi stabilizirale in ob koncu leta je BDP evro območja prekinil niz sedmih zaporednih četrletij padanja. V zadnjem četrletju smo tako zabeležili 0,5 % rast BDP v primerjavi z istim četrletjem leta 2012. Kljub temu je bila gospodarska rast v evro območju v celotnem letu 2013 še vedno negativna, BDP je upadel za 0,4 %. Umirjanje razmer in vrnitev zaupanja v območje evra se je odrazilo tudi v padanju zahtevanega donosa na državne obveznice. Izboljšanje razmer na širšem evropskem trgu so bile tudi glaven razlog za zmanjšanje zahtevanega donosa na 10-letne slovenske obveznice, katerim se je ob koncu leta zahtevan donos zmanjšal pod 5 %, medtem ko je večino leta ta znašal okoli 6,5 %. Stopnja brezposelnosti v območju evra še vedno ostaja na visokih ravneh pri 12 %, kar je eden izmed glavnih razlogov napovedi Evropske centralne banke (ECB), da bo temeljno obrestno mero (trenutno 0,25 %) obdržala na nizkih nivojih še dalj časa. Stopnja inflacije v evro območju se je v letu 2013 zadrževala na občutno nižjih nivojih kot znaša ciljna vrednost inflacije ECB.

Vrnitev zaupanja v območje evra je vplivalo na vrednost evra, ki se je proti ameriškemu dolarju v letu 2013 okrepil. To je nekoliko zmanjšalo konkurenčnost evropskih izvoznikov na svetovnem trgu, na drugi strani pa nekoliko pocenilo energente, ki kotirajo v ameriških dolarjih. Upad povpraševanja in potrošnje zaradi velike stopnje brezposelnosti in varčevalnih ukrepov je posledično povzročil občuten padec industrijske proizvodnje v evro območju, ki se je na letnem nivoju znižala za - 0,8 %, to pa je vplivalo tudi na porabo EE v letu 2013.

2.8.1 ZNAČILNOSTI GOSPODARSKEGA OKOLJA V SLOVENIJI¹

Javnofinančne razmere v Sloveniji sta v letu 2013 zaznamovala dodatno znižanje prihodkov in povečanje odhodkov; nadaljevanje konsolidacije pa bo, skupaj z izvedbo sanacije bančnega sistema, ključno vplivalo na dinamiko gospodarske aktivnosti. Javnofinančni primanjkljaj (ne

upoštevajoč finančne transakcije, povezane s sanacijo bank) se je v letu 2013 spet nekoliko povečal, kar je bila posledica znižanja prihodkov in povečanja odhodkov. Za preprečitev hitrega naraščanja primanjkljaja so bili med letom sprejeti dodatni ukrepi v okviru rebalansa državnega proračuna, med katerimi je imelo največji vpliv na prihodke zvišanje stopenj davka na dodano vrednost (DDV), na strani odhodkov pa je bil dosežen dogovor za dodatno znižanje plač in drugih stroškov dela v javnem sektorju.

Banke so v letu 2013 še zmanjšale obseg kreditov domačim nebančnim sektorjem in se še naprej soočale z likvidnostnimi pritiski. Obseg kreditov domačemu zasebnemu sektorju se je zmanjšal za 5,2 mrd EUR. Za 3,4 mrd EUR večje zmanjšanje kot v letu 2012 pojasnjuje predvsem prenos slabih terjatev na Družbo za upravljanje terjatev bank (DUTB) v decembru 2013, ki je obseg kreditov zmanjšal za 3,3 mrd EUR.

Konkurenčnost slovenskega gospodarstva se je v letu 2013 izboljšala, kar kažeta rast tržnega deleža na svetovnem blagovnem trgu in nadaljnji padec stroškov dela na enoto proizvoda. Tržni delež Slovenije na svetovnem blagovnem trgu se je v obdobju 2008–2012 zmanjšal za 21,7 %. V letu 2013 se je ta trend začel obračati, saj je bil tržni delež na svetovnem trgu v prvih devetih mesecih leta medletno večji za 3,3 %. Njegova rast je bila posledica rasti tržnih deležev v enajstih najpomembnejših trgovinskih partnericah, kamor izvozimo 70 % celotnega blaga. Do rasti je prišlo pri večini najpomembnejših proizvodov. V istem obdobju se je zaradi medletnega padca stroškov dela na enoto proizvoda izboljšala tudi stroškovna konkurenčnost, izboljšanje je bilo med večjimi v evrskem območju in EU. S tem se je znova izboljšal tudi relativni položaj našega gospodarstva, in sicer tretje leto zapored. K nadaljevanju pozitivnega trenda so prispevale tudi nižje plače in rast produktivnosti zaradi relativno večjega padca zaposlenosti.

V letu 2013 se je ob nadaljnjem krčenju gospodarske aktivnosti in znižanju cen surovin

¹Vir: SURS, UMAR.

inflacija občutno znižala kljub dvigu stopenj DDV. Cene življenjskih potrebščin so bile decembra 2013 medletno višje za 0,7 %, kar je kljub relativno visokemu prispevku davčnih ukrepov bistveno manj kot v predhodnem letu (2,7 %). To povežujemo predvsem z nadaljnjim krčenjem gospodarske aktivnosti in povezanim poslabšanjem razmer na trgu dela. Ob znižanju cen nafte in ostalih surovin se je prispevek cen hrane in energentov glede na predhodno leto prepolovil. Nižja je bila tudi rast cen storitev, na katero so v predhodnih dveh letih vplivali predvsem enkratni dejavniki, cene ostalega blaga pa so se znižale.

Razmere na trgu dela so se v letu 2013 še zaostrele, saj se je padec zaposlenosti poglobil (znižanje za 2,0 %), povprečno število registriranih brezposelnih pa se je povečalo na 119,8 tisoč. V letu 2013 se je zaposlenost zmanjšala predvsem v prvem četrtletju, kar je bilo deloma povezano tudi s povečanim preходом v neaktivnost po sprejetju pokojninske reforme konec leta 2012, v prihodnjih treh četrtletjih pa je ostala približno na podobni ravni. Število zaposlenih se je zmanjšalo v večini dejavnosti zasebnega sektorja, znova najbolj v gradbeništvu, padec pa je bil na letni ravni prvič zabeležen tudi v sektorju država (-1,6 %). Število registriranih brezposelnih oseb je bilo v povprečju za 8,8 % večje kot v letu 2012.

2.8.2 TRŽNO OKOLJE ELEKTROGOSPODARSTVA

Slovenski sistemski operater prenosnega omrežja ELES je v skladu z evropsko direktivo o dodeljevanju čezmejnih prenosnih zmogljivosti tudi v letu 2013 nadaljeval z dodeljevanjem le-teh na tržnih osnovah s pomočjo eksplicitnih avkcij (letne, mesečne). Dodeljevanje dnevnih čezmejnih prenosnih zmogljivosti na slovensko-italijanski meji se je tudi v letu 2013 izvajalo s pomočjo spajanja trgov »Market coupling«, kar je vplivalo na dobro likvidnost trgovanja na slovenski borzi z EE.

Neugodna gospodarska gibanja so se odražala tudi na trgu emisijskih kuponov, kjer je bilo zaradi nižje industrijske proizvodnje tudi nižje povpraševanje po emisijskih kuponih. Glede na končno poročilo evropske komisije so se emisije CO₂ v letu 2013, v primerjavi z letom 2012, zmanjšale za 3 %. K nižjim

emisijam je pripomogla tudi hitra rast proizvodnje EE iz OVE, predvsem sončne in vetrne elektrarne. Le-te so v preteklih letih dosegale rekordne stopnje rasti instalirane moči. Zgoraj opisani dejavniki so predstavljali prodajni pritisk na ceno CO₂ emisijskih kuponov, ki se je skoraj celotno preteklo leto zadrževala v pasu med 3 in 6 EUR/t, v mesecu aprilu pa je zabeležila najnižjo vrednost 2,6 EUR/t. Zaradi sprejemanja novih zakonodajnih okvirov evropskega parlamenta za zmanjšanje ponudbe CO₂ emisijskih kuponov na trgu z zakasnitvijo izdaje, se je cena v drugi polovici leta 2013 stabilizirala v območju med 4 in 5 EUR/t.

2.8.3 RAZMERE NA TRGIH Z EE

SLOVENIJA

Podobno kot pretekla leta je bila Slovenija tudi v letu 2013 neto uvoznica EE, saj je bila poraba za 1,4 TWh višja od proizvodnje. K proizvodnji, ki je bila precej višja kot v letu 2012, je največ prispevala proizvodnja v HE, kjer je velik del prispevala proizvodnja v DEM in SENG, vendar pa proizvodnja v HE na spodnji Savi nikakor ni več zanemarljiva. Če upoštevamo polovično lastništvo Slovenije v NEK, lahko povzamemo, da je proizvodnja EE NEK v letu 2013 za slabih 60 GWh višja kot leto poprej. Cenovne razmere, kjer imamo v mislih predvsem nizke cene EE v primerjavi s cenami energentov in emisijskih kuponov, so imele za posledico občutno nižjo proizvodnjo v konvencionalnih TE, kjer je največji padec zabeležila TEŠ, ki je proizvedla za 136 GWh manj EE kot leto prej.

V prvi polovici leta je bilo mesečno povprečje urnih cen za dan vnaprej na madžarskem trgu precej izenačeno z nemškimi, v drugi polovici leta pa se je ta razlika močno povečala. Mesečno povprečje urnih cen v Nemčiji se je v drugi polovici leta v primerjavi s prvim polletjem povečalo za malo več kot pol evra, na drugi strani pa se je cena na madžarskem trgu v drugem polletju povečala za skoraj deset evrov. Posledično so se močno povišale cene čezmejnih prenosnih zmogljivosti na avstrijsko-slovenski meji ter cena EE na slovenskem trgu oz. borzi EE BSP Southpool. Povprečna cena EE za dan vnaprej v Sloveniji je v letu 2013 znašala 43,17 EUR/MWh, kar je skoraj 10 EUR/MWh manj kot v letu 2012. Če je bila še v letu 2012 najvišja

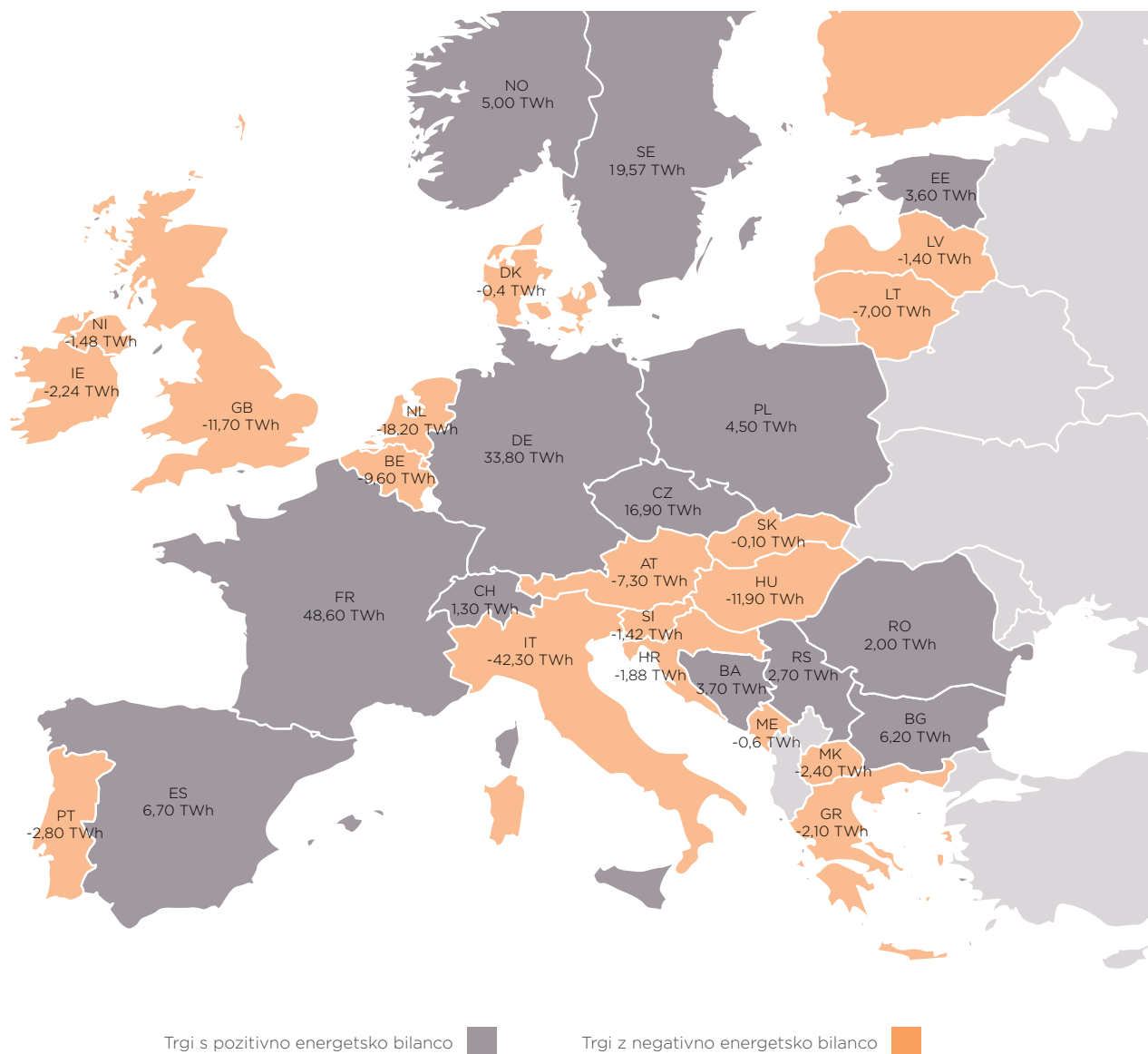
urna cena 224 EUR/MWh, je v letu 2013 znašala nekaj nad 123 EUR/MWh.

Različni proizvodni objekti, ki spadajo v proizvodni park skupine HSE, nam omogočajo razmeroma visoko fleksibilnost in odzivnost na tržne razmere. Z zasledovanjem optimalnega obratovanja posamezne elektrarne se trudimo dosegati čim boljše poslovne rezultate. V skladu z dinamiko cen na trgu smo glede na aktualno razpoložljivost virov za proizvodnjo EE, tehničnih omejitev posameznih enot in njihovih variabilnih stroškov, proizvedeno EE plasirali v dražje ure. V razlikah med trgi smo

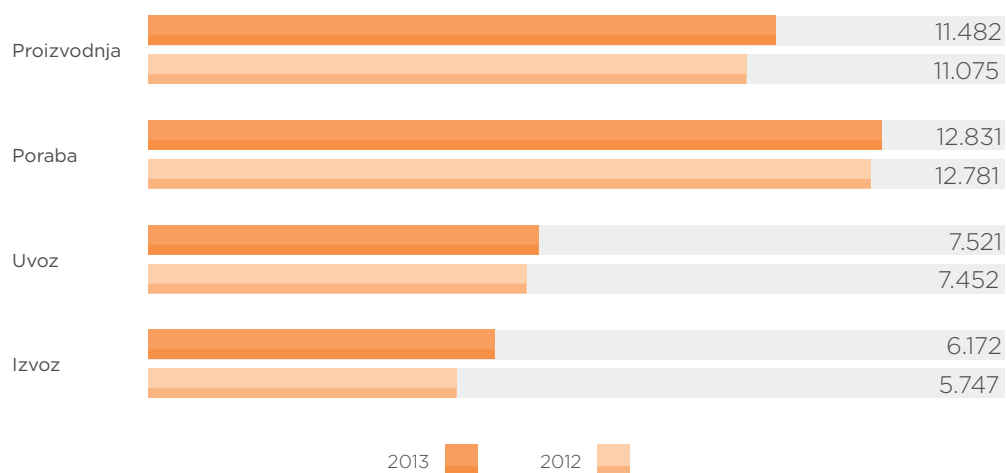
prepoznavali poslovne priložnosti in strateško pozicijo Slovenije kot stičišče treh trgov. Le-to smo izkoristili za prodajo energije iz lastne proizvodnje na način, ki je za skupino HSE najbolj ugoden.

HSE je z dnevnim trgovanjem prispeval k razvoju slovenske borze BSP Southpool, ki je s spajanjem slovenskega in italijanskega trga pridobila pomembno vlogo na trgu EE v Sloveniji. Trgovalne količine EE na borzi BSP Southpool rastejo iz leta v leto in so v letu 2013 znašale preko 5,7 TWh, kar je za 1,3 TWh več kot v letu 2012.

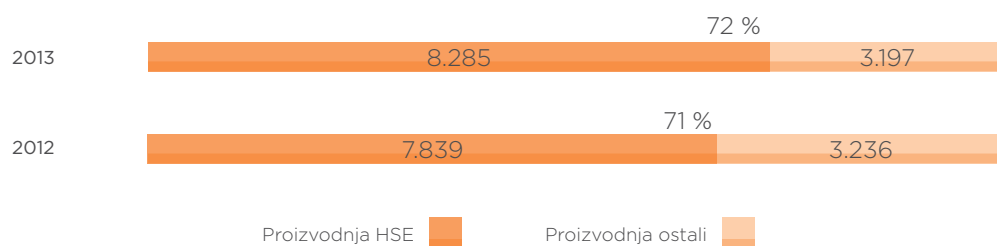
BILANCA EVROPSKIH TRGOV Z EE V LETU 2013 V TWh

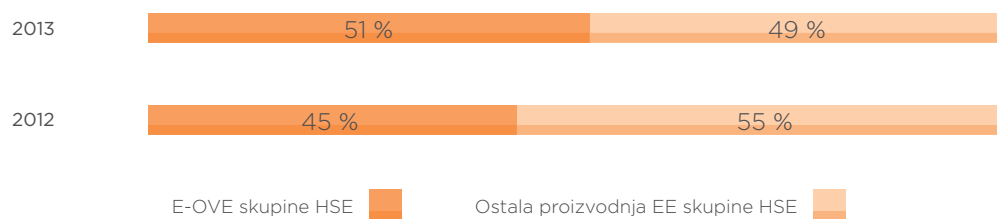
SLOVENSKI TRG Z EE V LETIH 2013 IN 2012 V GWh

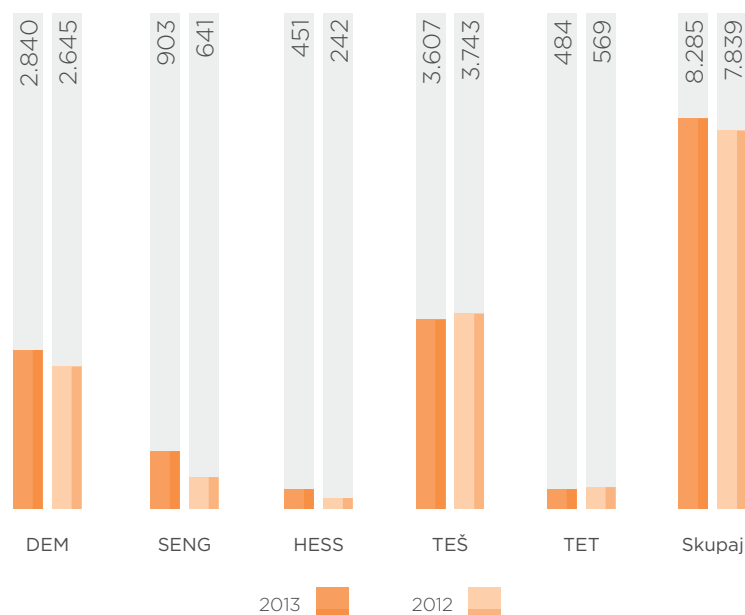
DELEŽ PROIZVODNJE SKUPINE HSE V CELOTNI PROIZVODNJE EE V SLOVENIJI V LETIH 2013 IN 2012 V GWh

DELEŽ OVE V SKUPINI HSE V PROIZVODNJI SKUPINE HSE

PROIZVODNJA EE NA PRAGU V SKUPINI HSE V LETIH 2013 IN 2012 V GWh

KONTINENTALNA EVROPA

Po občutnem zvišanju cen EE za dobavo za leto vnaprej ob jedrski nesreči na Japonskem in posledične odločitve o zaprtju osmih nuklearnih elektrarn v Nemčiji v marcu 2011 se je oblikoval trend upadanja cen dolgoročnih pogodb za dobavo EE. Negativen trend se je nadaljeval v letu 2012 in nato še skozi celotno leto 2013. Cena dolgoročne pogodbe za pasovno dobavo v letu 2014 je tako od začetka leta 2013 upadla iz vrednosti 45,6 na 36,4 EUR/MWh ob koncu leta, kar predstavlja 20 % padec. Razloge za tako občuten padec cen gre deloma pripisati padcu cen premoga na svetovnih trgih, v večji meri pa občutno večji proizvodnji EE iz sončnih in vetrnih elektrarn. Oba dejavnika sta močno pritiskala na cene dobav kratkoročnih pogodb, posledično pa so se znižale tudi cene dolgoročnih pogodb. Ob embargu na uvoz iranske nafte v Evropo zaradi spornega jedrskega oboroževanja in zaskrbljenostjo nad morebitnimi prekinitvami v dobavi zaradi napetosti na Bližnjem Vzhodu je cena surove nafte Brent praktično vse leto 2013 vztrajala na nivojih med 100 in 115 USD/sod. Cene premoga na svetovnih trgih so v letu 2013 nadaljevale z gibanjem v negativnem trendu. Cena dolgoročne pogodbe za dobavo premoga v severnomorskih pristaniščih v Evropi v letu 2013 je v začetku leta znašala 102 USD/t, ob koncu leta pa le še 82 USD/t in tako zabeležila 19,6 %

padec. Z letom 2013 smo vstopili v novo trgovalno obdobje s CO₂ emisijskimi kuponi, ko so morali proizvajalci EE svoje CO₂ izpuste v celoti pokriti z nakupom emisijskih kuponov. Nadaljevanje padanja industrijske proizvodnje v evro območju in nižanje proizvodnje EE iz TE znižuje izpuste CO₂ emisij in s tem povpraševanje po CO₂ emisijskih kuponih. Trg emisij je močno odvisen od političnih odločitev evropskega vrha, ki je v letu 2013 postavil zakonodajne smernice za zadržanje izdaje dela CO₂ emisijskih kuponov evropske trgovalne sheme.

Trg kontinentalne Evrope predstavlja trg, kjer ustvarimo velik delež našega prometa. Ta trg izkoriščamo predvsem zaradi visoke likvidnosti ter obvladovanja cenovnih tveganj pri trgovanju na ostalih regionalnih trgih.

Tudi v letu 2013 je bil italijanski trg pomemben ponor EE, ki je prihajala praktično iz vseh sosednjih držav. HSE je bil aktiven pri izvozu EE v Italijo iz Slovenije, Avstrije, Švice in Francije. Zaradi splošnih gospodarskih in političnih razmer, ki so vladale v Grčiji v letu 2013, nismo opravljali tranzita na grško - italijanski meji. Na novo inštalirane sončne elektrarne so na italijanskem trgu igrale pomembno vlogo, saj so bile cene EE tudi zaradi njih pod močnim prodajnim pritiskom. V letu 2013 namreč nismo bili priča tradicionalno visokim cenam energije v poletnih mesecih, namesto tega je bila

povprečna cena na dnevnem trgu v drugem in tretjem kvartalu 2013 za približno 20 % nižja kot v preteklem letu. Povprečna cena na dnevnem trgu v letu 2013 je znašala 63 EUR/MWh, medtem, ko je bila ta cena v letu 2012 še 75,5 EUR/MWh.

JV EVROPA

Stagniranje porabe EE iz preteklih let se je na razdrobljenih trgih JV Evrope nadaljevalo in skupaj z dobrim hidrološkim letom pripomoglo k temu, da je bilo kar precej viškov EE v regiji. Priča smo bili tudi stečajem nekaterih večjih družb, ki za svoje delovanje porabijo veliko EE.

HSE je v letu 2013 neposredno ali prek svojih odvisnih družb v tujini sodeloval na večini avkcij za zakup čezmejnih prenosnih kapacitet (ČPK) na področju JV Evrope. Kljub dolgoletnim naporom mednarodne skupnosti se ČPK še vedno dodeljuje zelo razdrobljeno po posameznih državah in mejah ter z različnimi pravili dodeljevanja, kar otežuje trgovanje. Trend združevanja določenih meja je prisoten, vendar je do vzpostavitve modelov, kot jih predstavljata CAO ali CASC še dolga pot. Dodatno je k večjim tveganjem pri postavljanju strategije trgovanja na teh trgih pripomogla tudi razdrobljenost mesečnih razpisanih kapacitet.

Zaradi likvidne borze z EE je Madžarska za HSE najpomembnejši trg v JV Evropi, tako za sklepanje poslov iz naslova zavarovanja tveganj, kakor tudi za balansiranje portfelja. Na madžarskem trgu so dokaj likvidni tudi trgovni portali, katere smo s pridom uporabljali predvsem za dolgoročno trgovanje.

Hrvaška se je v letu 2013 priključila EU in postala njena polnopravna članica, žal pa priprava in predvsem implementacija zakonodaje na področju energetike in seveda trgovine z EE še precej zamuja.

V letu 2013 se na področju JV Evrope sicer še niso bistveno poznale posledice vlaganj v OVE, predvsem v sončne in vetrne elektrarne, vendar bodo spremembe v strukturi proizvodnega parka slej ko prej krojile spremembe tudi na teh trgih. Zaradi dnevnih nihanj v proizvodnji se bodo morali regionalni trgi nujno bolj odpreti in povezati med seboj, uvesti bo potrebno tržne mehanizme obvladovanja in zaračunavanja odstopanj, poenotiti dodeljevanje ČPK itd. Prehod k skupnem trgu se zdi bližje kot kadarkoli doslej.

2.9 Prodaja in kupci

EE IN CENA EE

Leto 2013 se je za skupino HSE nedvomno uspešno zaključilo. Skupina HSE je tudi v letu 2013, kljub nižjim realiziranim trgovanjskim količinam in padcu cen EE v primerjavi z letom 2012 uspešno izkoriščala izjemno ugodno mednarodno lego in tržne priložnosti ter v primerjavi z letom 2012 ustvarila večjo razliko med prodajno in nakupno ceno EE.

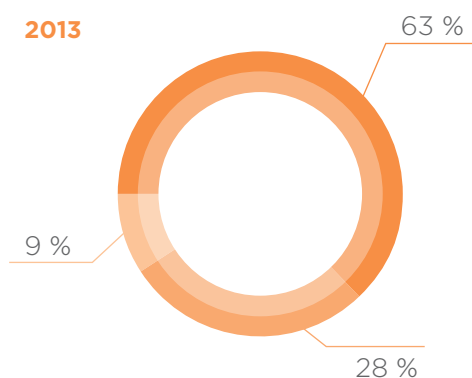
OBSEG IN STRUKTURA PRODAJE

Skupina HSE je v letu 2013 prodala 26.630 GWh EE. Na domačem trgu je prodala 9.974 GWh oziroma

37 %, medtem ko je na tujem trgu prodala 16.656 GWh EE oziroma 63 %. Do znižanja trgovanjskih količin v primerjavi z letom 2012 je prišlo predvsem zaradi nižje prodaje EE na domačem trgu. Na tujih trgih se je prodaja znižala le za slab odstotek.

Na domačem trgu je bilo prodanih 75 % EE distribucijskim družbam, veliki odjemalci so odkupili 7 % vse EE, 18 % pa je bilo prodane ELES-u (energija sekundarne in terciarne regulacije, odstopanja), Borzenu in ostalim kupcem v Sloveniji.

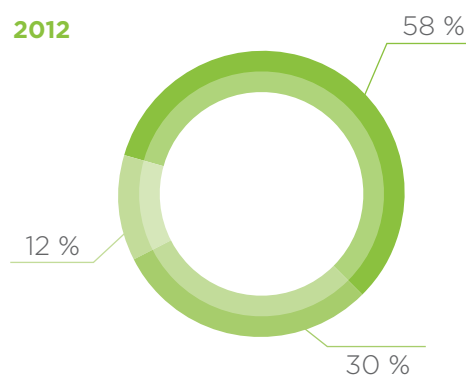
STRUKTURA KOLIČINSKE PRODAJE EE SKUPINE HSE V LETIH 2013 IN 2012

Prodaja na tujem trgu

Distribucija

Ostala prodaja na domačem trgu

Prodaja na tujem trgu

Distribucija

Ostala prodaja na domačem trgu

DOLGOROČNE POGODBE IN DNEVNI TRGI

Družba je večino prodaje EE ustvarila preko dolgoročnih pogodb. Na dnevnem trgu se je trgovalo z namenom usklajevanja pogodbenih obveznosti z možnostmi proizvodnje družb skupine HSE ter s ciljem optimizacije portfelja in izkoriščanja tržnih priložnosti HSE. Poleg tega so se na dnevnem in intra-day trgu prodajali viški EE, ki so nastali ob porastu vodotokov in dodatne proizvodnje EE, ko je bila tržna cena višja od variabilnih stroškov.

SISTEMSKE STORITVE

Poleg EE so bile v letu 2013 zagotovljene tudi pogodbeno zahtevane sistemske storitve, in sicer:

- sekundarna regulacija frekvenca v območju +/- 77 MW,

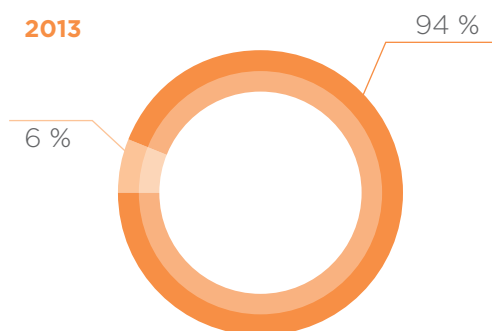
- terciarna regulacija frekvenca v višini 138 MW,
- zagon agregatov brez zunanjega vira napajanja,
- regulacija napetosti in jalove moči,
- regulacijska energija sekundarne in tercialne regulacije (energija, ki se proizvede ob aktiviranju sekundarne ali tercialne regulacije frekvenca).

2.9.1 OSTALE DEJAVNOSTI

STRUKTURA ČISTIH PRIHODKOV OD PRODAJE

Skupina HSE je imela v letu 2013 1,6 mrd EUR čistih prihodkov od prodaje. V strukturi prihodkov je bila s 94 % daleč najpomembnejša prodaja EE, ostali prihodki pa so znašali 6 % čistih prihodkov od prodaje.

STRUKTURA ČISTIH PRIHODKOV OD PRODAJE SKUPINE HSE V LETIH 2013 IN 2012

Prihodki od prodaje EE

Ostali prihodki

Prihodki od prodaje EE

Ostali prihodki

OSTALI PRIHODKI

Skupina HSE je ostale prihodke ustvarila s prodajo emisijskih kuponov, plina, s storitvami, povezanimi z EE, najemninami, s prodajo toplotne energije, z gostinskimi storitvami, izvajanjem dejavnosti institucionalnega varstva starejših, s storitvami, povezanimi z gradnjo stanovanjskih in poslovnih objektov, z montažo elektro in strojnih instalacij, z energetske sanacije objektov in vzdrževanjem elektro - strojnih naprav, s prihodki na področju

rudarskih gradbenih storitev, s sanacijo plazov v okolju Šaleške doline, z zaščito gradbenih jam in brežin na različnih objektih in drugih gradbenih del za različne naročnike.

TOPLOTNA ENERGIJA

V letu 2013 je bilo proizvedene in prodane 349 GWh toplotne energije, to je 4 GWh več kot v letu 2012.

2.10 Nabava in dobavitelji

2.10.1 ELEKTRIČNA ENERGIJA

V HSE si s ciljem čim večje učinkovitosti poslovanja prizadevamo izkoristiti sinergije proizvodnih enot znotraj skupine HSE. Obratovalne in stroškovne lastnosti posameznih proizvodnih enot se namreč med seboj precej razlikujejo, zato je mogoče z ustrezno kombinacijo proizvodnih vozniš redov

doseči stroškovno ugodnejšo proizvodnjo EE. Ker se s časom spreminjajo tako proizvodne sposobnosti proizvodnih enot kakor tudi cena EE na trgu, je sprotno in učinkovito ekonomsko dispečiranje proizvodnih enot ob upoštevanju tehničnih karakteristik elektrarn in tržnih razmer toliko bolj pomembno.

ENOTE ZA PROIZVODNJO EE V SKUPINI HSE V LETU 2013

DEM	št. agreg.	Dravograd	Vuzenica	Vuhred	Ožbalt	Fala	MB otok	Zlatoličje	Formin	mHE+SE	SKUPAJ
		3	3	3	3	3	3	2	2	2	
Moč na pragu	MW	26,2	55,6	72,3	73,2	58,0	60,0	126,0	116,0	4,7	592,0
Nazivna moč generatorja	MVA	36,0	78,0	90,0	90,0	74,0	78,0	170,0	148,0	7,3	771,3
Bruto padec Hbr.	m	8,9	13,7	17,4	17,4	14,6	14,2	33,0	29,0		148,2
Inštaliran pretok Qi	m³/s	405,0	550,0	550,0	550,0	505,0	550,0	463,0	500,0		

HESS	št. agreg.	Boštanj	Arto-Blanca	Krško	SKUPAJ
		3	3	3	
Moč na pragu	MW	31,0	39,0	36,0	106,0
Nazivna moč generatorja	MVA	43,5	49,5	49,5	142,5
Bruto padec Hbr.	m	7,5	9,3	9,1	25,9
Inštaliran pretok Qi	m³/s	500,0	500,0	500,0	

SENG	št. agreg.	Doblar I,	Doblar II,	Plave I,	Plave II,	Solkan	ČHE Avče	Zadlaščica	mHE	SKUPAJ
		3	1	2	1	3	1	2	26	
Moč na pragu	MW	30,0	40,0	15,0	19,0	32,0	185,0	8,0	13,4	342,4
Nazivna moč generatorja	MVA	48,0	50,0	22,0	23,0	39,0	195,0	10,0	17,6	404,6
Bruto padec Hbr.	m	47,2	48,5	27,5	27,5	23,0	521,0	440,0		1,134,7
Inštaliran pretok Qi	m³/s	90,0	105,0	75,0	105,0	180,0	40,0	2,2		

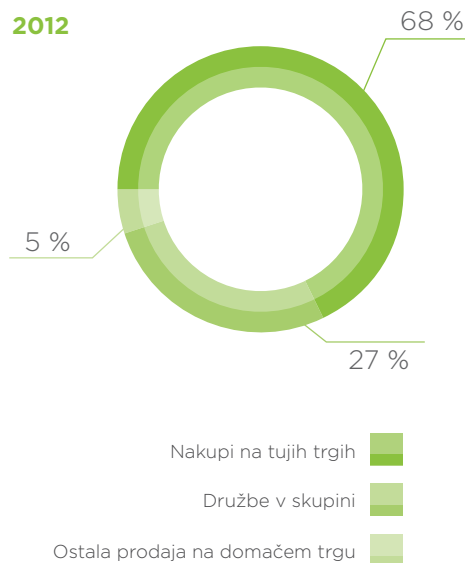
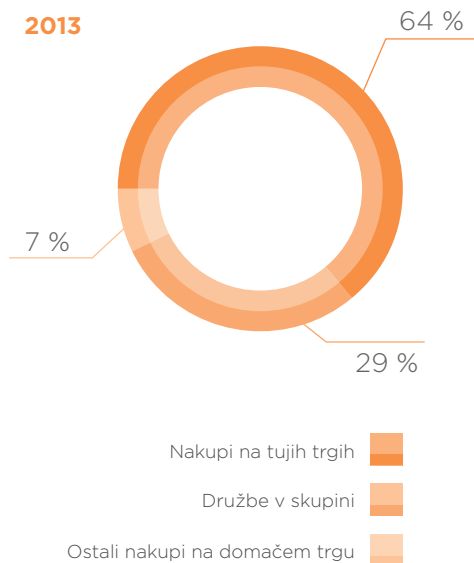
TEŠ		PT 51	PT 52	Blok 3	Blok 4	Blok 5	SKUPAJ
Moč na pragu	MW	42,0	42,0	25,0	248,0	305,0	662,0
Nazivna moč generatorja	MVA	56,3	56,3	94,0	324,0	377,0	907,5

TET		PB I,	PB II,	Blok 4	SKUPAJ
Moč na pragu	MW	29,0	29,0	110,0	168,0
Nazivna moč generatorja	MVA	39,7	39,7	156,0	235,4

STRUKTURA VIROV

EE, ki jo je HSE v letu 2013 dobavljal svojim kupcem, je na domačem trgu kupil od družb skupine HSE (29 %) ter ostalih družb v Sloveniji (7 %). Preostalo energijo (64 %) je HSE kupil na tujih trgih.

STRUKTURA NAKUPOV EE SKUPINE HSE V LETIH 2013 IN 2012

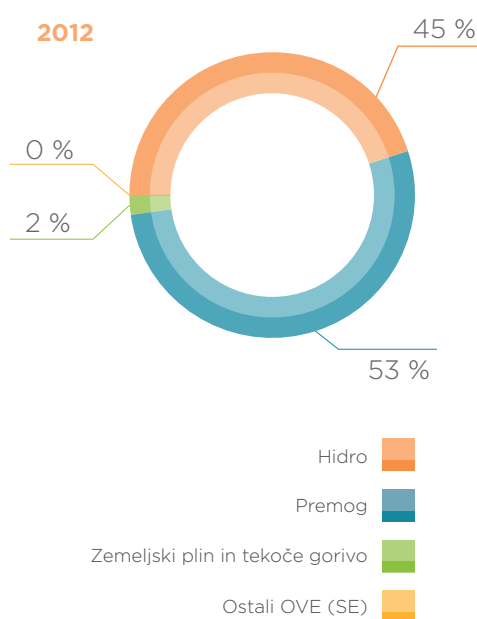
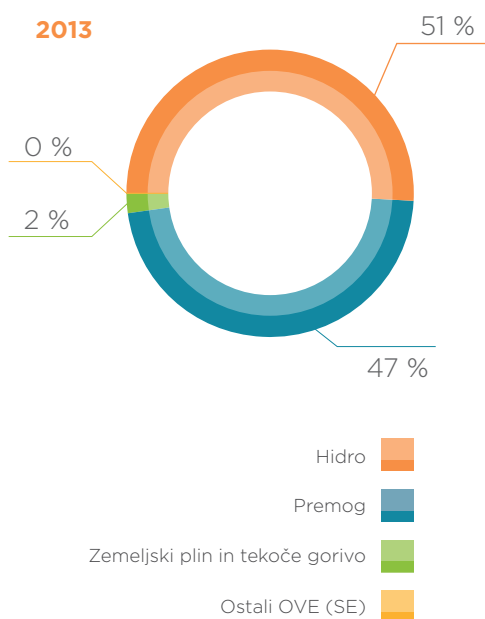
OPTIMIRANJE NABAV

HSE je na dnevnem trgu z EE kupoval EE za pokrivanje primanjkljajev v primeru izpadov elektrarn in slabe hidrologije ter z namenom optimiranja proizvodnje in trgovanja z EE.

PRIMARNE SUROVINE

Med primarnimi surovinami za proizvodnjo EE je v letu 2013 premog predstavljal 47 % primarno proizvedene EE, vodni potencial 51 %, 2 % pa sta predstavljala zemeljski plin in ekstra lahko kurilno olje. EE, proizvedena iz sončnih elektrarn, je predstavljala slaba 0,01 % celotne proizvedene energije skupine HSE.

PRIMARNE SUROVINE ZA PROIZVODNJO EE V LETIH 2013 IN 2012

NABAVNA CENA

Na nabavno ceno EE so v letu 2013 vplivali predvsem naslednji dejavniki:

- proizvodnja EE iz HE je bila za 10,3 % višja od načrtovane,
- proizvodnja EE, pridobljene iz premoga v TEŠ, je bila za 4,6 % manjša od načrtovane,
- proizvodnja EE, pridobljene iz plina v TEŠ, je bila realizirana 100,8 %,
- proizvodnja EE iz TET je bila realizirana 96,8 % glede na planirano količino,

- razmere na trgu z EE,
- okvara HE Formin na DEM, ki je bila posledica novembrskih poplav v letu 2012.

PREMOG

Za potrebe proizvodnje EE v TEŠ je bilo porabljeno 39.795 TJ premoga, za potrebe TET pa 5.512 TJ.

ZALOGE PREMOGA

Na dan 31.12.2013 je zaloga premoga v PV znašala 3.447 TJ, zaloga premoga v TET pa 415 TJ.

2.11 Naložbe

Skupina HSE je zavezana k prispevanju svojega deleža k razrešitvi ključnega izziva evropske in s tem tudi nacionalne energetike: zagotoviti zanesljivo, konkurenčno in trajnostno oskrbo uporabnikov z energijo. Ta izziv terja od nas, da smo v luči doseganja ambicioznih ciljev 3 x 20 aktivni na vseh prednostnih področjih: izkoriščanju OVE, zniževanju CO₂ emisij ter zagotavljanju učinkovite in zanesljive oskrbe domačih uporabnikov. V ta okvir so umeščene tudi naše dolgoročne naložbe v nove proizvodne objekte, ki jih vedno presoјamo tudi z vidika prispevka k doseganju dolgoročnih zavez države na podnebnem in okoljskem področju.

Skupina HSE se nahaja v obdobju intenzivnih investicijskih vlaganj v nove proizvodne objekte. V izgradnji je nadomestni blok 6 v TEŠ, veriga HE na spodnji Savi ter prenova nekaterih obstoječih proizvodnih HE objektov.

V nadaljevanju so predstavljene večje naložbe skupine HSE v letu 2013.

2.11.1 NADOMESTNI BLOK 6

Glavni razlog za nadomestno enoto je v dotrajanosti obstoječih proizvodnih enot, saj te obratujejo z zastarelo tehnologijo, ki sčasoma ne bo več izpolnjevala minimalnih okoljskih zahtev. Za presojo o smiselnosti investicije je ključnega pomena energetska lokacija z vso potrebno infrastrukturo za odvod EE, kakor tudi naklonjenost prebivalcev.

S postavitvijo nove nadomestne enote na premogovno kurjavo se bodo zaradi uporabe najnovejše (BAT) tehnologije na eno enoto proizvedene EE bistveno zmanjšale obremenitve okolja z emisijami toplogrednega plina CO₂ in drugimi emisijami in to z doseganjem bistveno višjega energetskega izkoristka enote.

OSNOVNI TEHNIČNI PODATKI:

Moč na generatorju	600 MW
Moč na pragu	545,5 MW
Povprečna letna proizvodnja EE	3.500 GWh
Specifična poraba na pragu	8.451 kl/kwh
Ure obratovanja s polno močjo	6.650 ur/leto
Število zaposlenih	200
Življenska doba	40 let
Emisija CO₂	1,056 kg CO ₂ /kg premoga
Obdobje izgradnje	2010 - 2015

Nadomestni blok 6 v TEŠ zagotavlja viden ekonomski učinek, saj zagotavlja nižjo ceno EE kot jo trenutno dosegajo stari bloki v TEŠ, zagotavlja pa tudi bistven ekološki učinek. V okolje bomo namreč po zagonu nadomestnega bloka 6 zmanjšali izpuste žveplovih oksidov iz 400 na 100 mg/Nm³ ter dušikove okside iz 500 na 150 mg/Nm³, glede na doseženo emisijo obeh polutantov v letu 2008, upoštevaje isto letno proizvodnjo TEŠ.

V letu 2013 je projektiranje in dobava glavne tehnološke opreme (GTO) potekalo skladno s terminskim planom projekta. Konec leta 2013 je bilo na gradbišče nadomestnega bloka 6 dobavljeno približno 99 % vse opreme, stopnja gotovosti projektiranja pa se ocenjuje na približno 88 %. Zaključena je montaža glavne jeklene konstrukcije in sekundarnih jeklenih konstrukcij ter streh in fasad. Montaža večjih agregatov kotlovskega postrojenja je v zaključni fazi. Montaža tlačnega dela kotla je zaključena. Tlačni preizkusi so bili izvedeni in zaključeni v začetku decembra 2013. V strojnici so v teku zaključna dela na kondenzatorju ter cevovodnih sistemih nizkega, srednjega in visokega tlaka. Montaža turbo agregata ter pripadajočih podsistemov vodno parnega cikla in daljinskega ogrevanja je v zaključni fazi. Konec leta 2013 so se pričele aktivnosti zagonskih preizkusov, ki potekajo skladno s terminskim planom projekta.

Poleg GTO so potekala dela tudi na drugih pomembnejših napravah: napravi za razžvepljevanje dimnih plinov, hladilnem sistemu, pripravljalnih gradbenih delih, projektni dokumentaciji, gradbenih delih GTO, transportu premoga, pripravi hladilne vode, 400 kV stikališču, itd.

Investitor projekta je TEŠ.

2.11.2 HIDROELEKTRARNE NA SPODNJI SAVI

Projekt izgradnje verige HE na spodnji Savi je projekt državnega pomena. Je ekonomsko in okoljsko učinkovit projekt. Samo projektiranje kot kasnejša izvedba izgradnje sta rezultat predvsem slovenskega znanja in s tem vključitve slovenskih gospodarskih subjektov v projekt. Z izgradnjo HE je lokalno področje varovano pred visokimi vodami, hkrati pa lokalne skupnosti pridobivajo prepotrben vir financiranja – koncesijske prispevek.

HE na spodnji Savi bodo poleg že zgrajenih HE Vrhovo (v lasti družbe Savske elektrarne Ljubljana d.o.o. (SEL)), HE Boštanj, HE Arto – Blanca in HE Krško, obsegale še HE Brežice in HE Mokrice, ki pa sta v postopku priprave ustreznih investicijskih dokumentov in dovoljenj za pričetek izgradnje.

OSNOVNI TEHNIČNI PODATKI:

HE	HE BOŠTANJ	HE ARTO-BLANCA	HE KRŠKO	HE BREŽICE	HE MOKRICE
Instaliran pretok:	500 m ³ /s	500 m ³ /s	500 m ³ /s	500 m ³ /s	500 m ³ /s
Višina padca:	7,74 m	9,29 m	9,14 m	11,00 m	7,47 m
Največja moč:	36 MW	42 MW	42 MW	54,1 MW	33,72 MW
Povprečna letna proizvodnja:	109 GWh	140 GWh	154 GWh	161 GWh	128 GWh
Koristna prostornina bazena:	1.170.000 m ³	1.300.000 m ³	1.180.000 m ³	3.400.000 m ³	2.640.000 m ³
Srednji letni pretok:	193 m ³ /s	201 m ³ /s	205 m ³ /s	207 m ³ /s	261 m ³ /s
Obdobje izgradnje:	2002 – 2006	2005 – 2009	2007 – 2013	2014 – 2017	2016 – 2019

Gradnja na **HE KRŠKO** se je zaključila s tehničnim pregledom 7.3.2013. Pogodbeno poskusno obratovanje agregatov je bilo uspešno zaključeno. Pred tehničnim pregledom je bil izveden tudi strokovni tehnični pregled objekta. Po tehničnem pregledu objekta jezovne zgradbe, je bilo odrejeno poskusno obratovanje in sicer za obdobje enega leta od 1.4.2013 naprej. Dne 7.6.2013 je bila tudi uradna otvoritev HE Krško z akumulacijskim bazenom in obvoznico mesta Krško.

Na **HE BREŽICE** so se v letu 2013 izvajala dela na izdelavi projektne, razpisne in tehnične dokumentacije za izgradnjo, obratovanje in vzdrževanje objektov energetskih ureditev elektrarne. Nadalje so se izvajale aktivnosti na vsebinskih dopolnitvah presoje vplivov na okolje (PVO) za pridobitev okoljevarstvenega soglasja (OVS). Izvajati so se pričeli javni razpisi za oddajo del po posameznih lotih.

Za območje **HE MOKRICE** je bil v začetku leta 2013 izdelan končni osnutek DPN, 22.8.2013 pa je bila na Vladi RS sprejeta uredba o DPN za HE Mokrice. V prvi polovici leta 2013 je bila izvedena tudi recenzija idejnega projekta HE Mokrice, ki je bila zaključena v juniju 2013. Po zaključku recenzije idejnega projekta je sledil pričetek izdelave investicijskega programa HE Mokrice, ki pa je bil kasneje ustavljen zaradi predloga Ministrstva za okolje in prostor (MOP) o novi delitvi financiranja med koncedentom in koncesionarjem za izgradnjo infrastrukturnih ureditev na območju HE Mokric. Predlog je bil v nasprotju z Zakonom o pogojih koncesije za izkoriščanje energetskega potenciala Spodnje

Save (ZPKEPS-1), saj je pozival HESS, da prevzame del stroškov infrastrukturnih ureditev, zato je bil tudi predlog MOP prvotno zavrnjen, do dokončne odločitve pa še vedno ni prišlo.

Investitor projekta je družba HESS. Družbe HSE, DEM, SENG, Termoelektrarna Brestanica d.o.o. (TEB) in GEN Energija d.o.o. (GEN) sorazmerno z njihovimi deleži v osnovnem kapitalu družbe HESS ter skladno z načrti vplačil financirajo gradnjo HE na spodnji Savi.

2.11.3 HIDROELEKTRARNE NA SREDNJI SAVI

Dne 22.12.2005 je bila HSE podeljena koncesijska pravica za izkoriščanje vodnega potenciala srednje Save. Kljub temu, da je bila koncesijska pravica HSE podeljena, pa HSE na tej osnovi dejansko še ne izvaja dejavnosti. Koncesijska pogodba še ni bila sklenjena, zato medsebojne pravice in obveznosti med koncedentom in koncesionarjem še niso dogovorjene.

Namenski cilj projekta je povečanje izkoriščenosti hidropotenciala reke Save ter s tem povečanje instalirane moči. Z izgradnjo verige na srednji Savi gre za povečanje proizvodnje pasovne in delno tudi trapezne energije iz OVE.

Z izvedbo projekta se bo predvidoma zgradila veriga HE na srednji Savi med Medvodami in Zidanim Mostom, povečala proizvodnja OVE za 1 TWh/leto, povečala instalirana moč za 300 MW in povečal delež sistemskih storitev.

OSNOVNI TEHNIČNI PODATKI PREDVIDENIH HE NA SREDNJI SAVI MED MEDVODAMI IN ZIDANIM MOSTOM:

Št.	Objekt	Inst. moč [MW]	EE [GWh/leto]
1	HE Suhadol	39,3	153,4
2	HE Trbovlje	27,8	97,6
3	HE Renke	28,6	97,9
4	HE Ponoviče	63,0	190,7
5	HE Kresnice	27,7	96,4
6	HE Jevnica	22,9	101,4
7	HE Zalog	15,7	52,8
8	HE Šentjakob	15,9	52,4
9	HE Gameljne	26,5	70,0
10	HE Tacen	32,6	89,0
	SKUPAJ	300,0	1.001,6

Projekt izgradnje verige HE na srednji Savi, ki bi med seboj povezala HE na zgornji in spodnji Savi v skupno verigo, je še vedno v začetni načrtovalni fazi. V letu 2013 se je projekt odvijal po načrtani smeri, vendar z manjšo intenzivnostjo, kot je bilo pričakovati. S strani Vlade RS je bil sprejet Sklep o pripravi DPN za HE Suhadol, HE Trbovlje in HE Renke.

Poleg omenjenega DPN se je pričelo tudi z aktivnostmi za pričetek prostorskega umeščanja v prostor za preostale HE na ljubljanskem in litijemskem odseku srednje Save. Tako je bila v septembru 2013 izdelana Pobuda za pričetek DPN za umeščanje HE na ljubljanskem in litijemskem odseku reke Save. Dokument je bil v novembru 2013 predan MzIP.

V letu 2011 je bila ustanovljena družba SRESA (skupaj s partnerji pri projektu – SEL in GEN). V letu 2013 družba še ni operativno delovala, ker je nosilec koncesijske pravice HSE. Tako se vse aktivnosti še vedno vodijo s strani HSE kot investitorja v projekt.

2.11.4 ČHE KOZJAK

Osnovni koncept izgradnje ČHE na Dravi je izrabiti naravne danosti za proizvodnjo EE v času njene največje porabe, imenovane tudi vršna energija, prav tako pa omogočiti boljšo izkoriščenost elektrarn, ki proizvajajo pasovno energijo.

V letu 2013 se je nadaljeval postopek za pridobitev okoljevarstvenega soglasja, ki je tik pred zaključkom in predstavlja najpomembnejše soglasje pred zaključevanjem postopka Celovite presoje vplivov na okolje oz. nadaljevanjem projekta. Izvedena je bila

zunanja revizija s pozitivnim tehničnim zaključkom. Opravljene in zaključene so bile geološko – geomehanske raziskave za potrebe potrditve variante s kaverno (vrtina z globino 850 m).

Investitor projekta je DEM.

2.11.5 REKONSTRUKCIJA II. FAZA HE DOBLAR I, PLAVE I

V okviru rekonstrukcije II. faza HE Doblar I je bila v letu 2013 zaključena rekonstrukcija agregata 2, poleg tega pa se je izvajala tudi rekonstrukcija agregata 1, na katerem so bila decembra 2013 zaključena tudi dela. Od tedaj potekajo zagonski in funkcionalni preizkusi opreme. Ravno tako je bil v letu 2013 v izdelavi tudi projekt za pridobitev gradbenega dovoljenja za rekonstrukcijo II. faza HE Plave I ter vzporedno priprava dokumentacije za razpis.

Investitor projekta je SENG.

2.11.6 VLAGANJA PV

Največja investicija, ki se nadaljuje iz preteklih let, je izdelava trajnih jamskih prog, povezanih z odpiralnimi deli centralnega dela jame in z odkopavanjem stebra centralnega dela. V ta namen so bile izdelane jamske proge za potrebe navezav in odvozne proge za transport premoga iz tega področja jame. Nekaj investicijskih del se je izvedlo tudi za sanacijo ostalih trajnih jamskih prog. Nadaljevala se je investicija izgradnje novega izvoznega jaška NOP II.

2.12 Informatika

OPTIMIZACIJA PODATKOVNEGA CENTRA SKUPINE HSE

V letu 2013 so bile izvedene nadgradnje in migracije ključnih sistemskih in aplikativnih orodij (Share Point Portal, MS – Exchange Server, System Center Configuration Manager (SCCM) itd.) na visoko-razpoložljivi (HA) sistemski infrastrukturi v varnih celicah DEM in TEŠ. Opravljen je bil preventivni pregled obstoječe systemske strojne in programske opreme (skupaj z zunanjimi partnerji) ter izvedena racionalizacija vzdrževalnih in licenčnih pogodb za skupno infrastrukturo IS HSE.

VARNOSTNA POLITIKA IT HSE

Sredi leta 2013 se je pričel projekt prenove varnostnih pregrad skupine HSE (prenova Fire-wall naprav), ki bo omogočal zanesljivo zaščito pred zunanjimi vdori in bo hkrati omogočal ločitev varnostnih mehanizmov in neodvisno upravljanje povezanih družb PV, TEŠ, HSE in HESS. Tehnična rešitev ustreza varnostnim in tehnološkim zahtevam IS HSE ter zajema tako tehnološki kot poslovni del komunikacijskega TK omrežja HSE.

KONSOLIDACIJA STREŽNIŠKE IN PODATKOVNE INFRASTRUKTURE IS HSE

Glede na zahteve končnih uporabnikov in dinamiko rasti zasedenosti podatkovnih kapacitet je družba HSE v letu 2013 ustrezno temu nadgrajevala podatkovna skladišča na lokacijah DEM in TEŠ (v sistemski varni celici). HSE ima glede na naravo svojega dela in organiziranost več poslovnih

lokacij, prav tako pa tej shemi sledi IT, ki je vsled temu precej kompleksen. Postavljena arhitektura omogoča v primeru naravne katastrofe ali izpada primarne lokacije dostop do sistemskih sredstev in podatkov na sekundarni lokaciji, v vsakem trenutku in za vse končne uporabnike. V ta namen je bila v začetku leta 2013 v podatkovnih centrih (TEŠ - DEM) ponovljena tako imenovana požarna vaja v skladu z zahtevami ISO standarda, pri tem so bila izdelana systemska navodila in izvedeno strokovno usposabljanje IT kadra za vzpostavitev prvotnega stanja v primeru izpada posamezne lokacije.

POENOTENJE POSLOVNIH ERP SISTEMOV V SKUPINI HSE

Družba HSE je konec leta 2012 pričela s posodobitvijo poslovno informacijskega sistema ERP po postopkih projektnega vodenja in metodologiji ASAP in s posebnim poudarkom na pripravi podrobnih projektnih načrtov po področjih. V začetku leta 2013 je na podlagi izdelanega in potrjenega projektnega načrta družba nadaljevala z implementacijo SAP ERP v vse poslovne funkcije ter v sredini leta prešla v produkcijsko uporabo poslovno informacijskega sistema SAP ERP (prehod v produkcijo 1.7.2013), ki je zajel vse ključne poslovne procese družbe HSE. Za potrebe poslovne konsolidacije skupine HSE se uvaja tudi SAP modul BW (Business Warehouse), ki bo služil kot skladišče podatkov za odvisne družbe skupine HSE, ko bodo le-te uporabljale integralni poslovno informacijski sistem SAP in se bodo podatki lahko avtomatično zbirali na nivoju skupine HSE, v modulu BW.

2.13 Analiza uspešnosti poslovanja

Skupina HSE je v letu 2013 realizirala **ČISTE PRIHODKE OD PRODAJE** v znesku 1.562.320.279 EUR, kar je 14 % manj v primerjavi z realiziranimi v enakem obdobju lani zaradi nižjih prodajnih količin EE obvladujoče družbe ter zaradi nižjih cen EE.

Dosežen **POSLOVNI IZID IZ POSLOVANJA** skupine HSE v letu 2013 v znesku 100.173.760 EUR je, kljub boljšemu rezultatu iz trgovanja in nižjim stroškom dela za 2 %, za 12 % nižji od realiziranega v preteklem letu zaradi slabitev sredstev družb skupine PV. Posledično je tudi **ČISTI DOBIČEK** skupine HSE v višini 66.610.459 EUR za 23 % nižji v primerjavi z letom 2012. Na nižji čisti dobiček so vplivali višji stroški CO₂ emisijskih kuponov, nižji drugi poslovni prihodki ter slabitve sredstev družb skupine PV.

SREDSTVA skupine HSE na dan 31.12.2013 v znesku 2.830.521.497 EUR so za 9 % višja v primerjavi s stanjem konec leta 2012, predvsem zaradi visokih investicij skupine.

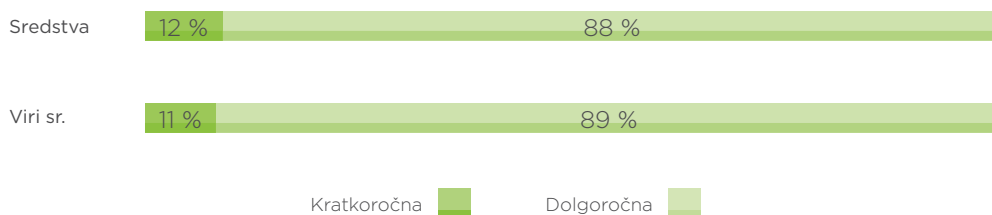
KAPITAL skupine HSE je na dan 31.12.2013 znašal 1.546.787.072 EUR, kar je za 5 % več glede na stanje konec leta 2012, predvsem zaradi vnosa čistega dobička leta 2013.

Družbe skupine HSE so v proučevanem obdobju **PROIZVEDLE** 8.285 GWh EE. Proizvodnja je višja za 6 % predvsem zaradi višje proizvodnje HE (boljše hidrologije ter zaradi pričetka poizkusnega obratovanja HE Krško s 1.4.2013).

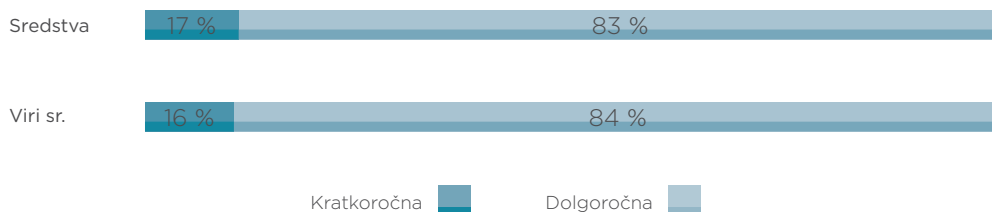
V letu 2013 je skupina dosegla pozitiven **DENARNI TOK** iz poslovanja in financiranja, iz naložbenja pa je bil dosežen negativni denarni tok zaradi obsežnih investicij skupine HSE, zlasti investicije v nadomestni blok 6 v TEŠ. Denarna sredstva na dan 31.12.2013 so v primerjavi s stanjem konec leta 2012 višja za 68 mio EUR.

STRUKTURA IZKAZA FINANČNEGA POLOŽAJA SKUPINE HSE IN OBVLADUJOČE DRUŽBE NA DAN 31.12.2013

SKUPINA HSE

OBVLADUJOČA DRUŽBA

STRUKTURA IFP

Iz strukture izkaza finančnega položaja skupine HSE je razvidno, da na presečni dan 31.12.2013 skupina HSE z dolgoročnimi viri financira dolgoročna sredstva.

KAPITALSKA USTREZNOST

Zagotavljanje kapitalске ustreznosti spada med najpomembnejše zadolžitve odgovornih v družbah skupine HSE. Glede na stanje zadolženosti in predvidevanj glede dogajanj na trgih EE ostaja spremljanje in zagotavljanje kapitalске ustreznosti ena ključnih nalog poslovodstev družb skupine HSE.

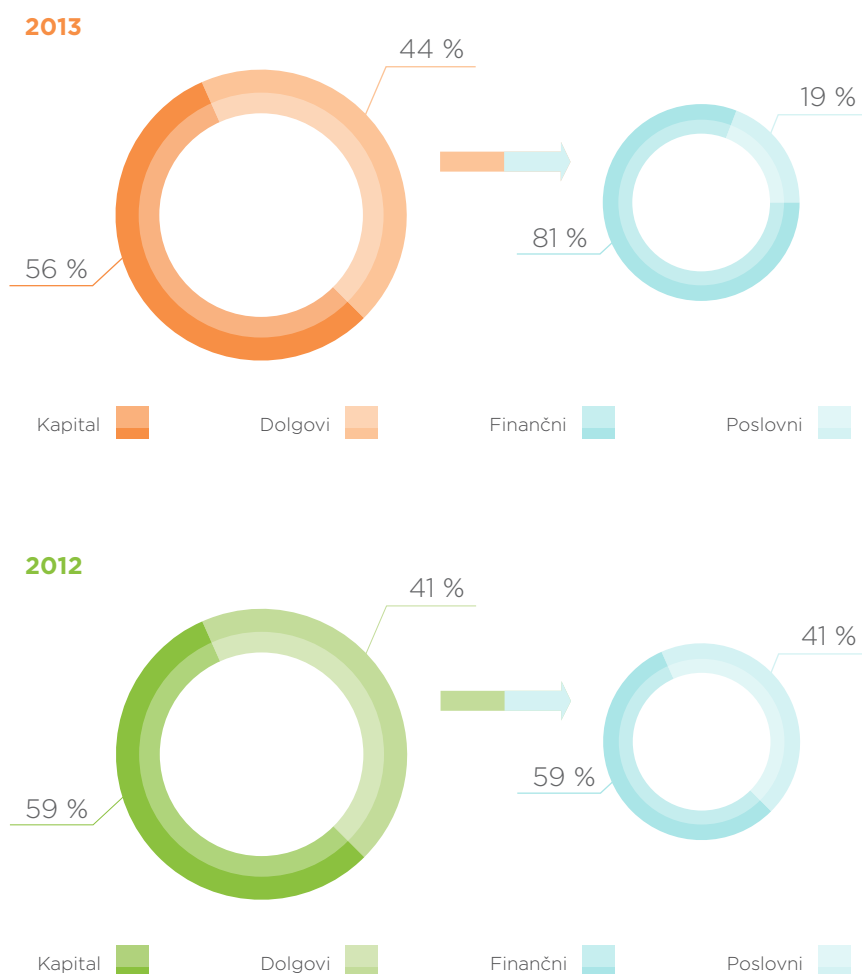
STANJE ZADOLŽENOSTI

Pomemben pokazatelj poslovno-finančnega položaja je tudi stanje zadolženosti skupine

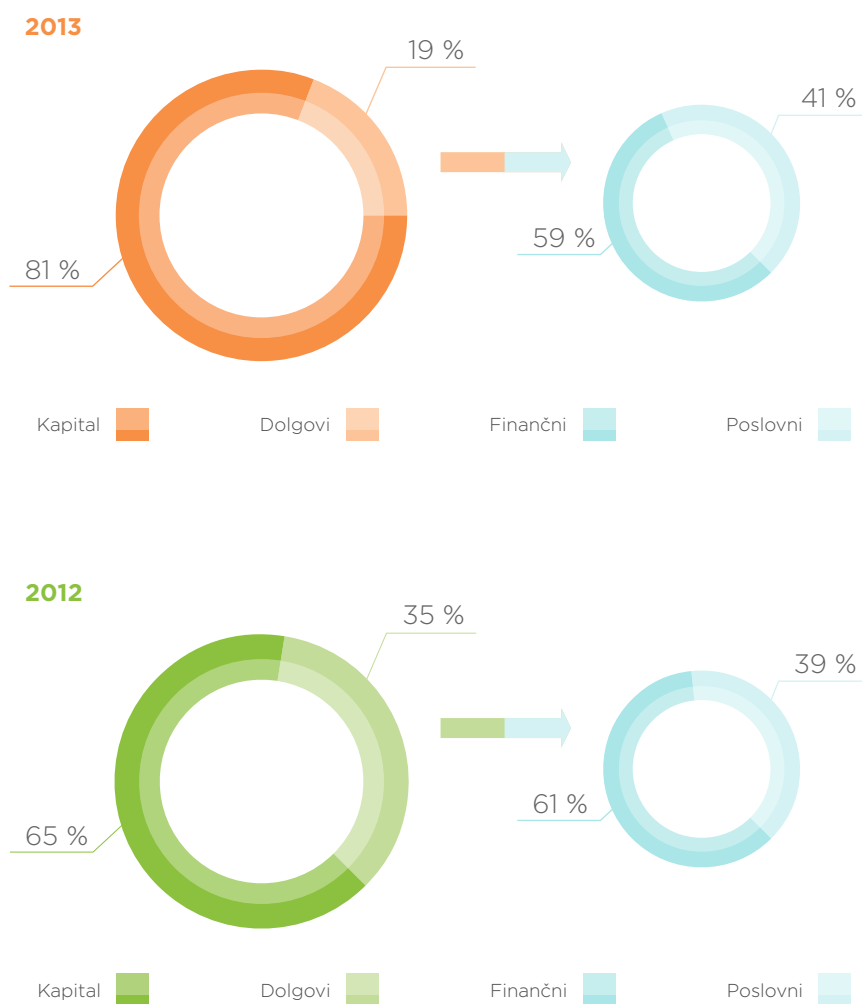
HSE, ki je konec leta 2013 glede na stanje konec preteklega leta višja, saj je družba TEŠ črpala dolgoročna kredita pri EIB in EBRD za financiranje nadomestnega bloka 6 v TEŠ. Kazalniki zadolženosti skupine HSE so na zgornjih mejah, ki opredeljujejo varno poslovanje. Družbe skupine HSE so že v letu 2013 sprejele ukrepe racionalizacije in optimizacije poslovanja, kar se že v letu 2013 odraža v nižjih stroški dela skupine HSE za 2 % v primerjavi z letom 2012. Aktivnosti družb skupine HSE se na tem področju nadaljujejo.

Delež dolgov (upoštevane so postavke dolgoročne in kratkoročne finančne obveznosti ter dolgoročne in kratkoročne poslovne obveznosti iz izkaza finančnega položaja) v financiranju obvladujoče družbe je 19 %, v skupini pa 44 %. V strukturi dolgov obvladujoče družbe predstavljajo finančni dolgovi 41 %, skupine pa 81 %. Podrobnejša struktura dolgov je razvidna iz računovodskih poročil obvladujoče družbe in skupine HSE.

RAZMERJE MED KAPITALOM IN DOLGOVI (FINANČNI IN POSLOVNI) V SKUPINI HSE NA DAN 31.12.2013 in 31.12.2012

RAZMERJE MED KAPITALOM IN DOLGOVI (FINANČNI IN POSLOVNI) V OBVLADUJOČI DRUŽBI NA DAN 31.12.2013 in 31.12.2012

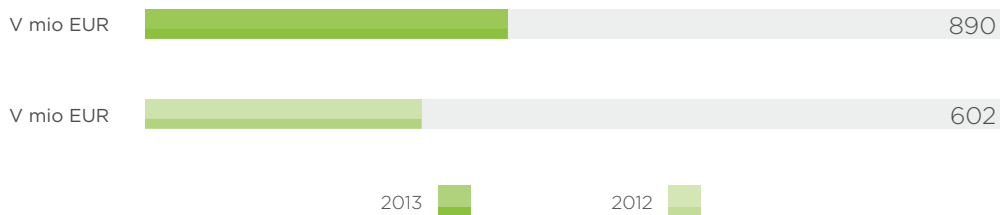
Zadolženost obvladujoče družbe do bank je bila konec leta 2013 za 64 % nižja v primerjavi s stanjem konec leta 2012. V letu 2012 je družba HSE izvajala premostitveno financiranje nadomestnega bloka 6 v TEŠ zaradi zamika pri pridobivanju državnega poročstva in na dan 31.12.2012 izkazovala visoke kratkoročno dane okvirne kredite TEŠ-u ter se kratkoročno zadolževala pri bankah in v skupini HSE. TEŠ je v letu 2013 uspel črpati dolgoročna kredita pri EIB in EBRD ter družbi HSE vrniti kratkoročne okvirne kredite, HSE pa je posledično odplačal kratkoročno prejeta posojila bank in v skupini HSE.

Zadolženost skupine do bank pa je bila konec leta 2013 za 59 % višja, ker je TEŠ črpal dolgoročna kredita pri EIB in EBRD (več o stanju zadolženosti skupine je razvidno v računovodskem poročilu skupine HSE).

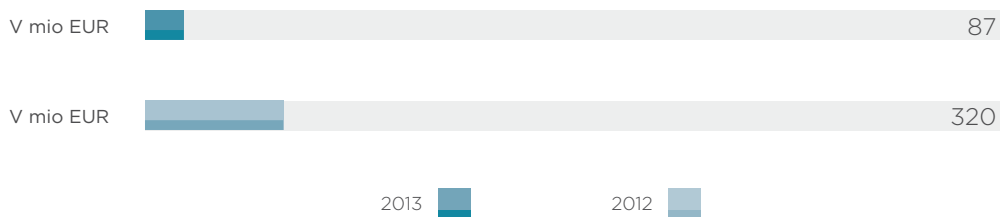
Neto finančni dolg obvladujoče družbe je bil konec leta 2013 za 73 % nižji v primerjavi s koncem leta 2012, skupine pa za 48 % višji glede na leto 2012 zaradi črpanj dolgoročnih kreditov za financiranje nadomestnega bloka 6 v TEŠ.

NETO FINANČNI DOLG SKUPINE HSE IN OBVLADUJOČE DRUŽBE NA DAN 31.12.2013

SKUPINA HSE

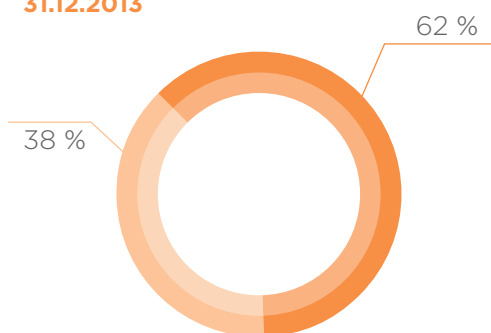

OBVLADUJOČA DRUŽBA

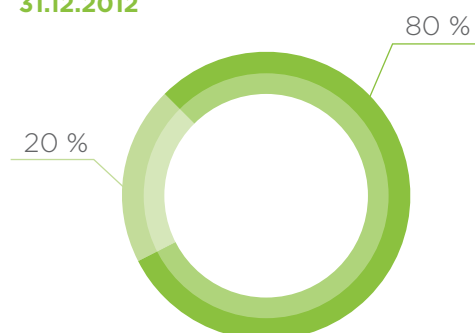
STRUKTURA MEDSEBOJNEGA KREDITIRANJA

31.12.2013

Dana posojila odvisnim družbam
Prejeta posojila od odvisnih družb

31.12.2012

Dana posojila odvisnim družbam
Prejeta posojila od odvisnih družb

PRIKAZ VREDNOSTI SREDSTEV, VIŠINE CELOTNEGA KAPITALA NA DAN 31.12.2013 TER DOSEŽENI POSLOVNI REZULTATI DRUŽB SKUPINE HSE V LETU 2013

HOLDING SLOVENSKE ELEKTRARNE d.o.o.	
Vrednost sredstev v EUR	1.374.260.490
Višina celotnega kapitala v EUR	1.069.336.239
Čisti poslovni izid v EUR	76.539.166

SLOVENIJA

DRAVSKE ELEKTRARNE d.o.o.	
Delež HSE	100,0 %
Vrednost sredstev v EUR	572.034.253
Višina celotnega kapitala v EUR	558.391.673
Čisti poslovni izid v EUR	12.113.808

TERMoelektrarna ŠOŠTANJ d.o.o.	
Delež HSE	100,0 %
Vrednost sredstev v EUR	1.408.821.630
Višina celotnega kapitala v EUR	515.676.986
Čisti poslovni izid v EUR	2.050.122

HSE INVEST d.o.o.	
Delež HSE neposredno	25,0 %
Delež HSE posredno	75,0 %
Vrednost sredstev v EUR	2.601.367
Višina celotnega kapitala v EUR	1.246.856
Čisti poslovni izid v EUR	222.519

SOŠKE ELEKTRARNE NOVA GORICA d.o.o.	
Delež HSE	100,0 %
Vrednost sredstev v EUR	264.772.774
Višina celotnega kapitala v EUR	199.200.888
Čisti poslovni izid v EUR	8.409.430

TERMoelektrarna TRBOVLJE d.o.o.	
Delež HSE	81,3 %
Vrednost sredstev v EUR	41.292.441
Višina celotnega kapitala v EUR	22.231.444
Čisti poslovni izid v EUR	(12.483.463)

SOENERGETIKA d.o.o.	
Delež HSE	25,0 %
Vrednost sredstev v EUR	6.044.246
Višina celotnega kapitala v EUR	1.708.535
Čisti poslovni izid v EUR	679.408

HIDROELEKTRARNE NA SPODNJI SAVI d.o.o.	
Delež HSE neposredno	51,0 %
Delež HSE posredno	84,6 %
Vrednost sredstev v EUR	272.497.705
Višina celotnega kapitala v EUR	269.743.465
Čisti poslovni izid v EUR	2.202.312

PREMOGOVNIK VELENJE d.d.	
Delež HSE	77,7 %
Vrednost sredstev v EUR	184.874.649
Višina celotnega kapitala v EUR	74.403.379
Čisti poslovni izid v EUR	(37.178.520)

SRESA d.o.o.*	
Delež HSE	60,0 %
Vrednost sredstev v EUR	79.386
Višina celotnega kapitala v EUR	77.186
Čisti poslovni izid v EUR*	(3.080)

* SRESA je ustanovljena za namen izgradnje HE na srednji Savi. Nosilec koncesijske pravice je še vedno HSE d.o.o.

TUJINA

HSE ITALIA S.r.l.	
Delež HSE	100,0 %
Vrednost sredstev v EUR	181.718
Višina celotnega kapitala v EUR	176.074
Čisti poslovni izid v EUR	26.559

HSE MAK ENERGY DOOEL	
Delež HSE	100,0 %
Vrednost sredstev v EUR	95.518
Višina celotnega kapitala v EUR	84.007
Čisti poslovni izid v EUR	17.748

HSE BALKAN ENERGY d.o.o.	
Delež HSE	100,0 %
Vrednost sredstev v EUR	1.740.930
Višina celotnega kapitala v EUR	1.019.320
Čisti poslovni izid v EUR	79.558

HSE ADRIA d.o.o.	
Delež HSE	100,0 %
Vrednost sredstev v EUR	4.559.596
Višina celotnega kapitala v EUR	1.177.860
Čisti poslovni izid v EUR	262.851

HSE BULGARIA EOOD*	
Delež HSE	100,0 %
Vrednost sredstev v EUR	0
Višina celotnega kapitala v EUR	0
Čisti poslovni izid v EUR	13.065

HSE BH d.o.o.	
Delež HSE	100,0 %
Vrednost sredstev v EUR	1.403.792
Višina celotnega kapitala v EUR	727.495
Čisti poslovni izid v EUR	134.179

HSE RO ENERGY S.r.l.	
Delež HSE neposredno	99,0 %
Delež HSE posredno	100,0 %
Vrednost sredstev v EUR	545.469
Višina celotnega kapitala v EUR	535.846
Čisti poslovni izid v EUR	(12.167)

* 30.12.2013 je družba zaključila svoje poslovanje.

2.13.1 KAZALNIKI OBVLADUJOČE DRUŽBE

v EUR

STOPNJA LASTNIŠKOSTI FINANCIRANJA	31.12.2013	31.12.2012
1. Kapital in obveznosti	1.374.260.490	1.534.472.368
2. Kapital	1.069.336.239	988.423.184
Stopnja lastniškosti financiranja = 2 / 1	77,81	64,41

Konec leta predstavlja kapital družbe skoraj 78 % vseh obveznosti do virov sredstev. Glede na leto 2012 se je stopnja lastniškosti financiranja zvišala

zaradi vnosa čistega dobička leta 2013 v višini 77 mio EUR ter nižje kratkoročne zadolženosti.

v EUR

STOPNJA DOLGOROČNOSTI FINANCIRANJA	31.12.2013	31.12.2012
1. Kapital	1.069.336.239	988.423.184
2. Dolgoročne obveznosti	80.825.843	96.726.143
3. Skupaj (1 + 2)	1.150.162.082	1.085.149.327
4. Kapital in obveznosti	1.374.260.490	1.534.472.368
Stopnja dolgoročnosti financiranja = 3 / 4	83,69	70,72

Družba je 84 % svojih sredstev financirala z dolgoročnimi viri in 16 % s kratkoročnimi viri. Stopnja dolgoročnosti financiranja je glede na konec leta 2012 višja za 13 odstotnih točk, kar

je posledica povečanja kapitala zaradi vnosa čistega dobička leta 2013 ter nižje kratkoročne zadolženosti.

v EUR

STOPNJA OSNOVNOSTI INVESTIRANJA	31.12.2013	31.12.2012
1. Nepremičnine, naprave in oprema	12.411.428	12.307.202
2. Neopredmetena sredstva	48.531.538	23.653.281
3. Skupaj stalna sredstva po neodpisani vrednosti (1 + 2)	60.942.966	35.960.483
4. Sredstva	1.374.260.490	1.534.472.368
Stopnja osnovnosti investiranja = 3 / 4	4,43	2,34

Delež stalnih sredstev je med sredstvi družbe 4,4 %, v primerjavi s koncem leta 2012 je višji

zaradi povečanja zaloge CO₂ emisijskih kuponov za potrebe proizvodnje EE skupine HSE.

v EUR

STOPNJA DOLGOROČNOSTI INVESTIRANJA	31.12.2013	31.12.2012
1. Nepremičnine, naprave in oprema	12.411.428	12.307.202
2. Neopredmetena sredstva	48.531.538	23.653.281
4. Dolgoročne finančne naložbe v odvisne družbe	1.079.866.693	968.572.290
5. Ostale dolgoročne finančne naložbe in posojila	366.500	366.500
6. Dolgoročne poslovne terjatve	659.866	676.352
8. Skupaj (1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7)	1.141.836.025	1.005.575.625
9. Sredstva	1.374.260.490	1.534.472.368
Stopnja dolgoročnosti investiranja = 8 / 9	83,09	65,53

Vsa dolgoročna sredstva predstavljajo 83 % celotnih sredstev družbe. Vrednost kazalnika se je glede na konec leta 2012 zvišala, predvsem zaradi povečanja dolgoročnih finančnih naložb (pretežno

zaradi dokapitalizacije TEŠ) ter zaradi povečanja zaloge CO₂ emisijskih kuponov za potrebe proizvodnje EE skupine HSE.

v EUR

KOEFICIENT KAPITALSKE POKRITOSTI OSNOVNIH SREDSTEV	31.12.2013	31.12.2012
1. Kapital	1.069.336.239	988.423.184
2. Nepremičnine, naprave in oprema	12.411.428	12.307.202
3. Neopredmetena sredstva	48.531.538	23.653.281
4. Skupaj stalna sredstva po neodpisani vrednosti (2 + 3)	60.942.966	35.960.483
Koeficient kapitalske pokritosti osnovnih sredstev = 1 / 4	17,55	27,49

Vrednost koeficienta je konec leta 2013 znašala 18, kar pomeni, da so bila z lastniškim kapitalom v celoti financirana najbolj nelikvidna sredstva.

Koeficient je glede na leto 2012 nekoliko nižji zaradi povečanja zaloge CO₂ emisijskih kuponov za potrebe proizvodnje EE skupine HSE.

v EUR

KOEFICIENT NEPOSREDNE POKRITOSTI KRATK. OBV. (HITRI KOEFICIENT)	31.12.2013	31.12.2012
1. Denar in denarni ustrezniki	13.014.445	3.200.494
2. Kratkoročne finančne naložbe in posojila	31.115.746	303.599.771
3. Skupaj likvidna sredstva (1 + 2)	44.130.191	306.800.265
4. Kratkoročne obveznosti	224.098.408	449.323.041
Koef. neposredne pokritosti kratk. obv. (hitri koef.) = 3 / 4	0,20	0,68

Hitri koeficient prikazuje razmerje med likvidnimi sredstvi in kratkoročnimi obveznostmi. Konec leta 2013 je znašal 0,2, kar pomeni da je družba z likvidnimi sredstvi pokrila 20 % kratkoročnih obveznosti. Kazalnik je v primerjavi z letom 2012 nižji, predvsem zaradi nižjih kratkoročno

danih posojil. V letu 2012 je družba HSE izvajala premostitveno financiranje nadomestnega bloka 6 v TEŠ ter posledično na dan 31.12.2012 izkazovala visoke kratkoročno dane okvirne kredite TEŠ. Bolj podrobno je zapisano v poglavju 2.13.

v EUR

KOEFICIENT POSPEŠENE POKRITOSTI KRATK. OBV. (POSPEŠENI KOEFICIENT)	31.12.2013	31.12.2012
1. Denar in denarni ustrezniki	13.014.445	3.200.494
2. Kratkoročne finančne naložbe in posojila	31.115.746	303.599.771
3. Kratkoročne poslovne terjatve	179.475.270	215.552.162
4. Skupaj (1 + 2 + 3)	223.605.461	522.352.427
5. Kratkoročne obveznosti	224.098.408	449.323.041
Koeficient pospešene pokritosti kratk. obveznosti = 4 / 5	1,00	1,16

Vrednost pospešenega koeficienta je konec leta 2013 znašala 1, kar pomeni, da družba z denarnimi sredstvi, kratkoročnimi finančnimi naložbami in posojili ter kratkoročnimi poslovnimi terjatvami

pokrije kratkoročne obveznosti. Kazalnik je v primerjavi s stanjem konec leta 2012 nekoliko nižji, predvsem zaradi nižjih danih kratkoročnih finančnih posojil zaradi že zgoraj navedenih razlogov.

v EUR

KOEFICIENT KRATKOROČNE POKRITOSTI KRATK. OBV. (KRATKOROČNI KOEF.)	31.12.2013	31.12.2012
1. Kratkoročna sredstva	227.316.643	524.780.555
2. Kratkoročne obveznosti	224.098.408	449.323.041
Koeficient kratk. pokritosti kratk. obv. (kratk. obv.) = 1 / 2	1,01	1,17

Kratkoročni koeficient je konec leta 2013 znašal 1,01, kar pomeni, da je družba s svojimi kratkoročnimi sredstvi pokrila celotne kratkoročne obveznosti. V primerjavi s stanjem konec leta 2012 je koeficient

nekoliko nižji zaradi nižjih danih kratkoročnih finančnih posojil zaradi že zgoraj navedenih razlogov.

v EUR

KOEFICIENT GOSPODARNOSTI POSLOVANJA	REALIZACIJA 2013	REALIZACIJA 2012
1. Poslovni prihodki	1.643.151.820	1.943.501.488
2. Poslovni odhodki	1.539.692.482	1.879.991.946
Koeficient gospodarnosti poslovanja = 1 / 2	1,07	1,03

V letu 2013 je družba ustvarila 7 % več poslovnih prihodkov kot so znašali poslovni odhodki. Kazalnik je v primerjavi z letom 2012 višji predvsem zaradi

višjega rezultata iz trgovanja ter zaradi nižjih stroškov.

v EUR

KOEFICIENT ČISTE DOBIČKONOSNOSTI KAPITALA (ROE)	REALIZACIJA 2013	REALIZACIJA 2012
1. Čisti poslovni izid	76.539.166	42.954.179
2. Povprečni kapital	1.028.879.712	979.276.064
Koeficient čiste dobičkonosnosti kapitala = 1 / 2	0,074	0,044

Družba je v letu 2013 ustvarila 7 EUR čistega dobička na 100 EUR vloženega kapitala. Vrednost koeficienta je v primerjavi z letom 2012 višja,

predvsem zaradi višjega čistega dobička leta 2013, ki je posledica boljšega rezultata iz trgovanja in nižanja stroškov poslovanja HSE.

v EUR

KOEFICIENT ČISTE DOBIČKONOSNOSTI SREDSTEV (ROA)	REALIZACIJA 2013	REALIZACIJA 2012
1. Čisti poslovni izid	76.539.166	42.954.179
2. Povprečna sredstva	1.454.366.429	1.422.843.383
Koeficient čiste dobičkonosnosti sredstev = 1 / 2	0,053	0,030

Donosnost sredstev leta 2013 v višini 5 % je bila v primerjavi s preteklim letom višja, predvsem zaradi višjega čistega dobička leta 2013.

v EUR

DODANA VREDNOST	REALIZACIJA 2013	REALIZACIJA 2012
1. Poslovni prihodki	1.643.151.820	1.943.501.488
2. Stroški blaga, materiala in storitev	1.528.703.390	1.867.670.826
3. Drugi poslovni odhodki	431.194	699.440
Dodana vrednost = 1-2-3	114.017.236	75.131.222

Dodana vrednost leta 2013 je v primerjavi s preteklim letom višja za 52 %, predvsem zaradi višjega rezultata iz trgovanja.

v EUR

DODANA VREDNOST / ZAPOSLENEGA	REALIZACIJA 2013	REALIZACIJA 2012
1. Dodana vrednost	114.017.236	75.131.222
2. Povprečno število zaposlenih iz dveh stanj konec obdobja	131	134
Dodana vrednost/zaposlenega = 1/2	873.695	562.781

Dodana vrednost na zaposlenega leta 2013 je v primerjavi s preteklim letom višja za 55 %,

zaradi višjega rezultata iz trgovanja in nižjega povprečnega števila zaposlenih.

v EUR

KOEFICIENT CELOTNE FINANČNE OBVEZNOSTI / KAPITAL	31.12.2013	31.12.2012
1. Kratkoročne finančne obveznosti	22.614.252	233.694.331
2. Dolgoročne finančne obveznosti	76.987.315	89.558.481
3. Celotne finančne obveznosti (1+2)	99.601.567	323.252.812
4. Kapital	1.069.336.239	988.423.184
Koeficient celotne finančne obveznosti/kapital = 3/4	0,09	0,33

Kazalnik kaže razmerje med zadolženostjo družbe in kapitalom. Kazalnik je konec leta 2013 v višini 0,09 in je boljši glede na stanje konec leta 2012, zaradi nižje kratkoročne zadolženosti. V letu 2012

je družba HSE izvajala premostitveno financiranje nadomestnega bloka 6 v TEŠ zaradi vzrokov, ki so že pojasnjeni.

v EUR

CELOTNE FINANČNE OBVEZNOSTI / EBITDA	31.12.2013	31.12.2012
1. Kratkoročne finančne obveznosti	22.614.252	233.694.331
2. Dolgoročne finančne obveznosti	76.987.315	89.558.481
3. Celotne finančne obveznosti (1+2)	99.601.567	323.252.812
4. EBIT - Poslovni izid iz poslovanja	103.459.338	63.509.542
5. Amortizacija	1.712.913	2.015.856
6. EBITDA (4+5)	105.172.251	65.525.398
Celotne finančne obveznosti / EBITDA = 3/6	0,95	4,93

Kazalnik, ki pokaže razmerje med zadolženostjo družbe in EBITDA, je v primerjavi s koncem leta

2012 boljši, zaradi nižje kratkoročne zadolženosti družbe.

v EUR

EBITDA / FINANČNI ODHODKI IZ PREJETIH POSOJIL	REALIZACIJA 2013	REALIZACIJA 2012
1. EBIT - Poslovni izid iz poslovanja	103.459.338	63.509.542
2. Amortizacija	1.712.913	2.015.856
3. EBITDA (1+2)	105.172.251	65.525.398
4. Finančni odhodki iz prejetih posojil	7.599.489	7.753.911
EBITDA / Finančni odhodki iz posojil = 3/4	13,84	8,45

Kazalnik EBITDA/finančni odhodki iz posojil je v primerjavi z letom 2012 boljši zaradi višjega poslovnega izida iz poslovanja.

v EUR

CELOTNE FINANČNE OBVEZNOSTI / SREDSTVA	31.12.2013	31.12.2012
1. Dolgoročne finančne obveznosti	76.987.315	89.558.481
2. Kratkoročne finančne obveznosti	22.614.252	233.694.331
3. Celotne finančne obveznosti (1+2)	99.601.567	323.252.812
4. Sredstva	1.374.260.490	1.534.472.368
Celotne finančne obveznosti / Sredstva = 3/4	0,07	0,21

Delež celotnih finančnih obveznosti glede na sredstva je bil v primerjavi s koncem leta 2012 nižji zaradi nižjih kratkoročnih finančnih obveznosti.

STOPNJA DIVIDENDNOSTI KAPITALA

Družba HSE v letu 2013 ni izplačala bilančnega dobička lastniku. Na podlagi predloga posloводства in NS HSE je lastnik sprejel sklep, da se bilančni dobiček leta 2012 v višini 21 mio EUR, zaradi visokih načrtovanih investicij skupine HSE razporedi v druge rezerve iz dobička.

2.13.2 KAZALNIKI SKUPINE HSE

v EUR

STOPNJA LASTNIŠKOSTI FINANCIRANJA	31.12.2013	31.12.2012
1. Kapital in obveznosti	2.830.521.497	2.595.852.738
2. Kapital	1.546.787.072	1.473.462.757
Stopnja lastniškosti financiranja = 2 / 1	54,65	56,76

Konec leta 2013 predstavlja kapital skupine 55 % vseh obveznosti do virov sredstev. Glede na leto 2012 se je stopnja lastniškosti financiranja

znižala kljub povečanju kapitala zaradi povečanja dolgoročne zadolženosti skupine HSE, kar je obrazloženo v poglavju 2.13.

v EUR

STOPNJA DOLGOROČNOSTI FINANCIRANJA	31.12.2013	31.12.2012
1. Kapital	1.546.787.072	1.473.462.757
2. Dolgoročne obveznosti	962.567.334	458.930.107
3. Skupaj (1 + 2)	2.509.354.406	1.932.392.864
4. Kapital in obveznosti	2.830.521.497	2.595.852.738
Stopnja dolgoročnosti financiranja = 3 / 4	88,65	74,44

Skupina je 89 % svojih sredstev financirala z dolgoročnimi viri in 11 % s kratkoročnimi viri. Stopnja dolgoročnosti financiranja je glede na konec leta

2012 višja, ker so se v primerjavi s preteklim letom zvišale dolgoročne finančne obveznosti.

v EUR

STOPNJA OSNOVNOSTI INVESTIRANJA	31.12.2013	31.12.2012
1. Nepremičnine, naprave in oprema	2.437.538.638	2.231.808.245
2. Neopredmetena sredstva	31.500.841	46.605.673
3. Skupaj stalna sredstva po neodpisani vrednosti (1 + 2)	2.469.039.479	2.278.413.918
4. Sredstva	2.830.521.497	2.595.852.738
Stopnja osnovnosti investiranja = 3 / 4	87,23	87,77

Konec leta 2013 je delež stalnih sredstev med sredstvi skupine 87 %. Stopnja osnovnosti investiranja je v primerjavi s koncem leta 2012 nižja za 1 %. Tako stalna sredstva kot kratkoročna

sredstva so višja glede na stanje konec leta 2012, vendar so se kratkoročna sredstva zvišala zgolj zaradi višjih denarnih sredstev.

v EUR

STOPNJA DOLGOROČNOSTI INVESTIRANJA	31.12.2013	31.12.2012
1. Nepremičnine, naprave in oprema	2.437.538.638	2.231.808.245
2. Neopredmetena sredstva	31.500.841	46.605.673
3. Naložbene nepremičnine	231.497	266.073
4. Dolgoročne finančne naložbe v odvisne družbe	13.500	422.300
5. Ostale dolgoročne finančne naložbe in posojila	3.323.960	3.995.914
6. Dolgoročne poslovne terjatve	1.178.571	1.234.782
7. Druga dolgoročna sredstva	632.851	520.189
8. Skupaj (1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7)	2.474.419.858	2.284.853.176
9. Sredstva	2.830.521.497	2.595.852.738
Stopnja dolgoročnosti investiranja = 8 / 9	87,42	88,02

Vsa dolgoročna sredstva skupine predstavljajo 87 % celotnih sredstev skupine. V primerjavi s stanjem konec leta 2012 je stopnja dolgoročnosti investiranja nižja za 1 %. Tako dolgoročna sredstva

kot kratkoročna sredstva so višja glede na stanje konec leta 2012, vendar so se kratkoročna sredstva zvišala zgolj zaradi višjih denarnih sredstev.

v EUR

KOEFICIENT KAPITALSKE POKRITOSTI OSNOVNIH SREDSTEV	31.12.2013	31.12.2012
1. Kapital	1.546.787.072	1.473.462.757
2. Nepremičnine, naprave in oprema	2.437.538.638	2.231.808.245
3. Neopredmetena sredstva	31.500.841	46.605.673
4. Skupaj stalna sredstva po neodpisani vrednosti (2 + 3)	2.469.039.479	2.278.413.918
Koeficient kapitalske pokritosti osnovnih sredstev = 1 / 4	0,63	0,65

Koeficient kapitalske pokritosti osnovnih sredstev je konec leta 2013 znašal 0,63, kar pomeni, da se s kapitalom financira več kot polovica nelikvidnih sredstev. V primerjavi s stanjem konec leta 2012 je

vrednost koeficienta nižja, saj se je kapital povečal manj kot so se povečala stalna sredstva. Razlog so visoka vlaganja v nadomestni blok 6 v TEŠ ter v letu 2013 črpana dolgoročna kredita EIB in EBRD.

v EUR

KOEFICIENT NEPOSREDNE POKRITOSTI KRATK. OBV. (HITRI KOEFICIENT)	31.12.2013	31.12.2012
1. Denar in denarni ustrezniki	75.184.323	6.795.197
2. Kratkoročne finančne naložbe in posojila	33.569.492	1.210.394
3. Skupaj likvidna sredstva (1 + 2)	108.753.815	8.005.591
4. Kratkoročne obveznosti	321.167.091	663.459.874
Koef. neposredne pokritosti kratk. obv. (hitri koef.) = 3 / 4	0,34	0,01

Hitri koeficient prikazuje razmerje med likvidnimi sredstvi in kratkoročnimi obveznostmi skupine. Konec leta 2013 je znašal 0,34, kar pomeni, da je skupina z likvidnimi sredstvi pokrila 34 % svojih kratkoročnih obveznosti. Kazalnik je v primerjavi z

letom 2012 višji zaradi višjih likvidnih sredstev. Kljub temu, da je kazalnik manjši od 1, so družbe skupine HSE tekoče spremljale in obvladovale kratkoročno plačilno sposobnost.

v EUR

KOEFICIENT POSPEŠENE POKRITOSTI KRATK. OBV. (POSPEŠENI KOEFICIENT)	31.12.2013	31.12.2012
1. Denar in denarni ustrezniki	75.184.323	6.795.197
2. Kratkoročne finančne naložbe in posojila	33.569.492	1.210.394
3. Kratkoročne poslovne terjatve	209.255.988	247.340.093
4. Skupaj (1 + 2 + 3)	318.009.803	255.345.684
5. Kratkoročne obveznosti	321.167.091	663.459.874
Koeficient pospešene pokritosti kratk. obveznosti = 4 / 5	0,99	0,38

Vrednost pospešenega koeficienta je konec leta 2013 znašala 0,99, kar pomeni, da skupina HSE s kratkoročnimi sredstvi pokrije 99 % vseh

kratkoročnih obveznosti. Kazalnik je v primerjavi s stanjem konec leta 2012 boljši zaradi višjih likvidnih sredstev.

v EUR

KOEFICIENT KRATKOROČNE POKRITOSTI KRATK. OBV. (KRATKOROČNI KOEF.)	31.12.2013	31.12.2012
1. Kratkoročna sredstva	350.856.414	301.532.840
2. Kratkoročne obveznosti	321.167.091	663.459.874
Koeficient kratk. pokritosti kratk. obv. (kratk. obv.) = 1 / 2	1,09	0,45

Kratkoročni koeficient je konec leta 2013 znašal 1,09, kar pomeni, da je skupina s svojimi kratkoročnimi sredstvi pokrila vse kratkoročne

obveznosti. V primerjavi s stanjem konec leta 2012 je koeficient boljši zaradi višjih kratkoročnih sredstev.

v EUR

KOEFICIENT GOSPODARNOSTI POSLOVANJA	REALIZACIJA 2013	REALIZACIJA 2012
1. Poslovni prihodki	1.620.667.167	1.894.454.884
2. Poslovni odhodki	1.515.826.587	1.783.491.020
Koeficient gospodarnosti poslovanja = 1 / 2	1,07	1,06

V letu 2013 je skupina ustvarila 7 % več poslovnih prihodkov kot so znašali poslovni odhodki.

Koeficient je v primerjavi z letom 2012 boljši zaradi višjega rezultata iz trgovanja.

v EUR

KOEFICIENT ČISTE DOBIČKONOSNOSTI KAPITALA (ROE)	REALIZACIJA 2013	REALIZACIJA 2012
1. Čisti poslovni izid	66.610.459	85.980.549
2. Povprečni kapital	1.510.124.914	1.441.280.260
Koeficient čiste dobičkonosnosti kapitala = 1 / 2	0,044	0,060

Koeficient čiste dobičkonosnosti kapitala – ROE za leto 2013 znaša 4,4 %, kar je manj kot v letu 2012, ko je znašal 6,0 %. Razlog je v nižjem čistem

dobičku skupine leta 2013, kar je obrazloženo v poglavju 2.13.

v EUR

KOEFICIENT ČISTE DOBIČKONOSNOSTI SREDSTEV (ROA)	REALIZACIJA 2013	REALIZACIJA 2012
1. Čisti poslovni izid	66.610.459	85.980.549
2. Povprečna sredstva	2.713.187.117	2.435.869.385
Koeficient čiste dobičkonosnosti sredstev = 1 / 2	0,025	0,035

Koeficient čiste dobičkonosnosti sredstev – ROA za leto 2013 znaša 2,5 %, kar je manj kot v letu 2012, ko

je znašal 3,5 %. Razlog je v nižjem čistem dobičku skupine leta 2013.

v EUR

DODANA VREDNOST	REALIZACIJA 2013	REALIZACIJA 2012
1. Poslovni prihodki	1.620.667.167	1.894.454.884
2. Stroški blaga, materiala in storitev	1.173.166.153	1.459.518.583
3. Drugi poslovni odhodki	91.958.573	57.786.308
Dodana vrednost = 1-2-3	355.542.441	377.149.993

Dodana vrednost skupine leta 2013 je v primerjavi z letom 2012 nižja za 6 %, predvsem zaradi višjih

stroškov CO₂ emisijskih kuponov (v letu 2013 ni bilo več brezplačne dodelitve emisijskih kuponov).

v EUR

DODANA VREDNOST / ZAPOSLENEGA	REALIZACIJA 2013	REALIZACIJA 2012
1. Dodana vrednost	355.542.441	377.149.993
2. Povprečno število zaposlenih iz dveh stanj konec obdobja	3.883	3.860
Dodana vrednost/zaposlenega = 1/2	91.564	97.720

Dodana vrednost na zaposlenega skupine leta 2013 je v primerjavi z letom 2012 nižja za 6 % predvsem

zaradi nižje dodane vrednosti skupine (višji stroški CO₂ emisijskih kuponov).

v EUR

KOEFICIENT CELOTNE FINANČNE OBVEZNOSTI / KAPITAL	31.12.2013	31.12.2012
1. Kratkoročne finančne obveznosti	70.663.266	224.986.772
2. Dolgoročne finančne obveznosti	894.228.959	383.769.140
3. Celotne finančne obveznosti (1+2)	964.892.225	608.755.912
4. Kapital	1.546.787.072	1.473.462.757
Koeficient celotne finančne obveznosti / kapital = 3/4	0,62	0,41

Kazalnik kaže razmerje med zadolženostjo skupine in kapitalom. Vrednost kazalnika je glede na konec leta 2013 višja, predvsem zaradi višje dolgoročne zadolženosti skupine HSE, kar je obrazloženo v

poglavju 2.13. Zaradi vnosa čistega dobička skupine HSE v višini 66 mio EUR je višji tudi kapital, vendar je povišanje kapitala nižje kot zvišanje zadolženosti skupine.

v EUR

CELOTNE FINANČNE OBVEZNOSTI / EBITDA	31.12.2013	31.12.2012
1. Kratkoročne finančne obveznosti	70.663.266	224.986.772
2. Dolgoročne finančne obveznosti	894.228.959	383.769.140
3. Celotne finančne obveznosti (1+2)	964.892.225	608.755.912
4. EBIT - Poslovni izid iz poslovanja	100.173.760	113.297.265
5. Amortizacija	89.167.627	89.668.593
6. EBITDA (4+5)	189.341.387	202.965.858
Celotne finančne obveznosti / EBITDA = 3/6	5,10	3,00

Kazalnik pokaže razmerje med zadolženostjo skupine in EBITDA. Kazalnik je v primerjavi z

letom 2012 višji, predvsem zaradi višje dolgoročne zadolženosti skupine HSE.

v EUR

EBITDA / FINANČNI ODHODKI IZ PREJETIH POSOJIL	REALIZACIJA 2013	REALIZACIJA 2012
1. EBIT - Poslovni izid iz poslovanja	100.173.760	113.297.265
2. Amortizacija	89.167.627	89.668.593
3. EBITDA (1+2)	189.341.387	202.965.858
4. Finančni odhodki iz prejetih posojil	11.773.301	11.466.705
EBITDA / Finančni odhodki iz posojil = 3/4	16,08	17,70

Kazalnik, ki pokaže razmerje med zadolženostjo skupine in finančnimi odhodki iz posojil, je glede na

leto 2012 nižji zaradi nižjega izida iz poslovanja, kar je obrazloženo v poglavju 2.13.

v EUR

CELOTNE FINANČNE OBVEZNOSTI / SREDSTVA	31.12.2013	31.12.2012
1. Dolgoročne finančne obveznosti	894.228.959	383.769.140
2. Kratkoročne finančne obveznosti	70.663.266	224.986.772
3. Celotne finančne obveznosti (1+2)	964.892.225	608.755.912
4. Sredstva	2.830.521.497	2.595.852.738
Celotne finančne obveznosti / Sredstva = 3/4	0,34	0,23

Kazalnik, ki pokaže razmerje med zadolženostjo in sredstvi skupine, je v primerjavi z letom 2012

nekoliko višji predvsem zaradi višje zadolženosti skupine HSE.

STOPNJA DIVIDENDNOSTI KAPITALA

Zaradi obsežnega investicijskega ciklusa v letu 2013 obvladujoča družba ni izplačala bilančnega dobička

lastniku. Posledično je stopnja dividendnosti kapitala 0.

2.14 Upravljanje s tveganji

V skupini HSE imamo vzpostavljen sistem za upravljanje s poslovnimi tveganji. Izpostavljenost različnim vrstam tveganj, s katerimi se skupina HSE srečuje na vseh področjih delovanja, še posebej pri proizvodnji EE in njenemu trženju, posledično pa tudi na finančnem področju, se je redno spremljala, izvajale pa so se tudi aktivnosti za njihovo obvladovanje. V grobem lahko ključna tveganja skupine HSE razdelimo na:

- tržna tveganja,
- količinska tveganja,
- finančna tveganja,
- kreditna tveganja,
- korporativna tveganja,
- tveganja informacijskega sistema,
- tveganja R&R in
- kadrovska tveganja.

Upravljanje tveganj zajema ugotavljanje, merjenje oziroma ocenjevanje, obvladovanje in spremljanje tveganj, ki jim je ali bi jim lahko bila skupina izpostavljena. Cilji, ki jih ves čas zasledujemo, so predvsem pravočasno prepoznati nevarnosti in z njimi povezana tveganja, jih spremljati in pravočasno ukrepati, da le-ta povzročijo kar se da majhne odklone od pričakovanih rezultatov.

Z namenom izboljšanja nadzora nad sistemom upravljanja s tveganji v družbah skupine HSE delujejo v družbah skupine HSE na območju RS odbori za upravljanje s tveganji, podpisana pa je tudi Temeljna listina o delovanju notranje revizije v družbah skupine HSE.

Ob upoštevanju danih omejitev se ocenjuje, da so bila tveganja, prepoznana pri poslovanju družbe in skupine HSE, ustrezno obvladovana.

2.14.1 POROČILO O DELU ODBORA ZA UPRAVLJANJE S TVEGANJI HSE ZA LETO 2013

Upravljanje tveganj je v obdobju zahtevnih gospodarskih razmer izredno pomembno, izvajanje sistemskih politik držav EU za spodbujanje proizvodnje energije iz OVE pa vse skupaj še dodatno zapleta, zato potrebujejo lastnik in

poslovodstvo HSE za pridobitev kakovostnih podlag za odločanje pri upravljanju in vodenju poleg strokovnih služb še dodaten strokoven organ, ki je sestavljen multidisciplinarno in ki lahko z vseh vidikov presoja tveganja poslovanja. To vlogo v HSE opravlja Odbor za upravljanje s tveganji (v nadaljevanju Odbor), ki deluje v skladu s svojim poslovnikom.

ČLANSTVO IN SEJE ODBORA

Odbor sestavlja deset članov, ki so po funkciji v HSE odgovorni za upravljanje s tveganji na posameznih poslovnih področjih, ki jih vodijo. Odboru pri delu pomaga Pododbor za upravljanje s kreditnimi tveganji in 3 strokovni sodelavci. V začetku leta 2013 se je kot posledica kadrovskih sprememb delno spremenilo članstvo Odbora.

Odbor se je v letu 2013 sestel na štirih sejah, na katerih je obravnaval problematiko, povezano s tveganji, ter spremljal izvajanje sprejetih sklepov. Osnova za delo Odbora je sprejet program dela. Odbor je v letu 2013 sprejel 71 sklepov, ki so bili v pretežni meri realizirani.

PREGLED VSEBINE DELA ODBORA

Poleg obravnavanja in presojanja primernosti trgovalnih limitov ter stanja prejetih in izdanih instrumentov zavarovanja, kar je stalna naloga Odbora, je v letu 2013 Odbor namenil zelo veliko pozornosti obvladovanju tveganj, ki generirajo likvidnostni položaj. V okviru analize finančnega stanja družbe se je seznanjal s poročilom o finančnih kazalnikih družbe HSE z vidika 14. člena ZFPPIPP, aktivnostmi pri izterjavah zapadlih terjatev ter imenoval delovno skupino za pripravo navodil sistema spremljanja izpolnjevanja zavez iz kreditnih pogodb na nivoju skupine HSE.

Odbor je nadaljeval spremljanje izdelave končnega osnutka Priročnika kontrolinga družbe in skupine HSE, ki bi v skladu s sklepi moral biti vpeljan v poslovanje skupine v letu 2014. Ključni cilj priročnika, ki je nadaljevanje že vpeljanega Računovodskega priročnika, mora biti ažurnejša

izdelava mesečnih ter obdobjnih poročil kakor tudi jasni napotki, povezani z ugotavljanjem odklonov od poslovnih načrtov in predlaganjem korektivnih ukrepov.

Odbor je nadaljeval tudi spremljanje izdelave končnega osnutka Pravilnika o odločanju, vrednotenju, spremljanju in izvajanju projektov, katerega ključni cilj mora biti vzpostavitev usklajenih podlag za odločanje, pripravo in samo izvedbo investicijskih projektov v družbah skupine HSE.

Kot strokoven organ se je Odbor strinjal s predlogom Politike zavarovanja tveganj pri trgovanju z energenti in povezanimi proizvodi ter predlagal poslovodstvu HSE njen sprejem. Odbor se je seznanil z osnutkoma Politike upravljanja tveganj v družbah skupine HSE in Metodologije ocenjevanja tveganj v družbah skupine HSE ter z Revizijsko preveritvijo ocene tveganosti družbe in skupine HSE.

V okviru stalne naloge je Odbor poslovodstvu HSE predlagal sprejem Sklepa o določitvi kumulativnega zneska izdanih starševskih poročev za potrebe trgovanja z EE, drugimi energenti in z njimi povezanimi proizvodi ter obravnaval še nekaj ožjih področij (npr. uvrščenost na informativni seznam naročnikov javnega naročanja, poročilo o pridobljenih ponudbah za zavarovanje terjatev, politiko plačilnih rokov in zamudnih obresti pri sklepanju pogodb o prodaji EE, poročilo o dokumentaciji o transfernih cenah, itd.).

ZAKLJUČNA UGOTOVITEV

Iz povzetka poročila o delu Odbora je razvidno, da je Odbor kljub zahtevnim razmeram v letu 2013 spremljal in obravnaval vsa ključna tveganja družbe in po svoji moči oblikoval in predlagal poslovodstvu ter ostalim odgovornim ustrezna priporočila. Vse to je tudi nadaljnja naloga Odbora ob dejstvu izvajanja intenzivnega investicijskega ciklusa.

V vsakem primeru pa je potrebno upoštevati, da je Odbor posvetovalni organ in zato njegovi sklepi nimajo izvršne moči. Tako je tudi prav, saj bi se v nasprotnem primeru lahko zameglila odgovornost.

Ljubljana, maj 2014

Irena Stare
Predsednica OUT

2.14.2 POSLOVNA TVEGANJA

TRŽNA TVEGANJA

Spremenjene razmere na trgu, vse več proizvodnje iz OVE ter padec in nepredvidljivost cen EE in drugih primarnih energentov so prinesli številne poslovne izzive in dali dodaten poudarek na obvladovanje tržnih tveganj. Za skupino HSE je sistematično evidentiranje, vrednotenje in nadzor tveganj ključni element strokovnega upravljanja s tveganji, ki pa mora hkrati omogočiti tudi izkoriščanje novih tržnih priložnosti.

Politika obvladovanja tveganj temelji na pravilih, strategijah, sklepih ter sprejetih registrih in je zastavljena tako, da zagotavlja povečanje vrednosti HSE s sprejemanjem tveganj, ki so znotraj predpisanih omejitev in omogoča tudi prepoznavanje ter izkoriščanje tržnih priložnosti. Proces obvladovanja tveganj je integriran v dnevno poslovanje HSE.

HSE na podlagi sprejete politike obvladovanja tržnih tveganj spremlja izpostavljenost glede na portfelje (skupine poslov s podobnim namenom) in sicer na ravni posameznega portfelja kot tudi skupno izpostavljenost vseh portfeljev. V časovni razsežnosti HSE spremlja izpostavljenost portfeljev za posamezna leta trgovanja kot tudi za celotno obdobje trgovanja.

Z analitičnega stališča HSE nadaljuje z razvojem orodij za spremljanje vplivnih dejavnikov tržne izpostavljenosti trgovanja. Pri tem gre predvsem za spremljanje dinamike cen, volatilnosti in korelacij na posameznih trgih, po posameznih produktih v posameznem obdobju ter pozicije družbe. Vzporedno se izboljšujejo obstoječa in vpeljujejo nova orodja na področju optimizacije in napovedovanja prihodnjega obratovanja elektrarn, ki so v lasti družbe. Prav tako se pripravljajo modeli in mehanizmi zagotavljanja podatkovne podlage za nove produkte, s katerimi bo družba glede na okoliščine potencialno trgovala v prihodnosti.

TRŽNO TVEGANJE IZ NASLOVA NELIKVIDNOSTI TRGA

Tržna tveganja iz naslova nelikvidnosti nastajajo na trgih, kjer se pojavljajo nizke trgovalne količine na strani ponudbe ali na strani povpraševanja. Do tovrstne izpostavljenosti lahko prihaja tudi zaradi nizke tržne participacije trgovcev ali zaradi neskljenjenih EFET sporazumov. Posledica je nezmožnost ali nepravočasnost zaprtja pozicije oziroma zaprtje pozicije po neugodnih cenah.

Družba HSE je v letu 2013 upravljala oz. obvladovala tveganja z naslednjimi aktivnostmi in metodami:

- segmentacija in prioretizacija trgov in partnerjev,
- spodbujanje dolgoročnih odnosov s partnerji,
- sklepanje pogodb z ustrezno ročnostjo in ustreznimi pogodbenimi zavarovanji,
- dnevno analiziranje pozicije družbe HSE, trgovalnih količin in cen produktov na nelikvidnih trgih ter vrednosti porabljenega kritja za cenovna nihanja za posle z namenom ustvarjanja dodane vrednosti oz. minimiziranja tveganja izgube v skladu z načelom dobrega gospodarjenja,
- omejevanje trgovanja oz. odprte pozicije družbe HSE na nelikvidnih trgih,
- trgovanje z instrumenti za zavarovanje pred cenovnimi tveganji,
- sklepanje EFET sporazumov.

TRŽNO TVEGANJE IZ NASLOVA NETRANSARENTNOSTI TRGA

Tržna tveganja iz naslova netransparentnosti trga nastajajo na trgih, kjer lahko prihaja do sklenitev poslov po neugodnih cenah, do napačnega vrednotenja cenovnih krivulj in posledično napačnega vrednotenja vrednosti portfelja družbe HSE. Z vidika poslovanja in obvladovanja tveganj družbe HSE so netransparentni veleprodajni trgi z EE identični nelikvidnim trgom.

Družba HSE je v letu 2013 upravljala oz. obvladovala tveganja z naslednjimi aktivnostmi in metodami:

- tedenski pregled fundamentalne analize gibanja cen EE,

- tedenski pregled dogodkov, ki so se zgodili na netransparentnih trgih in bi lahko vplivali na spremembe tržnih razmer na trgu z EE,
- dnevno analiziranje pozicije družbe HSE,
- mesečni pregledi cenovnih krivulj glede na sklenjene posle v različnih državah in vrednosti čezmejnih prenosnih kapacitet,
- pridobivanje kvalitetnih in ažurnih informacij od lokalnih virov.

CENOVNO TVEGANJE

Cenovno tveganje je tveganje, ki izhaja iz nihanja tržnih cen EE in drugih energentov (premog, plin, CO₂ emisijski kuponi, nafta, itd.), ki imajo neposredni vpliv na cene EE ali na poslovanje družbe HSE. Cenovna tveganja na eni strani vplivajo na prihodke od prodaje (npr. nižje tržne cene EE vplivajo na znižanje tržne vrednosti neprodane EE odvisnih družb HSE), na drugi strani pa na odhodke iz poslovanja družbe (npr. višje cene emisijskih dovolilnic CO₂ povečujejo proizvodne stroške odvisnih družb, ki emitirajo CO₂).

Izpostavljenost družbe HSE na cene EE je odvisna od odprtosti celotne pozicije družbe v danem trenutku. V primeru, da je pozicija zaprta, nakupni in prodajni posli tako količinsko po roku dobave sovpadajo in družba ni izpostavljena nihanju tržnih cen EE. V primeru, da je pozicija odprta, pomeni, da količinsko in po roku zapadlosti posli ne sovpadajo, je družba v velikosti odprte oz. neto pozicije izpostavljena cenovnim nihanjem. Glede na to, da družba HSE posluje v različnih državah, pa je potrebno dodatno vzeti v zakup tudi neto pozicije, cene EE v različnih državah oz. na regionalnih trgih ter njihove korelacije.

Vpliv cenovnega tveganja na poslovanje družbe je možno kvantificirati na podlagi štirih ključnih spremenljivk. To so tržna pozicija družbe HSE po posameznih trgih v določenem trenutku dobave, volatilitetnost oz. nihajnost cen na posameznih trgih v določenem trenutku dobave, korelacija oz. povezanost cen med posameznimi trgi ob posameznih točkah dobave ter nivo cen na posameznih trgih v določenem trenutku dobave.

Omenjene spremenljivke so vključene v izračun parametra VaR (angl. Value-at-Risk), ki je glavni pokazatelj izpostavljenosti družbe neposredno cenovnim nihanjem, posredno pa tudi količinskim

tveganjem (preko tržne pozicije). V družbi HSE spremljamo 5-dnevni VaR s 95 % intervalom zaupanja za obdobje šest let. Ta nam s 95 % verjetnostjo napove, kakšna bo lahko v 5-dnevnem obdobju, glede na dane tržne podatke o cenah, poziciji družbe HSE, volatilnosti in korelacije maksimalna trgovalna izguba tržne dejavnosti družbe HSE.

Družba HSE je v letu 2013 upravljala oz. obvladovala tveganja z naslednjimi aktivnostmi in metodami:

- Dnevno spremljanje tržne pozicije na ravni skupine kot družbe HSE po državah in po posameznih skupinah poslov, ki imajo podoben namen oz. pomen. V primeru, da pozicija v določenem momentu presega količine dovoljene s pravilniki, se jo ustrezno korigira (sklenitev nakupnega ali prodajnega posla). V letu 2013 tržna pozicija ni nikoli presegla limitov, določenih s pravilniki.
- Dnevno spremljanje in omejevanje trgovanja na nelikvidnih trgih ali na likvidnih trgih z dobavo daleč v prihodnost glede na tržne volatilnosti.
- Dnevni hedging - sklepanje kontra poslov z isto količino na istem trgu ali z nakupom izvedenih finančnih instrumentov s finančno poravnavo (futures pogodbe), če za ta trg obstajajo, glede na vrsto trgovalnega posla.
- Dnevno spremljanje in analiziranje cen energentov ter napovedi pričakovanega gibanja cen energentov na različnih trgih.
- Dnevno spremljanje tržnih aktivnosti na trgu emisijskih kuponov CO₂, investicijskih odločitev v energetiko na območju EU, spremljanje gospodarske rasti vodilnih držav.
- Dnevno spremljanje in analiziranje vrednosti parametra VaR in MtM po posameznih skupinah poslov družbe HSE, ki imajo podoben namen oz. pomen, upošteva omejitve oz. nivoje vrednosti VaR določenimi s pravilniki.
- Dnevno spremljanje vrednosti porabljenega kritja za cenovna nihanja za posle z namenom ustvarjanja dodane vrednosti oz. minimiziranja tveganja izgube v skladu z načelom dobrega gospodarjenja.
- Tedenski pregled razmer, cen in dogodkov na trgu EE.
- Dvotedenski pregled izpostavljenosti družbe HSE tveganjem po posameznih skupinah

poslov s podobnim pomenom ter pregled razmer na trgih z nafto in premogom.

Več o obvladovanju cenovnih tveganj je razvidno v računovodskem delu letnega poročila v poglavjih 4.5.8.8.5. in 5.5.8.8.5.

KOLIČINSKO TVEGANJE IZ NASLOVA ODSTOPANJ OD POGODBENIH KOLIČIN

Količinsko tveganje iz naslova odstopanj od pogodbenih količin predstavlja razlika med dejansko dobavljenimi ali odvzetimi količinami in napovedanimi količinami. Razliko energije je potrebno dodatno kupiti ali prodati na trgu, pogosto pod manj ugodnimi pogoji, podobno je potrebno izpad proizvodnje pokriti z nakupom EE, katere tržna cena je običajno višja od pogodbenih cen.

Družba HSE je v letu 2013 upravljala oz. obvladovala tveganja z naslednjimi aktivnostmi in metodami:

- dnevno analiziranje scenarijev različne hidrologije in periodično izpad agregatov TE »stress testing«,
- dnevno spremljanje tržnih razmer (cen energentov in prenosnih kapacitet), pozicije družbe HSE, VaR in MtM po posameznih skupinah poslov s podobnim pomenom.

KOLIČINSKO TVEGANJE IZ NASLOVA SPREMEMBE NTC (ČEZMEJNIH PRENOSNIH KAPACITET)

Količinsko tveganje iz naslova spremembe čezmejnih prenosnih kapacitet izhaja iz naslova sprememb v propustnosti posameznih ključnih transportnih poti (npr. zmanjšanje dnevnih čezmejnih prenosnih kapacitet zaradi divjih tokov ali vzdrževalnih del na prenosnem omrežju). Posledično lahko prihaja do neizpolnjevanja obveznosti iz dolgoročnih pogodb, potrebe po nakupu dražje nadomestne energije iz drugih virov (držav) ter do možnosti bilančnih odstopanj.

Družba HSE je v letu 2013 upravljala oz. obvladovala tveganja z naslednjimi aktivnostmi in metodami:

- mesečnim spremljanjem stanja regulative po državah in stanja prenosnih zmogljivosti,
- mesečno scenarijsko analizo tržnih razmer glede na pretekle verjetnosti dogodkov in posledično glede na ugotovitve omejevanje trgovalnih količin med državami,
- dnevnim spremljanjem tržne pozicije na ravni skupine kot družbe HSE po državah in po posameznih skupinah poslov, ki imajo podoben namen oz. pomen, ter spremljanje razpisanih letnih, mesečnih in dnevnih vrednosti čezmejnih prenosnih kapacitet na posameznih mejah,
- analizo potencialnih novih omejitev na področju trga s čezmejnimi prenosnimi zmogljivostmi predvsem iz vidika rasti OVE.

REGULATORNO TVEGANJE

Regulatorna tveganja, ki izhajajo iz sprememb tržnih pravil ali zakonodaje na slovenskem ali tujih trgih EE ter na trgu s CO₂ emisijskimi kuponi in vplivajo na poslovni rezultat družbe, je najtežje obvladovati, saj jih je težko identificirati, kvantificirati in omejevati njihove učinke.

Družba HSE je v letu 2013 upravljala oz. obvladovala tveganja z naslednjimi aktivnostmi in metodami:

- ažurno spremljanje razvoja slovenskega in tujih trgov EE, drugih energentov ter trga CO₂ kuponov in spremljajočo regulativo, ter odzivanje na spremembe s prilagajanjem trgovalne strategije,
- izvajanje dolgoročnih in srednjeročnih scenarijskih analiz glede na pričakovane spremembe regulativ,
- ažurno poročanje in informiranje o spremembah zakonodaje na domačem in lokalnih trgih s strani domače in lokalnih pravnih pisarn družbe HSE,
- dnevno spremljanje investicijskih odločitev v energetiko na območju EU, gospodarske politike in prilagajanje tržnih ukrepov.

METODOLOŠKO TVEGANJE

Metodološko tveganje je tveganje, ki izhaja iz spremembe dejanske vrednosti posameznih skupin poslov zaradi napačne metodologije, napačnih postavk modeliranja, napak pri izvedbi modeliranja ali nezdržljivih modelov. Posledice so napačna predvidevanja gibanja cen oz. napačne cenoitve produktov na trgu.

Družba HSE je v letu 2013 upravljala oz. obvladovala tveganja z naslednjimi aktivnostmi in metodami:

- redno preverjanje vseh faz modeliranja,
- redno preverjanje sprememb vrednosti posameznih skupin poslov ob različnih modelih in drugih upoštevanih privzetkih,
- redno evidentiranje sprememb in popis modelov vrednotenja.

Ocenjuje se, da so bila tržna tveganja ob upoštevanju danih omejitev ustrezno obvladovana.

KOLIČINSKA TVEGANJA

Količinsko tveganje obsega tveganja, ki izvirajo iz negotovosti proizvodnje, negotovosti porabe in negotovosti možnosti dobave energije.

- Negotovost proizvodnje zajema predvsem vprašanje, ali bo energija na voljo na trgu. Pri tem se povezuje z obratovalnim tveganjem, ki poskuša ovrednotiti verjetnost in vpliv izpada posameznega agregata ali drugega proizvodnega elementa. Pomemben je vpliv negotove hidrologije, saj družba/skupina skoraj polovico energije zagotavlja iz HE.
- Negotovost porabe je posledica vpliva vremena in temperature, elastičnosti obremenitve ter sezonskih ciklov.
- Negotovost dobave energije pa je posledica naključnih izpadov vodov in druge opreme ali pa nastopi zaradi posegov upravljavca prenosnega omrežja zaradi preobremenitev prenosnih poti.

TVEGANJE DOBAVE EE IZ SKUPINE HSE

Pri proizvodnji EE se pojavljajo naslednja tveganja odstopanj od načrtovanih dobav:

- tveganje (ne) dobave EE iz HE v odvisnosti od hidrološko meteoroloških razmer in zaradi izpadov ali tehnoloških omejitev proizvodnje,
- tveganje (ne) dobave EE iz TE zaradi izpadov ali tehnoloških in ekoloških omejitev proizvodnje,
- tveganje (ne) dobave premoga iz PV zaradi možnih zastojev proizvodnje ob izpadih ali okvarah tehnoloških sistemov, nesreč ali drugih motenj.

ODSTOPANJE OD NAČRTA

V letu 2013 so HE skupine HSE proizvedle 382 GWh več od načrtovane z upoštevanjem mHE in ČHE Avče. TEŠ je proizvedel za 162,9 GWh manj in TET za 16,2 GWh manj EE od plana. Proizvodne enote skupine HSE so tako proizvedle 202,9 GWh več glede na načrtovano.

Odstopanja dejanskih dnevnih dotokov vode od dnevnih napovedi se odražajo v odstopanjih proizvodnje HE od napovedanih vozniških redov. Odstopanja so bila izravnana v okviru možnosti s prilagajanjem proizvodnje TE, večjo prodajo oziroma nakupi.

Pri TE je potrebno poleg načrtovanih zaustavitev v času remontov upoštevati tudi 2-4 % nenačrtovano izgubo možne proizvodnje – deset do dvajset enodnevnih izpadov proizvodnje, ki je lahko le kratkotrajno nadomeščena z zagoni plinskih elektrarn, sicer pa v okviru možnosti s prerazporejanji izrabe akumulacij HE in z nakupi EE na trgu. V letu 2013 je imel TEŠ 3,9 % nenačrtovano izgubo možne proizvodnje. TET je imel 8,2 % izgubo.

TVEGANJE PREKINITVE DOBAV PREMOGA IZ PV

Prekinitve dobave premoga lahko nastane zaradi okvar na tehnoloških sistemih, nesreč ali drugih motenj pri odkopu premoga. Po oceni tehničnega vodstva premogovnika bi lahko večino možnih okvar odpravili brez večjih motenj v proizvodnji, le izjemoma bi zahtevale okvare 14-20 dnevno prekinitve dobav. Zelo majhna pa je možnost, da bi prišlo do večje okvare, ki bi zahtevala šestmesečno zaustavitev. Na osnovi takšne ocene so določene minimalne skupne zaloge premoga, s katerimi mora skupina HSE razpolagati. Te znašajo 3.000 TJ (februar-oktober) oziroma 4.000 TJ (november-januar).

V septembru 2013 je v PV prišlo do okvare na pogonskem delu servisnega dvigala, zaradi tega ni bilo dobave premoga 4 dni. V tem času je bila poraba premoga iz zaloge na deponiji, izpadla proizvodnja se je nadomestila z dodatnimi delovnimi sobotami.

VODENJE PROIZVODNJE

Vodenje proizvodnje EE skupine HSE se izvaja iz centra vodenja v Mariboru. Osnovni cilji vodenja proizvodnje so:

- izvajati operativno načrtovanje proizvodnje tako, da se bodo dosegali optimalno tehnični in pozitivni ekonomski učinki, z zagotavljanjem varne in zanesljive proizvodnje, ter omogočiti optimalno trgovanje proizvodnih virov skupine HSE,
- izvajanje vodenja proizvodnje skupine HSE tako, da bodo odstopanja od planov obratovanja manjša od +/- 10 MW,
- optimalno razporejanje moči na posamezne elektrarne tako, da se upošteva optimalna izraba energetskega virov,
- zagotavljanje sistemskih storitev z ekonomsko porazdelitvijo zahtev po moči na proizvodne naprave,
- periodično izvajanje koordinacije obratovanja proizvodnje bilančne skupine HSE z nalogo analize tekočega obratovanja in planiranja zaustavitev proizvodnih enot, s ciljem izboljšati obratovalno pripravljenost in izkoriščenost proizvodnih naprav.

Kakovost vodenja bilančne skupine HSE se odraža v minimiziranju stroškov odstopanj, saj se s prilagajanjem proizvodnje zmanjšujejo odstopanja članov bilančne skupine. V letu 2013 so bili člani bilančne skupine HSE proizvodne enote skupine HSE vključno z mHE, PV, večji odjemalci, priključeni na prenosno omrežje, bilančna podskupina štirih distribucijskih družb in ena bilančna podskupina SODO ter še nekaj manjših odjemalcev. V odstopanjih bilančne skupine so zajeta vsa odstopanja med realizirano proizvodnjo in odjemom od napovedanih vozniških redov. Skupina HSE ocenjuje, da je bilo vodenje bilančne skupine HSE v letu 2013 uspešno, saj so bila odstopanja v okviru zadanih ciljev, moč se je razporejala optimalno glede na dnevne razmere, ob izrednih dogodkih pa se je pravočasno aktiviralo vse lastne rezervne zmogljivosti.

Ocenjuje se, da so bila količinska tveganja ob upoštevanju danih omejitev ustrezno obvladovana.

FINANČNA TVEGANJA

V skupini HSE smo tudi v letu 2013 posebno pozornost namenjali izpostavljenosti posameznim vrstam finančnih tveganj ter izvajali ukrepe in aktivnosti za njihovo obvladovanje. Tudi v letu 2013 je skupina HSE poslovala s skrbnostjo poslovno finančne stroke in si prizadevala ohraniti kratkoročno in dolgoročno plačilno sposobnost ter kapitalsko ustreznost. Družbe v skupini HSE so se v letu 2013 uspele uspešno prilagajati zaostrenim razmeram poslovanja in spremenjenim razmeram na finančnih trgih in ob danih razmerah uspešno obvladovati finančna tveganja.

V razmerah finančno gospodarske krize in zahtevnega položaja, v katerem se skupina HSE nahaja, je bilo še posebej intenzivirano obvladovanje likvidnostnega tveganja, ki se je v letu 2013 v okviru skupine HSE še naprej izvajalo z upravljanjem z denarnimi sredstvi v skupini HSE "Cash Management" in v okviru združevanja denarnih sredstev »Cash Pooling«, ki temelji na podlagi sprejetih internih navodil družb skupine HSE za upravljanje z denarnimi sredstvi "cash management" in za združevanje denarnih sredstev "cash pooling". V povezavi z obvladovanjem likvidnostnega tveganja so bile v letu 2013 v družbah Skupine HSE že sprejete aktivnosti ažuriranja dolgoročnih projekcij poslovanja družb v skupini HSE in priprava izvedbe ustreznih ukrepov s ciljem racionalizacije poslovanja, povečanja dobičkonosnosti in predvsem izboljšanja likvidnostne situacije družb v Skupini HSE.

Do črpanja dolgoročnih posojil TEŠ pri EIB in EBRD je v okviru skupine HSE potekalo premostitveno financiranje projekta nadomestnega bloka 6 TEŠ v okviru "cash managementa" skupine HSE. TEŠ se lahko v skladu z določili finančnih pogodb kratkoročno zadolži na finančnih trgih le do višine 12,5 mio EUR. Za premostitveno financiranje za obveznosti za investicijo v nadomestni blok 6 je bilo treba sredstva zagotoviti z zadolževanjem v okviru skupine HSE in v okviru lastnih sredstev. Ker v skupini HSE ni bilo na razpolago dovolj prostih denarnih sredstev za zagotovitev premostitvenega financiranja obveznosti TEŠ za investicijo v nadomestni blok 6 TEŠ, se je za namen obvladovanja likvidnostnega tveganja skupine HSE in v okviru tega za namen premostitvenega

financiranja obveznosti TEŠ, pri poslovnih bankah zadolžila družba HSE, kot edini družbenik TEŠ. V mesecu marcu 2013 je družba TEŠ črpala dolgoročni posojili pri EIB (440 mio EUR) in EBRD (117,5 mio EUR) za namen financiranja nadomestnega bloka 6 TEŠ. Družba TEŠ je nemudoma poplačala kratkoročne okvirne kredite, ki jih je imela v okviru »cash managementa« skupine HSE najete pri obvladujoči družbi HSE. Posledično je tudi družba HSE poplačala kratkoročne okvirne kredite, ki jih je imela najete v okviru »cash managementa« skupine HSE pri odvisnih družbah ter predčasno delno odplačala del kratkoročnih kreditov pri poslovnih bankah, ki so bili najeti za premostitveno financiranje družbe TEŠ. Do konca leta 2013 je družba HSE odplačala vse kratkoročne kredite, ki jih je imela najete pri poslovnih bankah.

Družba HSE je družbi TEŠ v letu 2013 v skladu z NIP 5 zagotovila celotno planirano dokapitalizacijo v okviru financiranja nadomestnega bloka 6 v višini 118,4 mio EUR. Konec leta 2013 je družba TEŠ na HSE naslovila vlogo za dodatno dokapitalizacijo za namen izgradnje nadomestnega bloka 6, ker je bilo ugotovljeno, da je vrednost investicije višja od predvidene v NIP 5. HSE je po poroštveni pogodbi z EBRD (GFA z dne 12.1.2011) v primeru, da vrednost investicije preseže prvotno predvideno, dolžan zagotoviti manjkajoča sredstva. Zato je HSE v izogib suspenzu del s strani Alstoma in s tem povzročitve gospodarske škode, na podlagi pogodbe o prevzemu dolga, izvedel plačilo obveznosti družbe TEŠ do Alstoma v skupni višini 10,2 mio EUR, s čimer se je vzpostavila terjatev do družbe TEŠ, ki se bo predvidoma zaprla, ko bo možna dokapitalizacija.

V letu 2013 se je z zahtevno likvidnostno situacijo soočala tudi družba PV. Družba se sooča z likvidnostnimi primanjkljaji, ki jih kratkoročno rešuje z ukrepi zamika plačil dobaviteljem in v okviru »cash managementa« skupine HSE. Družba PV pa bo morala v čim krajšem času zagotoviti realne in izvedljive ukrepe, ki bodo družbi zagotovili dolgoročno poslovanje. V začetku leta 2014 je bil sprejet skupščinski sklep ustanovitelja, ki je poslovodstvu HSE naložil, da v okviru svojih pristojnosti s pomočjo zunanje strokovne institucije in v sodelovanju z upravo ter NS PV zagotovi realen in izvedljiv NFPP, ki bo med drugim definiral tudi

vse potrebne aktivnosti za izpolnitev pogodbenih zavez po Aneksu št. 1 k Dolgoročni pogodbi o nakupu premoga, zakupu moči in nakupu EE.

KREDITNA TVEGANJA

Kreditna tveganja kot tveganja neizpolnitve pogodbenih obveznosti pogodbenih partnerjev in znotraj teh predvsem tveganje neplačila zapadlih obveznosti predstavljajo zaradi narave dejavnosti HSE pomemben segment tveganj. Kreditnim tveganjem je najbolj izpostavljena obvladujoča družba, saj sama odkupi največji del proizvodnje družb iz skupine in stopa v poslovne odnose s tretjimi osebami. Kreditna tveganja ob spreminjanju strukture portfelja partnerjev ocenjujemo na 1,0 % do 1,5 % fakturirane realizacije. Obvladujemo jih predvsem s podrobno preučitvijo in preudarno izbiro partnerjev pred njihovo odobritvijo, kasnejšim rednim spremljanjem njihovega poslovanja in konzervativnim pristopom pri določanju limitov obsega poslovanja. Veliko pozornosti namenjamo preučitvi zakonskih omejitev in posebnosti po sedežu partnerja predvsem z vidika izvedljivosti in neizpodbojnosti pobotov v primeru predčasnega prenehanja zaradi insolventnosti ter upravičenja do prejetih in danih zavarovanj glede na njihovo izvršljivost, kar tudi upoštevamo pri določitvi pogojev poslovanja in izdelavi pogodbenega okvira. Za učinkovito obvladovanje kreditnih tveganj je nujno dobro sodelovanje med vsemi vpletenimi poslovnimi funkcijami, še posebej med funkcijami komercialnega, pravnega in finančnega področja. Nestabilno gospodarsko in finančno okolje doma in v Evropi zahteva še dodatno pozornost pri upravljanju kreditnega portfelja v smislu čim večje razpršenosti in zavarovanju pogodbenih razmerij z ustreznimi instrumenti zavarovanja. S stanjem limitov partnerjev pri trgovanju in stanjem prejetih in izdanih instrumentov zavarovanja se redno seznanja OUT HSE.

V okviru Odbora kot strokovni svetovadni organ deluje tudi Kreditni pododbor, ki spremlja tekočo problematiko, spremlja in ocenjuje ustreznost funkcije upravljanja s kreditnimi tveganji in s svojimi ugotovitvami daje osnovo za lažje odločanje posloводства pri izvajanju nalog na področju upravljanja s kreditnimi tveganji.

Finančna tveganja skupine HSE so bila v letu 2013 ustrezno obvladovana.

Finančna tveganja so razkrita v računovodskem delu letnega poročila v poglavjih 4.5.8.8 in 5.5.8.8.

KORPORATIVNA TVEGANJA

Korporativna tveganja so bila ustrezno obvladovana preko rednih kolegijev poslovodstev in uprave družb skupine HSE, rednih razvojnih kolegijev skupine HSE, izvedbe strateške konference skupine HSE, srečanj s SSD skupine HSE in SD družbe HSE, sej odborov za nadzor investicij, sej ESO itd. V pripravi je projekt, s katerim se bo ocenilo kakovost obstoječega stanja ter predlagalo ukrepe za izboljšanje korporativnega upravljanja na ravni skupine HSE.

TVEGANJA INFORMACIJSKEGA SISTEMA

V zadnjem kvartalu 2013 je bila uspešno izvedena prenova in optimizacija vzdrževalnih ter licenčnih pogodb, ki zagotavljajo zanesljivo in strokovno izvajanje storitev zunanjih partnerjev oziroma upravljanje IT infrastrukture HSE, s čimer je bilo uspešno obvladovano tveganje izpada oziroma nedelovanja sistemskih sredstev IS HSE.

Projekt prenove poslovno informacijskega sistema SAP ERP je v letu 2013 prešel v produkcijo, s čimer se je optimiziralo izvajanje ključnih poslovnih funkcij družbe HSE. Hkrati je bila zaključena integracija ERP SAP z obstoječimi podpornimi sistemi (dokumentni sistem ODOS, trgovalni sistem Endur, Ajpes, registracija delovnega časa Špica, Banka Slovenije itd.) družbe HSE in s tem zagotovljen pravilen in učinkovit prenos podatkov v centralni sistem ERP. Poslovna tveganja so v celoti obvladovana.

Skozi celotno leto 2013 na področju komunikacijske infrastrukture pospešeno poteka projekt »Prenove požarnih pregrad«, ki bo zagotavljal visoko zanesljivost in varnost na področju elektronskega poslovanja (internet, plačilni promet, center vodenja in zaščit, trgovanje z EE itd.) ter elektronske pošte. Služba informatike v okviru lastnega podpornega centra IS HSE do zaključka projekta prenove požarnih pregrad zagotavlja z nadomestnimi programskimi rešitvami visoko zanesljivost in 100 % odzivnost komunikacijskih naprav ter sistemov. Informacijska tveganja so ustrezno obvladovana.

TVEGANJE R&R

NEPRAVOČASNA IZVEDBA NAČRTOVANIH NALOŽB

Za obvladovanje tveganj na področju zamud pri realizaciji posameznih naložb spremljamo in koordiniramo pripravo in izvedbo naložbenih projektov v skupini HSE v okviru Razvojnega kolegija, Odbora za aktivni nadzor ter Odbora za obvladovanje tveganj. Vsa morebitna odstopanja in tveganja se rešujejo v skladu s predvidenimi ukrepi. Nekatere načrtovane aktivnosti pri posameznih investicijah zaostajajo za načrtovano dinamiko. Glavni razlog so dolgotrajnost in ovire na strani upravnih postopkov, ki jih vodijo posamezni državni organi in nesprejetje ključnih sektorskih politik, torej t.i. administrativne ovire. V okviru osme strateške konference skupine HSE, so bile predstavljene strateške usmeritve ter razvojni projekti družbe skupine HSE ter ukrepi pri prilagoditvi poslovanja zaostrenim razmeram na trgu EE.

NAPAČNE PRIORITETE PRI PRIPRAVI IN IZVAJANJU STRATEŠKIH USMERITEV

Strateške usmeritve skupine HSE so določene glede na cilje nacionalne in EU energetske in podnebne politike, zahteve lastnika glede upravljanja z infrastrukturo ter ekonomskih (podjetniških) ciljev poslovanja. V letu 2013 je bil pripravljen osnutek Strateškega razvojnega koncepta skupine HSE, ki pa še ni dokončno usklajen. Težavo pri pripravi strateških usmeritev skupine HSE predstavlja že dlje časa nesprejeta nacionalna energetska in podnebna politika (Nacionalni energetski program oz. sektorska politika na področju energetike, Podnebni zakon).

Tveganja iz naslova neizpolnjevanja zahtev trajnostne energetske politike so obvladovana z najrazličnejšimi aktivnostmi pri pripravi in izvedbi investicijskih in drugih razvojnih projektov. Tako pri izvedbi novih proizvodnih objektov kot pri rekonstrukciji obstoječih zasledujemo cilje trajnostne energetske in okoljske politike, ki temeljijo na učinkoviti in okolju prijazni izrabi naravnih virov. Z izvedbo ključnih naložb (predvsem gradnja HE) izpolnjujemo zahteve skupnih EU in nacionalnih ciljev podnebno-energetskega paketa 20/20/20 do leta 2020. Poleg povečanja deleža proizvedene EE iz OVE pa z

gradnjo nadomestnega bloka 6 TEŠ zasledujemo tudi cilj zmanjševanja emisij in drugih škodljivih snovi v zrak.

NEUVRSTITEV KLJUČNIH RAZVOJNIH PROJEKTOV SKUPINE HSE MED NACIONALNE PRIORITETE

Skupina HSE aktivno sodeluje z resornimi ministrstvi in predstavniki lastnika in ostalimi deležniki na elektroenergetskem področju (pristojna ministrstva, sistemski operaterji, JARSE itd.). Cilji razvojnih projektov skupine HSE se usklajujejo s sektorskimi cilji RS in EU na področju energetske in podnebne politike. V ta namen proaktivno spremljamo resorno politiko in sodelujemo s pristojnimi ministrstvi. Zaradi nesprejete nacionalne energetske politike, priprava strateškega razvojnega programa oz. koncepta skupine HSE že nekaj let zaostaja, kar predstavlja določeno tveganje predvsem pri pripravi prioritete razvojnih projektov v obdobju do leta 2030.

TVEGANJE INVESTICIJSKE DEJAVNOSTI

Največ investicijskih tveganj izhaja iz projektov v teku, to sta izgradnja nadomestnega bloka 6 v TEŠ ter izgradnja verige HE na spodnji Savi.

Na projektu nadomestnega bloka 6 v TEŠ so identificirana naslednja ključna tveganja:

- Tveganja v zvezi s pridobitvijo dodatnih virov financiranja potrebnih za izgradnjo bloka 6. V ta namen se nadaljuje optimizacija in racionalizacija poslovnih procesov, dezinvestiranje poslovno nepotrebne premoženja, maksimizacija razpoložljivih potencialov celotne skupine HSE ter proaktivno sodelovanje z državnimi organi za pravočasno pridobitev vseh soglasij in dovoljenje v zvezi z zagotavljanjem likvidnostnih sredstev.
- Tveganja v zvezi z investicijsko vrednostjo projekta. Glede na stanje projekta in 90 % stopnjo gotovosti projekta in dejstvo, da so pogodbe za investicijo sklenjene na nivoju 94 %, ocenjujemo, da večjih sprememb v investicijskih vlaganjih ni pričakovati.
- Tveganje nezadostnih količin premoga po primerni kakovosti in ceni. V skladu z omenjenim tveganjem je v izdelavi realen in izvedljiv načrt finančnega in poslovnega

prestrukturiranja skupine PV, ki bo jasno definirala vse potrebne aktivnosti za izpolnitev pogodbenih zavez, ki izhajajo iz podpisane Dolgoročne pogodbe o nakupu premoga, zakupu moči in nakupu EE, in katerega cilj je oceniti realno prodajno ceno premoga ob sprejemljivem poslovanju celotne skupine PV, upošteva optimizacijo in racionalizacijo poslovnih procesov skupine PV, dezinvestiranje poslovno nepotrebnega premoženja skupine, odprodajo odvisnih družb, ki niso neposredno vezane na glavno dejavnost premogovništva itd.

- Tržno tveganje v zvezi s ceno EE in CO₂ emisijskih kuponov. Tveganja se omejujejo s spremljanjem dogajanj na trgu z EE in CO₂ emisijskimi kuponi ter regulatornih sprememb ter z ustrezno strategijo dolgoročne prodaje EE iz lastne proizvodnje.
- Tveganje v obdobju poizkusnega obratovanja nadomestnega bloka 6 tako z zornega kota usklajenega delovanja bloka 5 in 6, kakor tudi sinhronizacije vseh tehnoloških sklopov, potrebnih za zanesljivo obratovanje nadomestnega bloka 6 po prehodu v redno obratovanje. Tveganje se bo obvladovalo z intenzivnim sodelovanjem med HSE, TEŠ in ELES, kakor tudi v sodelovanju med investitorjem in kasnejšim upravljavcem nadomestnega bloka 6 TEŠ in izvajalcem Alstomom, upošteva vse dognanja s področja poizkusnega obratovanja na primerljivih termo elektrarnah.

Tri od petih novogradenj na spodnjem delu reke Save, HE Boštanj, HE Arto-Blanca in HE Krško so v obratovanju, nadaljuje pa se izgradnja HE Brežice in HE Mokrice. Pri projektu so identificirana naslednja ključna tveganja:

- Tveganja pri izgradnji, ki se omejujejo: s kakovostnejšim nadzorom pri izgradnji HE; z intenzivnimi usklajevanji z INFRO, DRSC, ELES-

om, kot financerji infrastrukturnih ureditev, ki so nujno potrebne za nemoteno obratovanje elektrarn, MKO in MZIP itd.; z ustreznimi razpisnimi pogoji ter pogodbenimi določili za doseg planiranih investicijskih vrednosti in disperzijo izvajalcev del.

- Tveganja pri umeščanju v prostor in upravnih dovoljenj, ki se omejujejo z intenzivnimi usklajevanji z vsemi deležniki (NEK, HEP), na katere ima izgradnja elektrarn vpliv in z izborom izvajalcev PVO z ustreznimi kompetencami.
- Tveganja pri izgradnji infrastrukturnega dela obeh objektov glede na vire financiranja. Tveganje se bo obvladovalo z proaktivnim sodelovanjem tako z družbo INFRA kot resornima ministrstvoma MKO in MZIP.

Ocenjuje se, da so bila tveganja ob upoštevanju danih omejitev ustrezno obvladovana.

KADROVSKA TVEGANJA

Kadrovska tveganja so bila v letu 2013 ustrezno spremljana in obvladovana. Zaradi boljšega obvladovanja vseh tveganj na področju upravljanja s človeškimi viri smo v družbi HSE pričeli z izvedbo prvih letnih razgovorov, kar naj bi vodilo k boljši delovni učinkovitosti in motivaciji vseh zaposlenih. Ne glede na navedeno pa se je zadnjem obdobju izrazito povečalo tveganje izgube ključnih ter perspektivnih kadrov. Učinkovito upravljanje s talenti v družbi je temeljni pogoj za realizacijo zastavljenih ciljev s področja obvladovanja tveganj v okviru področja HR in je hkrati neločljivo povezano z realizacijo zastavljenih poslovnih ciljev, strategije in vizije podjetja. V ta namen je bila v letu 2013 pripravljena celovita Strategija upravljanja s človeškimi viri, ki temeljito prenavlja področje upravljanja s človeškimi viri. Ob predpostavki uspešne implementacije in realizacije zastavljenih strateških ciljev iz sprejete strategije bodo tveganja v prihodnje ustrezneje in učinkoviteje obvladovana.

2.15 Komuniciranje z javnostmi

Pregovorno nesrečno trinajstico smo začeli s pozitivnim komuniciranjem trinajstih razlogov za srečo, ki smo se jih trudili doseči skozi celo leto. Ob začetku pomladi smo z veseljem komunicirali novico, da je TEŠ prejela sredstva v višini 440 milijonov evrov, ki jih je EIB odobrila za financiranje nadomestnega bloka 6. Tudi ostali del leta je bil v komunikacijskem smislu zaznamovan z največjo energetske investicije skupine HSE.

Junija smo slavnostno odprli HE Krško, tretjo v verigi HE na spodnji Savi, ob zaključku leta pa že poročali o podpisu pogodbe za dobavo turbin in generatorjev za HE Brežice. Preko celega leta smo z vsemi deležniki komunicirali o nadaljnjih korakih projekta energetske izrabe reke Mure. Ob tem pa smo komunikacijsko podprli tudi projekte DEM in SENG, predvsem kar se tiče obnove proizvodnih objektov in načrtovanje izgradnje HE na srednji Savi ter postopek prodaje poslovnega deleža HSE v TET.

Ob koncu leta smo komunikacijske aktivnosti namenjali nujnosti povečanja stroškovne učinkovitosti skupine HSE, ki je v največji meri posledica intenzivnega investicijskega cikla in zaostrenih razmer na trgih EE v Evropi.

Na področju ozaveščanja o pomenu varovanja okolja med najmlajšimi smo leto začeli z natečajem

za vrtce »Materinski dan« in ga nadaljevali s projektom »Modra plaketa«, s katerim smo želeli najmlajše in njihove vzgojitelje spodbuditi k vsakodnevni in celoletni skrbi za naravo in odgovornemu vedenju do okolja.

Za osnovnošolske otroke in njihove učitelje oziroma mentorje smo pripravili že uveljavljen **EKOPROJEKT 4**, spletno stran www.modri-jan.si smo, ob sprotne ažuriranju, nadgradili z »Modro enciklopedijo«, katere bistvo je, da otroci, v drugačni šoli oziroma učilnici, na zanimiv način spoznajo pojme, povezane z elektriko, obnovljivimi viri energije in ekologijo. Ob vseh naštetih projektih smo izdali tudi štiri številke **brezplačne okoljevarstvene revije za otroke MODRI JAN**, ki je imela ob koncu leta že več kot 18.000 naročnikov.

Neprestano prizadevanje skupine HSE glede spreminjanja ustaljenih družbenih navad, ki se tičejo odnosa do okolja pri najmlajših, je rodilo logično nadgradnjo. Nastala je »Modra generacija«, ki živi kot gibanje preko katerega tudi mladostnike navajamo k eko razmišljanju in jih pozivamo k ohranjanju narave ter na njim primeren, všečen in prijeten način opozarjamo na okoljske teme; tako je ob Svetovnem dnevu okolja, 5. junija zaživela spletna stran www.modra-generacija.si.

2.16 Raziskave in razvoj

Na področju raziskav in razvoja so bile aktivnosti v letu 2013 usmerjene v podporo realizaciji zahtevnega investicijskega programa skupine HSE, pripravi osnutka SRK skupine HSE ter obravnavi ključnih zakonskih ter drugih strateških in razvojnih dokumentov na področju energetike in okolja.

2.16.1 KOORDINACIJA NALOŽBENIH IN RAZVOJNIH PROJEKTOV SKUPINE HSE

Pravočasna realizacija načrtovanega programa investicij v nove proizvodne objekte je ključnega pomena za dolgoročno uspešnost poslovanja skupine HSE, zato so velik del razvojnih aktivnosti predstavljale naloge v podporo realizaciji zahtevnega naložbenega programa na področju novih proizvodnih zmogljivosti, s katerimi skupina HSE zasleduje cilje trajnostne proizvodnje EE. Poleg spremljanja in koordinacije je bila v letu 2013 prioriteta naloga na področju investicij, uvesti poenoteno načrtovanje, vrednotenje ter izvajanje investicij na ravni skupine HSE v skladu s sprejetimi politikami, ki bodo predstavljale smernice za nadaljnji razvoj skupine HSE. V zaključni fazi je pravilnik, ki bo urejal to področje. Skupina HSE se nahaja v obdobju neugodnih razmer na energetskem in finančnem trgu in to prav v obdobju intenzivnih investicijskih vlaganj v nove proizvodne objekte. V izgradnji je nadomestni blok 6 TEŠ, veriga HE na spodnji Savi ter prenova nekaterih obstoječih proizvodnih HE objektov.

V skupini HSE imamo vzpostavljenih več strokovnih skupin za spremljanje in koordinacijo naložbenih projektov (odbor za aktivni nadzor, odbor za tveganja, razvojni kolegij, ipd.), katerih naloge in pristojnosti so jasno določene. V okviru razvojnega kolegija redno spremljamo realizacijo tekočih investicij kot tudi pripravo investicij, ki so še v fazi načrtovanja. Namen spremljanja izvajanja investicij je ugotavljanje odklikov od načrtovanih aktivnosti ter obveščanje in prenos informacij do ključnih uporabnikov.

2.16.2 PRIPRAVA STRATEŠKEGA RAZVOJNEGA KONCEPTA SKUPINE HSE ZA OBDOBJE 2013-2020 S POGLEDOM DO 2030

Priprava Strateškega razvojnega koncepta skupine HSE je predstavljala eno pomembnejših nalog v letu 2013, saj predstavlja izhodiščni dokument za izvajanje vseh načrtovanih razvojnih projektov v skupini HSE. Trenutno veljaven razvojni dokument je še zmeraj Razvojni načrt skupine HSE 2006 - 2015 s pogledom do 2025. V 2013 smo izdelali osnutek Strateškega razvojnega koncepta (SRK) skupine HSE 2013-2020 s pogledom do 2030, ki temelji na usmeritvah nacionalne energetske politike ter mednarodnih obvezah države s poudarkom na strateških investicijah, s katerimi bo skupina HSE prispevala svoj delež k doseganju teh obvez, ki pa še ni dokončno usklajen zaradi pomanjkanja ključnih dokumentov na državni ravni.

2.16.3 SODELOVANJE PRI PRIPRAVI RELEVANTNIH ZAKONODAJNIH IN STRATEŠKIH DOKUMENTOV

V letu 2013 so bile aktivnosti HSE na nacionalnem zakonodajnem področju usmerjene predvsem na aktivno sodelovanje pri pripravi novega Energetskega zakona, ki ga je MzIP v javno obravnavo posredovalo 11.6.2013. Energetski zakon EZ-1 v slovenski pravni red prenaša 8 EU direktiv in 3 uredbe, s čimer bo dokončno implementiran tretji energetski zakonodajni paket. Skupina HSE se je v zelo dolgotrajno pripravo novega EZ-1 intenzivno vključevala in zakonodajalcu izpostavljala morebitne nedorečenosti in neustrezne rešitve predloga zakona. Zakon predvideva tudi spremenjen postopek strateškega načrtovanja v energetiki. Energetski koncept Slovenije (EKS) bo osnovni razvojni dokument, ki predstavlja nacionalni energetski program in ga bo na predlog Vlade z resolucijo sprejel Državni zbor. Z njim se bodo določili cilji zanesljive, trajnostne in konkurenčne oskrbe z energijo za obdobje prihodnjih 20 let in okvirno za 40 let. Državni razvojni energetski načrt (DREN) pa bo

okvirni načrt naložb v energetska infrastrukturo za doseganje ciljev na področju energetike za obdobje, na katerega se nanaša EKS.

Vlada je aprila 2013 sprejela štiri akte, s katerimi je uveljavila spremembe območja Natura 2000: Uredbo o spremembah in dopolnitvah Uredbe o posebnih varstvenih območjih - območjih Natura 2000, Uredbo o spremembi Uredbe o ekološko pomembnih območjih, Uredbo o spremembi Uredbe o habitatnih tipih, Načrt ugotavljanja posledic vpliva območij Natura 2000 in določitev razvojnih ukrepov. Spremenjena Uredba je obstoječe območje Natura 2000 razširila za približno 480 km² - na kopnem za 477 km² in na morju za 3 km². To je povečanje za 2,4 % državnega ozemlja. Slovenija ima najvišji delež takšnih območij v EU (37 % državnega ozemlja). Menimo, da bi se možne posledice razširitve območja Natura morale ovrednotiti z vidika različnih dejavnikov, ki vplivajo na dejavnosti na obravnavanih področjih razširitve. Možne vplive bi se moralo presojati v okviru posameznih presoj sprejemljivosti vplivov projektov na okolje in posegov v naravo na varovana območja v skladu z veljavno zakonodajo s tega področja. Menimo tudi, da bi morale MKO pred uveljavitvijo spremembe Uredbe upoštevati finančne posledice spremembe območja Natura 2000, ki so navedene v gradivu »Načrt ugotavljanja posledic vpliva območij Natura 2000 in določitev razvojnih ukrepov«.

Na evropski ravni pa je na delovanje HSE vplivala sprememba v delovanju sistema EU za trgovanje s CO₂ emisijami, saj se je z začetkom leta prenehalo brezplačno dodeljevanje CO₂ kuponov za področje energetike, potekala pa je tudi priprava zakonodaje

za t.i. »back-loading«. Ključne so bile tudi aktivnosti za prilagoditev na nove obveznosti, ki za HSE izhajajo iz uredb EMIR in REMIT.

Namen Uredbe 1227/2011 o celovitosti in preglednosti veleprodajnega energetskega trga (t.i. uredba REMIT) je preprečiti manipulacije na trgu in zlorabo notranjih informacij. Trgovci z energijo morajo spoštovati jasna pravila, ki prepovedujejo zlorabo notranjih informacij pri prodaji ali nakupu na veleprodajnem energetskega trgu, udeleženci na trgu pa so obvezani javno na učinkovit in pravočasen način objaviti notranje informacije, ki jih imajo udeleženci sami ali pa njihova matična ali povezana družba.

Družba HSE je na osnovi Uredbe 648/2012 o izvedenih finančnih instrumentih »over-the-counter« (OTC – sklepanje bilateralnih poslov preko trgovalnih portalov), centralnih nasprotnih strankah in repozitorijih sklenjenih poslov (t.i. uredba EMIR) zavezana poročati o poslih, sklenjenih z vsemi izvedenimi finančnimi instrumenti, ter k uporabi tehnik zmanjševanja tveganja za pogodbe o izvedenih finančnih instrumentih.

2.16.4 NEPOVRATNI VIRI FINANCIRANJA R&R PROJEKTOV

V letu 2013 smo podrobneje spremljali predvsem aktivnosti v okviru razpisa za zbiranje predlogov za program NER 300, javni razpis Javne agencije za raziskovalno dejavnost RS za (so)financiranje raziskovalnih projektov za leto 2014 ter razpise za projekte v okviru programa EU za raziskave in inovacije Obzorje 2020.

2.17 Načrti za prihodnost

V skupini HSE se zavedamo, da bodo pogoji poslovanja v letu 2014 tako na finančnem kot gospodarskem področju še vedno zelo zahtevni za vse družbe skupine HSE. Kljub temu so cilji za leto 2014 zastavljeni ambiciozno, velik poudarek je dan predvideni optimizaciji poslovanja in racionalizaciji vseh vrst stroškov, vendar ocenjujemo, da je načrtovane cilje ob angažiranosti vseh zaposlenih

v skupini HSE mogoče realizirati. Pri tem bodo imeli ključen pomen dokončanje in izvedba načrta finančnega in poslovnega prestrukturiranja skupine PV ter verifikacija usklajenega in recenziranega noveliranega investicijskega programa za nadomestni blok 6 v TEŠ s strani ključnih deležnikov, kar bo podlaga za pravočasno pridobitev potrebnih dodatnih finančnih sredstev

za skupino HSE. Predvidena je tudi prodaja poslovnega deleža HSE v družbi TET in delno v HESS v letu 2014.

Nizke cene EE in trendi, ki tudi za naslednja leta ne kažejo njihovega bistvenega povišanja, postavljajo skupino HSE, ob dejstvu, da je skupina v zadnjih nekaj letih pričela obsežen investicijski cikel, s katerim prenavlja kar tretjino svojih proizvodnih kapacitet, v položaj, ko mora za zagotovitev nemotenega poslovanja, ohranjanja likvidnosti, finančne stabilnosti in doseganja zastavljenih ciljev izvesti obsežne ukrepe s ciljem racionalizacije poslovanja, povečanja dobičkonosnosti in predvsem izboljšanja likvidnostne situacije.

Zahtevnost in velikost projektov skupine HSE terjata ne samo pridobivanje dodatnih zunanjih

virov financiranja, temveč tudi zagotovitev dodatnih lastnih sredstev. Poleg že obstoječe nenehne racionalizacije poslovanja in zniževanja stroškov bo večja pozornost namenjena iskanju dodatnih sinergij znotraj skupine HSE ter konsolidaciji poslovnih procesov na nivoju skupine.

Posebna skrb bo še naprej namenjena obvladovanju tveganj in povečanju stroškovne učinkovitosti, ki sta predpogoj za dolgoročno konkurenčnost tako skupine HSE kot vsake posamezne družbe znotraj nje. To bo omogočilo nadaljevanje uspešno začelih investicijskih aktivnosti, nadgradnjo obvladovanja s tem povezanih tveganj ter nadaljnjo varno, zanesljivo in okolju prijazno oskrbo Slovenije z EE po konkurenčnih cenah.

03/ POROČILO O DRUŽBENI ODGOVORNOSTI

3.1 Odgovornost do zaposlenih

Odgovornost do zaposlenih smo opredelili kot eno ključnih vrednot in strateških usmeritev v letu 2013. V HSE ne želimo zgolj rutinsko prisegati na zaposlene kot aktivno premoženje, ampak si v tej smeri prizadevamo tudi delovati. S strateško zastavljenim razvojem zaposlenih s poudarkom na učinkovitem upravljanju s talenti, nameravamo vpeljavo ciljnega vodenja, zagotavljanjem nenehnih izboljšav na področju izobraževanja in usposabljanja, dvigom motiviranosti z vzpostavitvijo učinkovitega ter pravičnega sistema nagrajevanja in napredovanja, merjenja učinkovitosti ter vzpostavitvijo in ohranitvijo močne organizacijske kulture in sistema vrednot, sposobnosti hitre prilagoditve vsem dejavnikom sprememb, želimo optimizirati in izkoristiti svoj potencial.

Upravljanje s človeškimi viri je ključen proces, ki služi uresničevanju vizije, strategije in ciljev družbe v nenehno spreminjajočem se okolju. Ne želimo si biti zgolj sposobni prilagajati, temveč si želimo biti ta sprememba. Vedno naprej in na bolje. Temu bistvu je bilo v letu 2013 podrejeno tudi področje upravljanja s človeškimi viri in je pomembno prispevalo k soustvarjanju delovnih pogojev za visoko motivirane, inovativne, kompetentne, samozavestne in konkurenčne sodelavce. Pohvalimo se lahko, da skupino HSE odlikujejo zaposleni s širokim spektrom znanj, interesov in talentov.

V skupini HSE smo v letu 2013 pristopili k optimizaciji stroškov dela, ki se bo intenzivno nadaljevala tudi v letu 2014. Hkrati želimo zagotoviti motivacijsko poslovno okolje. S skupnim sodelovanjem na ravni skupine HSE tvorno pristopamo k poenotenju področja upravljanja s človeškimi viri v skupini HSE z uvajanjem enotnih standardov, skupne politike zaposlovanja, izobraževanja in usposabljanja ob sočasnem izvajanju optimizacije stroškov dela.

V družbi HSE se novih izzivov zavedamo in jih obravnavamo kot priložnosti. Konkurenca se je že davno in neizprosno preselila na trg delovne sile, kar postavlja področje upravljanja s človeškimi viri v vrh pogojev in razlogov za doseganje uspešnosti, poslovne odličnosti in razvoja. Svojo družbeno odgovornost izvajamo tudi skozi ustvarjanje novih delovnih mest z višjo dodano vrednostjo in z zahtevano višjo ravno znanja z jasnimi in v naprej definiranimi ekonomskimi kriteriji uspešnosti. Skupni imenovalec uspeha smo ljudje. Kot nosilci znanja in izkušenj, ki smo jih sposobni in željni pridobivati, uporabljati ter prenašati, smo tudi najpomembnejši vir konkurenčne prednosti vsake organizacije. Zato je pravilno razmišljanje, da smo zaposleni »človeški kapital« oziroma investicija, v katero družba vlaga in od nje v prihodnosti pričakuje čim večji donos.

Leto 2013 je bilo v znamenju izgradnje trdnih temeljev partnerstva z vsemi ključnimi deležniki. Če smo v preteklosti za najpomembnejše partnerje poudarjali »le« dobavitelje, kupce in lastnike, danes mednje štejemo tudi člane skupine HSE, ki so izvir znanja, naši glasniki in kot nosilci vrednot pomembni »arhitekti« organizacijske kulture ter s tem podstat poslovne odličnosti.

3.1.1 ZAPOSLENI V OBVLADUJOČI DRUŽBI

V skladu z optimizacijo stroškov dela ob hkratnem zagotavljanju motivacijskega in kakovostnega delovnega okolja politika zaposlovanja v družbi in skupini HSE temelji na:

- zaposlovanju primarno iz skupine HSE oziroma notranjega trga delovne sile, ki nam ponuja kakovostne strokovnjake različnih profilov s širokim naborom splošnih in specifičnih znanj in izkušenj in
- zaposlovanju z zunanega trga delovne sile, s čimer si zagotavljamo dotok novih idej, energij, drugačnih pogledov in izkušenj.

Prizadevamo si, da zaposlenim predstavljamo osebnostni in karierni napredek, nagrado za uspešnost in karierno perspektivo, ki mora nujno temeljiti na kakovosti, znanju in izkušnjah. Vodilne kadre in strokovnjake oblikujemo predvsem s politiko vzgajanja lastnega kadra. S sprejeto Strategijo upravljanja s človeškimi viri smo si zastavili vzpostavitev kakovostnega in na znanju temelječega modela nasledstva.

V obdobju od januarja do decembra 2013 se je v družbi HSE na novo zaposlilo pet zaposlenih, v istem obdobju pa je družbo zapustilo osem zaposlenih. Na dan 31.12.2013 je bilo zaposlenih 129.

HSE ima pokojninski načrt oziroma program prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja, v katerega je vključena večina zaposlenih. Na ta način želimo svojim zaposlenim z dolgoročno obliko varčevanja na osebni račun vsakega posameznika ob dopolnitvi določene starosti zagotoviti dodatno pokojnino in kvalitetnejše življenje po zaključeni delovni karieri.

Sodelavci so se v letu 2013 udeleževali najrazličnejših strokovnih izobraževanj in izpopolnjevanj, ter bili aktivni udeleženci domačih in tujih konferenc, strokovnih posvetov, simpozijev in forumov, predvsem s področja financ, računovodstva, revizije, trženja EE, obnovljivih virov energije, proizvodnje in delovnega prava.

V primerjavi z letom 2012 se je povečalo skupno število izobraževalnih ur, čemur je sledilo tudi višje povprečno število ur izobraževanja na zaposlenega, v primerjavi z letom poprej je bilo teh za 7 ur več.

V letu 2013 je skupno število izobraževalnih ur znašalo 4.163, sodelavci pa so v povprečju svoje znanje izpolnjevali 32 ur.

Prav tako se je glede na pretekla leta povečal delež zaposlenih vključenih v izobraževanje, kar potrjuje tezo, da so zaposleni pripravljeni intenzivno investirati v svoje izobraževanje in izpopolnjevanje, posledično pa izkoristiti svoj potencial.

Da je znanje v podjetju pomembna vrednota, kaže velik interes zaposlenih za nadaljnje šolanje in pridobivanje višje izobrazbe. Podjetje jih pri tem podpira s sofinanciranjem stroškov izobraževanja in študijskim dopustom. V letu 2013 so se na dodiplomskem študiju izobraževali štirje, na podiplomskem pa deset zaposlenih, največ na področjih ekonomije in elektrotehnike. Od teh sta študij zaključila dva zaposlena, eden na podiplomskem študiju in drugi na dodiplomskem študiju.

3.1.2 ZAPOSLENI V SKUPINI HSE

Konec leta 2013 je bilo v skupini HSE zaposlenih 3.869 delavcev, kar je za 31 manj v primerjavi s stanjem 31.12.2012.

Število zaposlenih se je najbolj znižalo v družbi TET, in sicer za 15, sledijo družbe TEŠ za 14, HSE Invest za 5, HSE za 3, DEM za 2 in skupina PV za 1. Največje povečanje števila zaposlenih v letu 2013 izkazuje družba HESS in sicer za 6 (1 v poslovnem in 5 v tehničnem sektorju kot posledica novograđenj HE).

STANJE ZAPOSLENIH V SKUPINI HSE

DRUŽBA	31.12.2013	%	31.12.2012	%	IND 13/12
HSE	129	3	132	3	98
DEM	288	7	290	7	99
SENG	132	3	129	3	102
HESS	37	1	31	1	119
TEŠ	450	12	464	12	97
TET	178	5	193	5	92
skupina PV	2.581	67	2.582	66	100
HSE Invest	71	2	76	2	93
HSE Italia	0	0	0	0	0
HSE Balkan Energy	1	0	1	0	100
HSE Ro Energy	0	0	0	0	0
HSE Adria	1	0	1	0	100
HSE Bulgaria v likvidaciji	0	0	0	0	0
HSE Mak Energy	0	0	0	0	0
HSE BH	1	0	1	0	100
SKUPAJ	3.869	100	3.900	100	99

ŠTEVILO ZAPOSLENIH NA DAN 31.12.2013 IN POVPREČNO ŠTEVILO ZAPOSLENIH V LETU 2013 PO IZOBRAZBENI STRUKTURI

IZOBRAZBENI RAZRED	ZAPOSLENI NA DAN 31.12.2013		POVPREČNO ŠT. ZAPOSLENIH V LETU 2013	
	Obvladujoča družba	Skupina HSE	Obvladujoča družba	Skupina HSE
1	0	195	0	200
2	0	150	0	155
3	0	84	0	86
4	1	1.338	1	1.347
5	16	1.070	16	1.071
6/1	13	398	14	395
6/2	21	222	22	222
7	54	323	55	320
8/1	17	74	18	74
8/2	7	15	7	15
SKUPAJ	129	3.869	131	3.883

Uspešnost organizacije je neločljivo povezana tudi s prenosom znanja med njenimi člani, zato že od leta 2004 glede na potrebe posameznega področja organiziramo tematske delavnice na različnih ravneh za celotno skupino HSE. V skladu s Sporazumom o organizaciji izobraževanja na ravni skupine HSE z dne 26.8.2008, se v kolikor se

pojavi skupni interes, organizira izobraževanje na nivoju skupine HSE, ki je namenjeno pridobivanju znanja, spodbujanju kreativnosti in inovativnosti, uveljavljanju organizacijske kulture, uvajanju sprememb, poenotenju dela, kjer je to mogoče in zaželeno ter nenazadnje tudi strokovnemu druženju zaposlenih skupine HSE.

3.2 Odgovornost do naravnega okolja

OKOLJU PRIJAZNI

Skupina HSE že od začetka svojega delovanja sledi začrtani okoljski politiki, ki jo lahko strnemo v nekaj osnovnih točk:

- proizvodnja EE z minimalnimi vplivi na okolje,
- spoštovanje zakonskih norm in priporočil,
- uvajanje najboljših tehnologij, ki so na voljo, da so vplivi na okolje čim manjši,
- spodbujanje razvoja OVE,
- doseganje partnerskih odnosov z lokalnimi skupnostmi in skupno reševanje okoljskih problemov ter načrtovanje trajnostnega razvoja proizvodnje EE,
- doseganje trajnostnega obratovanja in razvoja energetskih zmogljivosti.

Vse družbe skupine HSE (razen HESS), ki proizvajajo EE, kot tudi obvladujoča družba imajo mednarodni certifikat kakovosti ISO 9001 in mednarodni okoljski certifikat ISO 14001. Z njunim doslednim upoštevanjem je zagotovljeno varno in okolju prijazno pridobivanje EE v vseh energetskih objektih. Z okoljskimi sanacijami in posodobitvami sta okolju prijaznejšo tehnološko raven dosegli tudi obe TE, PV pa je bil med prvimi premogovniki na svetu, ki je dokazal celovito in odgovorno ravnanje z okoljem po zahtevah tega standarda.

OBNOVLJIVI VIRI ENERGIJE

HSE si prizadeva za pridobivanje EE iz obnovljivih virov z minimalnimi vplivi na okolje in racionalno rabo energije, saj se zaveda svoje odgovornosti do okolja, v katerem deluje.

Področje OVE se v Sloveniji po zgledu ostalih evropskih držav hitro razvija. V novem Energetskem zakonu je velik del namenjen OVE in v okviru tega tudi potrdilom o izvoru (PoI). Evropska direktiva 2009/28/ES predpisuje vsem državam EU nacionalne splošne cilje za delež OVE v končni porabi energije za leto 2020, ki za Slovenijo znaša 25 %.

MODRA ENERGIJA

Namen projekta Modra energija je spodbujanje nakupa energije iz obnovljivih virov, oblikovanje trga s tovrstno energijo in njena prodaja v Sloveniji. V projekt Modra energija so vključene HE družbe skupine HSE, ki so certificirane po mednarodnem sistemu RECS. OVE v RS pod znamko Modra energija odjemalcem prodajajo HSE in distribucijske družbe. Lastnik blagovne znamke je HSE.

MODRI JAN

Vzorci obnašanja, ki jih pridobimo v mladosti, ostanejo tudi kasneje. Zato je treba s pomembnostjo odgovornega ravnanja z okoljem seznaniti že otroke. V skladu s tem smo zasnovali vseslovenski projekt Modri Jan, ki preko spletne strani www.modri-jan.si ter ciljno usmerjenih projektov in aktivnosti na poučen in zabaven način seznanja najmlajše o pomenu energije in okolja.

MODRA GENERACIJA

Projekt Modra Generacija je nadgradnja Modrega Jan, namenjen najstnikom, ki so na pragu odraslosti in samostojnosti. Cilj projekta Modra generacija je ustvarjanje gibanja mladih različnih interesov in subkultur, ki se zavedajo prihodnosti in bi tudi sami radi pripomogli k pozitivnim spremembam. Spletna stran www.modra-generacija.si je zasnovana interaktivno, da lahko vsak član dodaja svoje vsebine s področja ekologije, okoljevarstva, obnovljivih virov in energije ter jih komentira. Struktura vsebine je prilagojena starostni skupini in temam, ki jo zanimajo in spodbuja pozitiven odnos najstnikov do okolja.

UČINKOVITA RABE ENERGIJE

HSE si od začetka svojega obstoja prizadeva za promocijo rabe OVE in tudi za siceršnje varovanje okolja, v katerem deluje. Sestavni del teh aktivnosti so tudi prizadevanja za osveščanje javnosti o varčnem ravnanju z energijo, ki so namenjena ne

le gospodarnejšemu ravnanju z okoljem, temveč tudi preprečevanju ekstremnih okoliščin, ki jih lahko povzroči nesmotrna (po)raba EE.

Trend razvoja HSE v smeri URE in OVE, ki ga že skoraj desetletje uresničuje prek kampanje »Energija si, bodi učinkovit« in mreže poslovno-družbene koristnosti Sinergija, sledi usmeritvam EU in načelom trajnostnega razvoja. Pomembno je, da HSE pri načrtovanju razvoja uravnoteženo obravnava podjetniške, individualne in družbene interese, kar je osnova družbeno odgovornega trajnostnega pristopa.

EKOMOBIL

V okviru spodbujanja rabe OVE si je skupina HSE zadala, da bo glede na sprejeto prometno politiko v RS postala energetska družba, ki spodbuja uporabo OVE tudi v prometu skupaj z optimizacijo prometnega sistema. Zato je HSE v letu 2011 s podporo Službe Vlade za podnebne spremembe, Ministrstva za gospodarstvo, Ministrstva za promet in Eko sklada začel s projektom Ekomobil: okolju prijazna e-mobilnost, ki je del kampanje »Energija si, bodi učinkovit« in so jo hidro-družbe skupine HSE sprejele ter nadgradile.

3.3 Odgovornost do širše družbene skupnosti

Ne le standardi, ki jih predpisuje država in narekuje družba, temveč predvsem kultura organizacije nas zavezuje k družbeno odgovornemu ravnanju.

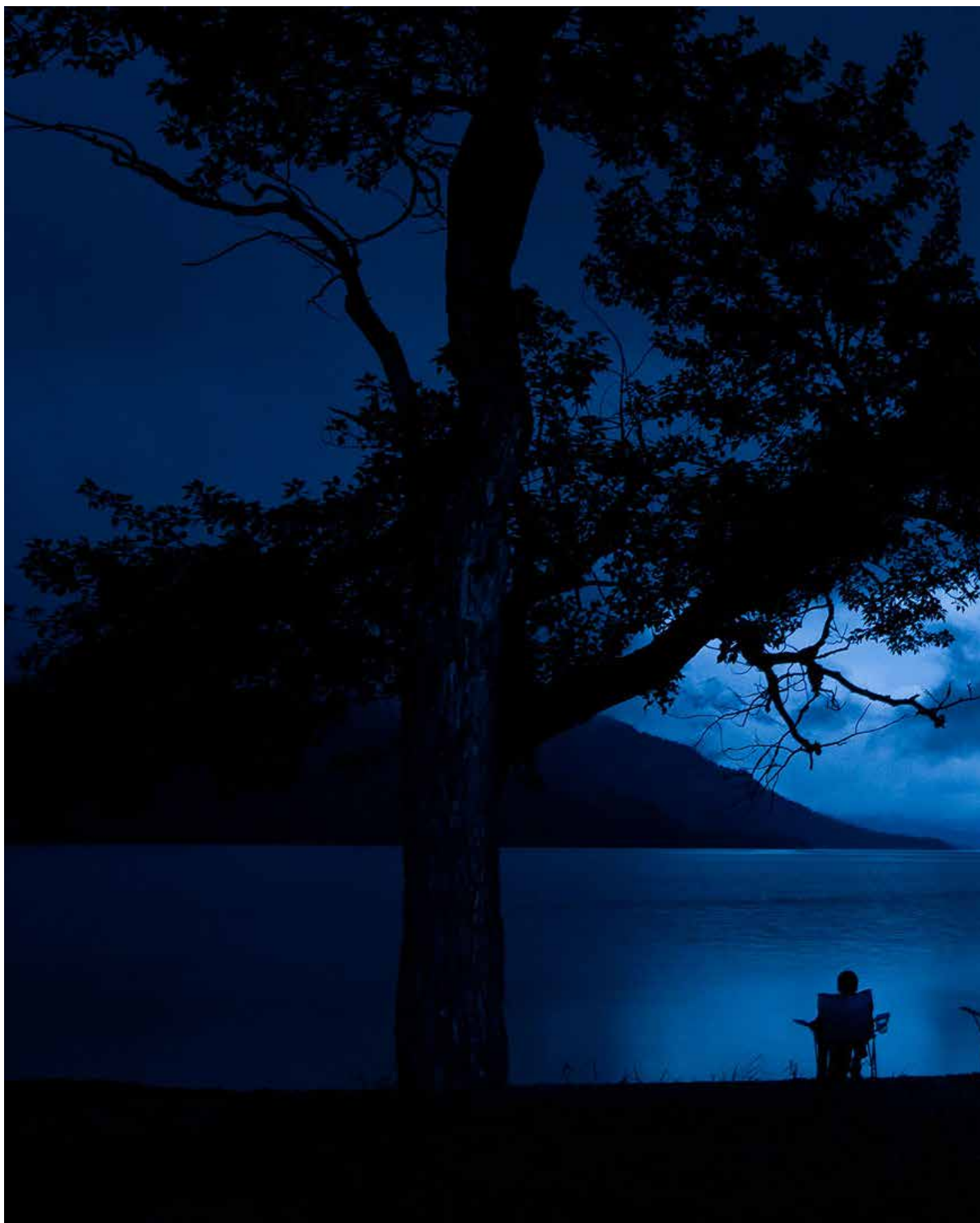
V sodelovanju z agencijo Informa Echo smo nadaljevali z akcijo MODRA ENERGIJA ZA TOPLOTNE ČRPALKE – v okviru projekta »Energija si, bodi učinkovit« in EKOMOBIL – spodbujanje uporabe električnih vozil. Sodelovali smo pri nadgradnji partnerske strani PORABIMANJ. Finančno smo podprli Raziskavo energetske učinkovitosti Slovenije REUS 2013.

Preko celega leta smo, po najboljših močeh, v obliki namensko usmerjenih sponzorstev in donacij, pomagali organizacijam, društvom in posameznikom, ki so pomoči oziroma podpore posebej potrebni ter srečanjem in konferencam s področja EE, OVE in URE. Ponosno smo podprli nekatere največje športne in kulturne dogodke v državi. V okviru novoustanovljenega CENTRA ZA

DRUŽBENO ODGOVORNOST SKUPINE HSE smo izpeljali dve dobrodelni akciji – zbiranje rekvizitov za počitnice in zbiranje šolskih potrebščin, ki smo jih s pomočjo Zveze prijateljev mladine poklonili socialno ogroženim družinam oziroma otrokom.

Odgovorno pa se ne vedemo le do zunanjih deležnikov in okolja temveč tudi do zaposlenih, pri čemer nam daje spodbudo v letu 2013 pridobljeni Polni certifikat družini prijazno podjetje, ki smo ga nadgradili z novimi ukrepi, ki zaposlenim lajšajo usklajenost med poklicnim in družinskim življenjem.

Leto smo zaključili z dobrodelno akcijo PRAV DOBER ZALOGAJ – na spletni strani www.modri-jan.si smo zbirali fotografije živali, nekaj smo jih dodali tudi zaposleni družbe HSE, vse skupaj pa spremenili v denar, ki smo ga namenili 14 zavetiščem za živali v Sloveniji ter jim s tem olajšali nakup hrane.

RAČUNOVODSKO POROČILO DRUŽBE HSE

04/ RAČUNOVODSKO POROČILO DRUŽBE HSE

4.1 Revizorjevo poročilo

Deloitte.

Deloitte Revizija d.o.o.
Dunajska cesta 165
1000 Ljubljana
Slovenija

Tel: +386 (0) 1 3072 800
Faks: +386 (0) 1 3072 900
www.deloitte.si
www.facebook.com/DeloitteSlovenija

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA **lastnikom družbe HOLDING SLOVENSKE ELEKTRARNE d.o.o.**

Poročilo o računovodskih izkazih

Revidirali smo priložene nekonsolidirane računovodske izkaze družbe Holding Slovenske elektrarne d.o.o. (v nadaljevanju »Družba«), ki vključujejo izkaz finančnega položaja na dan 31. decembra 2013, izkaz poslovnega izida, izkaz drugega vseobsegajočega donosa, izkaz sprememb lastniškega kapitala in izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter povzetek bistvenih računovodskih usmeritev in druge pojasnjevalne opombe.

Odgovornost posloводства za računovodske izkaze

Posloводство je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh računovodskih izkazov v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU, in za takšen notranji nadzor, ki je po mnenju posloводства potreben za pripravo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Revizorjeva odgovornost

Naša odgovornost je izraziti mnenje o teh računovodskih izkazih na podlagi revizije. Revizijo smo opravili v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja. Ti standardi zahtevajo od nas izpolnjevanje etičnih zahtev ter načrtovanje in izvedbo revizije za pridobitev sprejemljivega zagotovila, da računovodski izkazi ne vsebujejo pomembno napačne navedbe.

Revizija vključuje izvajanje postopkov za pridobitev revizijskih dokazov o zneskih in razkritjih v računovodskih izkazih. Izbrani postopki so odvisni od revizorjeve presoje in vključujejo tudi ocenjevanje tveganj napačne navedbe v računovodskih izkazih zaradi prevare ali napake. Pri ocenjevanju teh tveganj prouči revizor notranje kontroliranje, povezano s pripravljanjem in poštenim predstavljanjem računovodskih izkazov družbe, da bi določil okoliščinam ustrezne revizijske postopke, ne pa, da bi izrazil mnenje o uspešnosti notranjega kontroliranja družbe. Revizija vključuje tudi ovrednotenje ustreznosti uporabljenih računovodskih usmeritev in utemeljenosti računovodskih ocen posloводства kot tudi ovrednotenje celotne predstavitve računovodskih izkazov.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustrezna podlaga za naše mnenje s pridržkom.

Ime Deloitte se nanaša na Deloitte Touche Tohmatsu Limited, pravno osebo, ustanovljeno v skladu z zakonodajo Združenega kraljestva Velike Britanije in Severne Irske (v izvirniku »UK private company limited by guarantee«), in mrežo njenih članic, od katerih je vsaka ločena in samostojna pravna oseba.

Podroben opis pravne organiziranosti združenja Deloitte Touche Tohmatsu Limited in njenih družb članic je na voljo na www.deloitte.com/si/nasa-druzba.

Member of Deloitte Touche Tohmatsu Limited

Osnova za mnenje s pridržkom – omejitev obsega revidiranja

Kot je pojasnjeno v pojasnilu 4.5.8.1. -3 *Naložbe v odvisne družbe* k izkazu finančnega položaja, Družba na dan 31.12.2013 izkazuje dolgoročni finančni naložbi v Premogovnik Velenje d.d. v višini 60.409 tisoč EUR in Termoelektrarno Šoštanj d.o.o. v višini 342.664 tisoč EUR. Kot je pojasnjeno v omenjenem pojasnilu, obstajajo znaki morebitne precenjenosti teh dolgoročnih finančnih naložb zaradi pomembnih sprememb v gospodarskem in tržnem okolju, v katerem družbi delujeta, visoke negotovosti glede njunega prihodnjega razvoja poslovanja ter izkazanega presežka kratkoročnih obveznosti nad kratkoročnimi sredstvi. Navedene okoliščine nakazujejo na pomembno negotovost, ki lahko vzbudi bistven dvom v sposobnost omenjenih družb, da nadaljujeta kot delujoči družbi. V Družbi, kot je pojasnjeno v omenjenem pojasnilu skladno z Mednarodnim računovodskim standardom 36 – Oslabitev sredstev, ni bila pripravljena ocena nadomestljive vrednosti omenjenih dolgoročnih finančnih naložb na dan 31.12.2013, zato nismo mogli ugotoviti, ali bi bili morda potrebni kakšni popravki teh zneskov.

Mnenje s pridržkom

Razen glede možnih učinkov zadeve, opisane v odstavku *Osnova za mnenje s pridržkom – omejitev obsega revidiranja*, nekonsolidirani računovodski izkazi po našem mnenju v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavljajo finančni položaj Družbe na dan 31. decembra 2013, njen poslovni izid, drugi vseobsegajoči donos in denarne tokove za tedaj končano leto v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU.

Podarjanje zadeve

a) Pogojne obveznosti

Kot je navedeno v pojasnilu 4.5.8.1 -16 *Pogojne obveznosti in pogojna sredstva* k izkazu finančnega položaja, je Družba izpostavljena tveganju iz naslova danih poroštev po pogodbah Termoelektrarne Šoštanj d.o.o. (v nadaljevanju TEŠ) oziroma Družbe v zvezi s financiranjem projekta nadomestni blok 6 TEŠ in starševski garanciji za obveznosti TEŠ do dobavitelja Alstom, v skupni višini 404.618 tisoč EUR. Naj poudarimo, da je Družba v pogodbi z EBRD podala zavezo, da v primeru povečanja stroškov projekta Nadomestni blok 6 TEŠ-u zagotovi vsa potrebna sredstva. Na dan 31.12.2013 je povečanje ocenjeno na 125.965 tisoč EUR. Revidirali smo računovodske izkaze omenjene družbe in 30. junija 2014 izrazili mnenje s pridržkom ter v revizorjevem poročilu opozorili na okoliščine, ki nakazujejo na pomembno negotovost, ki lahko vzbudi bistven dvom v sposobnost družbe TEŠ, da nadaljuje kot delujoče podjetje. Računovodski izkazi ne vsebujejo morebitnih popravkov, ki bi utegnili biti posledica te negotovosti.

b) Skupinski računovodski izkazi

Družba je obvladujoča družba skupine Holding Slovenske elektrarne (v nadaljevanju Skupina), ki pripravlja skupinske računovodske izkaze v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU. Revidirali smo skupinske računovodske izkaze Skupine in 30. junija 2014 izrazili mnenje s pridržkom.

Naše mnenje ne vsebuje prilagoditev v povezavi s temi zadevami.

Poročilo o drugih zakonskih in regulativnih zahtevah:

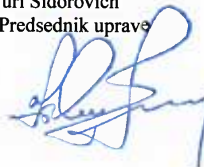
Poslovodstvo je odgovorno tudi za pripravo poslovnega poročila v skladu z zahtevami Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1). Naša odgovornost je podati oceno o tem, ali je poslovno poročilo skladno z revidiranimi računovodskimi izkazi. Naši postopki v zvezi s tem so opravljeni v skladu z mednarodnim standardom revidiranja 720 in omejeni zgolj na oceno skladnosti poslovnega poročila z revidiranimi računovodskimi izkazi. Po našem mnenju je poslovno poročilo skladno z revidiranimi računovodskimi izkazi.

DELOITTE REVIZIJA d.o.o.

Kristian Milošič
Pooblaščen revizor

Yuri Sidorovich
Predsednik uprave

Deloitte.

DELOITTE REVIZIJA D.O.O.
Ljubljana, Slovenija 3

Ljubljana, 30. junij 2014

4.2 Izjava o odgovornosti posloводства

Generalni direktor je odgovoren, da se za vsako posamezno poslovno leto pripravi računovodske izkaze v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), kot jih je sprejela EU in veljavno zakonodajo, in to tako, da ti predstavljajo resnično in pošteno sliko poslovanja družbe HSE d.o.o.

Generalni direktor upravičeno pričakuje, da bo družba v dohodni prihodnosti razpolagala z ustreznimi viri za nadaljevanje poslovanja, zato so računovodski izkazi pripravljeni na osnovi predpostavke o časovni neomejenosti delovanja družbe.

Odgovornost generalnega direktorja pri izdelavi računovodskih izkazov zajema naslednje:

- računovodske politike so ustrezno izbrane in dosledno uporabljene,
- presoje in ocene so razumne in preudarne.

Generalni direktor je odgovoren za vodenje ustreznih evidenc, ki v vsakem trenutku z

razumljivo natančnostjo prikazujejo finančni položaj družbe ter za to, da so računovodski izkazi družbe v skladu z MSRP. Generalni direktor je prav tako odgovoren za varovanje premoženja družbe ter za preprečevanje in odkrivanje zlorab in drugih nepravilnosti.

Generalni direktor potrjuje, da so računovodski izkazi pripravljeni skladno z določili MSRP brez pridržkov pri njihovi uporabi.

Generalni direktor je računovodske izkaze družbe Holding Slovenske elektrarne d.o.o. za poslovno leto, ki se je končalo na dan 31.12.2013, sprejel dne 30.6.2014.

Ljubljana, 30.6.2014

Blaž Košorok
Generalni direktor HSE d.o.o.

4.3 Uvodna pojasnila k pripravi računovodskih izkazov

Na podlagi sklepa AUKN RS v vlogi predstavnika ustanovitelja z dne 29.11.2010 družba od 1.1.2011 pripravlja računovodske izkaze in pojasnila v skladu z MSRP, kot jih je sprejela EU.

Revizijska družba Deloitte revizija d.o.o. je revidirala računovodske izkaze s pojasnili in pripravila poročilo neodvisnega revizorja, ki je vključeno na začetku poglavja.

4.4 Računovodski izkazi

4.4.1 IZKAZ FINANČNEGA POLOŽAJA

v EUR

	Pojasnilo	31.12.2013	31.12.2012
SREDSTVA		1.374.260.490	1.534.472.368
A. DOLGOROČNA SREDSTVA		1.146.943.847	1.009.691.813
I. Neopredmetena sredstva	1	48.531.538	23.653.281
II. Nepremičnine, naprave in oprema	2	12.411.428	12.307.202
IV. Dolgoročne finančne naložbe v odvisne družbe	3	1.079.866.693	968.572.290
V. Ostale dolgoročne finančne naložbe in posojila		366.500	366.500
VI. Dolgoročne poslovne terjatve		659.866	676.352
VIII. Odložene terjatve za davek	4	5.107.822	4.116.188
B. KRATKOROČNA SREDSTVA		227.316.643	524.780.555
II. Zaloge		0	620
III. Kratkoročne finančne naložbe in posojila	5	31.115.746	303.599.771
IV. Kratkoročne poslovne terjatve	6	179.475.270	215.552.162
V. Terjatve za odmerjeni davek		0	5.885
VI. Druga kratkoročna sredstva	7	3.711.182	2.421.623
VII. Denar in denarni ustrezniki	8	13.014.445	3.200.494
KAPITAL IN OBVEZNOSTI		1.374.260.490	1.534.472.368
A. KAPITAL	9	1.069.336.239	988.423.184
I. Vpoklicani kapital		29.558.789	29.558.789
II. Kapitalske rezerve		561.243.185	561.243.185
III. Rezerve iz dobička		444.060.621	384.313.947
IV. Rezerva za pošteno vrednost		(3.795.939)	(8.169.827)
V. Zadržani poslovni izid		38.269.583	21.477.090
B. DOLGOROČNE OBVEZNOSTI		80.825.843	96.726.143
I. Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	10	593.296	665.705
II. Druge rezervacije	11	3.241.609	6.501.957
IV. Dolgoročne finančne obveznosti	12	76.987.315	89.558.481
VI. Odložene obveznosti za davek		3.623	0
C. KRATKOROČNE OBVEZNOSTI		224.098.408	449.323.041
II. Kratkoročne finančne obveznosti	13	22.614.252	233.694.331
III. Kratkoročne poslovne obveznosti	14	145.197.802	210.997.352
IV. Obveznosti za odmerjeni davek	24	7.478.195	1.457.530
V. Druge kratkoročne obveznosti	15	48.808.159	3.173.828

* Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

4.4.2 IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA

v EUR

	Pojasnilo	2013	2012
POSLOVNI PRIHODKI		1.643.151.820	1.943.501.488
1. Čisti prihodki od prodaje	17	1.637.396.249	1.932.488.711
4. Drugi poslovni prihodki	18	5.755.571	11.012.777
KOSMATI DONOS IZ POSLOVANJA		1.643.151.820	1.943.501.488
POSLOVNI ODHODKI		1.539.692.482	1.879.991.946
5. Stroški blaga, materiala in storitev	19	1.528.703.390	1.867.670.826
6. Stroški dela	20	8.820.466	8.774.928
7. Odpisi vrednosti	21	1.737.432	2.846.752
8. Drugi poslovni odhodki		431.194	699.440
POSLOVNI IZID IZ POSLOVANJA		103.459.338	63.509.542
9. Finančni prihodki	22	8.298.162	12.048.709
10. Finančni odhodki	23	18.803.146	21.361.116
FINANČNI IZID		(10.504.984)	(9.312.407)
POSLOVNI IZID PRED DAVKI		92.954.354	54.197.135
DAVKI	24	16.415.188	11.242.956
11. Odmerjeni davek		17.622.677	11.717.691
12. Odloženi davki		(1.207.489)	(474.735)
ČISTI POSLOVNI IZID POSLOVNEGA LETA	25	76.539.166	42.954.179
Večinski lastnik		76.539.166	42.954.179

* Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

4.4.3 IZKAZ DRUGEGA VSEOBSEGAJOČEGA DONOSA

v EUR

	Pojasnilo	2013	2012
13. Čisti poslovni izid poslovnega leta	25	76.539.166	42.954.179
17. Aktuarski dobički in izgube programov z določenimi zaslužki zaposlencev	10	13.649	0
Postavke, ki pozneje ne bodo prerazvrščene v poslovni izid		13.649	0
21. Neto učinkoviti del spremembe v poštenu vrednosti instrumenta za varovanje pred spremenljivostjo denarnih tokov	10	4.360.239	(4.659.940)
Postavke, ki bodo lahko pozneje prerazvrščene v poslovni izid		4.360.239	(4.659.940)
23. Celotni vseobsegajoči donos poročevalskega obdobja	4.5.8.3	80.913.054	38.294.239
Celotni vseobsegajoči donos poročevalskega obdobja večinskega lastnika		80.913.054	38.294.239

* Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

4.4.4 IZKAZ DENARNEGA TOKA

v EUR

	2013	2012
DENARNI TOKOVI IZ POSLOVANJA		
a) Postavke izkaza poslovnega izida	90.665.154	60.690.652
Poslovni prihodki (razen za prevrednotenje) in finančni prihodki iz poslovnih terjatev	1.639.595.807	1.945.621.389
Poslovni odhodki (razen za prevrednotenje in amortizacijo) in finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	(1.537.421.040)	(1.880.711.950)
Davki iz dobička in drugi davki, ki niso zajeti v poslovnih odhodkih	(11.509.613)	(4.218.787)
b) Spremembe poslovnih postavk izkaza finančnega izida	14.154.396	(2.772.695)
Začetne manj končne poslovne terjatve	36.095.270	(68.015.868)
Začetna manj končna druga sredstva	(1.289.559)	5.149.399
Začetne manj končne zaloge	620	704
Končni manj začetni poslovni dolgovi	(66.320.236)	65.116.108
Končne manj začetne druge obveznosti in rezervacije	45.668.301	(5.023.038)
c) Denarni tok, ustvarjen pri poslovanju	104.819.550	57.917.957
DENARNI TOKOVI IZ NALOŽBENJA		
a) Prejemki pri naložbenju	473.812.864	26.714.998
Prejemki od dobljenih obresti, ki se nanašajo na naložbenje	8.043.336	6.576.287
Prejemki od dobljenih deležev v dobičku drugih, ki se nanašajo na naložbenje	43.355	2.711.268
Prejemki od odtujitve neopredmetenih sredstev	1.607.700	3.856.426
Prejemki pri nepremičninah, napravah in opremi (vključno s predujmi)	17.910	74.967
Prejemki pri danih kratkoročnih posojilih	463.600.000	10.286.800
Prejemki od odtujitve dolgoročnih finančnih naložb v odvisne, pridružene in skupaj obvladovane družbe	500.563	3.209.250
b) Izdatki pri naložbenju	(339.340.576)	(214.355.682)
Izdatki za pridobitev neopredmetenih sredstev	(23.974.467)	(8.073.222)
Izdatki pri nepremičninah, napravah in opremi (vključno s predujmi)	(1.459.563)	(1.315.660)
Izdatki pri danih kratkoročnih posojilih	(190.907.923)	(201.786.800)
Izdatki za pridobitev dolgoročnih finančnih naložb v odvisne, pridružene in skupaj obvladovane družbe	(122.998.623)	(3.180.000)
c) Denarni tok, ustvarjen pri naložbenju	134.472.288	(187.640.684)
DENARNI TOKOVI IZ FINANCIRANJA		
a) Prejemki pri financiranju	102.000.000	190.764.740
Prejemki iz prejetih kratkoročnih posojil	102.000.000	190.764.740
b) Izdatki pri financiranju	(331.477.887)	(76.044.651)
Izdatki za dane obresti, ki se nanašajo na financiranje	(8.012.492)	(7.286.419)
Izdatki iz prejetih dolgoročnih posojil	(11.350.656)	(9.108.232)
Izdatki iz prejetih kratkoročnih posojil	(312.114.739)	(39.650.000)
Izdatki za izplačila dividend in drugih deležev v dobičku	0	(20.000.000)
c) Denarni tok, ustvarjen pri financiranju	(229.477.887)	114.720.089
DENARNA SREDSTVA IN DENARNI USTREZNIKI NA ZAČETKU OBDOBJA	3.200.494	18.203.132
Povečanje/zmanjšanje denarnih sredstev in denarnih ustreznikov	9.813.951	(15.002.638)
DENARNA SREDSTVA IN DENARNI USTREZNIKI NA KONCU OBDOBJA	13.014.445	3.200.494

* Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

4.4.5 IZKAZ SPREMEMB LASTNIŠKEGA KAPITALA

	VPOKLICANI KAPITAL	KAPITALSKE REZERVE	REZERVE IZ DOBIČKA	REZERVE ZA POŠTENO VREDNOST	ZADRŽANI POSLOVNI IZID		SKUPAJ
					Preneseni čisti poslovni izid	Čisti poslovni izid poslovnega leta	
Stanje na dan 1.1.2012	29.558.789	561.243.185	359.472.048	(3.509.887)	23.364.810	0	970.128.945
B.1. Transakcije z lastniki	0	0	0	0	(20.000.000)	0	(20.000.000)
Izplačilo dividend					(20.000.000)		(20.000.000)
B.2. Spremembe celotnega vseobsegajočega donosa	0	0	0	(4.659.940)	0	42.954.179	38.294.239
Vnos čistega poslovnega izida poročevalskega obdobja						42.954.179	42.954.179
Postavke, ki bodo lahko pozneje preračunane v poslovni izid	0	0	0	(4.659.940)	0	0	(4.659.940)
Neto učinkoviti del spremembe v poštenu vredn. instr. za varovanje pred spremenljivostjo denarnih tokov				(4.659.940)			(4.659.940)
B.3. Spremembe v kapitalu	0	0	24.841.899	0	(3.364.810)	(21.477.089)	0
Razporeditev dela čistega dobička poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala po sklepu organov vodenja in nadzora			21.477.089			(21.477.089)	0
Razporeditev dela čistega dobička za oblikovanje dodatnih rezerv po sklepu skupščine			3.364.810		(3.364.810)		0
Stanje na dan 31.12.2012	29.558.789	561.243.185	384.313.947	(8.169.827)	0	21.477.090	988.423.184
Stanje na dan 1.1.2013	29.558.789	561.243.185	384.313.947	(8.169.827)	21.477.090	0	988.423.184
B.2. Spremembe celotnega vseobsegajočega donosa	0	0	0	4.373.888	0	76.539.166	80.913.054
Vnos čistega poslovnega izida poročevalskega obdobja						76.539.166	76.539.166
Postavke, ki pozneje ne bodo preračunane v poslovni izid	0	0	0	13.649	0	0	13.649
Aktuarski dobički in izgube programov z določenimi zasluži zaposlencev				13.649			13.649
Postavke, ki bodo lahko pozneje preračunane v poslovni izid	0	0	0	4.360.239	0	0	4.360.239
Neto učinkoviti del spremembe v poštenu vredn. instr. za varovanje pred spremenljivostjo denarnih tokov				4.360.239			4.360.239
B.3. Spremembe v kapitalu	0	0	59.746.673	0	(21.477.090)	(38.269.583)	0
Razporeditev dela čistega dobička poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala po sklepu organov vodenja in nadzora			38.269.583			(38.269.583)	0
Razporeditev dela čistega dobička za oblikovanje dodatnih rezerv po sklepu skupščine			21.477.090		(21.477.090)		0
Stanje na dan 31.12.2013	29.558.789	561.243.185	444.060.620	(3.795.939)	0	38.269.583	1.069.336.238
Bilanci dobiček						38.269.583	38.269.583

* Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

4.5 Pojasnila k računovodskim izkazom

4.5.1 POROČAJOČA DRUŽBA

HSE (v nadaljevanju "družba") je družba, registrirana s sedežem v Sloveniji. Naslov registriranega sedeža je Koprška ulica 92, Ljubljana.

Poslovno leto družbe je enako koledarskemu letu. V nadaljevanju so predstavljeni ločeni računovodski izkazi družbe za leto, ki se je končalo dne 31.12.2013.

HSE je obvladujoča družba skupine HSE s sedežem v Sloveniji.

4.5.2 PODLAGA ZA SESTAVO

Pri pripravi računovodskih izkazov na dan 31.12.2013 je družba upoštevala:

- MSRP, ki vključujejo Mednarodne računovodske standarde (MRS), Pojasnila Stalnega odbora za pojasnjevanje (SOP), Mednarodne standarde računovodskega poročanja (MSRP) in Pojasnila Odbora za pojasnjevanje mednarodnih standardov računovodskega poročanja (OPMSRP), kot jih je sprejela EU,
- Zakon o gospodarskih družbah (ZGD),
- Energetski zakon (EZ),
- Zakon o davku od dohodkov pravnih oseb,
- Pravilnik o izvajanju Zakona o davku od dohodka pravnih oseb in njegove podzakonske akte,
- Pravilnik o računovodstvu družbe in
- Ostalo veljavno zakonodajo.

Računovodski izkazi družbe so izdelani ob upoštevanju temeljnih računovodskih predpostavk:

- upoštevanja nastanka poslovnega dogodka in
- upoštevanja časovne neomejenosti delovanja.

Učinki poslov in drugih poslovnih dogodkov se pripoznajo takrat, ko nastanejo, in ne takrat, ko so plačani ter se evidentirajo in se o njih poroča za obdobja, na katera se nanašajo. Tako vsebujejo računovodski izkazi tudi informacije o obveznostih glede denarnih plačil v prihodnosti ter o sredstvih, ki bodo prinašala denarna sredstva v prihodnosti.

Računovodski izkazi družbe se pripravljajo tudi ob upoštevanju predpostavke, da družba ne bo bistveno skrčila obsega svojega poslovanja ali ga celo ukinila, torej da bo delovala še v dogledni prihodnosti.

Upoštewane so tudi sledeče kakovostne značilnosti računovodskih izkazov:

- Pošteno predstavljanje in skladnost z MSRP: računovodski izkazi pošteno prikazujejo finančno stanje, finančno uspešnost in denarne tokove družbe.
- Doslednost predstavljanja: predstavljanje in razvrščanje postavk v računovodskih izkazih je enako iz obdobja v obdobje.
- Bistvenost in združevanje: vsaka bistvena skupina, sestavljena iz podobnih postavk, je v računovodskih izkazih predstavljena posebej. Postavke različne narave ali vloge so predstavljene posebej, razen če so nebitvene.
- Pobotanje: niti sredstva in obveznosti do virov sredstev, niti prihodki in odhodki niso pobotani, razen če standard ali pojasnilo pobotanje zahteva oziroma dovoljuje.
- Primerjalne informacije: razen če standard ali pojasnilo dovoljuje ali zahteva drugače, je pri vseh prikazanih zneskih v računovodskih izkazih razkrita primerjalna informacija iz preteklega obdobja. Primerjalne informacije so vključene v besedne in opisne informacije, če je to potrebno za razumevanje računovodskih izkazov obravnavanega obdobja.

Družba uporablja iste računovodske usmeritve za vsa obdobja, ki so predstavljena v računovodskih izkazih za leto 2013.

Uporabljene računovodske usmeritve in metode izračunavanja so enake kot pri zadnjem letnem poročanju, izjema so na novo sprejeti standardi in pojasnila. Oboji so predstavljeni v nadaljevanju in so bili upoštevani pri pripravi računovodskih izkazov, če je imela družba navedene dogodke za poročano obdobje.

A) TRENUTNO VELJAVNI STANDARDI IN POJASNILA

V tekočem obdobju veljajo naslednji standardi, spremembe obstoječih standardov in pojasnila, ki jih je izdal Odbor za mednarodne računovodske standarde (OMRS) in sprejela EU:

- **Spremembe MRS 1 »Predstavljanje računovodskih izkazov« – Predstavljanje postavk drugega vseobsegajočega donosa**, ki ga je EU sprejela 5.6.2012 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo 1.7.2012 ali pozneje).

Sprememba zahteva ločeno razkrivanje postavk znotraj drugega vseobsegajočega donosa in sicer tiste, ki jih bo družba v naslednjih obdobjih prenesla v poslovni izid in tiste, ki ne bodo nikoli pripoznane v poslovnem izidu. Spremembe prav tako potrjujejo obstoječe zahteve, naj bodo postavke v drugem vseobsegajočem donosu in poslovnemu izidu predstavljene bodisi kot enoten izkaz bodisi kot dva zaporedna izkaza.

Sprememba vpliva na predstavitev postavk izkaza drugega vseobsegajočega donosa, ne vpliva pa na finančni položaj ali poslovanje družbe.

- **Spremembe MRS 12 »Davek iz dobička« – Odloženi davek: Povrnitev zadevnih sredstev**, ki ga je EU sprejela 11.12.2012 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo 1.1.2013 ali pozneje).

Sprememba zahteva, da družba meri odloženi davek za sredstvo glede na to - ali družba pričakuje povrnitev knjigovodske vrednosti sredstva z uporabo ali s prodajo. Če je sredstvo merjeno po modelu poštene vrednosti iz MRS 40 »Naložbene nepremičnine«, je težko subjektivno oceniti, ali bo povrnitev potekala z uporabo ali s prodajo. Sprememba zagotavlja praktično rešitev težave z vpeljavo predpostavke, da bo povrnitev knjigovodske vrednosti običajno potekala s prodajo.

Prenovljeni standard ne vpliva na finančni položaj ali poslovanje družbe, ker družba ne izkazuje naložbenih nepremičnin.

- **Spremembe MRS 19 »Zasluzki zaposlencev« – Izboljšave obračunavanja pozaposlitvenih zaslužkov**, ki ga je EU sprejela 5.6.2012 (velja

za letna obdobja, ki se pričnejo 1.1.2013 ali pozneje).

Spremembe prinašajo znatne izboljšave z: (1) odpravljanjem opcije odlaganja pripoznavanja dobičkov ali izgub, znanega kot »metoda pasu«, kar izboljšuje primerljivost in zanesljivost predstavljanja; (2) racionalizacijo predstavljanja sprememb sredstev in obveznosti iz naslova programov z določenimi zasluški, vključno z zahtevo po predstavljanju ponovnega merjenja v drugem vseobsegajočem donosu, in s tem ločevanje teh sprememb od sprememb, ki jih imajo mnogi za posledico dnevnega poslovanja družbe; (3) izboljševanjem zahtev za razkritje programov z določenimi zasluški, kar ponuja boljše podatke o lastnostih teh programov in tveganjih, ki so jim družbe izpostavljene zaradi sodelovanja v teh programih.

Sprememba standarda je vplivala na prikaz sprememb obveznosti družbe do zaposlenih iz naslova jubilejnih nagrad in odpravin v letu 2013, in sicer se sprememba ne pripozna v celoti v izkazu poslovnega izida, temveč se del spremembe (nerealizirani aktuarski dobiček oz. izguba) pripozna v izkazu drugega vseobsegajočega donosa. Glede na višino obveznosti iz tega naslova je vpliv na poslovni izid tekočega leta neznaten.

- **MSRP 13 »Merjenje poštene vrednosti«**, ki ga je EU sprejela 11.12.2012 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo 1.1.2013 ali pozneje).

MSRP 13 določa pošteno vrednost, daje napotke, kako opredeliti pošteno vrednost, in zahteva razkritja glede merjenj poštene vrednosti. Kljub temu MSRP 13 ne spreminja zahtev glede tega, katere postavke naj bi bile izmerjene ali razkrite po poštene vrednosti.

Opredelitev poštene vrednosti po MSRP 13: poštena vrednost je cena, ki bi jo dosegli s prodajo sredstva oz. jo plačali s prenosom obveznosti na podlagi urejenega posla med udeleženci na trgu (kupec in prodajalec) na datum merjenja.

Standard ne vpliva na finančni položaj ali poslovanje družbe.

- **Spremembe MSRP 7 »Finančni instrumenti: razkritja« – Pobotanje finančnih sredstev in**

obveznosti, ki ga je EU sprejela 13.12.2012 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo 1.1.2013 ali pozneje).

Spremembe zahtevajo informacije o vseh pripoznanih finančnih instrumentih, ki so pobotani v skladu z odstavkom 42 MRS 32. Spremembe prav tako zahtevajo razkritje informacij o pripoznanih finančnih instrumentih, ki so podvrženi izvršljivim krovnim pogodbam o pobotanju in podobnim sporazumom, tudi če niso pobotani po MRS 32.

Prenovljeni standard ne vpliva na finančni položaj ali poslovanje družbe.

- **Spremembe različnih standardov »Izboljšave MSRP (obdobje 2009-2011)«,** ki izhajajo iz letnega projekta za izboljšanje MSRP (MSRP 1, MRS 1, MRS 16, MRS 32, MRS 34), predvsem z namenom odpravljanja neskladnosti in razlage besedila, ki jih je EU sprejela 27.3.2013 (spremembe je treba uporabljati za letna obdobja, ki se pričnejo 1.1.2013 ali pozneje).

Spremembe pojasnjujejo zahteve za računovodsko pripoznavanje v primerih, kjer je prej bila dovoljena prosta razlaga. Najpomembnejše spremembe vključujejo nove ali popravljene zahteve v zvezi s: (a) ponovno uporabo MSRP 1, (b) stroški izposojanja po MSRP 1, (c) pojasnilom zahtev za primerljive podatke, (d) razvrščanjem opreme za vzdrževanje, (e) medletnim računovodskim poročanjem in odseki informacij za vsa sredstva in obveznosti.

Sprejetje sprememb obstoječih standardov ni privedlo do sprememb v računovodskih usmeritvah družbe.

- **OPMSRP 20 »Stroški odstranjevanja v proizvodni fazi površinskega najdišča«,** ki ga je EU sprejela 11.12.2012 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo 1.1.2013 ali pozneje).

Pojasnilo navaja, da morajo biti stroški, povezani z »dejavnostjo odstranjevanja«, obračunani kot dodatek k obstoječemu sredstvu ali njegovo izboljšanje in da mora biti ta sestavina amortizirana v dobi pričakovanega uporabnega življenja prepoznane sestavine rudnega telesa, ki postane dostopnejša kot posledica dejavnosti odstranjevanja (z uporabo enot proizvodne

metode, razen če ni kakšna druga metoda primernejša).

Prenovljeno pojasnilo ne vpliva na finančni položaj ali poslovanje družbe.

B) STANDARDI IN POJASNILA, KI JIH JE IZDAL OPMSRP IN SPREJELA EU, KI ŠE NISO V VELJAVI

Družba ni predčasno uporabila nobenega standarda ali pojasnila, ki bo začelo veljati s 1.1. 2014 ali pozneje.

Na datum odobritve teh računovodskih izkazov so naslednji standardi, spremembe obstoječih standardov in pojasnila, ki jih je izdal OMRS in sprejela EU, bili izdani, vendar še niso stopili v veljavo:

- **MSRP 10 »Konsolidirani računovodski izkazi«,** ki ga je EU sprejela 11.12.2012 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo 1.1.2014 ali pozneje).

MSRP 10 nadomešča napotke v zvezi s konsolidacijo v MRS 27 »Konsolidirani in ločeni računovodski izkazi« in v SOP 12 »Konsolidiranje – Podjetja za posebne namene« z vpeljavo enotnega modela konsolidacije za vse družbe, ki temelji na obvladovanju, ne glede na naravo družbe, v katero se vlaga (tj., ali je družba nadzorovana z glasovalnimi pravicami naložbenikov ali z drugimi pogodbenimi sporazumi, kot je pogosto v družbah za posebne namene). Po MSRP 10 obvladovanje temelji na tem, ali ima naložbenik (a) oblast nad družbo, v katerega vlaga; (b) izpostavljenost ali pravice do variabilnih donosov iz svojega sodelovanja z družbo, v katerega vlaga; ter (c) možnost, da uporabi svojo oblast nad družbo, v katerega vlaga, za vplivanje na znesek donosov.

Standard ne bo imel vpliva na finančni položaj ali poslovanje družbe, ker družba nima takih naložb.

- **MSRP 11 »Skupne ureditve«,** ki ga je EU sprejela 11.12.2012 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo 1.1.2014 ali pozneje).

MSRP 11 uvaja nove računovodske zahteve za skupne ureditve, ki nadomeščajo MRS 31 Deleži v skupnih vlaganjih. Opcija uporabe metode sorazmerne konsolidacije pri obračunavanju skupaj obvladovanih družb je odstranjena. Poleg

tega MSRP 11 zdaj odpravlja skupaj obvladovana sredstva in opredeljuje zgolj razlikovanje med skupnim poslovanjem in skupnimi vlaganji. Skupno poslovanje je skupna ureditev, pri kateri imajo stranke s skupnim obvladovanjem pravice do sredstev in so zavezane k obveznostim. Skupno vlaganje je skupna ureditev, pri kateri imajo stranke s skupnim obvladovanjem pravice do čistih sredstev.

Standard ne bo imel vpliva na finančni položaj ali poslovanje družbe, ker družba nima takih naložb.

- **MSRP 12 »Razkritje deležev v drugih družbah«**, ki ga je EU sprejela 11.12.2012 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo 1.1.2014 ali pozneje).

MSRP 12 bo zahteval izboljšana razkritja tako o konsolidiranih kot o nekonsolidiranih družbah, ki jih družba obvladuje. Cilj MSRP 12 je zahtevati informacije, da bodo uporabniki računovodskih izkazov lahko ocenili osnovo obvladovanja, kakršnekoli omejitve konsolidiranih sredstev in obveznosti, izpostavljenosti tveganjem iz naslova obvladovanja nekonsolidiranih strukturiranih družb ter vpletenost neobvladujočih lastnikov kapitala v dejavnosti konsolidiranih družb.

Ocenjuje se, da standard ne bo imel vpliva na finančni položaj ali poslovanje družbe.

- **MRS 27 (spremenjen leta 2011) »Ločeni računovodski izkazi«**, ki ga je EU sprejela 11.12.2012 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo 1.1.2014 ali pozneje).

Zahteve v zvezi z ločenimi računovodskimi izkazi so nespremenjene in so vključene v spremembo MRS 27. Ostale dele MRS 27 je nadomestil MSRP 10.

Ocenjuje se, da prenovljeni standardi ne bodo imeli vpliva na finančni položaj ali poslovanje družbe.

- **MRS 28 (spremenjen leta 2011) »Naložbe v pridružena podjetja in skupna vlaganja«**, ki ga je EU sprejela 11.12.2012 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo 1.1.2014 ali pozneje).

MRS 28 je spremenjen skladno z izdajo MSRP 10, MSRP 11 in MSRP 12.

Prenovljeni standardi ne bodo imeli vpliva na finančni položaj ali poslovanje družbe.

- **Spremembe MSRP 10 »Konsolidirani računovodski izkazi«, MSRP 11 »Skupne ureditve« in MSRP 12 »Razkritje deležev v drugih družbah« - Napotki za prehod**, ki jih je EU sprejela 4.4.2013 (veljajo za letna obdobja, ki se pričnejo 1.1.2014 ali pozneje).

Namen sprememb je omogočiti dodatno olajšanje pri prehodu na MSRP 10, MSRP 11 in MSRP 12 z »omejitvijo zahteve za zagotavljanje prilagojenih primerljivih podatkov na zgolj primerljivo predhodno obdobje«. Prav tako sta bila spremenjena MSRP 11 in MSRP 12, da bi izbrisali zahtevo po zagotavljanju primerljivih podatkov za obdobja pred trenutnim predhodnim obdobjem.

Prenovljeni standard ne bo imel vpliva na finančni položaj ali poslovanje družbe.

- **Spremembe MSRP 10 »Konsolidirani računovodski izkazi«, MSRP 12 »Razkritje deležev v drugih družbah« in MRS 27 (spremenjen 2011) »Ločeni računovodski izkazi« - Naložbena podjetja**, ki jih je EU sprejela 20.11.2013 (veljajo za letna obdobja, ki se pričnejo 1.1.2014 ali pozneje).

Spremembe prinašajo izjemo za zahtevo po konsolidaciji iz MSRP 10 in od naložbenih podjetij zahtevajo, da za posamezna odvisna podjetja izvedejo meritev po pošteni vrednosti preko poslovnega izida, in ne konsolidacije. Te spremembe določajo tudi zahteve po razkritju za naložbena podjetja.

Ocenjuje se, da prenovljeni standardi ne bodo imeli vpliva na finančni položaj ali poslovanje družbe.

- **Spremembe MRS 32 »Finančni instrumenti: predstavitev« - Pobotanje finančnih sredstev in obveznosti**, ki jih je EU sprejela 13.12.2012 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo 1.1.2014 ali pozneje).

Spremembe zagotavljajo pojasnila o uporabi pravil o pobotanju in se osredotočajo na štiri glavna področja: (a) pomen »trenutno ima zakonsko izterljivo pravico pobotati«; (b) uporaba hkratne udenaritve in poravnave; (c) pobotanje zneskov jamstva; (d) obračunska enota za uporabo zahtev pobotanja.

Prenovljeni standard ne bo imel vpliva na finančni položaj ali poslovanje družbe.

- **Spremembe MRS 36 »Oslabitev sredstev« - Razkritja nadomestljive vrednosti za nefinančna sredstva**, ki jih je EU sprejela 19.12.2013 (veljajo za letna obdobja, ki se pričnejo 1.1.2014 ali pozneje).

Omejene spremembe MRS 36 se nanašajo na razkritje podatkov o nadomestljivi vrednosti oslabljenih sredstev, če ta vrednost temelji na poštenu vrednosti, zmanjšani za stroške odtujitve. Med pripravljanim MSRP 13 Merjenje poštene vrednosti je OMRS sklenil spremeniti MRS 36 tako, da zahteva razkritja nadomestljive vrednosti oslabljenih sredstev. Trenutne spremembe pojasnjujejo prvoten namen OMRS, da bi obseg takšnih razkritij omejili na nadomestljivo vrednost oslabljenih sredstev, ki temelji na poštenu vrednosti, zmanjšani za stroške odtujitve.

Družba ocenjuje, da prenovljeni standard ne bo imel vpliva na finančni položaj ali poslovanje družbe.

- **Spremembe MRS 39 »Finančni instrumenti: Pripoznavanje in merjenje« - Prenova izpeljanih finančnih instrumentov in nadaljevanje obračunavanja varovanja pred tveganjem**, ki jih je EU sprejela 19.12.2013 (veljajo za letna obdobja, ki se pričnejo 1.1.2014 ali pozneje).

Omejene spremembe omogočajo nadaljnje obračunavanje varovanja pred tveganji v primerih, ko se izvedeni finančni instrument, ki je bil označen kot instrument za varovanje pred tveganjem, prenove z namenom izvedbe kliringa s centralno nasprotno stranko zaradi zakonov in predpisov, če so izpolnjeni določeni pogoji (v tem kontekstu prenova določa, da se morajo pogodbene stranke strinjati o zamenjavi prvotne nasprotne stranke z novo).

Družba ocenjuje, da prenovljeni standard ne bo imel vpliva na finančni položaj ali poslovanje družbe.

4.5.3 PODLAGA ZA MERJENJE

Računovodski izkazi družbe so pripravljani na osnovi izvirnih vrednosti bilančnih postavk, razen

izpeljanih finančnih instrumentov, ki so prikazani po poštenu vrednosti.

4.5.4 VALUTNA POROČANJA

4.5.4.1 FUNKCIJSKA IN PREDSTAVITVENA VALUTA

Računovodski izkazi v tem poročilu so predstavljeni v evrih (EUR) brez centov, ki je hkrati funkcijska in predstavitvena valuta družbe. Zaradi zaokroževanja vrednostnih podatkov lahko prihaja do nepomembnih odstopanj v seštevkih v preglednicah.

4.5.4.2 PREVEDBA TUJIH VALUT

Posli, izraženi v tuji valuti, se preračunajo v ustrezno funkcijsko valuto po menjalnem tečaju na dan posla.

Denarna sredstva in obveznosti, izražena v tuji valuti ob koncu poročevalskega obdobja, se preračunajo v funkcijsko valuto po takrat veljavnem menjalnem tečaju.

Pozitivne ali negativne tečajne razlike so razlike med odplačno vrednostjo v funkcijski valuti na začetku obdobja, popravljeno za višino efektivnih obresti in plačil med obdobjem kot tudi odplačno vrednost v tuji valuti, preračunano po menjalnem tečaju na koncu obdobja.

Tečajne razlike se pripoznajo v izkazu poslovnega izida, in sicer po neto načelu.

4.5.5 UPORABA OCEN IN PRESOJ

Priprava računovodskih izkazov zahteva, da poslovodstvo oblikuje določene ocene in predpostavke, ki vplivajo na izkazane zneske sredstev in obveznosti, prihodkov in odhodkov ter razkritja pogojnih sredstev in obveznosti v poročevalnem obdobju.

Ocene in predpostavke temeljijo na preteklih izkušnjah in drugih dejavnikih, ki se v danih okoliščinah štejejo za utemeljene, na podlagi katerih so izražene presoje o knjigovodski vrednosti sredstev in obveznosti. Ker so ocene in predpostavke podvržene subjektivni presoji in določeni stopnji negotovosti, se poznejši dejanski

rezultati lahko razlikujejo od ocen. Ocene se redno preverjajo. Spremembe računovodskih ocen se pripoznajo v obdobju, v katerem so bile ocene spremenjene, če sprememba vpliva samo na to obdobje, ali v obdobju spremembe in v prihodnjih obdobjih, če sprememba vpliva na prihodnja obdobja.

Ocene in predpostavke so prisotne pri najmanj naslednjih presojah:

- oceni dobe koristnosti amortizirljivih sredstev (razkritje 4.5.8.1 točka 1 in 2),
- preizkusu oslabitve sredstev (razkritje 4.5.8.1 točka 1, 2 in 3),
- oceni poštene vrednosti izpeljanih finančnih instrumentov (razkritje 4.5.8.1. točka 9),
- oceni udenarljive vrednosti terjatev (razkritje 4.5.8.1.),
- oceni rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine (razkritje 4.5.8.1. točka 10),
- oceni drugih rezervacij (razkritje 4.5.8.1. točka 11) in
- oceni pogojnih obveznosti in sredstev (razkritje 4.5.8.1. točka 16).

4.5.6 PODRUŽNICE IN PREDSTAVNIŠTVA

Družba ima v tujini podružnico na Češkem in predstavništvo v Romuniji. Podružnico na Slovaškem je družba zaprla v letu 2013. Preko podružnice družba v letu 2013 ni izvajala poslov, ker je trgovanje z EE prenesla na samo družbo. Poslovanje podružnice in predstavništva je vključeno v računovodske izkaze družbe.

4.5.7 POMEMBNE RAČUNOVODSKE USMERITVE

Računovodski izkazi družbe so izdelani na osnovi računovodskih usmeritev, prikazanih v nadaljevanju. Navedene računovodske usmeritve so uporabljene za obe predstavljeni leti, razen če ni drugače navedeno.

Kadar je bilo potrebno, smo primerjalne informacije prilagodili, tako da so v skladu s predstavitvijo informacij v tekočem letu.

4.5.7.1 NEOPREDMETENA SREDSTVA

Neopredmetena sredstva sodijo med dolgoročna sredstva in omogočajo izvajanje dejavnosti družbe, pri tem pa fizično ne obstajajo. Med neopredmetenimi sredstvi družba izkazuje dolgoročne premoženjske pravice in emisijske kupone za potrebe proizvodnje EE v skupini HSE. Emisijske kupone za trgovanje izkazuje med zalogami.

Neopredmeteno sredstvo se ob začetnem pripoznanju ovrednoti po nabavni vrednosti. Nabavna vrednost vključuje stroške, ki se lahko neposredno pripišejo pridobitvi posameznega neopredmetenega sredstva. Družba nakupe neopredmetenih sredstev ni financirala s posojili, zato v nabavno vrednost niso vključeni stroški izposojanja.

Za poznejše merjene neopredmetenih sredstev se uporablja model nabavne vrednosti.

Družba nima neopredmetenih sredstev, za katere bi ob nabavi evidentirala preostalo vrednost.

Amortizacija se obračuna po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti vsakega posameznega (sestavnega) dela neopredmetenega sredstva. Amortizacija se začne obračunavati od nabavne vrednosti, ko je sredstvo razpoložljivo za uporabo.

Emisijski kuponi se ne amortizirajo, ker se kupujejo za posamezna leta in se tako tudi porabljajo.

Amortizacijske metode in dobe koristnosti skupin sredstev se preverijo ob koncu vsakega poslovnega leta in po potrebi prilagodijo. V primeru podaljšane dobe koristnosti se stroški obračunane amortizacije v poslovnem letu zmanjšajo, v primeru skrajšanja dobe koristnosti pa povečajo. Prilagoditev dobe koristnosti je potrebno preračunati tako, da se bo neopredmeteno sredstvo zamortiziralo v novi predvideni dobi koristnosti. Sprememba dobe koristnosti se obravnava kot sprememba računovodske ocene ter vpliva le na obdobje, v katerem je bila računovodska ocena spremenjena in na vsako naslednje obdobje v preostali dobi koristnosti.

Ocenjene amortizacijske stopnje za posamezna neopredmetena sredstva so:

AMORTIZACIJSKA STOPNJA - NEOPREDMETENA SREDSTVA

	v % od - do
Računalniški programi	5 - 33 %

Poznejši stroški v zvezi z neopredmetenimi sredstvi so usredstveni le v primerih, ko povečujejo prihodnje gospodarske koristi, ki izhajajo iz sredstva, na katero se stroški nanašajo. Vsi drugi stroški so pripoznani v poslovnem izidu kot odhodki, takoj ko pride do njih.

4.5.7.2 NEPREMIČNINE, NAPRAVE IN OPREMA

Nepremičnine, naprave in oprema so del dolgoročnih sredstev v lasti družbe, ki se uporabljajo za opravljanje dejavnosti družbe. Nepremičnine, naprave in oprema vključujejo zgradbe, proizvodjalno opremo, drugo opremo ter sredstva v gradnji in izdelavi.

Nepremičnine, naprave in oprema (v nadaljevanju osnovna sredstva) so izkazana po nabavni vrednosti, zmanjšani za nabrano amortizacijo. Nabavna vrednost vključuje stroške, ki se lahko neposredno pripišejo pridobitvi posameznega sredstva. Deli naprav in opreme, ki imajo različne dobe koristnosti, se obračunavajo kot posamezna sredstva. Stroški izposojanja, ki se pripišejo

neposredno nakupu, gradnji ali proizvodnji sredstva v pripravi, to je do aktivacije sredstva, se pripoznajo kot del nabavne vrednosti takega sredstva. Družba ni imela najetih posojil za nabavo osnovnih sredstev, tako da stroški izposojanja sredstvom v gradnji oz. izdelavi niso pripisani.

Za poznejše merjenje nepremičnin, naprav in opreme se uporablja model nabavne vrednosti.

Družba nima osnovnih sredstev, za katere bi ob nabavi evidentirala preostalo vrednost.

Amortizacija se obračuna po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti vsakega posameznega (sestavnega) dela osnovnega sredstva. Amortizacija se začne obračunavati od nabavne vrednosti, ko je sredstvo razpoložljivo za uporabo.

Sredstva v gradnji oz. izdelavi se ne amortizirajo.

Ocenjene amortizacijske stopnje za posamezne nepremičnine, naprave in opremo so:

AMORTIZACIJSKA STOPNJA - NEOPREDMETENA SREDSTVA

	v % od - do
Zgradbe	2 %
Proizvajalna oprema	4 %
Računalniška oprema	20 - 50 %
Pohištvo	10 - 25 %
Drobni inventar	20 - 33 %
Osebna vozila	20 %
Druge naprave in oprema	10 - 33 %

Amortizacijske metode in dobe koristnosti skupin sredstev se preverijo ob koncu vsakega poslovnega leta in po potrebi prilagodijo. V primeru podaljšanja dobe koristnosti družba zmanjša, v primeru skrajšanja dobe koristnosti pa poveča že obračunane stroške amortizacije v obravnavanem poslovnem letu. Prilagoditev dobe koristnosti

je potrebno preračunati tako, da se bo sredstvo zamortiziralo v novi predvideni dobi koristnosti. Sprememba dobe koristnosti se obravnava kot sprememba računovodske ocene ter vpliva le na obdobje, v katerem je bila računovodska ocena spremenjena in na vsako naslednje obdobje v preostali dobi koristnosti.

Stroški zamenjave dela osnovnega sredstva se pripišejo knjigovodski vrednosti tega sredstva, če je verjetno, da bodo prihodnje gospodarske koristi, povezane z delom tega sredstva, pritekale v družbo, in če je nabavno vrednost mogoče zanesljivo izmeriti. Vsi drugi stroški (npr. tekoče vzdrževanje) so pripoznani v poslovnem izidu kot odhodki, takoj ko pride do njih.

Dobički in izgube, nastali pri odtujitvi naprav in opreme, se ugotavljajo kot razlika med čisto prodajno vrednostjo in knjigovodsko vrednostjo odtujenega sredstva in se izkažejo med drugimi poslovnimi prihodki oz. odpisi vrednosti.

4.5.7.3 DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE V ODVISNE DRUŽBE

Naložbe v odvisne družbe so tiste, v katerih ima družba prevladujoč vpliv in za to skupino družb sestavlja skupinske računovodske izkaze.

V računovodskih izkazih so naložbe v odvisne družbe izkazane po nabavni vrednosti.

Družba pripoznava prihodke iz finančne naložbe v obdobju, ko je sprejet sklep o izplačilu deležev v dobičku.

Dodatni vložki v odvisne družbe povečujejo nabavno vrednost naložb.

Morebitni znaki slabitve naložb v odvisne družbe se ugotavljajo na letni ravni. V primeru, da obstajajo nepristranski dokazi, da je nastala izguba zaradi oslabitve, se znesek izgube izmeri kot razlika med knjigovodsko vrednostjo naložbe in njeno nadomestljivo vrednostjo (višja izmed poštene vrednosti, zmanjšane za stroške prodaje in vrednosti pri uporabi) in pripozna kot finančni odhodek.

V primeru likvidacije odvisne družbe se razlika med knjigovodsko vrednostjo in likvidacijsko vrednostjo naložbe evidentira med finančnimi prihodki oz. odhodki.

4.5.7.4 NALOŽBE V PRIDRUŽENE IN SKUPAJ OBVLADOVANE DRUŽBE

Naložbe v pridružene družbe so tiste, v katerih ima družba pomemben vpliv, praviloma se njen delež v takih družbi giblje med 20 in 50 %.

Naložbe v skupaj obvladovane družbe so tiste, v katerih družba skupaj z drugimi lastniki skupno obvladuje delovanje take družbe in sicer na podlagi pogodbeno dogovorjene delitve obvladovanja.

Tako naložbe v pridružene kot skupaj obvladovane družbe so v računovodskih izkazih družbe izkazane po nabavni vrednosti.

4.5.7.5 FINANČNI INSTRUMENTI

Finančni instrumenti vključujejo naslednje postavke:

- neizpeljana finančna sredstva,
- neizpeljane finančne obveznosti in
- izpeljane finančne instrumente.

4.5.7.5.1 NEIZPELJANA FINANČNA SREDSTVA

Neizpeljana finančna sredstva vključujejo naložbe, terjatve in posojila, denar in denarne ustrezniške.

Pripoznanje finančnega sredstva se odpravi, ko ugasnejo pogodbene pravice do denarnih tokov iz tega sredstva ali ko se prenese pravice do pogodbenih denarnih tokov iz finančnega sredstva na podlagi posla, v katerem se prenesejo vsa tveganja in koristi iz lastništva finančnega sredstva.

POSOJILA IN TERJATVE

Posojila in terjatve so neizpeljana finančna sredstva z nespremenljivimi ali določljivimi plačili, ki ne kotirajo na delujočem trgu.

Ob začetnem pripoznanju so izkazana po pošteni vrednosti, povečani za neposredne stroške posla. Po začetnem pripoznanju se posojila in terjatve izmerijo po odplačni vrednosti ter zmanjšajo za izgube zaradi oslabitve. Posojila in terjatve so v izkazu finančnega položaja izkazana med finančnimi in poslovnimi sredstvi in zajemajo dana posojila z obrestmi, terjatve do kupcev in terjatve do drugih.

Posojila se v poslovnih knjigah pripoznajo po datumu poravnave (plačila), terjatve pa po datumu trgovanja.

Vključena so med kratkoročna sredstva, razen za zapadlosti večje od 12 mesecev po datumu izkaza finančnega položaja. V tem primeru so razvrščena med dolgoročna sredstva.

DENARNA SREDSTVA IN NJIHOVI USTREZNIKI

Denarna sredstva in njihovi ustrezniki zajemajo gotovino, bančne depozite do treh mesecev in druge kratkoročne, hitro unovčljive naložbe z originalno dospelostjo treh mesecev ali manj. Izkazani so po nabavni vrednosti. Prekoračitve stanj na bančnih računih so vključene med kratkoročne finančne obveznosti.

4.5.7.5.2 NEIZPELJANE FINANČNE OBVEZNOSTI

Neizpeljane finančne obveznosti zajemajo finančne in poslovne obveznosti. Neizpeljane finančne obveznosti se na začetku izkazujejo po pošteni vrednosti, povečani za stroške, ki se neposredno pripisujejo poslu. Po začetnem pripoznanju se izmerijo po odplačni vrednosti po metodi veljavnih obresti.

Med njimi družba izkazuje prejeta posojila z obrestmi, obveznosti do dobaviteljev in obveznosti do drugih.

Prejeta posojila na začetku pripozna na dan njihove poravnave (plačila), ostale neizpeljane finančne obveznosti pa na datum trgovanja.

Del dolgoročnih finančnih obveznosti, ki zapade v plačilo prej kot v letu dni po datumu izkaza finančnega položaja, je izkazan med kratkoročnimi finančnimi obveznostmi.

4.5.7.5.3 IZPELJANI FINANČNI INSTRUMENTI

Izpeljani finančni instrumenti se uporabljajo za varovanje izpostavljenosti družbe pred tveganji (cenovnimi, obrestnimi in valutnimi). Družba ima sklenjene obrestne in valutne zamenjave ter standardizirane rokovne pogodbe za nakup EE v naslednjih letih.

Gre za finančne instrumente, ki ne zahtevajo začetne finančne naložbe, njihova vrednost pa se spreminja zaradi spremembe obrestnih mer, cen blaga ali deviznega tečaja.

Izpeljani finančni instrumenti se na začetku pripoznajo po pošteni vrednosti in sicer po neto načelu, kar pomeni da sama vrednost sklenjenega posla ni izkazana v računovodskih izkazih.

Po začetnem pripoznanju se izpeljani finančni instrumenti merijo po pošteni vrednosti, pripadajoče spremembe pa se obravnavajo, kot je opisano v nadaljevanju:

- Ko se izpeljani finančni instrument določi kot varovanje pred tveganjem v primeru izpostavljenosti spremenljivosti denarnih tokov, ki jih je mogoče pripisati posameznemu tveganju, povezanemu s pripoznanim sredstvom ali obveznostjo ali zelo verjetnimi predvidenimi posli, ki lahko vplivajo na poslovni izid, se uspešni del sprememb v pošteni vrednosti izpeljanega finančnega instrumenta pripozna v drugem vseobsegajočem donosu in razkrije v rezervi za pošteno vrednost. Neuspešni del sprememb poštene vrednosti izpeljanega finančnega instrumenta se pripozna neposredno v poslovnem izidu. Družba predvidoma preneha obračunavati varovanje pred tveganjem, če instrument za varovanje pred tveganjem ne zadošča več sodelom za obračunavanje varovanja pred tveganjem, če se instrument za varovanje pred tveganjem proda, odpove ali izkoristi. Nabrani dobiček ali izguba, pripoznan v drugem vseobsegajočem donosu, ostane izkazan v rezervi za pošteno vrednost, dokler predvideni posel ne vpliva na poslovni izid. Če predvidenega posla ni več pričakovati, se mora znesek pripoznan v drugem vseobsegajočem donosu pripoznati neposredno v poslovnem izidu. V drugih primerih se znesek, pripoznan v drugem vseobsegajočem donosu, prenese v poslovni izid za isto obdobje, v katerem pred tveganjem varovana postavka vpliva na poslovni izid.
- Učinki drugih izpeljanih finančnih instrumentov, ki niso opredeljeni kot varovanje pred tveganjem v primeru izpostavljenosti spremenljivosti denarnih tokov oz. jih ni mogoče pripisati posameznemu tveganju, povezanemu s pripoznanim sredstvom ali obveznostjo, se pripoznajo v poslovnem izidu.

4.5.7.6 OSLABITEV SREDSTEV

4.5.7.6.1 FINANČNA SREDSTVA

Za finančno sredstvo se šteje, da je oslabiljeno, če obstajajo objektivni dokazi, iz katerih je razvidno, da je zaradi enega ali več dogodkov prišlo do

zmanjšanja pričakovanih prihodnjih denarnih tokov iz naslova tega sredstva, ki se dajo zanesljivo izmeriti.

Objektivni dokazi o oslabitvi finančnih sredstev so lahko: neizpolnitev ali kršitev s strani dolžnika; znaki, da bo dolжник šel v stečaj.

OSLABITEV TERJATEV IN DANIH POSOJIL

Družba oceni dokaze o oslabitvi terjatev posamično.

Če se oceni, da knjigovodska vrednost terjatve presega njeno pošteno, to je udenarljivo vrednost, se terjatev slabi.

Kot dvomljive terjatve do drugih se izkažejo tiste, ki niso poravnane v roku 180 dni od datuma zapadlosti.

Kot sporne terjatve se štejejo tiste, ki izpolnjujejo enega izmed naslednjih pogojev:

- na sodišču se je pričel sodni postopek izterjave,
- objavljen je sklep o začetku postopka prisilne poravnave, likvidacije ali stečaja.

Za terjatve v začetih stečajnih postopkih se oblikuje popravek vrednosti v višini 80 % odprte terjatve, za tožene terjatve v višini 20 % toženega zneska in za terjatve v postopku prisilne poravnave, ki še ni potrjena v višini 50 % zneska, prijavljenega v postopku prisilne poravnave. Ob upoštevanju okoliščin in dejstev v posameznem primeru se lahko % spremeni.

Za dokončne odpise terjatev so potrebne ustrezne dokazne listine: pravnomočni sklepi prisilne poravnave, stečajnega postopka, sodne odločbe ali druge ustrezne listine.

V primeru, da so bila opravljena vsa dejanja s skrbnostjo dobrega gospodarja, za doseg poplačila določene neporavnane terjatve in v primeru, da bi bilo zaradi višine zneska terjatve za družbo negospodarno, da se gre v postopek izterjave preko sodišča, se terjatev v celoti dokončno odpiše na podlagi sklepa posloводства.

Družba oceni dokaze o oslabitvi posojil za vsako posojilo posamično.

Izguba zaradi oslabitve v zvezi s finančnim sredstvom, izkazanem po odplačni vrednosti, se izračuna kot razlika med neodpisano vrednostjo sredstva in pričakovanimi prihodnjimi denarnimi tokovi, razobrestenimi po izvirni veljavni obrestni meri. Izgube se pripoznajo v poslovnem izidu.

4.5.7.6.2 NEFINANČNA SREDSTVA

Družba ob vsakem datumu poročanja preveri knjigovodsko vrednost pomembnih nefinančnih sredstev z namenom, da ugotovi, ali so prisotni znaki oslabitve. Če takšni znaki obstajajo, se oceni nadomestljiva vrednost sredstva.

Nadomestljiva vrednost sredstva ali denar ustvarjajoče enote je vrednost pri uporabi ali poštena vrednost, zmanjšana za stroške prodaje, in sicer tista, ki je višja. Pri določanju vrednosti sredstva pri uporabi se pričakovani prihodnji denarni tokovi diskontirajo na njihovo sedanjo vrednost z uporabo diskontne mere pred obdavčitvijo, ki odraža sprotne tržne ocene časovne vrednosti denarja in tveganja, ki so značilna za sredstvo. Za namen preizkusa oslabitve se sredstva, ki jih ni mogoče preizkusiti posamično, uvrstijo v najmanjšo možno skupino sredstev, ki ustvarjajo denarne tokove iz nadaljnje uporabe in ki so pretežno neodvisna od prejemkov drugih sredstev ali skupin sredstev (denar ustvarjajoča enota).

Oslabitev sredstva ali denar ustvarjajoče enote se pripozna v primeru, ko njegova/njena knjigovodska vrednost presega njegovo/njeno nadomestljivo vrednost. Slabitev se izkaže v izkazu poslovnega izida.

4.5.7.7 KAPITAL

Celotni kapital družbe je njegova obveznost do lastnikov, ki zapade v plačilo, če družba preneha delovati, pri čemer se velikost kapitala popravi glede na tedaj dosegljivo ceno čistega premoženja. Opredeljen je z zneski, ki so jih vložili lastniki, ter z zneski, ki so se pojavili pri poslovanju in pripadajo lastnikom. Zmanjšuje ga izguba pri poslovanju in izplačila lastnikom, povečuje pa dobiček ustvarjen v obdobju.

Osnovni kapital in kapitalske rezerve predstavljajo denarne in stvarne vloške lastnika.

Splošni prevrednotovalni popravki kapitala so dne 31.12.2002 v skladu s tedaj veljavnimi Slovenskimi računovodskimi standardi vključevali revalorizacijo osnovnega kapitala pred letom 2002. Popravek zaradi prehoda na nove Slovenske računovodske standarde je bil prenesen v kapitalske rezerve. Znesek se lahko uporabi zgolj za povečanje osnovnega kapitala.

Druge rezerve so namensko zadržani dobički preteklih let. Oblikovane so na podlagi sklepa ustreznega organa nadzora oz. lastnika.

Rezerva za pošteno vrednost predstavlja zneske prevrednotenj izpeljanih finančnih instrumentov.

V zadržanem poslovnem izidu je izkazan še nerazporejen dobiček tekočega leta.

4.5.7.8 REZERVACIJE ZA JUBILEJNE NAGRADE IN ODPRAVNINE

Družba je v skladu z zakonskimi predpisi, kolektivno pogodbo in internim pravilnikom zavezana k izplačilu jubilejnih nagrad zaposlencem ter odpravnin ob njihovi upokojitvi, za kar so oblikovane dolgoročne rezervacije. Druge pokojninske obveznosti ne obstajajo.

Rezervacije so oblikovane v višini ocenjenih prihodnjih izplačil za odpravnine in jubilejne nagrade, diskontirane na konec poslovnega leta. Izračun je narejen za vsakega zaposlenega tako, da upošteva stroške odpravnin ob upokojitvi in stroške vseh pričakovanih jubilejnih nagrad do upokojitve. Izračun z uporabo projicirane enote pripravi aktuar. Plačila za odpravnine ob upokojitvi in izplačila jubilejnih nagrad zmanjšujejo oblikovane rezervacije.

4.5.7.9 DRUGE REZERVACIJE

Rezervacije se pripoznajo, če ima družba zaradi preteklega dogodka pravne ali posredne obveze, ki jih je mogoče zanesljivo oceniti, in je verjetno, da bo pri poravnavi obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo gospodarske koristi.

Vrednost rezervacije mora biti enaka sedanji vrednosti izdatkov, ki bodo po pričakovanju potrebni za poravnavo obveze. Ker so rezervacije namenjene pokrivanju verjetnih, ne pa gotovih

obveznosti, je znesek, pripoznan kot rezervacija, najboljša ocena izdatkov, potrebnih za poravnavo obveze, obstoječe na dan izkaza finančnega položaja. Pri doseganju najboljše ocene rezervacije se upoštevajo tveganja in negotovosti, ki neizogibno spremljajo dogodke in okoliščine.

Rezervacije se zmanjšujejo neposredno za stroške oz. odhodke, za pokrivanje katerih so bile oblikovane. To pomeni, da se v poslovnem letu takšni stroški oz. odhodki ne pojavijo več v poslovnem izidu.

V primeru, da se predvidene obveznosti ne pojavijo, se znesek oblikovanih rezervacij odpravi in izkaže med drugimi poslovnimi prihodki.

4.5.7.10 DRUGA SREDSTVA IN OBVEZNOSTI

Med drugimi sredstvi so izkazane kratkoročne aktivne časovne razmejitve (odloženi stroški in nezaračunani prihodki). Odloženi stroški so zneski, ki ob svojem nastanku še ne bremenijo poslovnega izida. Nezaračunani prihodki so prihodki, ki se upoštevajo v poslovnem izidu, čeprav še niso bili zaračunani.

Med drugimi obveznostmi so izkazane dolgoročne in kratkoročne pasivne časovne razmejitve (vnaprej vračunani stroški in odloženi prihodki). Vnaprej vračunani stroški so zneski, ki se še niso pojavili, ampak se bodo v prihodnje in že trenutno vplivajo na poslovni izid. Odloženi prihodki so prihodki, ki bodo v obdobju, daljšem od leta dni, pokrili predvidene odhodke.

4.5.7.11 POGOJNE OBVEZNOSTI IN POGOJNA SREDSTVA

Pogojna obveznost je:

- možna obveznost, ki izhaja iz preteklih dogodkov in katere obstoj potrdi samo pojavitev ali nepojavitev enega ali več negotovih prihodnjih dogodkov, ki jih družba ne obvladuje v celoti ali
- sedanja obveza, ki izhaja iz preteklih dogodkov, vendar se ne pripozna, ker ni verjetno, da bo pri poravnavi obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo gospodarske koristi, ali zneska obveze ni mogoče izmeriti dovolj zanesljivo.

Med pogojnimi obveznostmi družba izkazuje dana poročstva in starševske garancije.

Pogojno sredstvo je možno sredstvo, ki izhaja iz preteklih dogodkov in katerega obstoj potrdi le pojavitev ali nepojavitev enega ali več negotovih prihodnjih dogodkov, ki jih družba ne obvladuje v celoti.

Družba pogojnih obveznosti in sredstev še ne pripozna v izkazu finančnega položaja.

4.5.7.12 PRIHODKI

Prihodki iz prodaje se pripoznajo po pošteni vrednosti prejetega poplačila terjatve iz tega naslova, in sicer zmanjšani za popuste. Prihodki se izkažejo, ko je kupec prevzel vse pomembne oblike tveganja in koristi, povezanih z lastništvom sredstva, ko obstaja gotovost glede poplačljivosti nadomestila in z njim povezanih stroškov in ko družba preneha odločati o prodanih proizvodih.

PRODAJA BLAGA se pripozna, ko družba stranki dostavi blago, stranka je blago sprejela, izterljivost povezanih terjatev pa je razumno zagotovljena. V primeru, da ima družba več pozitivnih kot negativnih tečajnih razlik iz poslovanja, te izkaže med čistimi prihodki od prodaje blaga, po neto načelu.

PRODAJA STORITEV se pripozna v obračunskem obdobju, v katerem se opravijo storitve, glede na zaključek posla, ocenjenega na podlagi dejansko opravljene storitve kot sorazmernega dela celotnih storitev.

DRUGI POSLOVNI PRIHODKI, povezani s poslovnimi učinki, so prihodki iz naslova dobljenih tožb, prihodki od odprave rezervacij, prihodki od zamudnih obresti, dobički pri prodaji stalnih sredstev, prejete odškodnine in pogodbene kazni ter podobni prihodki.

Prihodki iz naslova obračunanih **ZAMUDNIH OBRESTI** in z njimi povezane terjatve se ob nastanku pripoznajo če je verjetno, da bodo gospodarske koristi povezane s poslom, pritekale v družbo. V nasprotnem primeru se obračuni zamudnih obresti evidentirajo kot pogojna sredstva in v poslovnih knjigah družbe pripoznajo ob plačilu.

Evidentiranje zamudnih obresti se obravnava individualno.

FINANČNI PRIHODKI obsegajo prihodke iz deležev v naložbah, obresti danih posojil in depozitov ter prihodke od danih starševskih garancij.

4.5.7.13 ODHODKI

Odhodki se pripoznajo, če je zmanjšanje gospodarskih koristi v obračunskem obdobju povezano z zmanjšanjem sredstev ali s povečanjem dolga in je to zmanjšanje mogoče zanesljivo izmeriti.

Poslovni odhodki se pripoznajo, ko je trgovsko blago prodano.

V NABAVNI VREDNOSTI PRODANEGA BLAGA izkazujemo odhodke povezane s prodajo EE, plina, emisijskih kuponov za trgovanje in njihove odvisne stroške. V primeru, da ima družba več negativnih kot pozitivnih tečajnih razlik iz poslovanja, te izkaže v nabavni vrednosti prodanega blaga.

STROŠKI MATERIALA so izvirni stroški kupljenega materiala, in sicer stroški zaščitnih sredstev, drobnega inventarja, katerega doba koristnosti ne presega leta dni, energentov, pisarniškega materiala, strokovne literature in ostalega materiala.

STROŠKI STORITEV so izvirni stroški kupljenih storitev, in sicer storitev za vzdrževanje, reklamnih storitev, reprezentance, zavarovalnih premij, plačilnega prometa in drugih bančnih storitev (razen obresti), najemnin, svetovalnih storitev, službenih potovanj in podobnih storitev.

Med **ODPISI VREDNOSTI** so izkazani stroški amortizacije, ki so povezani z doslednim prenašanjem vrednosti amortizirljivih neopredmetenih sredstev ter nepremičnin, naprav in opreme.

Prav tako so med odpisi vrednosti izkazani odpisi in izgube pri prodaji neopredmetenih sredstev in nepremičnin, naprav in opreme ter oslabitve oz. odpisi terjatev.

STROŠKI DELA so izvirni stroški, ki se nanašajo na obračunane plače in podobne zneske v bruto

zneskih pa tudi na dajatve, ki se obračunavajo od te osnove in niso sestavni del bruto zneskov.

DRUGI POSLOVNI ODHODKI se pojavljajo v zvezi z oblikovanjem rezervacij, donacijami in drugimi dajatvami.

FINANČNI ODHODKI obsegajo stroške izposojanja (obresti prejetih posojil) vključno z njimi povezanimi izpeljanimi finančnimi instrumenti in izgubo pri likvidaciji odvisne družbe. Odhodki za obresti se pripoznajo ob njihovem nastanku v višini dogovorjene obrestne mere.

4.5.7.14 OBDAVČITEV

Davki vključujejo obveznosti za odmerjeni davek in odloženi davek. Odmerjeni davek je izkazan v izkazu poslovnega izida. Odloženi davek je izkazan v izkazu poslovnega izida in izkazu finančnega položaja.

Obveznosti za odmerjeni davek temeljijo na obdavčljivem dobičku za leto. Obdavčljivi dobiček se razlikuje od čistega dobička, poročanega v poslovnem izidu, ker izključuje postavke prihodkov ali odhodkov, ki so obdavčljive ali odbitne v drugih letih, in tudi postavke, ki niso nikoli obdavčljive ali odbitne. Obveznost družbe za odmerjeni davek se izračuna z uporabo davčne stopnje, veljavne na dan poročanja. Obveznost za odmerjeni davek se zniža za plačane akontacije davka med letom.

Odloženi davek je v celoti izkazan z uporabo metode obveznosti po izkazu finančnega položaja začasne razlike, ki nastajajo med davčnimi vrednostmi sredstev in obveznosti ter njihovimi knjigovodskimi vrednostmi v računovodskih izkazih. Odloženi davek se določi z uporabo davčne stopnje, ki je veljavna na dan izkaza finančnega položaja in za katero se pričakuje, da bo uporabljena, ko se odložena terjatev za davek realizira ali pa se odložena obveznost za davek poravna.

Terjatev za odloženi davek se pripozna, če obstaja verjetnost, da bo v prihodnosti na razpolago obdavčljiv dobiček, iz katerega bo mogoče koristiti začasne razlike. Predstavlja višino obračunanega davka od dohodkov pravnih oseb od odbitnih začasnih razlik.

V letu 2013 je bila veljavna davčna stopnja davka od dohodkov pravnih oseb 17 %, ki po trenutno veljavni davčni zakonodaji ostaja enaka tudi za naslednja leta.

4.5.7.15 IZKAZ DRUGEGA VSEOBSEGAJOČEGA DONOSA

Družba odložene davke, ki izhajajo iz postavk drugega vseobsegajočega donosa ne prikazuje ločeno v samem izkazu, ampak izkaže znesek davka za vsako posamezno postavko v pojasnilih.

4.5.7.16 IZKAZ DENARNEGA TOKA

V izkazu denarnega toka prikazujemo spremembe stanja denarnih sredstev in denarnih ustreznikov za poslovno leto, za katero se sestavlja. Izkaz denarnega toka je za del, ki se nanaša na poslovanje, sestavljen po posredni metodi iz podatkov izkaza finančnega položaja in izkaza poslovnega izida, za del, ki se nanaša na naložbenje in financiranje pa je sestavljen po neposredni metodi.

4.5.7.17 POROČANJE PO ODSEKIH

Družba v letnem poročilu ne razkriva poslovanja po odsekih. Poročanje po odsekih morajo v letnih poročilih razkriti družbe, s katerih lastniškimi ali dolžniškimi vrednostnicami se javno trguje in družbe, ki šele izdajajo lastniške ali dolžniške vrednostnice na javnih trgih vrednostnic.

4.5.7.18 DOLOČANJE POŠTENE VREDNOSTI

Finančni instrumenti so izkazani po pošteni vrednosti. Poštena vrednost je znesek, s katerim je mogoče prodati sredstvo ali zamenjati obveznost med dobro obveščenima in voljnima strankama v premišljenem poslu.

Pri določanju poštene vrednosti finančnih instrumentov se upošteva naslednja hierarhija ravni določanja poštene vrednosti:

- prva raven zajema kotirane cene (nepriřlagocene) na delujočih trgih za enaka sredstva ali obveznosti,
- druga raven zajema vhodne podatke poleg kotiranih cen, vključenih v prvo raven, ki so neposredno (tj. kot cene) ali posredno (tj.

kot izpeljani iz cen) zaznavni za sredstvo ali obveznosti,

- tretja raven zajema vhodne podatke za sredstvo ali obveznost, ki ne temeljijo na zaznavnih tržnih podatkih.

Za določanje poštene vrednosti obrestih in valutnih zamenjav se uporabljajo podatki, ki jih družbi posreduje banka, pri kateri ima sklenjeno posamezno zamenjavo. Vrednosti se preverjajo v finančni službi družbe.

4.5.8 RAZKRITJA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM

4.5.8.1 IZKAZ FINANČNEGA POLOŽAJA

NEOPREDMETENA SREDSTVA (1)

	v EUR	
	31.12.2013	31.12.2012
Emisijski kuponi	46.740.686	21.820.152
Druge dolgoročne premoženjske pravice	1.790.852	1.833.129
SKUPAJ	48.531.538	23.653.281

Med **NEOPREDMETENIMI SREDSTVI** so izkazani emisijski kuponi za potrebe proizvodnje EE v skupini HSE in programska oprema.

Družba vodi med neopredmetenimi sredstvi emisijske kupone za namen pokrivanja potreb lastne proizvodnje EE v družbah TEŠ in TET. V primerjavi s preteklimi leti, ko so TE večino emisijskih kuponov za proizvodnjo EE prejele brezplačno od države, se je sistem z letom 2013 spremenil in TE morajo vse potrebne kupone kupiti na trgu. V letu 2011 sta bila z družbama TEŠ in TET podpisana Sporazuma o upravljanju portfelja z emisijskim kuponi, iz katerih izhaja da HSE upravlja z emisijskimi kuponi obeh družb. Potrebne količine kuponov tako kupuje HSE, in sicer za več let vnaprej (odvisno od prodane količine EE za ta obdobja). Količino kuponov, ki jih družbi TEŠ in TET potrebuje za tekoče leto, se ugotovijo v začetku naslednjega leta, zato se tudi sama prodaja

4.5.7.19 OBVLADOVANJE FINANČNIH TVEGANJ

Zaznavanje finančnih tveganj in njihovo obvladovanje je podrobneje opredeljeno v poslovnem delu letnega poročila.

Pri pojasnilih k računovodskih izkazom so finančna tveganja predstavljena v povezavi s postavkami v računovodskih izkazih (točka 4.5.8.8. Finančni instrumenti in tveganja).

kuponov družbama izvrši v naslednjem letu. Vsi efekti iz prodaje pa se vkalkulirajo v poslovni rezultat družb tekočega leta.

Med programsko opremo v uporabi so izkazani različni računalniški programi. Povečanja v letu 2013 se v glavnini nanašajo na implementacijo poslovno informacijskega sistema ERP SAP.

V letu 2013 so bile pregledane dobe koristnosti pomembnejše programske opreme in ugotovljeno je bilo, da se je doba koristnosti glede na trenutna predvidevanja o uporabnosti enega izmed računalniških programov spremenila, kar je vplivalo na znižanje amortizacijske stopnje. Zaradi podaljšanja dobe koristnosti pri tej programski opremi je bila v letu 2013 obračunana amortizacija v višini 10.367 EUR, kar je 15.172 EUR manj od obračunane amortizacije izhajajoč iz prvotno določene dobe koristnosti.

GIBANJE NEOPREDMETENIH SREDSTEV

v EUR

	Emisijski kuponi	Druge dolgoročne premoženjske pravice	Skupaj
Nabavna vrednost 1.1.2012	17.981.378	5.017.419	22.998.797
Pridobitve	7.695.201	378.021	8.073.222
Odtujitve	(3.856.427)	0	(3.856.427)
Nabavna vrednost 31.12.2012	21.820.152	5.395.440	27.215.592
Odpisana vrednost 1.1.2012		3.110.012	3.110.012
Amortizacija		452.299	452.299
Odpisana vrednost 31.12.2012		3.562.311	3.562.311
Knjigovodska vrednost 1.1.2012	17.981.378	1.907.407	19.888.785
Knjigovodska vrednost 31.12.2012	21.820.152	1.833.129	23.653.281

v EUR

	Emisijski kuponi	Druge dolgoročne premoženjske pravice	Skupaj
Nabavna vrednost 1.1.2013	21.820.152	5.395.440	27.215.592
Pridobitve	26.528.234	451.183	26.979.417
Odtujitve	(1.607.700)	(189.459)	(1.797.159)
Nabavna vrednost 31.12.2013	46.740.686	5.657.164	52.397.850
Odpisana vrednost 1.1.2013		3.562.311	3.562.311
Odtujitve		(189.458)	(189.458)
Amortizacija		493.459	493.459
Odpisana vrednost 31.12.2013		3.866.312	3.866.312
Knjigovodska vrednost 1.1.2013	21.820.152	1.833.129	23.653.281
Knjigovodska vrednost 31.12.2013	46.740.686	1.790.852	48.531.538

NEPREMIČNINE, NAPRAVE IN OPREMA (2)

v EUR

	31.12.2013	31.12.2012
Zgradbe	1.399.582	1.434.579
Proizvajalna oprema	111.769	116.849
Druga oprema	2.248.715	3.001.999
Nepremičnine, naprave in oprema v pridobivanju	8.651.362	7.753.775
SKUPAJ	12.411.428	12.307.202

Med nepremičninami, napravami in opremo so izkazani poslovni prostori, sončna elektrarna, ostala oprema in investicija v izgradnjo HE na srednji Savi.

Vrednost vlaganj v izgradnjo HE na srednji Savi konec leta znaša 8.651.362 EUR (glavnina se nanaša na pripravo projektne in investicijske dokumentacije). V letu 2013 se je investicija za

HE na srednji Savi povečala za 897.587 EUR. Za realizacijo investicije v HE na srednji Savi je bila v letu 2011 ustanovljena družba Srednjesavske elektrarne d.o.o. (SRESA). Predvideva se, da bodo po podpisu koncesijske pogodbe za izkoriščanje HE na srednji Savi nanjo prenesena vlaganja HSE v to naložbo.

V letu 2013 so bile pregledane dobe koristnosti pomembnejše opreme in ugotovljeno je bilo, da se dobe koristnosti niso spremenila glede na prvotno predvidene.

Na nepremičninah, napravah in opremi družba nima vpisanih hipotek, niti nima sredstev v finančnem najemu.

Slabitev naprav in opreme družba v letu 2013 ni opravljala zaradi dejstva, da doba koristnosti pomembne opreme ni daljša od petih let. Družba je preverila tudi razloge za morebitno slabitev vrednosti poslovnih prostorov, in sicer je primerjala tržne vrednosti konec leta 2013 s knjigovodsko vrednostjo. Ugotovila je, da so tržne vrednosti nekoliko višje, zato ni razlogov za slabitev.

GIBANJE NEPREMIČNIN, NAPRAV IN OPREME

v EUR

	Zgradbe	Proizvajalna oprema	Druga oprema	Nepremičnine, naprave in oprema v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost 1.1.2012	1.733.284	127.010	8.985.263	7.141.996	17.987.553
Pridobitve				1.114.372	1.114.372
Odtujitve			(556.812)		(556.812)
Prenosi iz investicij			496.944	(496.944)	0
Prenosi - preknjižbe				(5.649)	(5.649)
Nabavna vrednost 31.12.2012	1.733.284	127.010	8.925.395	7.753.775	18.539.464
Odpisana vrednost 1.1.2012	263.710	5.080	4.885.935		5.154.725
Odtujitve			(486.020)		(486.020)
Amortizacija	34.995	5.081	1.523.481		1.563.557
Odpisana vrednost 31.12.2012	298.705	10.161	5.923.396	0	6.232.262
Knjigovodska vrednost 1.1.2012	1.469.574	121.930	4.099.328	7.141.996	12.832.828
Knjigovodska vrednost 31.12.2012	1.434.579	116.849	3.001.999	7.753.775	12.307.202

v EUR

	Zgradbe	Proizvajalna oprema	Druga oprema	Nepremičnine, naprave in oprema v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost 1.1.2013	1.733.284	127.010	8.925.394	7.753.775	18.539.463
Pridobitve				1.359.298	1.359.298
Odtujitve			(491.107)		(491.107)
Prenosi iz investicij			464.055	(461.711)	2.344
Nabavna vrednost 31.12.2013	1.733.284	127.010	8.898.342	8.651.362	19.409.998
Odpisana vrednost 1.1.2013	298.705	10.161	5.923.395		6.232.261
Odtujitve			(453.145)		(453.145)
Amortizacija	34.997	5.080	1.179.377		1.219.454
Odpisana vrednost 31.12.2013	333.702	15.241	6.649.627	0	6.998.570
Knjigovodska vrednost 1.1.2013	1.434.579	116.849	3.001.999	7.753.775	12.307.202
Knjigovodska vrednost 31.12.2013	1.399.582	111.769	2.248.715	8.651.362	12.411.428

NALOŽBE V ODVISNE DRUŽBE (3)

v EUR

	31.12.2013	31.12.2012
DEM d.o.o.	387.058.979	387.058.979
SENG d.o.o.	152.692.249	152.692.249
HESS d.o.o.	134.169.548	130.089.548
TEŠ d.o.o.	342.664.278	224.289.677
TET d.o.o.	491.000	11.682.000
PV d.d.	60.408.543	60.408.543
HSE Invest d.o.o.	80.000	80.000
SRESA d.o.o.	60.000	60.000
HSE Italia S.r.l.	29.690	29.690
HSE Balkan Energy d.o.o.	1.025.063	1.025.063
HSE Adria d.o.o.	102.553	102.553
HSE Bulgaria EOOD	0	513.220
HSE MAK Energy DOOEL	26.778	26.778
HSE BH d.o.o.	513.990	513.990
HSE RO Energy S.r.l.	544.022	0
SKUPAJ	1.079.866.693	968.572.290

Glavnino sredstev družbe predstavljajo dolgoročne finančne naložbe v odvisne družbe. Med njimi so izkazane naložbe v družbe, kjer ima družba

neposredno ali posredno preko drugih lastnikov večinski delež, in za to skupino družb sestavlja skupinske računovodske izkaze.

PODATKI O ODVISNIH DRUŽAH

Družba	Naslov	Država	Dejavnost	% Lastništva	% Glasovalnih pravic
DEM d.o.o.	Obrežna ulica 170, 2000 Maribor	Slovenija	Proizvodnja elektrike v hidroelektrarnah	100 %	100 %
SENG d.o.o.	Erjavčeva 20, 5000 Nova Gorica	Slovenija	Proizvodnja elektrike v hidroelektrarnah	100 %	100 %
TEŠ d.o.o.	Cesta Lole Ribarja 18, 3325 Šoštanj	Slovenija	Proizvodnja elektrike v termoelektrarnah	100 %	100 %
PV d.d.	Partizanska 78, 3320 Velenje	Slovenija	Pridobivanje rjavega premoga in lignita	77,7 %	77,7 %
TET d.o.o.	Ob železnici 27, 1420 Trbovlje	Slovenija	Proizvodnja elektrike v termoelektrarnah	81,3 %	81,3 %
HESS d.o.o.	Cesta bratov Cerjakov 33a, 8250 Brežice	Slovenija	Proizvodnja elektrike v hidroelektrarnah	51 %	51 %
HSE Invest d.o.o.	Obrežna ulica 170a, 2000 Maribor	Slovenija	Drugo tehnično projektiranje in svetovanje	25 %	25 %
SRESA d.o.o.	Ob železnici 27, 1420 Trbovlje	Slovenija	Proizvodnja elektrike v hidroelektrarnah	60 %	60 %
HSE Balkan Energy d.o.o.	Bulevar Mihaila Pupina 117, Beograd	Srbija	Trgovanje z električno energijo	100 %	100 %
HSE RO Energy S.r.l.	75-77 Buzesti Street, Bucharest	Romunija	Trgovanje z električno energijo	99 %	99 %
HSE MAK Energy DOOEL	Belasica no. 2, 1000 Skopje	Makedonija	Trgovanje z električno energijo	100 %	100 %
HSE Italia S.r.l.	Via Roma 20, 34170 Gorizia	Italija	Trgovanje z električno energijo	100 %	100 %
HSE Adria d.o.o.	Miramarska 24, 10 000 Zagreb	Hrvaška	Trgovanje z električno energijo	100 %	100 %
HSE BH d.o.o.	Ul. Alije Isakovića br. 1, Sarajevo	Bosna in Hercegovina	Trgovanje z električno energijo	100 %	100 %

POMEMBNEJŠI ZNESKI IZ IZKAZOV ODVISNIH DRUŽB ZA LETO 2013

v EUR

	Sredstva	Obveznosti (brez kapitala)	Prihodki	Čisti poslovni izid poslovnega leta	Višina celotnega kapitala
TEŠ d.o.o.	1.408.821.630	893.144.644	248.042.778	2.050.122	515.676.986
PV d.d.	184.874.649	110.471.270	117.045.452	(37.178.520)	74.403.379
DEM d.o.o.	572.034.253	13.642.580	75.092.949	12.113.808	558.391.673
HTZ VELENJE, IP d.o.o.	43.281.735	35.514.240	62.997.845	(5.103.739)	7.767.495
HSE Adria d.o.o.	4.559.596	3.381.736	62.524.957	262.851	1.177.860
SENG d.o.o.	264.772.774	65.571.886	45.830.455	8.409.430	199.200.888
TET d.o.o.	41.292.441	19.060.997	35.647.448	(12.483.463)	22.231.444
RGP d.o.o.	15.885.620	11.646.874	22.477.178	29.640	4.238.746
HSE Balkan Energy d.o.o.	1.740.930	721.610	20.175.564	79.558	1.019.320
HSE BH d.o.o.	1.403.792	676.297	19.480.941	134.179	727.495
HESS d.o.o.	272.497.705	2.754.240	14.241.707	2.202.312	269.743.465
PV Invest d.o.o.	22.678.072	11.588.616	8.159.120	(4.037.455)	11.089.456
HSE MAK Energy DOOEL	95.518	11.511	6.766.205	17.748	84.007
ELPROM d.o.o.	63.019	14.588	6.672.708	39.418	48.431
HSE Italia S.r.l.	181.718	5.644	6.640.498	26.559	176.074
HSE Invest d.o.o.	2.601.367	1.354.511	6.500.855	222.519	1.246.856
HSE Bulgaria EOD	0	0	6.219.979	13.065	0
GOST d.o.o.	6.959.225	5.760.000	4.933.778	(690.328)	1.199.225
GOLTE d.o.o.	13.770.598	8.175.136	1.702.651	(741.828)	5.595.462
PARTNER d.o.o.	59.984	37.175	120.868	14.598	22.809
mHE LOBNICA d.o.o.	645.654	2.280	40.688	15.655	643.374
HSE RO Energy S.r.l.	545.469	9.623	12.003	(12.167)	535.846
SRESA d.o.o.	79.386	2.200	58	(3.080)	77.186
SKUPAJ	2.858.845.135	1.183.547.658	771.326.685	(34.619.118)	1.675.297.477

V letu 2013 so bile realizirane naslednje spremembe pri naložbah v odvisne družbe:

SPREMEMBE DOLGOROČNIH FINANČNIH NALOŽB V DRUŽBE V SKUPINI

v EUR

	2013
Povečanje naložbe v družbo TEŠ d.o.o.	118.374.601
Povečanje naložbe v družbo HESS d.o.o.	4.080.000
Ustanovitev družbe HSE Ro Energy S.r.l.	544.022
Prostovoljna likvidacija družbe HSE Bulgaria	-513.220
Slabitev naložbe v družbo TET d.o.o.	-11.191.000
SKUPAJ	111.294.403

V letu 2013 je družba povečala naložbi v družbah TEŠ in HESS za 122.454.601 EUR, kar predstavlja dogovorjen vložek družbenika za izvajanje izgradnje nadomestnega bloka 6 v TEŠ in HE na spodnji Savi za leto 2013.

V letu 2013 je bila ustanovljena odvisna družba HSE Ro Energy in likvidirana odvisna družba HSE Bulgaria (v okviru postopka likvidacije je HSE Bulgaria na dan 30.12.2013 pripravila zaključne računovodske izkaze in zaključila s poslovanjem, z izbrisom iz poslovnega registra je formalno likvidacija zaključena 7.1.2014).

Nobena od odvisnih družb ne kotira na borzi zato razloge za morebitno slabitev ni bilo mogoče ugotavljati na podlagi borznih cen. Preverili so se morebitni razlogi za slabitev na podlagi primerjave razlike med knjigovodsko vrednostjo dolgoročne finančne naložbe družbe s sorazmernim delom knjigovodske vrednosti celotnega kapitala odvisnih družb. Knjigovodske vrednosti celotnega kapitala odvisnih družb so pri večini odvisnih družb višje od knjigovodske vrednosti dolgoročne finančne naložbe v posamezno družbo.

Kljub zavedanju da obstajajo zaradi pomembnih sprememb v gospodarskem in tržnem okolju v katerem delujeta družbi PV in TEŠ in visoke negotovosti glede prihodnjega razvoja poslovanja znaki morebitne precenjenosti dolgoročnih finančnih naložb v ti dve družbi, samih cenitev na dan 31.12.2013 ni bilo možno pripraviti, saj je

do datuma priprave tega poročila znana samo maksimalna povprečna prodajna cena premoga za obdobje od 2014 do 2027, medtem ko letna prodajna cena premoga še ni znana. Načrt finančnega in poslovnega prestrukturiranja skupine PV je v pripravi. Z njegovim sprejemom naj bi se definirala cena premoga za proizvodnjo EE v nadomestnem bloku 6 TEŠ in vse aktivnosti, potrebne za doseg te cene. Takrat bo možno izvesti preveritev vrednosti deleža družbe v obeh odvisnih družbah.

Za delež v družbi TET se je na dan 31.12.2013 izvedla cenitev za računovodske namene, in sicer se je kot nadomestljiva vrednost upoštevala poštena vrednost, znižana za stroške prodaje (uporabljena metoda je metoda prilagojene knjigovodske vrednosti). Cenitev je izdelal pooblaščen ocenjevalec vrednosti podjetij pri Slovenskem inštitutu za revizijo. Iz Poročila o oceni vrednosti 81,33 % deleža lastniškega kapitala v družbi TET na dan 31.12.2013 izhaja, da znaša poštena vrednost zmanjšana za stroške prodaje 491.000 EUR. Znesek slabitve na dan 31.12.2013 tako znaša 11.191.000 EUR.

Revizijo odvisnih družb v Sloveniji je za leto 2013 izvedla revizijska družba Deloitte revizija d.o.o. Od družb v tujini so se revidirale družbe HSE Balkan Energy, HSE Adria in HSE BH. Ostale družbe v tujini zaradi nedoseganja kriterijev za revidiranje po lokalni zakonodaji za leto 2013 niso bile revidirane. Prav tako v letu 2013 ni bila revidirana družba SRESA, saj še ne izvaja dejavnosti.

GIBANJE DOLGOROČNIH FINANČNIH NALOŽB V ODVISNE DRUŽBE

v EUR

	2013	2012
Nabavna vrednost 1.1.	1.094.420.782	1.095.365.747
Pridobitve	122.998.623	3.060.000
Odtujitve	(513.220)	(4.004.965)
Nabavna vrednost 31.12.	1.216.906.185	1.094.420.782
Odpisana vrednost 1.1.	(125.848.492)	(113.027.152)
Slabitve	(11.191.000)	(12.821.340)
Odpisana vrednost 31.12.	(137.039.492)	(125.848.492)
Knjigovodska vrednost 1.1	968.572.290	982.338.595
Knjigovodska vrednost 31.12	1.079.866.693	968.572.290

ODLOŽENE TERJATVE ZA DAVEK (4)

ODLOŽENE TERJATVE ZA DAVEK so oblikovane iz naslova odhodkov, ki vplivajo na poslovni izid posameznega leta, niso pa davčno priznani v tem letu in iz naslova poštene vrednosti izvedenih finančnih instrumentov, ki je izkazana na rezervi za pošteno vrednost in še ne vpliva na poslovni izid.

je pripoznana v izkazu poslovnega izida, v višini -215.856 EUR pa v izkazu finančnega položaja.

Odložene terjatve za davek so preračune na 17 % davčno stopnjo, ki velja za leto 2013 in tudi za naslednja leta.

Sprememba terjatev za odloženi davek v letu 2013 znaša 991.634 EUR, v višini 1.207.490 EUR

GIBANJE TERJATEV ZA ODLOŽENE DAVKE

v EUR

	Rezervacije	Oslabitev	Amortizacija	Drugo	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2012	102.729	2.928.686	23.962	561.910	3.617.287
V breme / dobro poslovnega izida	(41.015)	498.374	17.376		474.735
V breme / dobro drugega vseobsegujočega donosa				24.166	24.166
Stanje na dan 31.12.2012	61.714	3.427.060	41.338	586.076	4.116.188
Stanje na dan 1.1.2013	61.714	3.427.060	41.338	586.076	4.116.188
V breme / dobro poslovnega izida	(4.652)	1.242.708	(30.566)		1.207.490
V breme / dobro drugega vseobsegujočega donosa				(215.856)	(215.856)
Stanje na dan 31.12.2013	57.062	4.669.768	10.772	370.220	5.107.822

KRATKOROČNE FINANČNE NALOŽBE IN POSOJILA (5)

KRATKOROČNE FINANČNE NALOŽBE

v EUR

	31.12.2013	31.12.2012
Druge kratkoročne finančne naložbe	21.309	23.066
SKUPAJ	21.309	23.066

Družba izkazuje na dan 31.12.2013 med kratkoročnimi finančnimi naložbami pozitivno pošteno vrednost valutnih zamenjav.

KRATKOROČNE FINANČNE TERJATVE IN POSOJILA

v EUR

	31.12.2013	31.12.2012
Kratkoročna posojila družbam v skupini	17.742.297	301.453.507
Kratkoročne finančne terjatve do družb v skupini	13.352.140	2.123.198
SKUPAJ	31.094.437	303.576.705

Med **DANIMI KRATKOROČNIMI POSOJILI DO DRUŽB V SKUPINI** v višini 17.700.000 EUR so izkazana kratkoročna posojila družbama PV in RGP.

Dana kratkoročna posojila do družbe RGP znašajo 1.700.000 EUR in so odobrena do 31.3.2014 po obrestni meri 3,50 % p.a. fiksno. Posojila so zavarovana z bianco menicami.

Dana kratkoročna okvirna posojila do družbe PV znašajo 16.000.000 EUR in so odobrena do 31.3.2014 po obrestni meri 3,50 % p.a. fiksno. Posojila so zavarovana z bianco menicami.

Posojila so bila odobrena v okviru upravljanja z denarnimi sredstvi v skupini HSE («cash management») - zadolževanje med družbami v skupini HSE.

Obračunane obresti iz naslova teh posojil za leto 2013 znašajo 239.870 EUR, nezapadli del obresti konec leta 2013 znaša 42.297 EUR.

Med **KRATKOROČNIMI FINANČNIMI TERJATVAMI DO DRUŽB V SKUPINI** sta izkazani terjatvi do družbe TEŠ, in sicer iz naslova pogodbe o prevzemu dolga v višini 10.207.923 EUR in iz naslova nadomestila za dane starševske garancije družbam v skupini v višini 3.144.217 EUR.

Družba je konec decembra 2013 sklenila pogodbo o prevzemu dolga z družbo TEŠ, na podlagi katere je direktno poravnala obveznost družbe TEŠ do dobavitelja opreme za nadomestni blok 6 TEŠ v skupni višini 10.207.923 EUR. Na podlagi pogodbe o prevzemu dolga, sklenjene med HSE in TEŠ, se je vzpostavila finančna terjatev HSE do TEŠ. Terjatev iz pogodbe o prevzemu dolga se obrestuje po obrestni meri za obresti na posojila med povezanimi osebami.

Pogodba o prevzemu dolga je bila sklenjena za namen preprečitve gospodarske škode in v izogib suspenza del družbe Alstom in drugih dobaviteljev za nadomestni blok 6 TEŠ. Ne glede na določbe pogodbe računamo, da se bo terjatev zaprla, ko bo rešena problematika v zvezi z dokapitalizacijo TEŠ (državna pomoč). Predvideno je torej, da se bo terjatev konvertirala v kapital TEŠ-a.

Za rešitev vprašanja s konverzijo terjatve v kapital TEŠ je potrebno v okviru neodvisne recenzije izvesti test zasebnega investitorja. Uspešen test zasebnega investitorja bi pomenil, da je dokapitalizacija TEŠ, kot je predvidena zgoraj, dovoljena, ker ne pomeni nedovoljene državne pomoči.

GIBANJE KRATKOROČNIH FINANČNIH TERJATEV IN POSOJIL

v EUR

	2013	2012
Stanje 1.1.	303.576.705	109.317.324
Pridobitve	197.078.773	210.972.697
Odplačila	(469.561.041)	(16.713.316)
STANJE 31.12.	31.094.437	303.576.705

KRATKOROČNE POSLOVNE TERJATVE (6)

v EUR

	31.12.2013	31.12.2012
Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini	5.819.618	14.934.325
Kratkoročne poslovne terjatve do skupaj obvladovanih družb	299.907	
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	147.371.132	163.052.316
Kratkoročno dani predujmi	5.394.472	7.493.366
Kratkoročne poslovne terjatve do državnih in drugih institucij	20.387.783	24.030.619
Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	202.358	6.041.536
SKUPAJ	179.475.270	215.552.162

KRATKOROČNE POSLOVNE TERJATVE DO
DRUŽB V SKUPINI predstavljajo terjatve za

prodano EE, terjatve za storitve izvajanja določenih funkcij za odvisne družbe (trgovanje, finančna

funkcija, IT funkcija ipd.).

Po posameznih družbah skupine je bilo stanje terjatev konec poročevalskega obdobja sledeče:

KRATKOROČNE POSLOVNE TERJATVE DO DRUŽB V SKUPINI

v EUR

		31.12.2013	31.12.2012
DEM d.o.o.	Slovenija	106.505	71.365
SENG d.o.o.	Slovenija	1.141.482	3.032.970
ELPROM d.o.o.	Slovenija	5.350	0
HESS d.o.o.	Slovenija	23.276	39.650
TEŠ d.o.o.	Slovenija	177.617	32.004
TET d.o.o.	Slovenija	35.210	0
PV d.d.	Slovenija	759.336	662.711
GOST d.o.o.	Slovenija	0	356
GOLTE d.o.o.	Slovenija	0	376
HSE Italia S.r.l.	Italija	10.359	5.599
HSE Balkan Energy d.o.o.	Srbija	228.438	721.458
HSE Adria d.o.o.	Hrvaška	3.302.677	5.166.612
HSE Bulgaria EOOD	Bolgarija	0	14.085
HSE MAK ENERGY DOOEL	Makedonija	10.501	3.256.353
HSE BH d.o.o.	Bosna in Hercegovina	17.153	1.930.786
HSE RO ENERGY S.r.l.	Romunija	1.714	0
SKUPAJ		5.819.618	14.934.325

KRATKOROČNE TERJATVE DO KUPCEV

sestavljajo v glavnini terjatve iz naslova prodaje EE v Sloveniji in v tujini. Glede na nižji obseg trgovanja z EE v primerjavi z letom 2012 so nižje tudi terjatve do kupcev.

Med **KRATKOROČNIMI POSLOVNIMI TERJATVAMI ZA DANE PREDUJME** predstavlja največji delež predujem za plačilo prenosnih kapacitet (gre za depozitno poravnalni račun).

KRATKOROČNE POSLOVNE TERJATVE DO DRŽAVNIH IN DRUGIH INSTITUCIJ

se v glavnini nanašajo na terjatev za vstopni davek na dodano vrednost.

Družba konec leta 2013 nima terjatev do posloводства in članov NS.

DRUGA KRATKOROČNA SREDSTVA (7)

v EUR

	31.12.2013	31.12.2012
Kratkoročno odloženi stroški in odhodki	1.555.226	1.975.957
Nezaračunani prihodki	2.155.956	445.666
SKUPAJ	3.711.182	2.421.623

Med **DRUGIMI KRATKOROČNIMI SREDSTVI** družba izkazuje kratkoročne odložene stroške in kratkoročno nezaračunane prihodke, v glavnini povezane s trgovanjem z EE.

DENAR IN DENARNI USTREZNIKI (8)

v EUR

	31.12.2013	31.12.2012
Denarna sredstva v banki	3.411.288	3.179.992
Depoziti na odpoklic	9.603.157	20.502
SKUPAJ	13.014.445	3.200.494

Družba ima za potrebe izvajanja dejavnosti odprte račune doma in v tujini.

Na dan 31.12.2013 izkazuje družba depozite na odpoklic v glavnini v obliki vezave preko noči na zakladnem računu v okviru združevanja denarnih sredstev v skupini HSE (»cash pooling«).

KAPITAL (9)

v EUR

	31.12.2013	31.12.2012
Vpoklican kapital	29.558.789	29.558.789
Kapitalske rezerve	561.243.185	561.243.185
Rezerve iz dobička	444.060.621	384.313.947
Rezerva za pošteno vrednost	(3.795.939)	(8.169.827)
Zadržani poslovni izid	38.269.583	21.477.090
SKUPAJ	1.069.336.239	988.423.184

KAPITALSKE REZERVE

v EUR

	31.12.2013	31.12.2012
Vplačani presežek kapitala	561.243.072	561.243.072
Zneski na podlagi odprave splošnega prevrednotovalnega popravka kapitala	113	113
SKUPAJ	561.243.185	561.243.185

Vrednost **OSNOVNEGA KAPITALA** in **KAPITALSKIH REZERV** se v letu 2013 ni spremenila.

DRUGE REZERVE IZ DOBIČKA so se povečale za 59.746.674 EUR, in sicer:

- po sklepu skupščine za del čistega poslovnega izida leta 2012 v višini 21.477.090 EUR,
- po sklepu NS na predlog generalnega direktorja za polovico čistega poslovnega izida tekočega leta v višini 38.269.583 EUR.

Družba med **REZERVO ZA POŠTENO VREDNOST** v skupni vrednosti -3.795.939 EUR izkazuje konec leta 2013:

- rezultate standardiziranih rokovnih pogodb za EE (terminske pogodbe),
- pošteno vrednost valutnih zamenjav,
- pošteno vrednost obrestnih zamenjav za prejeta posojila in
- aktuarsko izgubo pri odpravninah ob upokojitvi.

Rezerva za pošteno vrednost se je v letu 2013 povečala za 4.373.888 EUR, kar je v glavnini posledica zaprtja standardiziranih rokovnih pogodb za emisijske kupone konec leta 2013. Drugi večji razlog je zmanjšanje negativne poštene vrednosti obrestnih zamenjav.

Pri standardiziranih rokovnih pogodbah za EE gre za sklenitev poslov za nakupe EE na tuji borzi za obdobja od 2013 do 2014, s čimer je družba zavarovala že sklenjene posle za prodajo EE v istem obdobju. Za nakupe EE v letu 2013, ki so

bili zavarovani s standardiziranimi rokovnimi pogodbami, se je znižala rezerva za pošteno vrednost in kumulativno povečala nabavna vrednost prodanega blaga v izkazu poslovnega izida za 1.888.015 EUR. Iz nihanj cen EE na borzi je bil pri sklenjenih terminskih poslih v letu 2013 dosežen kumulativno negativen finančni učinek v višini -1.604.292 EUR. Negativna končna vrednost rezerve za pošteno vrednost pri standardiziranih rokovnih pogodbah za EE za obdobja od 2013 do 2014 je rezultat nižjih cen EE na borzi konec leta 2013, kot v obdobju sklenitve teh pogodb za nakupe EE in znaša -2.019.728 EUR.

Družba je v leta 2013 zaprla terminske posle za zavarovanje pred tveganji sprememb cen za nakup emisijskih kuponov. Pri tem se je rezerva za pošteno vrednost zmanjšala in povečala nabavna vrednost emisijskih kuponov med neopredmetenimi sredstvi v vrednosti 7.212.680 EUR, hkrati so se povečali odvisni stroški nakupa emisijskih kuponov v višini 23.228 EUR.

Družba je konec marca 2011 sklenila posel obrestne zamenjave, pri katerem je konec leta 2013 znašala negativna poštena vrednost -1.807.546 EUR (z upoštevanjem odloženih davkov).

Konec leta 2013 družba izkazuje pozitivno pošteno vrednost valutnih zamenjav v vrednosti 17.686 EUR (z upoštevanjem odloženih davkov).

Družba konec leta 2013 zaradi spremembe MRS 19 na rezervi za pošteno vrednost izkazuje 13.649 EUR aktuarski dobiček iz naslova obračuna obveznosti za odpravnine ob upokojitvi.

GIBANJE REZERVE ZA POŠTENO VREDNOST

v EUR

	Standardizirane rokovne pogodbe za elektriko	Terminske pog. za emisijske kupone	Obrestne zamenjave	Valutne zamenjave	Aktuarski dob. / izgube pri odpravninah ob upokojitvi	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2012	(1.262.247)		(1.998.986)	(248.654)		(3.509.887)
Oblikovanje, povečanje	1.438.632	2.935.023	(821.582)	38.639		3.590.712
Zmanjšanje	(10.769.778)	(6.125.036)		169.155		(16.725.659)
Prenos med odhodke	8.289.942	185.065				8.475.007
Stanje na dan 31.12.2012	(2.303.451)	(3.004.948)	(2.820.568)	(40.860)	0	(8.169.827)
Stanje na dan 1.1.2013	(2.303.451)	(3.004.948)	(2.820.568)	(40.860)		(8.169.827)
Oblikovanje, povečanje	442.292	7.362.700	1.013.022	58.617	13.649	8.890.280
Zmanjšanje	(2.046.584)	(11.593.660)		(71)		(13.640.315)
Prenos med odhodke	1.888.015	7.235.908				9.123.923
Stanje na dan 31.12.2013	(2.019.728)	0	(1.807.546)	17.686	13.649	(3.795.939)

Vrednost [ZADRŽANEGA POSLOVNEGA IZIDA](#) se je v letu 2013 povečala za 16.792.493 EUR, in sicer se je:

- znižala za del bilančnega dobička 2012, ki je

bil prenesen po sklepu skupščine med druge rezerve v višini 21.477.090 EUR in

- povečala za čisti dobiček leta 2013 v višini 38.269.583 EUR.

REZERVACIJE ZA ODPRAVNINE IN JUBILEJNE NAGRADE (10)

v EUR

	31.12.2013	31.12.2012
Rezervacije za odpravnine	398.053	472.685
Rezervacije za jubilejne nagrade	195.243	193.020
SKUPAJ	593.296	665.705

Konec leta 2013 družba izkazuje [REZERVACIJE ZA ODPRAVNINE IN JUBILEJNE NAGRADE](#) oblikovane na podlagi aktuarskega izračuna na dan 31.12.2013.

Pri aktuarskem izračunu se je upoštevalo:

- število zaposlenih v družbi na dan 30.9.2013 (spol, starost, skupna in pokojninska delovna doba, povprečna neto in bruto plača za obdobje julij - september 2013),
- način izračuna odpravnin in jubilejnih nagrad v družbi,

- rast povprečne plače v višini 1,4 % za leto 2014, 1,3 % za leti 2015 in 2016, ter 3,0 % v naslednjih letih,
- diskontna obrestna mera 4,5 % in
- fluktuacija zaposlenih glede na starostne razrede.

Sprememba teh rezervacij v letu 2013 znaša -72.409 EUR. Družba je v letu 2013 oblikovala rezervacije za jubilejne nagrade v višini 32.358 EUR, jih črpala za izplačane jubilejne nagrade v višini 30.135 EUR in odpravila rezervacije za odpravnine ob upokojitvi v višini 74.632 EUR.

DRUGE REZERVACIJE (11)

v EUR

	31.12.2013	31.12.2012
Za tožbe	3.241.609	6.501.957
SKUPAJ	3.241.609	6.501.957

Med DRUGIMI REZERVACIJAMI družba izkazuje rezervacijo iz naslova vloženih tožb družbe W&P Profil-Solarvalue Holding d.o.o. (njegova terjatev je bila prenesena na družbo Gomar d.d.) in družbe TDR-Metalurgija d.d. - v likvidaciji, oblikovano v letu 2008.

Tožbeni zahtevki se je znižal, zato je del rezervacije iz tega naslova ustrezno odpravljen. V vrednosti rezervacije so vključene tudi zamudne obresti.

GIBANJE DRUGIH REZERVACIJ

v EUR

	Za tožbe	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2012	7.982.714	7.982.714
Oblikovanje - povečanje	412.947	412.947
Zmanjšanje - odprava	(1.893.704)	(1.893.704)
Stanje na dan 31.12.2012	6.501.957	6.501.957
Stanje na dan 1.1.2013	6.501.957	6.501.957
Oblikovanje - povečanje	188.323	188.323
Zmanjšanje - odprava	(3.448.671)	(3.448.671)
Stanje na dan 31.12.2013	3.241.609	3.241.609

DOLGOROČNE FINANČNE OBVEZNOSTI (12)

v EUR

	31.12.2013	31.12.2012
Dolg. finančne obveznosti do bank	74.809.549	86.160.206
Druge dolgoročne finančne obveznosti	2.177.766	3.398.275
SKUPAJ	76.987.315	89.558.481

Družba izkazuje med dolgoročnimi obveznostmi DOLGOROČNA FINANČNA POSOJILA DO BANK, in sicer:

- dolgoročno finančno posojilo, najeto v letu 2003 za dobo 12ih let pri konzorciju slovenskih bank,
- dolgoročno finančno posojilo, najeto v letu 2007 za dobo 10ih let pri slovenski banki,
- dolgoročno finančno posojilo, najeto v letu 2008 za dobo 20ih let pri EIB.

Vrednosti glavnice prejetih posojil, ki zapadejo v plačilo v letu 2014, so izkazane med kratkoročnimi obveznostmi do bank.

Obresti prejetih posojil se poravnava kvartalno oz. polletno, obračunani nezapadli del za leto 2013 je izkazan med kratkoročnimi finančnimi obveznostmi oziroma med drugimi kratkoročnimi obveznostmi (razmejitvami).

Dolgoročno posojilo, prejeto v letu 2003, bo dokončno odplačano oktobra 2015. Glavnica se odplačuje kvartalno. Dogovorjena obrestna mera je tri mesečni EURIBOR z minimalnimi pribitkom. Posojilo je zavarovano z desetimi bianco menicami.

Dolgoročno posojilo, prejeto v letu 2007, bo dokončno odplačano januarja 2017. Glavnica se odplačuje polletno. Dogovorjena obrestna mera je šest mesečni EURIBOR z minimalnimi pribitkom.

Posojilo je zavarovano s šestimi blanco lastnimi trasiranimi menicami.

Dolgoročno posojilo, prejeto v letu 2008, bo dokončno odplačano septembra 2028. Glavnica se odplačuje polletno. Dogovorjena obrestna mera je šest mesečni EURIBOR z minimalnimi pribitkom. Posojilo je v celoti zavarovano z garancijo tuje banke za dobo sedmih let.

Družba zapadle obroke glavnice in obresti plačuje v rokih.

Družba je v letu 2011 sklenila posel obrestnega ščitenja z izvedenim finančnim instrumentom obrestna zamenjava (IRS) za znesek v višini 50.000.000 EUR. Začetni datum ščitenja je 30.3.2011, datum zapadlosti pa 1.3.2016. Ocenjena poštena vrednost obrestne zamenjave na dan 31.12.2012 v višini -2.177.766 EUR je izkazana med **DRUGIMI DOLGOROČNIMI FINANČNIMI OBVEZNOSTMI** ter na rezervi za pošteno vrednost. Podrobnejša razkritja so v točki 4.5.8.4.

GIBANJE DOLGOROČNIH FINANČNIH OBVEZNOSTI

v EUR

	Dolg. finančne obveznosti do bank	Druge dolgoročne finančne obveznosti	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2013	86.160.206	3.398.275	89.558.481
Prenosi na kratkoročne obveznosti	(11.350.657)		(11.350.657)
Drugo		(1.220.509)	(1.220.509)
Stanje na dan 31.12.2013	74.809.549	2.177.766	76.987.315

KRA TKOROČNE FINANČNE OBVEZNOSTI (13)

v EUR

	31.12.2013	31.12.2012
Kratk. finančne obveznosti do družb v skupini	11.002.110	77.169.836
Kratk. finančne obveznosti do bank	11.541.509	156.452.200
Druge kratkoročne finančne obveznosti	70.633	72.295
SKUPAJ	22.614.252	233.694.331

Znižanje **KRA TKOROČNIH FINANČNIH OBVEZNOSTI** v primerjavi s stanjem koncem leta 2012 je posledica vračila kratkoročnih posojil iz naslova premostitvenega financiranja nadomestnega bloka 6 TEŠ zaradi časovnih zamikov pri črpanju dolgoročnih posojil TEŠ pri EIB in EBRD, ki je bilo realizirano v marcu 2013.

KRA TKOROČNE FINANČNE OBVEZNOSTI IZ NASLOVA POSOJIL DO DRUŽB V SKUPINI

predstavlja kratkoročno okvirno posojilo, najeto v okviru »cash managementa«. Obrestna mera je 3,50 % p.a. fiksno, kolikor je tudi dogovorjena obrestna mera za zadolževanje med družbami v skupini HSE v okviru »cash managementa«. Posojilo je zavarovano z blanco menicami. Za najem kratkoročnega okvirnega kredita v okviru »cash managementa« skupine HSE pri DEM je družba ravnala v skladu z določili Uredbe o pogojih in postopkih zadolževanja pravnih oseb iz 87. člena

Zakona o javnih financah in v skladu s tem s strani MF pridobila ustrezna soglasja.

KRA TKOROČNE FINANČNE OBVEZNOSTI IZ NASLOVA POSOJIL DO BANK predstavljajo del glavnih dolgoročnih posojil, ki zapadejo v plačilo v letu 2014.

Nezapadle obračunane obresti kratkoročnih posojil konec leta znašajo 192.963 EUR.

Med **DRUGIMI KRA TKOROČNIMI FINANČNIMI OBVEZNOSTMI** družba izkazuje obveznost za plačilo stroškov vodenja bančnih garancij v znesku 70.633 EUR. V letu 2012 je družba te obveznosti izkazovala v okviru kratkoročnih poslovnih obveznosti v višini 71.580 EUR. Med drugimi kratkoročnimi finančnimi obveznostmi konec leta 2012 pa je bila izkazana negativna poštena vrednost valutnih zamenjav v višini 72.294 EUR.

GIBANJE KRATKOROČNIH FINANČNIH OBVEZNOSTI

v EUR

	Kratk. finančne obveznosti do družb v skupini	Kratk. finančne obveznosti do bank	Druge kratkoročne finančne obveznosti	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2013	77.169.837	156.452.200	72.294	233.694.331
Povečanje		65.000.000		65.000.000
Prenosi iz dolgoročnih obveznosti		11.350.656		11.350.656
Odplačila	(66.167.727)	(221.261.347)	(72.294)	(287.501.368)
Drugo			70.633	70.633
Stanje na dan 31.12.2013	11.002.110	11.541.509	70.633	22.614.252

KRATKOROČNE POSLOVNE OBVEZNOSTI (14)

v EUR

	31.12.2013	31.12.2012
Kratk. poslovne obveznosti do družb v skupini	40.630.611	82.492.658
Kratk. poslovne obveznosti do skupaj obvladovanih družb	106.753	153.522
Kratk. poslovne obveznosti do dobaviteljev	86.558.209	105.974.513
Kratk. poslovne obveznosti na podlagi predujmov	59.767	5.252
Kratkoročne poslovne obveznosti do zaposlencev	695.124	923.290
Kratkoročne poslovne obveznosti do državnih in drugih institucij	17.108.609	21.411.321
Kratkoročne poslovne obveznosti do drugih	38.729	36.796
SKUPAJ	145.197.802	210.997.352

Med **KRATKOROČNIMI POSLOVNIMI OBVEZNOSTMI DO DRUŽB V SKUPINI** družba v glavnini izkazuje obveznosti za kupljeno EE od odvisnih družb.

Obveznosti do posamezne družbe v skupini na dan poročevalskega obdobja so prikazane v spodnji tabeli:

KRATKOROČNE POSLOVNE OBVEZNOSTI DO DRUŽB V SKUPINI

v EUR

		31.12.2013	31.12.2012
DEM d.o.o.	Slovenija	10.853.487	10.528.603
MHE LOBNICA d.o.o.	Slovenija	5.605	5.323
SENG d.o.o.	Slovenija	7.709.112	10.028.796
HESS d.o.o.	Slovenija	1.886.453	1.560.923
TEŠ d.o.o.	Slovenija	10.214.327	39.782.384
TET d.o.o.	Slovenija	5.136.059	5.360.895
PV d.d.	Slovenija	23.494	22.933
HTZ VELENJE. IP d.o.o.	Slovenija	4.302	5.182
HSE INVEST d.o.o.	Slovenija	213.241	210.934
HSE Balkan Energy d.o.o.	Srbija	658.560	1.484.517
HSE Adria d.o.o.	Hrvaška	3.701.571	6.162.081
HSE Bulgaria EOOD	Bolgarija	0	584.777
HSE MAK ENERGY DOOEL	Makedonija	0	3.306.213
HSE BH d.o.o.	Bosna in Hercegovina	224.400	3.449.097
SKUPAJ		40.630.611	82.492.658

Med **KRATKOROČNIMI POSLOVNIMI OBVEZNOSTMI DO DOBAVITELJEV** družba v glavnini izkazuje obveznosti za kupljeno EE v Sloveniji in tujini. Glede na nižji obseg trgovanja z EE v primerjavi z letom 2012 so nižje tudi obveznosti do dobaviteljev.

KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO DRŽAVNIH IN DRUGIH INŠTITUCIJ predstavljajo obveznost za davek na dodano vrednost, obveznost za trošarino, obveznosti za decembrske prispevke za plače in prispevke od drugih prejemkov iz delovnega razmerja, ki jih je dolžan plačati delodajalec.

DRUGE KRATKOROČNE OBVEZNOSTI (15)

v EUR

	31.12.2013	31.12.2012
Kratkoročno vnaprej vračunani stroški in odhodki	48.808.159	3.173.828
SKUPAJ	48.808.159	3.173.828

Družba izkazuje med drugimi kratkoročnimi obveznostmi vnaprej vračunane stroške.

Gre za stroške, ki se nanašajo na leto 2013 in so vključeni v izkaz poslovnega izida, družba pa zanje v letu 2013 še ni prejela računa oz. obračuna.

Glavnino predstavljajo nakupi EE za leto 2013 od družb TEŠ in TET v višini 43.617.571 EUR, odstopanja od voznih redov za mesec december 2013, obresti prejetih posojil za 2013 ter obveznosti iz naslova neizkoriščenih dopustov.

POGOJNE OBVEZNOSTI IN POGOJNA SREDSTVA (16)

Med pogojnimi obveznostmi družba izkazuje vrednosti danih poroštev in starševskih garancij.

v EUR

	31.12.2013	31.12.2012
Dana poročstva in starševske garancije za odvisne družbe v Sloveniji	433.568.299	660.581.437
Dane bančne garancije - odvisne družbe v tujini	10.600.916	5.500.000
Prejete tožbe fizičnih oseb	212.186	0
Dana poročstva drugim	126.115.400	62.124.606
SKUPAJ	570.496.801	728.206.043

Med danimi poroštvom drugim je v glavnini izkazana razlika med vrednostjo nadomestnega bloka 6 TEŠ po NIP 6 (izdaja februar 2014; 1.428.544.300 EUR) in NIP 5 v višini 125.965.400 EUR. Gre za

zavezo družbe v posojilni pogodbi z EBRD, da bo v primeru povečanja stroškov projekta družbi TEŠ zagotovila dodatna sredstva.

Dana poroštva in starševske garancije za odvisne družbe v Sloveniji so podrobneje razkrita v spodnji tabeli:

DANA POROŠTVA IN STARŠEVSKJE GARANCIJE ZA ODVISNE DRUŽBE V SLOVENIJI

Upravičenec	Dolжник	Vrsta poroštva	Osnovni pravni posel	Veljavnost		Nominalna vrednost	Pogojna obveznost na dan 31.12.2013	Pogojna obveznost na dan 31.12.2012
				od	do			
Evropska Investicijska Banka / konzorcij bank**	SENG	Poroštvo za garancijo bank	Garancijska pogodba (Guarantee Facility Agreement), z dne 15.02.06	15.2.06	Za čas veljavnosti pogodbe	skupaj 43 mio EUR + obresti + stroški	28.950.000	33.250.000
Geoplin d.o.o.*	TEŠ	Poroštvena izjava	Dolgoročna kupoprodajna pogodba za zemeljski plin št. 277 med TEŠ in Geoplinom, z dne 23.11.06, 17.02.10, kupoprodajna pogodba za zemeljski plin št. 277/2013-2015 z dne 16.10.2013	23.11.2006, 18.2.2013	Za čas veljavnosti pogodbe	za čas 2011-2015 skupaj 96 mio EUR + stroški + obresti; po novi pogodbi od 1.8.2013 do 2015 40 mio EUR	29.800.000	61.500.000
Konzorcij Alstom*	TEŠ	Starševska garancija	Pogodba med TEŠ in konzorcijem Alstom (Contract on the design, procurement and erection of the power island for the facility called "Sostanj Unit 6"), z dne 27.6.2008, 19.10.2009	25.11.09	Za čas veljavnosti pogodbe	skupaj 695 mio EUR + eskalacijska klavzula + montaža + obresti + stroški (NIP 5)	126.818.299	407.831.437
Evropska Investicijska Banka / konzorcij bank**	TEŠ	Poroštvo za garancijo bank	Garancijska pogodba (Guarantee Facility Agreement), z dne 24.11.10	24.11.10	Za čas veljavnosti pogodbe	Skupaj 88 mio EUR + obresti + stroški	88.000.000	88.000.000
UniCredit Slo. SID**	TEŠ	Poroštvo za posojilo bank	Kreditna pogodba št. K 1967/07-SIN-107/07, z dne 21.12.07, 24.11.10	21.12.2007, 24.11.2010	Za čas veljavnosti pogodbe	Skupaj 24 mio EUR + obresti + stroški	0	4.000.000
EBRD**	TEŠ	Poroštvo za posojilo EBRD	Dogovor o poroštvi in povračilu škode med HSE in EBRD, z dne 12.11.11	12.11.11	Za čas veljavnosti kreditne pogodbe	Skupaj 160 mio EUR + obresti + stroški	160.000.000	66.000.000
SKUPAJ							433.568.299	660.581.437

* Kot pogojna obveznost je razkrita nerealizirana pogodbeno vrednost iz sklenjenih pogodb (brez DDV).

** Kot pogojna obveznost je razkrita glavna prejeta posojila.

Dana poročstva in starševske garancije so se znižala v primerjavi z letom 2012 zaradi realiziranih poslov in plačil dobaviteljema Geoplin in Alstom in odplačil posojil banki Unicredit in delno EIB. Povečala so se za črpano posojilo EIB v letu 2013 s strani TEŠ.

Davčni organi lahko kadarkoli v desetih letih po poteku leta, v katerem je treba odmeriti davek, preverijo poslovanje družbe, kar lahko povzroči nastanek dodatne obveznosti plačila davka, zamudnih obresti in kazni iz naslova davka od dohodkov pravnih oseb oz. drugih davkov in dajatev.

Družba ni seznanjena z okoliščinami, ki bi lahko povzročili morebitno obveznost iz tega naslova.

Med pogojnimi sredstvi družba ne izkazuje več glavnice kazni, ki jo je plačala v letu 2009 kot obvladujoča družba tedaj delujoče odvisne družbe TDR Metalurgija, ko je bila ta obtožena kartelnega

dogovarjanja. Družba je izgubila spor pred Komisijo Evropske skupnosti za vračilo kazni v višini 9.100.000 EUR. Sodbo je prejela konec leta 2013.

4.5.8.2 IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA

ČISTI PRIHODKI OD PRODAJE (17)

Čiste prihodke od prodaje ustvari družba v glavnini s prodajo EE. Znesek prihodkov iz tega naslova predstavlja 96 % vseh čistih prihodkov od prodaje.

Prihodke od trgovskega blaga predstavlja prodajna vrednost emisijskih kuponov za trgovanje in prodaja plina.

Prihodke od opravljenih storitev je družba ustvarila s storitvami, povezanimi z EE (Pol, prodaja kapacitet na meji, manipulativni stroški odstopanj od cen EE), storitvami, opravljenimi za odvisne in druge družbe, ter najemninami.

ČISTI PRIHODKI OD PRODAJE

v EUR

	2013	2012
Na domačem trgu	598.981.458	753.439.978
Električna energija	577.025.708	720.742.697
Ostalo trgovsko blago in material	20.758.758	31.476.038
Ostale storitve	1.196.992	1.221.243
Na tujem trgu	1.038.414.791	1.179.048.733
Električna energija	992.078.389	1.131.285.517
Ostalo trgovsko blago in material	23.704.262	28.450.553
Ostale storitve	22.632.140	19.312.663
Skupaj	1.637.396.249	1.932.488.711

DRUGI POSLOVNI PRIHODKI (18)

Največje vrednosti **DRUGIH POSLOVNIH PRIHODKOV** predstavljajo prihodki od odprave

rezervacij in prejeta odškodnina za izpad prihodkov od prodaje EE zaradi poplav na reki Dravi v novembru 2012 ter posledično daljšega neobratovanja HE Formin.

DRUGI POSLOVNI PRIHODKI

v EUR

	2013	2012
Prihodki od odprave rezervacij	3.555.540	1.893.704
Dobiček pri prodaji stalnih sredstev in odprava slabitve terjatev	474	5.071
Prihodki od odškodnin in pogodbenih kazni	2.005.802	24.345
Drugi poslovni prihodki	193.755	9.089.657
Skupaj	5.755.571	11.012.777

STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV (19)

v EUR

	2013	2012
Nabavna vrednost prodanega blaga	1.478.055.511	1.807.947.665
Odvisni stroški prodanega blaga	44.196.990	53.524.452
Skupaj nabavna vrednost prodanega blaga	1.522.252.501	1.861.472.117
Skupaj stroški materiala	277.241	259.732
Skupaj stroški storitev	6.173.648	5.938.977
Skupaj	1.528.703.390	1.867.670.826

V **NABAVNI VREDNOSTI PRODANEGA BLAGA**, ki predstavlja 99 % vseh poslovnih odhodkov, so izkazani odhodki za nakup EE, odhodki za nakup emisijskih kuponov za trgovanje in plina, odvisni stroški nakupa EE ter negativni neto efekt tečajnih razlik. V tej vrednosti je upoštevan tudi negativni rezultat iz zaključenih poslov zavarovanja nakupov EE s standardiziranimi rokovnimi pogodbami.

literature, stroški goriva in stroški pisarniškega materiala.

Med **STROŠKI STORITEV** predstavljajo največje vrednosti stroški vzdrževanja računalniške opreme in programov, stroški bančnih garancij, stroški intelektualnih storitev, sponzorstva in reklama ter najem prostorov.

Med **STROŠKI MATERIALA** predstavljajo najpomembnejše vrednosti stroški strokovne

STROŠKI REVIZORJA

v EUR

	2013	2012
Revidiranje letnega poročila	21.396	23.940
Skupaj	21.396	23.940

STROŠKI DELA (20)

Med stroški dela so izkazani stroški plač in ostalih prejemkov zaposlencev, vključno s prispevki delodajalca. Vključeni so tudi stroški nadomestil

za neizkoriščene dopuste zaposlenih iz leta 2013, ki ga zaposleni lahko koristijo do 30.6.2014.

STROŠKI DELA

v EUR

	2013	2012
Plače	6.702.649	6.834.693
Stroški pokojninskih zavarovanj	865.850	871.801
Stroški drugih zavarovanj	503.681	506.078
Drugi stroški dela	748.286	562.356
Skupaj	8.820.466	8.774.928

Med drugimi stroški dela so v letu 2013 izkazane tudi rezervacije iz naslova obveznosti za jubilejne nagrade v višini 32.358 EUR. V letu 2012 so bile izkazane med drugimi poslovnimi odhodki v višini 66.452 EUR. Sprememba izkazovanja je posledica spremembe priporočenega enotnega kontnega načrta Zveze računovodij, finančnikov in revizorjev (ZRFR).

Na družbo so bile v letu 2013 naslovljene dodatne zahteve posameznih bivših zaposlenih in zaposlenih po izplačilih na podlagi določb zakona. Ocenjuje se, da je verjetnost, da družba izgubi v pravih majhna, zato družba te obveznosti izkazuje med pogojnimi obveznostmi.

Povprečno število zaposlenih po stopnjah formalne izobrazbe je razkrito v poslovnem delu letnega poročila.

ODPISI VREDNOSTI (21)

v EUR

	2013	2012
Amortizacija neopredmetenih sredstev	493.459	452.299
Amortizacija nepremičnin, naprav in opreme	1.219.454	1.563.556
Popravek ali odpis vrednosti terjatev	3.993	824.349
Prodaja in odpisi NNO in NS	20.526	6.548
Skupaj	1.737.432	2.846.752

Med odpisi vrednosti je izkazana amortizacija sredstev družbe, izguba pri prodaji opreme in oblikovanje popravkov vrednosti dvomljivih terjatev.

FINANČNI PRIHODKI (22)

v EUR

	2013	2012
Finančni prihodki iz dividend in drugih deležev v dobičku	43.355	2.711.269
Finančni prihodki iz danih posojil in depozitov	5.108.843	7.214.242
Drugi finančni prihodki	3.145.964	2.123.198
Skupaj	8.298.162	12.048.709

FINANČNI PRIHODKI IZ OBRESTI v glavnini predstavljajo obračunane obresti za dana posojila družbam v skupini in obračunane obresti depozitov.

Med **DRUGIMI FINANČNIMI PRIHODKI** so v glavnini izkazana nadomestila za dane starševske garancije družbam v skupini.

FINANČNI ODHODKI (23)

v EUR

	2013	2012
Finančni odhodki iz prejetih posojil	7.599.489	7.753.911
Finančni odhodki od slabitve finančnih naložb	11.191.000	12.821.340
Drugi finančni odhodki	12.657	785.865
Skupaj	18.803.146	21.361.116

FINANČNE ODHODKE IZ PREJETIH POSOJIL sestavljajo obračunane obresti iz prejetih dolgoročnih in kratkoročnih posojil od bank in družb v skupini.

FINANČNE ODHODKE OD SLABITVE FINANČNIH NALOŽB predstavlja slabitev naložbe v družbo TET.

DAVKI (24)

Družba je davčni zavezanec po Zakonu o davku na dodano vrednost, Zakonu o trošarinah, Zakonu o davku na finančne storitve in Zakonu o davku od dohodkov pravnih oseb. Podružnica družbe na Češkem je zavezanica za davek od dohodka pravnih oseb.

Skladno z Zakonom o davku od dohodkov pravnih oseb se davek za leto 2013 plačuje po stopnji

17 % od ugotovljene davčne osnove v davčnem obračunu družbe.

Odmerjeni davek družbe za leto 2013 znaša 17.622.677 EUR. Družba je v letu 2013 na podlagi davčnega obračuna iz leta 2012 plačala 10.144.482 EUR akontacij davka od dohodkov in konec leta 2013 izkazuje obveznost za odmerjeni davek še v višini 7.478.195 EUR.

DAVKI

v EUR

	2013	2012
a. Odmerjeni davek	17.622.677	11.717.691
b. Odloženi davki	(1.207.489)	(474.735)
Skupaj davek od dobička, pripoznan v IPI	16.415.188	11.242.956

Med odloženimi davki družba izkazuje odložene terjatve in obveznosti za davek. Vrednostno je oblikovanje in črpanje prikazano v razkritju pri terjativah za odloženi davek (točka 4.5.8.1.(4)).

Pri ugotavljanju osnove za odmerjeni davek so bili prihodki in odhodki, ugotovljeni v skladu z MSRP, popravljeni v smislu povečanja in znižanja davčne osnove, kar je prikazano v spodnji tabeli.

IZRAČUN EFEKTIVNE DAVČNE STOPNJE

v EUR

	2013	2012
Poslovni izid pred davki	92.954.354	54.197.135
Izračunani davek po veljavni davčni stopnji	15.802.240	9.755.484
Davek od prihodkov, ki znižujejo davčno osnovo	(7.370)	(488.028)
Davek od davčnih olajšav	(130.967)	(129.547)
Davek od odhodkov, ki znižujejo davčno osnovo	(47.083)	(30.303)
Davek od davčno nepriznanih odhodkov	2.005.445	2.585.684
Davek od ostalih sprememb v davčni bilanci	412	24.401
DAVEK	17.622.677	11.717.691
Efektivna davčna stopnja	18,96 %	21,62 %

ČISTI POSLOVNI IZID (25)

Družba je leto 2013 zaključila s pozitivnim čistim poslovnim izidom v višini 76.539.166 EUR.

ČISTI POSLOVNI IZID

v EUR

	2013	2012
Kosmati donos iz poslovanja	1.643.151.820	1.943.501.488
Poslovni izid iz poslovanja	103.459.338	63.509.542
Finančni izid	(10.504.984)	(9.312.407)
Poslovni izid pred davki	92.954.354	54.197.135
Čisti poslovni izid poslovnega leta	76.539.166	42.954.179

4.5.8.3 IZKAZ DRUGEGA VSEOBSEGAJOČEGA DONOSA

V izkazu drugega vseobsegajočega donosa družba izkazuje med postavkami, ki bodo pozneje prerazvrščene v poslovni izid, rezultate standardiziranih rokovnih pogodb za nakupe EE, emisijskih kuponov ter pošteno vrednost obrestnih in valutnih zamenjav v skupni vrednosti 4.360.239 EUR.

Rezultat iz naslova realiziranih in na novo sklenjenih standardiziranih rokovnih pogodb za EE v letu 2013 znaša 283.723 EUR. Podrobnejša razkritja so predstavljena v točki 4.5.8.1.(9). Iz tega naslova družba ni obračunala odloženih davkov, ker bo ob realizaciji posla družba plačala ceno, ki je bila dogovorjena ob sklenitvi posla.

Rezultat iz naslova realiziranih standardiziranih rokovnih pogodb za emisijske kupone v letu 2013 znaša 3.004.948 EUR. Podrobnejša razkritja so predstavljena v točki 4.5.8.1.(9).

Družba je v letu 2011 sklenila obrestno zamenjavo, za katero znaša neto efekt spremembe poštene vrednosti v letu 2013 1.013.022 EUR, kar pomeni končno negativno pošteno vrednost obrestne zamenjave v višini -2.177.766 EUR, od katere je družba obračunala za 370.220 EUR terjatve za odloženi davek.

Družba je v letu 2013 zaprla posle valutnih zamenjav, katerih poštena vrednost je znašala na dan 31.12.2012 z upoštevanimi odloženimi davki -40.860 EUR. V letu 2013 je sklenila nove posle in jih delno v letu 2013 tudi zaprla. Celotna

sprememba znaša 58.546 EUR. Poštena vrednost odprtih valutnih zamenjav konec leta 2013 znaša 21.309 EUR, od katere je družba obračunala za 3.623 EUR obveznosti za odloženi davek, tako da je neto efekt -17.686 EUR.

Med postavkami, ki pozneje ne bodo prerazvrščene v poslovni izid, je izkazan aktuarski primanjkljaj iz naslova obveznosti do zaposlenih za odpravnine ob upokojitvi v višini 13.649 EUR. Gre za spremembo MRS 19, ki velja od 1.1.2013. Pred tem je bilo to izkazano med drugimi poslovnimi odhodki v izkazu poslovnega izida.

Ob upoštevanju naštetega celotni vseobsegajoči donos konec leta 2013 znaša 80.913.054 EUR.

4.5.8.4 IZKAZ DENARNEGA TOKA

Podatki v izkazu denarnih tokov so dobljeni iz izkaza finančnega položaja v poročevalskem in preteklem letu in iz izkaza poslovnega izida v poročevalskem letu.

Da pa bi bili pritoki čim bližje prejemkom, odtoki pa izdatkom, so bila v izkazu denarnih tokov izvedena naslednja izločanja:

- zmanjšanje iz naslova standardiziranih rokovnih pogodb za EE in emisijske kupone za leto 2013 na rezervi za pošteno vrednost in poslovnih odhodkih,
- zmanjšanje iz naslova poštene vrednosti obrestne in valutnih zamenjave na rezervi za pošteno vrednost in izdatkih pri financiranju.

VRSTE DENARNIH TOKOV

v EUR

	2013	2012
Denarni tokovi iz poslovanja	104.819.550	57.917.957
Denarni tokovi iz naložbenja	134.472.288	(187.640.684)
Denarni tokovi iz financiranja	(229.477.887)	114.720.089
Denarni izid v obdobju	9.813.951	(15.002.638)

4.5.8.5 IZKAZ SPREMEMB LASTNIŠKEGA KAPITALA

V izkazu sprememb lastniškega kapitala so predstavljene spremembe sestavin kapitala za poslovno leto.

Družba sestavlja izkaz gibanja kapitala v obliki sestavljene razpredelnice.

Celotni vseobsegajoči donos poročevalskega obdobja se je povečal za 80.913.054 EUR, in sicer za:

- čisti poslovni izid tekočega leta v višini 76.539.166 EUR in
- spremembo drugih sestavin vseobsegajočega donosa v višini 4.373.888 EUR (podrobneje razkrito v točki 4.5.8.3.).

Na posameznih postavkah kapitala družbe je v tekočem letu prišlo do sprememb v višini 59.746.672 EUR, in sicer za:

- prenos bilančnega dobička leta 2012 v višini 21.477.089 EUR med druge rezerve iz dobička po sklepu skupščine in
- razporeditev polovice čistega poslovnega izida tekočega leta v višini 38.269.583 EUR med druge rezerve iz dobička po sklepu NS na predlog posloводства.

Bilančni dobiček leta 2013 predstavlja čisti dobiček tekočega leta in znaša 38.269.583 EUR. O delitvi bilančnega dobička odloča lastnik.

BILANČNI DOBIČEK ALI IZGUBA

v EUR

	2013	2012
Čisti poslovni izid poslovnega leta	76.539.166	42.954.179
Povečanje (dodatno oblikovanje) rezerv iz dobička	(38.269.583)	(21.477.089)
Bilančni dobiček ali izguba	38.269.583	21.477.090

4.5.8.6 POVEZANE DRUŽBE

V stolpcih prodaje in nakupi je prikazan promet vseh poslov (brez DDV), vključno z obrestmi prejetih in danih posojil med HSE in povezanimi družbami v letu 2013. Pri danih in prejetih posojilih je prikazano stanje konec leta 2013 (posojilo z obrestmi). Prihodki od danih starševskih garancij v letu 2013 so prikazani ločeno v neto vrednost (brez

DDV). Vrednosti starševskih garancij so razkrite v točki 4.5.8.1.(16) Pogojne obveznosti in pogojna sredstva.

Stanje odprtih poslovnih terjatev s povezanimi osebami je razkrito v točki 4.5.8.1.(6) Kratkoročne poslovne terjatve, stanje odprtih poslovnih obveznosti pa v točki 4.5.8.1.(14) Kratkoročne poslovne obveznosti.

PODATKI O POVEZANIH DRUŽBAH

v EUR

	Prodaje	Nakupi	Dana posojila z obrestmi	Prejeta posojila z obrestmi	Prihodki od danih star. gar.
DEM d.o.o.	64.421	70.397.411		11.002.110	
mHE LOBNICA d.o.o.		21.133			
SENG d.o.o.	10.754.701	44.999.045			189.155
ELPROM d.o.o.	6.163.317	6.625.802			
HESS d.o.o.	83.315	11.278.340			
TEŠ d.o.o.	3.654.620	238.458.452	10.207.922		2.912.857
TET d.o.o.	392.405	33.842.859			
PV d.d.	4.084.507	222.123	16.037.781		
HTZ VELENJE, IP d.o.o.		29.644			
GOST d.o.o.		23.046			
RGP d.o.o.	13.051		1.704.516		
HSE Invest d.o.o.		912.400			
HSE Italia S.r.l.	6.371.594	6.538.276			
HSE Balkan Energy d.o.o.	10.772.906	17.043.358			27.205
HSE Adria d.o.o.	53.424.700	58.508.422			15.000
HSE Bulgaria EOOD	5.898.736	6.174.552			
HSE MAK Energy DOOEL	6.593.550	6.385.429			
HSE BH d.o.o.	6.101.642	9.189.400			
HSE RO Energy S.r.l.	1.715				
SKUPAJ 2013	114.375.180	510.649.692	27.950.219	11.002.110	3.144.217

POSLI Z RS IN PRAVNIMI OSEBAMI, KI SO V NEPOSREDNI ALI POSREDNI VEČINSKI LASTI RS

v EUR

Poslovni partner	Odprte terjatve na dan 31.12.2013	Odprte obveznosti na dan 31.12.2013	Odhodki v letu 2013	Prihodki v letu 2013
ELEKTRO ENERGIJA d.o.o.	14.802.953	817.581	13.703.286	142.030.190
ELEKTRO CELJE ENERGIJA d.o.o.	10.292.842	72.280	1.032.351	91.306.240
ELEKTRO MARIBOR ENERGIJA PLUS d.o.o.	8.565.368	353.088	1.653.629	75.965.805
E3, energetika, ekologija, ekonomija, d.o.o.	10.678.656	7.485	292.116	59.015.564
ELEKTRO GORENJSKA PRODAJA d.o.o.	12.760.111	8.094.478	6.874.637	46.856.367
ELEKTRO-SLOVENIJA d.o.o.	3.895.720	952.880	7.031.469	31.779.662
TALUM d.d.	2.734.776	0	0	20.922.690
GEN-I d.d.	388.674	335.802	6.468.424	5.628.926

HSE je v 100 % lasti RS. Družba z Vlado RS v letu 2013 ni sklepala poslov.

V tabeli so prikazani posli s pravnimi osebami, ki so v neposredni ali posredni večinski lasti RS in izvajajo energetske dejavnosti oz. so v neposredni lasti teh družb ter so za HSE z vidika ravni pomembnosti transakcij pomembni po kriteriju velikosti transakcije. Ostali posli z gospodarskimi družbami, ministrstvi, agencijami in drugimi pravnimi osebami, kjer je RS večinski ali manjšinski lastnik, so z vidika poročanja nepomembni.

4.5.8.7 PREJEMKI

Prejemki poslovođij in zaposlenih, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe, vključujejo:

- bruto prejemke, ki so vsebovani v obvestilu za napoved dohodnine,

- druge prejemke (prehrana, prevoz, dnevnice),
- premije za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje.

Prejemki članov nadzornega sveta vsebujejo bruto sejnine vseh članov (menjave članov nadzornega sveta znotraj leta) s potnimi stroški za opravljanje funkcije v nadzornem svetu in revizijski komisiji.

Družba v letu 2013 ni odobrila predujmov, posojil ter poroštev tem skupinam oseb.

Med kratkoročnimi poslovnimi dolgovi so izkazane obveznosti za decembrske plače poslovođstvu družbe in zaposlenim, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe, ter decembrske sejnine članom nadzornega sveta za opravljanje funkcije v nadzornem svetu.

PREJEMKI

v EUR

	Plača	Drugi prejemki	Boniteta	Povračilo stroškov	Skupaj
Člani uprave	142.263	4.120	2.872	1.915	151.170
Člani nadzornega sveta in revizijske komisije	0	120.833	752	4.494	126.079
Zaposleni za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe	1.732.268	360.821	39.536	39.755	2.172.380
SKUPAJ PREJEMKI V LETU 2013	1.874.531	485.774	43.160	46.164	2.449.629

PREJEMKI POSLOVODSTVA

v EUR

	Plača bruto	Plača neto	Drugi prejemki - nagrada za del. uspešnost	Drugi prejemki - regres	Boniteta uporaba avtomobila	Boniteta nezgodnega zavarovanja	Boniteta zavarovanje D&O	Prostovoljno dodatno pokojsniksko zavarovanje	Povračila stroškov	Skupaj
Blaž Košorok	142.263	68.602	799	784	2.709	40	123	2.537	1.915	151.170
SKUPAJ PREJEMKI	142.263	68.602	799	784	2.709	40	123	2.537	1.915	151.170

PREJEMKI ČLANOV NADZORNEGA SVETA

v EUR

	Sejnina bruto	Sejnina neto	Potni stroški	Boniteta D&O	Skupaj
Zidanšek Marko	21.717	16.702	0	147	21.864
Krmelj Vlasta	16.647	14.306	1.978	147	18.772
Kralj Peter	16.162	12.478	106	147	16.415
Ziherl Milenko	15.792	12.197	113	147	16.052
Molan Marjana	6.853	5.311	0	0	6.853
Prevalnik Stanislav	16.002	12.633	381	82	16.465
Jančar Boštjan	9.149	7.579	713	82	9.944
SKUPAJ	102.322	81.206	3.291	752	106.365

PREJEMKI ČLANOV REVIZIJSKE KOMISIJE

v EUR

	Sejnina bruto	Sejnina neto	Potni stroški	Skupaj
Kralj Peter	3.526	2.808	97	3.623
Prevalnik Stanislav	3.526	2.911	231	3.757
Ziherl Milenko	4.408	3.461	57	4.465
SKUPAJ	11.460	9.180	385	11.845

* prejemki zunanjih članov revizijske komisije niso razkriti

4.5.8.8 FINANČNI INSTRUMENTI IN TVEGANJA

To poglavje je povezano s poglavjem 4.5.7.19 računovodskega poročila in s poglavjem o finančnih tveganjih v poslovnem delu.

4.5.8.8.1 KREDITNO TVEGANJE

Veliki del aktivnosti, pri katerih se srečujemo s tveganjem neizpolnitve nasprotne stranke v družbi izhaja iz dejavnosti trgovanja z EE, pri čemer pa pretežni del obsega teh aktivnosti predstavljajo pogodbeni odnosi s partnerji z visoko kreditno sposobnostjo. Za obliko poslovnega odnosa z drugimi partnerji se odločamo na podlagi predhodnih analiz kreditne sposobnosti partnerja,

ki v nadaljevanju določa možen obseg in časovni horizont poslovanja, elemente pogodbenega odnosa, predvsem pa potreben obseg dodatnih zavarovanj izpolnitve pogodbenih obveznosti v obliki bančnih in korporativnih garancij, prejetih predujmov in drugih ustreznih oblik zavarovanja. Pri oblikovanju pogodbenega odnosa in izbiri zavarovanj še posebej upoštevamo morebitne omejitve lokalne zakonodaje partnerja, saj je ta bistvena v postopku izterjave morebitnih neizpolnjenih obveznosti ali unovčevanju prejetih zavarovanj.

Kreditno izpostavljenost do posameznih partnerjev spremljamo dnevno, na podlagi tega spremljamo tudi kreditno tveganje in ga uravnavamo s

prilagajanjem limitov poslovanja in pravočasnimi zahtevami k predložitvi morebitnih dodatnih zavarovanj. Če ocenimo, da se je kreditna sposobnost partnerja poslabšala ali pa je bilo povečanje kreditne izpostavljenosti posledica dviga splošne (pričakovane) ravni tržnih cen, takoj pristopimo k pridobivanju dodatnih zavarovanj.

Nezavarovani delež terjatev je vsota dela prodaje partnerjem na odprti račun v okviru določenih kreditnih limitov. Prodaja na odprti račun je v skladu z veljavno politiko upravljanja kreditnih tveganj možna v okviru odobrenih kreditnih limitov partnerjem glede na njihovo finančno moč in tveganje. Med nezavarovanimi terjatvami prevladujejo terjatve do partnerjev z dobro bonitetno oceno ter do partnerjev, ki sodijo v visoko regulirano dejavnost in so pogosto v državni lasti. V skupino slednjih sodijo tudi ponudniki sistemskih storitev, kjer pridobitev zavarovanj terjatev, podobno kot pri borzah, ni možno, sodijo pa v bonitetni razred z nizkim tveganjem neizpolnitve.

Ne glede na ocenjeno nizko tveganje partnerjev vsak bonitetni razred predstavlja višje ali nižje povprečno tveganje izgube zaradi neplačila oz. neizpolnitve pogodbenih obveznosti. Tudi

zavarovane terjatve nosijo določeno tveganje neizpolnitve glede na bonitetni razred garanta, oboje pa spremljamo z oceno vrednosti možne izgube zaradi neizpolnitve. Terjatve do partnerjev so zavarovane z bančnimi garancijami, s korporativnimi poroštvi, z zastavo terjatev iz naslova pogodb o vodenju transakcijskih računov, z depoziti in izvršnicami. Izjemoma so terjatve zavarovane z menicami, in sicer v kombinaciji s korporativnimi poroštvi, ali pa kot samostojen instrument v primeru manjšega obsega poslovanja s partnerjem. Kadar v slednjem primeru kot partner nastopa družba z omejeno odgovornostjo v lasti fizičnih oseb, terjatve zavarujemo z avaliranimi menicami.

V letu 2013 so naši partnerji z redkimi izjemami redno poravnali svoje obveznosti.

V primeru zamude plačila se kupcem v Sloveniji in tujini zaračunajo zamudne obresti, dogovorjene s pogodbo.

Družba ima konec leta 2013 oblikovanih za 849.584 EUR dvomljivih terjatev. Glavnina dvomljivih terjatev se nanaša na terjatev iz naslova prodaje EE, in sicer v višini 75 % terjatve. Stečajni postopek v tej zadevi še teče.

GIBANJE POPRAVKOV VREDNOSTI KRATKOROČNIH POSLOVNIH TERJATEV

v EUR

	2013	2012
Stanje na dan 1.1.	854.273	29.965
Oblikovanje popravkov vrednosti terjatev	3.992	824.308
Dokončen odpis terjatev	(8.681)	0
Stanje na dan 31.12.	849.584	854.273

DOLGOROČNE TERJATVE PO ROKIH ZAPADLOSTI

v EUR

	ZAPADLOST V PLAČILO			SKUPAJ
	DO 2 LETI PO DATUMU IFP	OD 3 DO 5 LET PO DATUMU IFP	NAD 5 LET PO DATUMU IFP	
Dolgoročne poslovne terjatve do drugih	676.352			676.352
SKUPAJ 31.12.2012	676.352	0	0	676.352

v EUR

	ZAPADLOST V PLAČILO			SKUPAJ
	DO 2 LETI PO DATUMU IFP	OD 3 DO 5 LET PO DATUMU IFP	NAD 5 LET PO DATUMU IFP	
Dolgoročne poslovne terjatve do drugih	659.866			659.866
SKUPAJ 31.12.2013	659.866	0	0	659.866

Med dolgoročnimi poslovnimi terjatvami družba izkazuje dana sredstva za zavarovanje poslov trgovanja.

KRATKOROČNE POSLOVNE IN FINANČNE TERJATVE PO ROKIH ZAPADLOSTI

v EUR

	ZAPADLOST V PLAČILO						SKUPAJ
	NEZAPADLE	ZAPADLE DO 3 MESECE (do 90 dni)	ZAPADLE OD 3 DO 6 MESECEV (od 91 do 180 dni)	ZAPADLE OD 6 DO 9 MESECEV (od 181 do 270 dni)	ZAPADLE OD 9 DO 12 MESECEV (od 271 do 360 dni)	ZAPADLE NAD LETO DNI (od 361 naprej)	
Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini	14.934.325						14.934.325
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	153.557.215	9.190.366			1.109.647	29.965	163.887.193
Kratkoročno dani predujmi	7.493.366						7.493.366
Kratkoročne poslovne terjatve do državnih in drugih inštitucij	24.030.619						24.030.619
Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	6.060.932						6.060.932
Kratkoročne finančne terjatve in posojila družbam v skupini	303.576.705						303.576.705
SKUPAJ 31.12.2012	509.653.162	9.190.366	0	0	1.109.647	29.965	519.983.140

v EUR

	ZAPADLOST V PLAČILO						SKUPAJ
	NEZAPADLE	ZAPADLE DO 3 MESECE (do 90 dni)	ZAPADLE OD 3 DO 6 MESECEV (od 91 do 180 dni)	ZAPADLE OD 6 DO 9 MESECEV (od 181 do 270 dni)	ZAPADLE OD 9 DO 12 MESECEV (od 271 do 360 dni)	ZAPADLE NAD LETO DNI (od 361 naprej)	
Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini	5.752.189	44.953	22.476				5.819.618
Kratkoročne poslovne terjatve do skupaj obvladovanih družb	299.907						299.907
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	139.813.810	7.282.553				1.105.017	148.201.380
Kratkoročno dani predujmi	5.394.472						5.394.472
Kratkoročne poslovne terjatve do državnih in drugih institucij	20.387.783						20.387.783
Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	202.358					19.336	221.694
Kratkoročne finančne terjatve in posojila družbam v skupini	31.094.437						31.094.437
SKUPAJ 31.12.2013	202.944.956	7.327.506	22.476	0	0	1.124.353	211.419.291

Glavnina zapadlih kratkoročnih terjatev konec leta 2013 se nanaša na izdane račune za EE, ki so bili do izdelave tega poročila že poravnani.

4.5.8.8.2 LIKVIDNOSTNO TVEGANJE

Likvidnostno tveganje oziroma tveganje plačilne sposobnosti je tveganje, ki je povezano s primanjkljajem razpoložljivih finančnih virov in s tem nesposobnostjo družbe, da v dogovorjenih rokih poravnava svoje obveznosti. Za upravljanje likvidnostnega tveganja, družba v skladu z ZFPPIPP oblikuje in izvaja politiko rednega upravljanja likvidnosti, ki jo potrdi poslovodstvo in nadzorni svet v letnem poslovnem načrtu. V ta namen se spremlja likvidnostna situacija družbe tako na dnevni kot na mesečni oziroma letni ravni in se o njej tekoče informira poslovodstvo in nadzorni svet družbe.

Družba spremlja in aktivno obvladuje likvidnostno tveganje z:

- ažurnim spremljanjem denarnih tokov na dnevni, mesečni in letni ravni,
- upravljanjem z denarnimi sredstvi na nivoju skupine HSE (»cash management«), katerega

glavni cilj je optimizacija likvidnosti družb v skupini preko izkoriščanja sinergijskih učinkov skupine kot celote,

- zagotavljanjem likvidnostne rezerve v obliki odobrenih kreditnih linij pri poslovnih bankah (v obliki okvirnih kreditov in limitov na transakcijskih računih),
- plasiranjem kratkoročnih likvidnostnih presežkov v obliki varnih in likvidnih kratkoročnih depozitov pri poslovnih bankah in v obliki združevanja denarnih sredstev na nivoju skupine HSE (»cash pooling«),
- aktivnim spremljanjem finančnih trgov.

V razmerah finančno gospodarske krize in zahtevnega položaja, v katerem se skupina HSE nahaja, je obvladovanje likvidnostnega tveganja izrednega pomena, zato se je previdnost pri obvladovanju plačilne sposobnosti močno povečala s poudarkom na intenziviranju učinkovitega planiranja denarnih tokov, kar omogoča pravočasno napoved morebitnih likvidnostnih primanjkljajev in presežkov ter optimalno upravljanje le-teh.

Na dan 31.12.2013 je imela družba poravnane zapadle kratkoročne obveznosti.

Zapadlost dolgoročnih finančnih obveznosti družbe v naslednjih letih je razvidna iz spodnjih tabel:

DOLGOROČNE OBVEZNOSTI PO ZAPADLOSTI

v EUR

	ZAPADLOST V PLAČILO			SKUPAJ
	DO 2 LETI PO DATUMU IFP	OD 3 DO 5 LET PO DATUMU IFP	NAD 5 LET PO DATUMU IFP	
Dolg. finančne obveznosti do bank	11.350.657	25.476.216	49.333.333	86.160.206
Druge dolgoročne finančne obveznosti	3.398.275			3.398.275
SKUPAJ 31.12.2012	14.748.932	25.476.216	49.333.333	89.558.481

v EUR

	ZAPADLOST V PLAČILO			SKUPAJ
	DO 2 LETI PO DATUMU IFP	OD 3 DO 5 LET PO DATUMU IFP	NAD 5 LET PO DATUMU IFP	
Dolg. finančne obveznosti do bank	11.350.656	14.125.559	49.333.334	74.809.549
Druge dolgoročne finančne obveznosti	2.177.766			2.177.766
SKUPAJ 31.12.2013	13.528.422	14.125.559	49.333.334	76.987.315

V družbi, kot obvladujoči družbi skupine HSE, smo močno vpeti v največjo slovensko investicijo, projekt nadomestnega bloka 6 TEŠ moči 600 MW, katere investitor je sicer odvisna družba TEŠ. Zamiki pri postopkih za črpanje dolgoročnih posojil TEŠ pri bankah EIB in pri EBRD so v prvem kvartalu leta 2013 močno krojili likvidnost družb HSE in TEŠ kakor tudi ostalih družb v skupini HSE. Družba TEŠ je v mesecu marcu 2013 črpala dolgoročni kredit pri EIB v višini 440.000.000 EUR in razliko dolgoročnega kredita v višini 117.500.000 EUR pri EBRD. TEŠ se skladno z določili pogodbe z bankami ne more dodatno kratkoročno zadolžiti na finančnih trgih, zato si je moral premostitveno financiranje za obveznosti za investicijo nadomestni blok 6 TEŠ zagotoviti z zadolževanjem v okviru skupine HSE (»cash management«) in v okviru lastnih sredstev. Do črpanja dolgoročnih posojil TEŠ pri EIB in EBRD je potekalo premostitveno financiranje investicije v nadomestni blok 6 TEŠ v obliki kratkoročnih okvirnih kreditov odobrenih s strani HSE. Ker v skupini HSE ni bilo na razpolago dovolj prostih denarnih sredstev za zagotovitev premostitvenega financiranja obveznosti TEŠ za investicijo, se je za namen obvladovanja likvidnosti skupine HSE in v

okviru tega za namen premostitvenega financiranja obveznosti TEŠ pri poslovnih bankah zadolžila družba kot edini družbenik TEŠ. Stanje odobrenih kratkoročnih okvirnih kreditov TEŠ za namen premostitvenega financiranja projekta nadomestni blok 6 TEŠ s strani HSE je konec marca 2013 znašalo kar 335.600.000 EUR, v okviru katerih so bila angažirana lastna sredstva HSE, sredstva družb v skupini HSE in kratkoročni krediti najeti pri poslovnih bankah.

S črpanjem dolgoročnega posojila pri EIB v višini 440.000.000 EUR in dolgoročnega posojila EBRD v višini 117.500.000 EUR v mesecu marcu 2013 je TEŠ poplačal kratkoročne premostitvene kredite, ki jih je imela najete pri HSE. Posledično je tudi HSE poplačal kratkoročne okvirne kredite, ki jih je imel najete v okviru »cash managementa« skupine HSE pri odvisnih družbah ter kratkoročne kredite pri poslovnih bankah, ki so bili najeti za premostitveno financiranje TEŠ. S tem je likvidnostni krč tako HSE kot skupine HSE popustil in likvidnost skupine se je sprostil.

Družba se je konec leta 2013 za namen obvladovanja likvidnostnega tveganja družbe

kratkoročno zadolžila v okviru upravljanja z denarnimi sredstvi skupine HSE – »cash management«, in sicer pri DEM. Pogodba o kratkoročnem okvirnem kreditu z DEM je sklenjena v višini 70.000.000 EUR, pri čemer je bilo konec leta 2013 črpanih 11.000.000 EUR.

Za obvladovanje likvidnostnega tveganja in za zagotovitev likvidnosti družbe v prihodnjem letu so bile že v letu 2013 povzete ustrezne dejavnosti. HSE je planiral že v letu 2013 za namen dokapitalizacije TEŠ zagotoviti dolgoročna sredstva v obliki najema dolgoročnih kreditov v višini 45.000.000 EUR in je v povezavi s tem v skladu z uredbo o zadolževanju pridobila pozitivno mnenje resornega ministrstva. Ministrstvo za finance je HSE poslalo negativen odgovor na vlogo za izdajo soglasja k začetku postopka dolgoročne zadolžitve, saj je ugotovilo, da je podana verjetnost, da gre pri predvidenem dolgoročnem zadolževanju HSE za dokapitalizacijo TEŠ za državno pomoč TEŠu oziroma gre za pomoč za tekoče poslovanje, ki v skladu s pravili s področja državnih pomoči ni dovoljena.

Družba je v okviru lastnih sredstev v letu 2013 uspela v celoti izvesti dokapitalizacijo družbe TEŠ za projekt nadomestni blok 6 TEŠ v celotni višini 118.400.000 EUR. Poleg tega je zaradi problematike državnih pomoči na področju dokapitalizacije v mesecu decembru 2013 za namen preprečitve nastanka gospodarske škode izvedla prevzem dolga družbe TEŠ v višini 10.207.923 EUR.

Obvladovanje likvidnostnega tveganja v letu 2013 je bilo zaznamovano tudi z dejavnostmi na mednarodnih trgih, ki so bile pogojene s slabimi kreditnimi ocenami, ki so jih deležne domače banke. Tuje banke so namreč družbi pričele omejevati kreditne in garancijske linije zaradi povečanega državnega tveganja kot tudi slabe kreditne ocene domačih bank. Ne glede na slednje, si je družba tudi na mednarodnih trgih uspela zagotoviti zadostno višino kreditnih in garancijskih linij za nemoteno poslovanje in je slednje smatrala še kot dodatni uspeh in potrditev dobre bonitete družbe in skupine HSE.

Skladno z vsem zgoraj navedenim se ocenjuje, da je bilo likvidnostno tveganje v letu 2013 ustrezno obvladovano.

Pričakovanja glede bodočih razmer na področju trgovanja z električno energijo in projekcije cen

električne energije v prihodnjih letih kažejo na to, da bodo ob nizkih cenah emisijskih kuponov in porastu proizvodnje iz OVE cene električne energije na zelo nizkih nivojih. Nizke cene električne energije in s tem posledično nižji prihodki ob dejstvu, da je HSE v zadnjih nekaj letih pričel obsežen investicijski cikel, postavljajo družbo in skupino HSE v položaj, ko mora za nemoteno poslovanje, ohranjanje finančne stabilnosti in doseganje zastavljenih ciljev izvesti obsežne ukrepe s ciljem racionalizacije poslovanja, povečanja dobičkonosnosti in predvsem izboljšanja likvidnostne situacije.

V povezavi s problematiko državnih pomoči na področju dokapitalizacije TEŠ in dolgoročne zadolžitve v povezavi s tem, bo v letu 2014 v okviru neodvisne recenzije NIP 6 izdelan tudi test zasebnega investitorja. Po seznanitvi z NIP 6 na Vladi RS se bo na osnovi rezultata testa zasebnega investitorja ponovno pristopilo k reševanju problematike državnih pomoči na področju dokapitalizacije in v povezavi s tem z najemom dolgoročne zadolžitve.

HSE predvideva družbi TEŠ v letu 2014 sredstva zagotoviti v obliki dokapitalizacije ali po pogodbi o prevzemu dolga, za kar bo namenil lastna sredstva in je za tekoče poslovanje pri DEM najel likvidnostni kredit, ki ga lahko kasneje v višini konvertira v izplačilo neizplačanega bilančnega dobička in si na ta način zagotovi dodatna lastna sredstva. Iz likvidnostnega plana za leto 2014 tudi izhaja, da družba v okviru svojega rednega poslovanja lahko zagotovi vračilo kratkoročne zadolžitve, ki jo bo za namen obvladovanja likvidnostnega tveganja v okviru koledarskega leta najela pri poslovnih bankah.

V skladu z navedenim, družba ustrezno obvladuje likvidnostno tveganje tudi v letu 2014.

4.5.8.8.3 TEČAJNO TVEGANJE

Tečajno tveganje je tveganje v okviru poslovanja s tujimi plačilnimi sredstvi in je vezano na spremembe gibanja deviznih tečajev. Pri poslovanju je tečajno tveganje prisotno v manjši meri, saj je večina prilivov in odlivov vezanih na domačo valuto evro. Tečajno tveganje nastaja predvsem pri izvajanju osnovne dejavnosti, to je pri trgovanju z EE na Madžarskem (nakup EE v HUF).

Tečajno tveganje družbe je bilo v letu 2013 ustrezno obvladovano. Tečajno tveganje se preko ustrezne

strategije ščitenja obvladuje z uporabo izvedenih finančnih instrumentov, in sicer z valutnim terminskim poslom FX Forward sklenjenim s poslovnimi bankami, s katerim se menjalni tečaj tuje valute v primerjavi z domačim fiksira. Družba si s fiksacijo tečaja zagotovi želeno in znano ceno EE v EUR ter obenem tudi znan denarni tok iz naslova plačil v tuji valuti. Posli valutnih zamenjav so sklenjeni na osnovi standardiziranih pogodb ISDA s poslovnimi bankami in ocenjuje se, da je možnost neizpolnitve teh poslov minimalna. Sklenjeni so izključno z namenom varovanja pred tveganji in ne iz špekulativnih razlogov ter se z vidika računovodenja varovanja pred tveganjem (»hedge accounting«) smatrajo kot visoko učinkoviti, saj se sklenjeno valutno ščitenje v vseh karakteristikah popolnoma ujema z varovano postavko.

Ostale valute so pri poslovanju minimalno prisotne in družba zato ne dela analize občutljivosti za spremembo tečajev, saj sprememba tečajev ne bi imela pomembnega vpliva na poslovni izid.

Tečajno tveganje se tekoče spremlja in se o njegovem obvladovanju redno poroča. V povezavi z navedenim se redno spremljajo tudi dogajanja na trgu denarja, gibanja tečajev in vrednosti sklenjenih poslov valutnega ščitenja.

Za preračun sredstev in obveznosti družbe na dan 31.12.2013 so bili uporabljeni naslednji tečaji:

TEČAJI

v EUR

Država	Oznaka valute	Končni tečaj v EUR za leto 2013	Končni tečaj v EUR za leto 2012
Bosna in Hercegovina	BAM	1,9558	1,9558
Bolgarija	BGN	1,9558	1,9558
Hrvaška	HRK	7,6265	7,5575
Makedonija	MKD	61,9360	61,4870
Srbija	RSD	114,1400	113,3900
Češka	CZK	27,4270	25,1510
Madžarska	HUF	297,0400	292,3000
Romunija	RON	4,4710	4,4445
Švica	CHF	1,2276	1,2072
ZDA	USD	1,3791	1,3194

IZPOSTAVLJENOST TVEGANJU SPREMEMB DEVIZNIH TEČAJEV

v EUR

	EUR	HUF	Ostale valute	Skupaj
Dolgoročne poslovne terjatve	477.553		198.799	676.352
Kratkoročne finančne terjatve in posojila	303.599.771			303.599.771
Kratkoročne poslovne terjatve	215.552.162			215.552.162
Dolgoročne finančne obveznosti	(89.558.481)			(89.558.481)
Kratkoročne finančne obveznosti	(233.694.331)			(233.694.331)
Kratkoročne poslovne obveznosti	(210.965.492)	(441)	(31.419)	(210.997.352)
Neto izpostavljenost IFP 31.12.2012	(14.588.818)	(441)	167.380	(14.421.879)

v EUR

	EUR	HUF	Ostale valute	Skupaj
Dolgoročne poslovne terjatve	477.517		182.349	659.866
Kratkoročne finančne terjatve in posojila	31.094.437			31.094.437
Kratkoročne poslovne terjatve	179.475.270			179.475.270
Dolgoročne finančne obveznosti	(76.987.315)			(76.987.315)
Kratkoročne finančne obveznosti	(22.614.252)			(22.614.252)
Kratkoročne poslovne obveznosti	(144.240.098)	(883.912)	(73.492)	(145.197.502)
Neto izpostavljenost IFP 31.12.2013	(32.794.441)	(883.912)	108.857	(33.569.496)

SKLENJENE POGODBE ZA VALUTNE ZAMENJAVE PO ROČNOSTI

v EUR

	31.12.2013	31.12.2012
Sklenjene pogodbe za valutne zamenjave po ročnosti - do 12 mesecev	971.717	4.900.045
	971.717	4.900.045

4.5.8.8.4 OBRETNOSTNO TVEGANJE

Družba je izpostavljena obrestnemu tveganju pri finančnih obveznostih, saj ima sklenjene kreditne pogodbe po variabilni obrestni meri vezani na Euribor, ki se dnevno spreminja. Obrestno tveganje je bilo v letu 2013 ustrezno upravljano, saj je cilj upravljanja z obrestnim tveganjem omejiti in zmanjšati tveganje, povezano s spremembami obrestnih mer, ter na ta način stabilizirati denarne tokove. V skladu z navedenim je bila že v letu 2011 določena strategija njegovega obvladovanja, ki jo je odobril tudi Odbor za tveganja družbe HSE in v kateri se je opredelil delež oziroma raven, do katere se družba varuje pred tveganjem in instrumenti, s katerimi se varuje. V ta namen ima družba sklenjen posel obrestnega ščitenja z izvedenim finančnim instrumentom obrestna zamenjava (IRS – interest rate swap). Sklenjeni posel obrestne zamenjave je

visoko učinkovit, saj se sklenjeno obrestno ščitenje v vseh karakteristikah popolnoma ujema z varovano postavko in je bil sklenjen izključno z namenom varovanja pred tveganjem in ne iz špekulativnih razlogov. Cilj upravljanja z obrestnim tveganjem je ščitenje denarnega toka pred negativnimi vplivi rasti Euriborja na stroške financiranja najetih kreditov ter same razpršenosti tveganja. Varovano razmerje je bilo formalno opredeljeno in dokumentirano že ob začetku varovanja. Postavljena je bila strategija obrestnega ščitenja, določena varovana postavka, instrument varovanja, narava tveganja in način, kako se bo testirala učinkovitost ščitenja. Ker je varovanje uspešno, se spremembe poštene vrednosti pripoznajo neposredno v kapitalu. Posel obrestnega ščitenja je bil sklenjen na osnovi standardizirane pogodbe ISDA in ocenjuje se, da je možnost neizpolnitve posla s strani banke minimalna.

SKLENJENE POGODBE ZA OBRETNOSTNE ZAMENJAVE PO ROČNOSTI

v EUR

	31.12.2013	31.12.2012
od 1 do 5 let	45.454.545	48.484.848
SKUPAJ	45.454.545	48.484.848

UČINEK OBRESTNIH ZAMENJAV

v EUR

	2013	2012
Nerealizirana izguba učinkovitih poslov	(2.177.766)	(3.398.275)
Realizirana izguba učinkovitih poslov	(1.216.328)	(915.197)
SKUPAJ	(3.394.094)	(4.313.472)

ANALIZA OBČUTLJIVOSTI DENARNEGA TOKA PRI INSTRUMENTIH Z VARIABILNO OBRESTNO MERO

Sprememba obrestne mere za 50 bazičnih točk na dan poročanja bi povečala (zmanjšala) čisti poslovni izid za spodaj navedene vrednosti. Analiza, ki je pripravljena za obe leti na enak način, predpostavlja, da vse spremenljivke, predvsem devizni tečaji, ostanejo nespremenjene. Pri izračunu

so terjatve/obveznosti po variabilni obrestni meri zmanjšane za celotni znesek poslov sklenjenih obrestnih zamenjav (IRS). Zaradi nizke obrestne mere pri kreditu EIB, bi ob upoštevanju znižanja obrestne mere za 50 b.p. dobili negativno obrestno mero, zato smo pri tem primeru kot znižano obrestno mero vzeli najmanjšo možno – t.j. 0,01 %. Posledica je različen končni rezultat pri spremembi OM za +/- 50 b.p.

FINANČNI INSTRUMENTI PO VARIABILNI OBRESTNI MERI

v EUR

FINANČNI INSTRUMENTI	Čisti poslovni izid 2013		Čisti poslovni izid 2012	
	Povečanje za 50bt	Zmanjšanje za 50bt	Povečanje za 50bt	Zmanjšanje za 50bt
Finančni instrumenti po variabilni obrestni meri	(786.367)	754.911	(788.874)	788.874
Finančna sredstva			92.120	(92.120)
Finančne obveznosti	(786.367)	754.911	(880.994)	880.994

4.5.8.8.5 CENOVNO TVEGANJE

TERMINSKE POGODBE ZA EE

Družba HSE je v letu 2009 sprejela Strategijo in Pravilnik za upravljanje s tržnimi tveganji, s čimer je zagotovila dolgoročno trgovanje z EE ter s tem izkoriščanje ugodnih tržnih priložnosti, ki zagotavljajo boljše poslovanje družbe in povečevanje tržnega deleža na trgih EE, hkrati pa definirala merila ocenjevanja cenovnih tveganj ter limite izpostavljenosti družbe omenjenim tveganjem.

Ena od oblik dolgoročnega trgovanja z EE so tudi terminske pogodbe (angl. futuresi), ki imajo dva popolnoma diametralna osnovna namena: pozicijsko trgovanje ali zavarovanje pred cenovnimi tveganji. Družba trguje s terminskimi pogodbami

z namenom zavarovanja dolgoročnih poslov pred cenovnimi tveganji. Pri prodaji ali nakupu EE s fizično dobavo po letu 2013 (poslovanje preko OTC trga, bilateralno sklepanje pogodb) družba istočasno sklene terminsko pogodbo s pozicijsko kontra količino in isto zapadlostjo. Na ta način družba finančno fiksira dobiček od prodajnega oz. nakupnega posla, kar pomeni, da se npr. izguba iz naslova nakupa terminskih pogodb kompenzira z dobičkom iz naslova fizične pogodbe o prodaji EE.

Nakup ali prodaja terminske pogodbe z namenom pozicijskega trgovanja povečuje cenovno izpostavljenost družbe, saj je sklenjena z namenom ustvarjanja dobička na račun nihanja cen EE, pozicijsko pa ni zaprta s pozicijsko kontra terminsko pogodbo. Cenovna izpostavljenost se zmanjša le v primeru sklenitve pozicijsko kontra terminske pogodbe.

Družba je imela v letu 2013 sklenjene le terminske pogodbe za zavarovanje pred cenovnim nihanjem že sklenjenih pogodb s fizično dobavo EE v in po letu 2013.

Razkritja poslov s terminskimi pogodbami so v točki 4.5.8.1.(9) Kapital in v točki 4.5.8.3. Izkaz drugega vseobsegajočega donosa.

EMISIJSKI KUPONI

Družba je v letu 2013 sprejela Strategijo prodaje lastne proizvodnje in nakupa emisijskih kuponov CO₂ za potrebe lastne proizvodnje z namenom zagotavljanja dolgoročno stabilnih prihodkov od prodaje EE. Strategija je nadomestila Sklep o strategiji prodaje lastne proizvodnje in Sklep o nakupih emisijskih kuponov CO₂ za potrebe lastne proizvodnje po letu 2012. Podlaga za izvajanje strategije prodaje lastne proizvodnje je pričakovana proizvodnja EE odvisnih družb. Družba tako že v tekočem letu prodaja EE odvisnih družb za nekaj let vnaprej, glavni cilj strategije pa je maksimizacija dobička in zagotovitev stabilnih prihodkov od prodaje EE.

Slovenija kot članica EU in podpisnica Kjotskega protokola se je obvezala med drugim tudi k zmanjševanju CO₂ emisij. Največje breme zmanjševanja CO₂ emisij bodo nosile energetske družbe oz. tiste družbe, ki pri proizvodnji EE uporabljajo ogljične vire energije (premog, plin, mazut, ELKO itd.). Strošek emitiranja CO₂ emisij v prvem (2005-2007) in drugem (2008-2012) trgovalnem obdobju ni bil znaten, saj so omenjene proizvodne družbe večji del CO₂ emisij pokrile z brezplačno prejetimi emisijski kuponi s strani države. Z letom 2013 pa je s tretjim trgovalnim obdobjem prišlo v energetiki do sprememb v

načinu dodeljevanja kuponov, saj morajo zgoraj omenjene elektrarne v celoti pokriti vse emisije CO₂ z nakupom emisijskih kuponov na prostem trgu. S tem so se povečali obratovalni stroški elektrarn, povečalo pa se je tudi tveganje na spremembo tržne vrednosti emisijskega kupona z vsako prodajo EE iz omenjenih proizvodnih družb brez istočasnega nakupa emisijskih kuponov glede na emisijski faktor CO₂/MWh. To velja tudi za odvisni družbi TEŠ in TET.

Družba se je že v letu 2011 odločila, da se bo deloma zavarovala pred tveganji spremembe cene CO₂ kuponov s sprejetjem Strategije trgovanja z emisijskimi kuponi za obdobje 2013-2020 in Sklepa o nakupih emisijskih kuponov za potrebe lastne proizvodnje po letu 2012, iz katerih izhaja, da mora družba v določenem roku od prodaje količin lastne proizvodnje EE iz TEŠ in TET kupiti določen delež emisijskih kuponov. Posledično sta bila v letu 2011 z odvisnima družbama TEŠ in TET podpisana tudi Sporazuma o upravljanju portfelja emisijskih kuponov, iz katerih izhaja, da družba upravlja z emisijskimi kuponi obeh odvisnih družb in skrbi za zadostno količino kuponov za pokrivanje obveznosti do države.

Družba je v letu 2013 zaprla sklenjene terminske pogodbe za nakup emisijskih kuponov iz preteklih let in ima te kupone evidentirane med neopredmetenimi sredstvi skupaj z ostalimi kupljeni na trgu, konec leta 2013 pa nima sklenjenih novih terminskih pogodb za nakup emisijskih kuponov.

Razkritja poslov terminskih pogodb za nakup emisijskih kuponov so v točki 4.5.8.1.(1) Neopredmetena sredstva, v točki 4.5.8.1.(9) Kapital in v točki 4.5.8.3. Izkaz drugega vseobsegajočega donosa.

SKLENJENE NAKUPNE STANDARDIZIRANE ROKOVNE POGODBE

v EUR

	2013	2012
Za električno energijo	5.884.092	15.049.106
Za emisijske kupone		16.919.000
SKUPAJ	5.884.092	31.968.106

4.5.8.8.6 UPRAVLJANJE S KAPITALOM

Glavni namen upravljanja s kapitalom je zagotoviti čim boljšo kreditno boniteto in kapitalsko ustreznost za potrebe financiranja poslovanja in investicij. Ustrezen obseg kapitala družbi zagotavlja zaupanje upnikov, trga ter vzdržuje prihodnji razvoj dejavnosti.

Družba spremlja gibanje kapitala z uporabo kazalnika finančnega vzvoda, izračunanega z delitvijo neto obveznosti, s skupnim zneskom neto obveznosti in celotnim zneskom kapitala. V okviru neto obveznosti družba vključuje prejeta posojila

in druge finančne obveznosti, znižane za denarna sredstva.

Kazalnik kaže razmerje med zadolženostjo družbe in kapitalom. Kazalnik je konec leta 2013 nižji glede na stanje konec leta 2012, zaradi nižje kratkoročne zadolženosti. V letu 2012 je družba izvajala premostitveno financiranje nadomestnega bloka 6 v TEŠ, saj TEŠu zaradi zamika pri pridobivanju državnega poročstva, do konca leta 2012 ni uspelo črpati dolgoročnih posojil pri EIB in EBRD. Družba se je za namen financiranja nadomestnega bloka 6 v TEŠ v letu 2012 kratkoročno zadolževala pri bankah in v skupini HSE.

UPRAVLJANJE S KAPITALOM

v EUR

	31.12.2013	31.12.2012
Dolgoročne finančne obveznosti	76.987.315	89.558.481
Kratkoročne finančne obveznosti	22.614.252	233.694.331
Skupaj finančne obveznosti	99.601.567	323.252.812
Kapital	1.069.336.239	988.423.184
Finančne obveznosti/Kapital	0,09	0,33
Neto finančna obveznost	86.587.122	320.052.318
NETO DOLG/KAPITAL	0,08	0,32

4.5.8.9 POŠTENE VREDNOSTI

Družba ocenjuje, da je knjigovodska vrednost dovolj natančen približek za njene finančne

instrumente, razen izpeljanih finančnih instrumentov, katerih vrednosti so evidentirane po pošteni vrednosti.

KNJIGOVODSKE IN POŠTENE VREDNOSTI FINANČNIH INSTRUMENTOV

v EUR

FINANČNI INSTRUMENTI	31.12.2013		31.12.2012	
	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost
Neizpeljana finančna sredstva po poštenu vrednosti	387.809	387.809	389.566	389.566
Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	366.500	366.500	366.500	366.500
Izpeljani finančni instrumenti (sredstva)	21.309	21.309	23.066	23.066
Neizpeljana finančna sredstva po odplačni vrednosti	224.265.327	224.265.327	523.005.713	523.005.713
Finančne terjatve	31.115.746	31.115.746	303.576.705	303.576.705
Poslovne terjatve	180.135.136	180.135.136	216.228.514	216.228.514
Denarna sredstva	13.014.445	13.014.445	3.200.494	3.200.494
Skupaj	224.653.136	224.653.136	523.395.279	523.395.279
Neizpeljana finančna obveznosti po poštenu vrednosti	2.177.766	2.177.766	3.470.570	3.470.570
Izpeljani finančni instrumenti (obveznosti)	2.177.766	2.177.766	3.470.570	3.470.570
Neizpeljane finančna obveznosti po odplačni vrednosti	242.621.603	242.621.603	530.779.594	530.779.594
Bančna posojila	97.353.168	97.353.168	319.782.242	319.782.242
Druge finančne obveznosti	70.633	70.633	0	0
Poslovne obveznosti	145.197.802	145.197.802	210.997.352	210.997.352
Skupaj	244.799.369	244.799.369	534.250.164	534.250.164

FINANČNA SREDSTVA PO POŠTENI VREDNOSTI GLEDE NA HIERARHIJO

v EUR

	31.12.2013	31.12.2012
Finančna sredstva po poštenu vrednosti druge ravni	21.309	23.066
Finančna sredstva po poštenu vrednosti tretje ravni	366.500	366.500
SKUPAJ	387.809	389.566

4.5.8.10 OSTALA RAZKRITJA

Družba je v letu 2011 pričela s proizvodnjo EE v SE v Velenju, v letu 2013 pa je trgovala tudi s plinom, kar pomeni, da poleg dejavnosti trgovanja z EE,

trguje tudi s plinom in izvaja dejavnost proizvodnje EE. Vezano na določila EZ družba ločeno spremlja dodatni dejavnosti, in sicer trgovanje s plinom in proizvodnjo EE v SE.

Izkaz poslovnega izida za dejavnost proizvodnje EE iz SE in dejavnosti trgovanja s plinom je tako sestavljen na osnovi naslednjih pravil:

- med čistimi poslovnimi prihodki je izkazana vrednost izdanih računov kupcem za plin oziroma EE iz SE,
- v nabavni vrednosti prodanega blaga je izkazana nabavna vrednost plina,
- med stroški materiala in storitev so izkazani stroški v zvezi z vzdrževanjem in obratovanje SE,
- stroški amortizacije predstavljajo amortizacijo SE,
- stroški dela predstavljajo plače in dajatve zaposlenih pri trgovanju s plinom,
- odmerjeni davek je izračunan davek od dohodkov pravnih oseb na podlagi poslovnega izida posamezne dejavnosti.

IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA ZA LETO 2013

v EUR

	Trgovanje z EE	Proizvodnja SE	Trgovanje s plinom	2013
POSLOVNI PRIHODKI	1.640.889.767	19.460	2.242.593	1.643.151.820
1. Čisti prihodki od prodaje	1.635.134.196	19.460	2.242.593	1.637.396.249
4. Drugi poslovni prihodki	5.755.571			5.755.571
KOSMATI DONOS IZ POSLOVANJA	1.640.889.767	19.460	2.242.593	1.643.151.820
POSLOVNI ODHODKI	1.537.441.693	9.205	2.241.584	1.539.692.482
5. Stroški blaga, materiala in storitev	1.526.466.786	4.125	2.232.479	1.528.703.390
6. Stroški dela	8.811.361		9.105	8.820.466
7. Odpisi vrednosti	1.732.352	5.080		1.737.432
8. Drugi poslovni odhodki	431.194			431.194
POSLOVNI IZID IZ POSLOVANJA	103.448.074	10.255	1.009	103.459.338
9. Finančni prihodki	8.298.162			8.298.162
10. Finančni odhodki	18.803.146			18.803.146
FINANČNI IZID	(10.504.984)			(10.504.984)
POSLOVNI IZID PRED DAVKI	92.943.090	10.255	1.009	92.954.354
DAVKI	16.413.081	1.936	171	16.415.188
11. Odmerjeni davek	17.620.763	1.743	171	17.622.677
12. Odloženi davki	(1.207.682)	193		(1.207.489)
ČISTI POSLOVNI IZID POSLOVNEGA LETA	76.530.009	8.319	838	76.539.166
Večinski lastnik	76.530.009	8.319	838	76.539.166

Izkaz finančnega položaja za dejavnost proizvodnje EE iz SE in dejavnost trgovanja s plinom je tako sestavljen na osnovi naslednjih pravil:

- med proizvodno opremo v okviru nepremičnin, naprav in opreme je izkazana knjigovodska vrednost SE,
- med kratkoročnimi poslovnimi terjatvami so izkazane terjatve do kupcev EE in plina ter vstopni DDV,
- v kapitalu je izkazan poslovni izid posamezne dejavnosti in razlika aktivnih in pasivnih postavk izkaza finančnega položaja,
- med kratkoročnimi poslovnimi obveznostmi so izkazane obveznosti do dobaviteljev plina in do dobaviteljev obratovanja in vzdrževanja SE, izstopni DDV in obveznost za davek od dohodka pravnih oseb.

IZKAZ FINANČNEGA POLOŽAJA NA DAN 31.12.2013

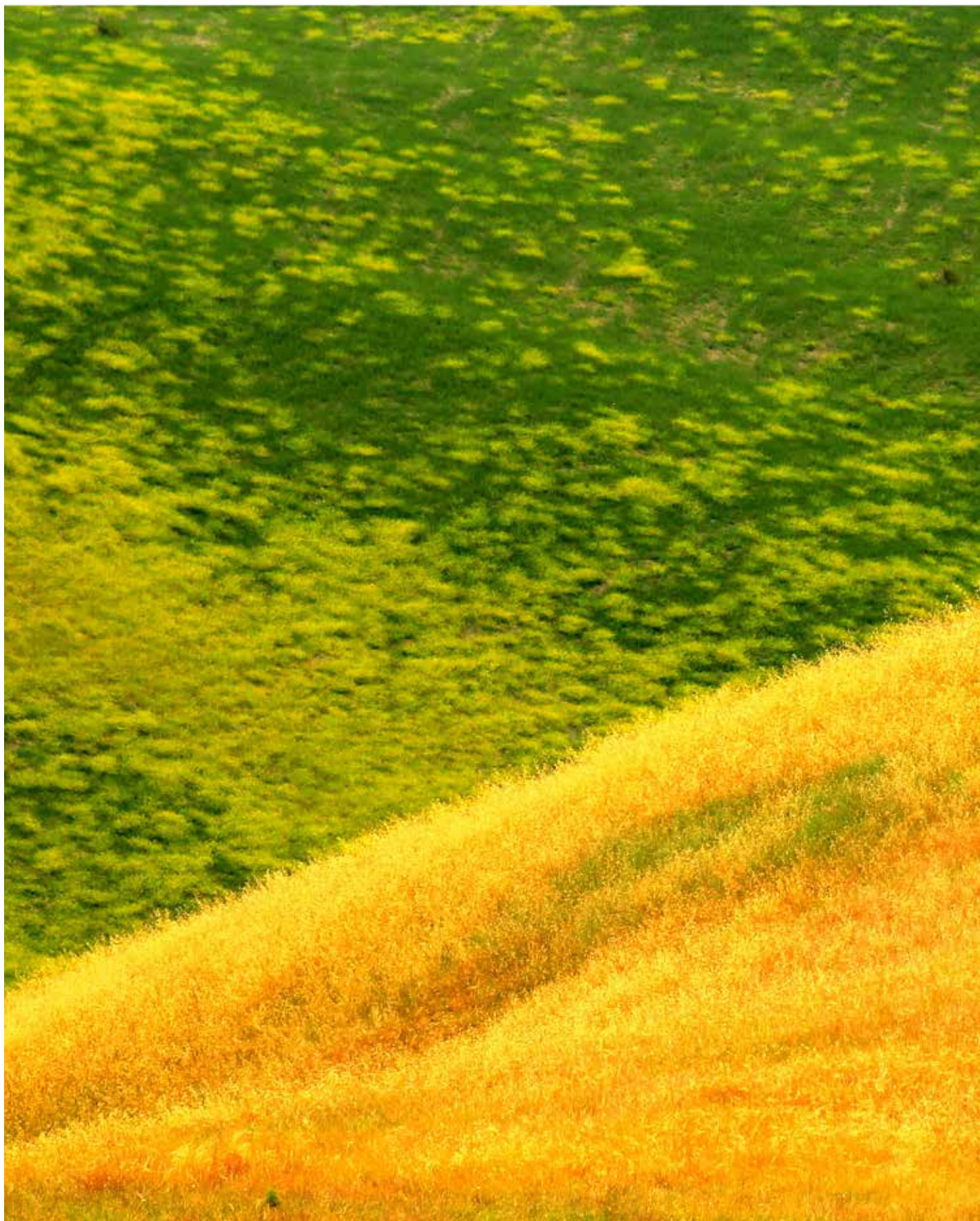
v EUR

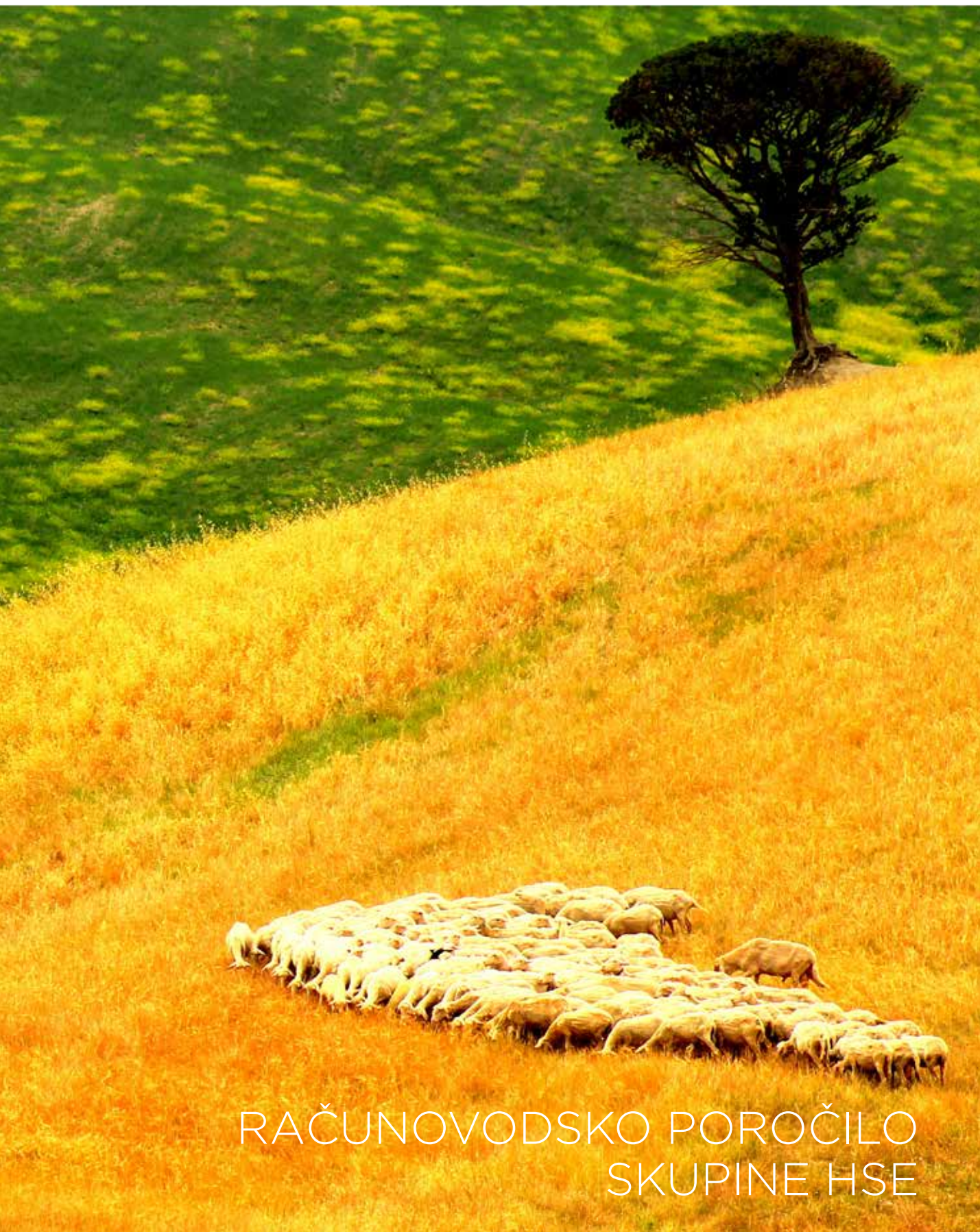
	Trgovanje z EE	Proizvodnja SE	Trgovanje s plinom	2013
SREDSTVA	1.373.747.678	153.759	359.053	1.374.260.490
A. DOLGOROČNA SREDSTVA	1.146.828.791	115.056	0	1.146.943.847
I. Neopredmetena sredstva	48.531.538			48.531.538
II. Nepremičnine, naprave in oprema	12.299.659	111.769		12.411.428
IV. Dolgoročne finančne naložbe v odvisne družbe	1.079.866.693			1.079.866.693
V. Ostale dolgoročne finančne naložbe in posojila	366.500			366.500
VI. Dolgoročne poslovne terjatve	659.866			659.866
VIII. Odložene terjatve za davek	5.104.535	3.287		5.107.822
B. KRATKOROČNA SREDSTVA	226.918.887	38.703	359.053	227.316.643
III. Kratkoročne finančne naložbe	31.115.746			31.115.746
IV. Kratkoročne poslovne terjatve	179.086.118	794	388.358	179.475.270
VI. Druga kratkoročna sredstva	3.711.182			3.711.182
VII. Denar in denarni ustrezniki	13.005.841	37.909	-29.305	13.014.445
KAPITAL IN OBVEZNOSTI	1.373.747.678	153.759	359.053	1.374.260.490
A. KAPITAL	1.069.183.715	151.688	836	1.069.336.239
I. Vpoklicani kapital	29.412.444	146.345		29.558.789
II. Kapitalske rezerve	561.243.185			561.243.185
III. Rezerve iz dobička	444.060.621			444.060.621
IV. Rezerva za pošteno vrednost	(3.795.939)			(3.795.939)
V. Zadržani poslovni izid	38.263.404	5.343	836	38.269.583
B. DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	80.825.843	0	0	80.825.843
I. Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	593.296			593.296
II. Druge rezervacije	3.241.609			3.241.609
IV. Dolgoročne finančne obveznosti	76.987.315			76.987.315
VI. Odložene obveznosti za davek	3.623			3.623
C. KRATKOROČNE OBVEZNOSTI	223.738.120	2.071	358.217	224.098.408
II. Kratkoročne finančne obveznosti	22.614.252			22.614.252
III. Kratkoročne poslovne obveznosti	144.837.685	2.071	358.046	145.197.802
IV. Obveznosti za odmerjeni davek	7.478.024		171	7.478.195
V. Druge kratkoročne obveznosti	48.808.159			48.808.159

4.5.8.11 DOGODKI PO DATUMU POROČANJA

Po datumu izkaza finančnega položaja v družbi ni bilo dogodkov, ki bi lahko vplivali na računovodske izkaze leta 2013 in razkritja v zvezi z njimi.

Odvisnima družbama PV in RGP, ki naj bi do 31.3.2014 vrnila kratkoročna prejeta posojila v skupni vrednosti 17.700.000 EUR, je bil podaljšan rok vračila do 31.12.2014.

RAČUNOVODSKO POROČILO SKUPINE HSE

05/ RAČUNOVODSKO POROČILO SKUPINE HSE

5.1 Revizorjevo poročilo za skupino HSE

Deloitte.

Deloitte Revizija d.o.o.
Dunajska cesta 165
1000 Ljubljana
Slovenija
Tel: +386 (0) 1 3072 800
Faks: +386 (0) 1 3072 900
www.deloitte.si
www.facebook.com/DeloitteSlovenija

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA **lastnikom družbe Holding Slovenske elektrarne d.o.o.**

Poročilo o računovodskih izkazih

Revidirali smo priložene skupinske računovodske izkaze družbe Holding Slovenske elektrarne d.o.o. in njenih odvisnih družb (v nadaljevanju »Skupina«), ki vključujejo skupinski izkaz finančnega položaja na dan 31. decembra 2013, skupinski izkaz poslovnega izida, skupinski izkaz drugega vseobsegajočega donosa, skupinski izkaz sprememb lastniškega kapitala in skupinski izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter povzetek bistvenih računovodskih usmeritev in druge pojasnjevalne opombe.

Odgovornost posloводства za računovodske izkaze

Posloводство je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh skupinskih računovodskih izkazov v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU, in za takšen notranji nadzor, ki je po mnenju posloводства potreben za pripravo skupinskih računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Revizorjeva odgovornost

Naša odgovornost je izraziti mnenje o teh skupinskih računovodskih izkazih na podlagi revizije. Revizijo smo opravili v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja. Ti standardi zahtevajo od nas izpolnjevanje etičnih zahtev ter načrtovanje in izvedbo revizije za pridobitev sprejemljivega zagotovila, da skupinski računovodski izkazi ne vsebujejo pomembno napačne navedbe.

Revizija vključuje izvajanje postopkov za pridobitev revizijskih dokazov o zneskih in razkritjih v skupinskih računovodskih izkazih. Izbrani postopki so odvisni od revizorjeve presoje in vključujejo tudi ocenjevanje tveganj napačne navedbe v skupinskih računovodskih izkazih zaradi prevare ali napake. Pri ocenjevanju teh tveganj prouči revizor notranje kontroliranje, povezano s pripravljanjem in poštenim predstavljanjem skupinskih računovodskih izkazov skupine, da bi določil okoliščinam ustrezne revizijske postopke, ne pa, da bi izrazil mnenje o uspešnosti notranjega kontroliranja skupine. Revizija vključuje tudi ovrednotenje ustreznosti uporabljenih računovodskih usmeritev in utemeljenosti računovodskih ocen posloводства kot tudi ovrednotenje celotne predstavitve skupinskih računovodskih izkazov.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustrezna podlaga za naše mnenje s pridržkom.

Ime Deloitte se nanaša na Deloitte Touche Tohmatsu Limited, pravno osebo, ustanovljeno v skladu z zakonodajo Združenega kraljestva Velike Britanije in Severne Irske (v izvirniku »UK private company limited by guarantee«), in mrežo njenih članic, od katerih je vsaka ločena in samostojna pravna oseba.
Podroben opis pravne organiziranosti združenja Deloitte Touche Tohmatsu Limited in njenih družb članic je na voljo na www.deloitte.com/si/nasa-druzba.

Member of Deloitte Touche Tohmatsu Limited

Osnova za mnenje s pridržkom – Kršenje bančnih zavez

Kot je navedeno v pojasnilu 5.5.8.1 – 14 *Dolgoročne finančne obveznosti* k skupinskemu izkazu finančnega položaja, Skupina na dan 31.12.2013 ne dosega bančnih zavez, določenih v nekaterih dolgoročnih posojilnih pogodbah. V skladu z Mednarodnim računovodskim standardom 1 - *Predstavljanje računovodskih izkazov*, bi morala biti vrednost posojil v znesku 750.000 tisoč EUR na 31.12.2013 prenesena iz dolgoročnega dela finančnih obveznosti na kratkoročni del.

Mnenje s pridržkom

Razen glede možnega učinka zadeve, opisane v odstavku *Osnova za mnenje s pridržkom – Kršenje bančnih zavez*, skupinski računovodski izkazi po našem mnenju v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavljajo finančni položaj Skupine na dan 31. decembra 2013, njen poslovni izid, drugi vseobsegajoči donos in denarne tokove za tedaj končano leto v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU.

Poudarjanje zadeve

a) Cenovno tveganje

Kot je navedeno v pojasnilu 5.5.8.8.5 *Cenovno tveganje* k skupinskim računovodskim izkazom, je Skupina izpostavljena tveganju zaradi višine prodajne cene električne energije v primerjavi s stroškovno ceno proizvodnje električne energije v termoelektrarnah. V omenjenih pojasnilih so obravnavani tudi načrti posloводства v zvezi s temi zadevami. Računovodski izkazi ne vsebujejo morebitnih popravkov, ki bi utegnili biti posledica te negotovosti.

b) Vrednotenje sredstev

Kot je navedeno v pojasnilu 5.5.8.1. – 2 *Nepremičnine, naprave in oprema* k skupinskemu izkazu finančnega položaja, Skupina na dan 31.12.2013 izkazuje nepremičnine, naprave in opremo v pridobivanju iz naslova postavitve nadomestnega bloka 6 TEŠ v višini 1.137.463 tisoč EUR. Zaradi tveganja, da načrtovana cena premoga kot osnovnega energenta, proizvedenega v Skupini ne bo dosegljiva, obstaja tveganje povezano z vrednotenjem omenjenih sredstev v prihodnje. V omenjenem pojasnilu in pojasnilu 5.5.8.8.5 *Cenovno tveganje* k računovodskim izkazom, so obravnavani načrti posloводства v zvezi s to zadevo. Računovodski izkazi ne vsebujejo morebitnih popravkov, ki bi utegnili biti posledica te negotovosti.

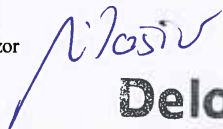
Naše mnenje ne vsebuje prilagoditev v povezavi s temi zadevami.

Poročilo o drugih zakonskih in regulativnih zahtevah:

Poslovodstvo je odgovorno tudi za pripravo poslovnega poročila v skladu z zahtevami Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1). Naša odgovornost je podati oceno o tem, ali je poslovno poročilo skladno z revidiranimi računovodskimi izkazi. Naši postopki v zvezi s tem so opravljeni v skladu z mednarodnim standardom revidiranja 720 in omejeni zgolj na oceno skladnosti poslovnega poročila z revidiranimi računovodskimi izkazi. Po našem mnenju je poslovno poročilo skladno z revidiranimi računovodskimi izkazi.

DELOITTE REVIZIJA d.o.o.

Kristian Milošič
Pooblaščen revizor

Deloitte.

DELOITTE REVIZIJA D.O.O.
Ljubljana, Slovenija 3

Yuri Sidorovich
Predsednik uprave

Ljubljana, 30. junij 2014

5.2 Izjava o odgovornosti posloводства

Generalni direktor je odgovoren, da se za vsako posamezno poslovno leto pripravi skupinske računovodske izkaze v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), kot jih je sprejela Evropska unija in veljavno zakonodajo, in to tako, da ti predstavljajo resnično in pošteno sliko poslovanja skupine HSE.

Generalni direktor upravičeno pričakuje, da bo skupina HSE v doledni prihodnosti razpolagala z ustreznimi viri za nadaljevanje poslovanja, zato so skupinski računovodski izkazi pripravljeni na osnovi predpostavke o časovni neomejenosti delovanja skupine HSE.

Odgovornost generalnega direktorja pri izdelavi skupinskih računovodskih izkazov zajema naslednje:

- računovodske politike so ustrezno izbrane in dosledno uporabljene,
- presoje in ocene so razumne in preudarne.

Generalni direktor potrjuje, da so skupinski računovodski izkazi pripravljeni skladno z določili MSRP brez pridržkov pri njihovi uporabi.

Generalni direktor je skupinske računovodske izkaze skupine HSE za poslovno leto, ki se je končalo na dan 31.12.2013, sprejel dne 30.6.2014.

Ljubljana, 30.6.2014

Blaž Košorok
Generalni direktor HSE d.o.o.

5.3 Uvodna pojasnila k pripravi skupinskih računovodskih izkazov

Računovodski del skupinskega računovodskega poročila predstavlja skupinske računovodske izkaze s pojasnili skupine HSE (v nadaljevanju Skupina).

Na podlagi sklepa Agencije za upravljanje kapitalskih naložb RS v vlogi predstavnika ustanovitelja z dne 29.11.2010 Skupina od 1.1.2011 pripravlja računovodske izkaze in pojasnila v

skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (v nadaljevanju MSRP), kot jih je sprejela Evropska unija.

Revizijska družba Deloitte revizija d.o.o. je revidirala skupinske računovodske izkaze s pojasnili in pripravila poročilo neodvisnega revizorja, ki je vključeno na začetku poglavja.

5.4 Skupinski računovodski izkazi

5.4.1 SKUPINSKI IZKAZ FINANČNEGA POLOŽAJA

v EUR

	Pojasnilo	31.12.2013	31.12.2012
SREDSTVA		2.830.521.497	2.595.852.738
A. DOLGOROČNA SREDSTVA		2.479.665.083	2.294.319.898
I. Neopredmetena sredstva	1	31.500.841	46.605.673
II. Nepremičnine, naprave in oprema	2	2.437.538.638	2.231.808.245
III. Naložbene nepremičnine		231.497	266.073
IV. Dolgoročne finančne naložbe v odvisne družbe		13.500	422.300
V. Ostale dolgoročne finančne naložbe in posojila	3	3.323.960	3.995.914
VI. Dolgoročne poslovne terjatve		1.178.571	1.234.782
VII. Druga dolgoročna sredstva		632.851	520.189
VIII. Odložene terjatve za davek	4	5.245.225	9.466.722
B. KRATKOROČNA SREDSTVA		350.856.414	301.532.840
I. Sredstva namenjena za prodajo		386.197	210.556
II. Zaloge	5	27.404.605	33.913.722
III. Kratkoročne finančne naložbe in posojila	6	33.569.492	1.210.394
IV. Kratkoročne poslovne terjatve	7	209.255.988	247.340.093
V. Terjatve za odmerjeni davek	28	33.094	3.026.808
VI. Druga kratkoročna sredstva	8	5.022.715	9.036.070
VII. Denar in denarni ustrezniki	9	75.184.323	6.795.197
KAPITAL IN OBVEZNOSTI		2.830.521.497	2.595.852.738
A. KAPITAL	10	1.546.787.072	1.473.462.757
I. Vpoklicani kapital		29.558.789	29.558.789
II. Kapitalske rezerve		561.243.185	561.243.185
III. Rezerve iz dobička		444.060.622	384.313.947
IV. Rezerva za pošteno vrednost		(4.416.429)	(9.391.631)
V. Zadržani poslovni izid		455.682.820	438.408.173
VI. Uskupinjevalni popravek kapitala - tečajne razlike		(1.243.072)	(1.203.048)
VII. Kapital manjšinskih lastnikov		61.901.157	70.533.342
B. DOLGOROČNE OBVEZNOSTI		962.567.334	458.930.107
I. Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	11	14.278.111	14.509.581
II. Druge rezervacije	12	42.595.906	45.113.607
III. Druge dolgoročne obveznosti	13	11.077.987	13.277.434
IV. Dolgoročne finančne obveznosti	14	894.228.959	383.769.140
V. Dolgoročne poslovne obveznosti		331.146	2.223.015
VI. Odložene obveznosti za davek		55.225	37.330
C. KRATKOROČNE OBVEZNOSTI		321.167.091	663.459.874
II. Kratkoročne finančne obveznosti	15	70.663.266	224.986.772
III. Kratkoročne poslovne obveznosti	16	226.169.784	427.839.634
IV. Obveznosti za odmerjeni davek	28	8.561.621	1.514.480
V. Druge kratkoročne obveznosti	17	15.772.420	9.118.988

* Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

5.4.2 SKUPINSKI IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA

v EUR

	Pojasnilo	2013	2012
POSLOVNI PRIHODKI		1.620.667.167	1.894.454.884
1. Čisti prihodki od prodaje	19	1.562.320.279	1.807.655.487
2. Sprememba vrednosti zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje		(4.666.820)	2.333.401
3. Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve	20	36.116.116	41.281.829
4. Drugi poslovni prihodki	21	22.230.772	45.517.568
KOSMATI DONOS IZ POSLOVANJA		1.616.000.347	1.896.788.285
POSLOVNI ODHODKI		1.515.826.587	1.783.491.020
5. Stroški blaga, materiala in storitev	22	1.173.166.153	1.459.518.583
6. Stroški dela	23	144.611.585	148.039.926
7. Odpisi vrednosti	24	106.090.276	118.146.203
8. Drugi poslovni odhodki	25	91.958.573	57.786.308
POSLOVNI IZID IZ POSLOVANJA		100.173.760	113.297.265
9. Finančni prihodki	26	4.263.951	1.303.482
10. Finančni odhodki	27	13.221.912	13.261.357
FINANČNI IZID		(8.957.961)	(11.957.875)
POSLOVNI IZID PRED DAVKI		91.215.799	101.339.390
DAVKI	28	24.605.340	15.358.841
11. Odmerjeni davek		20.718.715	13.996.266
12. Odloženi davki		3.886.625	1.362.575
ČISTI POSLOVNI IZID POSLOVNEGA LETA	29	66.610.459	85.980.549
Večinski lastnik		77.047.208	89.099.073
Manjšinski lastnik		(10.436.749)	(3.118.524)

* Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

5.4.3 SKUPINSKI IZKAZ DRUGEGA VSEOBSEGAJOČEGA DONOSA

v EUR

	Pojasnilo	2013	2012
13 . Čisti poslovni izid poslovnega leta	29	66.610.459	85.980.549
17. Aktuarski dobički in izgube programov z določenimi zasluži zaposlencev		38.856	0
19. Dobički in izgube, ki izhajajo iz prevedbe računovodskih izkazov podjetij v tujini		(66.639)	(379.343)
Postavke, ki pozneje ne bodo prerazvrščene v poslovni izid		(27.783)	(379.343)
21. Neto učinkoviti del spremembe v poštenu vrednosti instrumenta za varovanje pred spremenljivostjo denarnih tokov		4.941.310	(5.060.543)
22. Sprememba rezerve za pošteno vrednost finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo		67.957	177.554
Postavke, ki bodo lahko pozneje prerazvrščene v poslovni izid		5.009.267	(4.882.989)
23.Celotni vseobsegajoči donos poročevalskega obdobja	5.5.8.3	71.591.943	80.718.217
Celotni vseobsegajoči donos poročevalskega obdobja večinskega lastnika		81.955.771	83.838.010
Celotni vseobsegajoči donos poročevalskega obdobja manjšinskega lastnika		(10.363.828)	(3.119.793)

* Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

5.4.4 SKUPINSKI IZKAZ DENARNEGA TOKA

v EUR

	2013	2012
DENARNI TOKOVI IZ POSLOVANJA		
a) Postavke izkaza poslovnega izida	153.305.795	168.972.633
Poslovni prihodki (razen za prevrednotenje) in finančni prihodki iz poslovnih terjatev	1.578.396.718	1.844.345.680
Poslovni odhodki (razen za prevrednotenje in amortizacijo) in finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	(1.412.311.816)	(1.666.360.984)
Davki iz dobička in drugi davki, ki niso zajeti v poslovnih odhodkih	(12.779.107)	(9.012.063)
b) Spremembe poslovnih postavk Izkaza finančnega izida	66.948.201	(12.923.963)
Začetne manj končne poslovne terjatve	38.141.798	(61.266.763)
Začetne manj končna druga sredstva	1.703.516	(1.117.598)
Začetne manj končne odložene terjatve za davek	(723.171)	1.360.649
Začetne manj končna sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo	(175.641)	3.274
Začetne manj končne zaloge	6.509.117	(2.285.745)
Končni manj začetni poslovni dolgovi	(22.325.592)	53.797.236
Končne manj začetne druge obveznosti in rezervacije	43.810.120	(3.450.053)
Končne manj začetne odložene obveznosti za davek	8.054	35.037
c) Denarni tok, ustvarjen pri poslovanju	220.253.996	156.048.670
DENARNI TOKOVI IZ NALOŽBENJA		
a) Prejemki pri naložbenju	250.749.243	21.791.014
Prejemki od dobljenih obresti, ki se nanašajo na naložbenje	3.727.758	840.691
Prejemki od dobljenih deležev v dobičku drugih, ki se nanašajo na naložbenje	146.098	879
Prejemki od odtujitve neopredmetenih sredstev	1.607.700	14.067
Prejemki pri nepremičninah, napravah in opremi (vključno s predujmi)	1.097.782	638.811
Prejemki od odtujitve naložbenih nepremilnin	50.960	11.700
Prejemki pri danih kratkorolnih posojilih	129.667.052	8.076.979
Prejemki od odtujitve drugih dolgorolnih finančnih naložb	15.341	207.887
Prejemki od odtujitve drugih kratkoročnih finančnih naložb	114.436.552	12.000.000
b) Izdatki pri naložbenju	(751.089.132)	(315.482.696)
Izdatki za pridobitev neopredmetenih sredstev	(24.973.710)	(9.148.159)
Izdatki pri nepremičninah, napravah in opremi (vključno s predujmi)	(449.670.195)	(288.952.423)
Izdatki pri danih kratkoročnih posojilih	(129.325.260)	(4.968.970)
Izdatki pri naložbah v odvisne družbe, pridružene in skupaj obvladovane družbe	0	(152.621)
Izdatki za pridobitev drugih dolgoročnih finančnih naložb	(61.490)	(260.523)
Izdatki za pridobitev drugih kratkoročnih finančnih naložb	(147.058.477)	(12.000.000)
c) Denarni tok, ustvarjen pri naložbenju	(500.339.889)	(293.691.682)

v EUR

	2013	2012
DENARNI TOKOVI IZ FINANCIRANJA		
a) Prejemki pri financiranju	696.041.459	356.233.098
Prejemki od vplačanega kapitala	1.511.939	924.000
Prejemki pri prejetih dolgoročnih posojil	564.450.000	562.144
Prejemki iz prejetih kratkoročnih posojil	129.771.050	354.746.954
Prejemki od povečanja dolgoročnih finančnih obveznosti	182.696	0
Prejemki od povečanja kratkoročnih finančnih obveznosti	125.774	0
b) Izdatki pri financiranju	(347.501.485)	(278.554.560)
Izdatki za dane obresti, ki se nanačajo na financiranje	(11.945.939)	(11.515.625)
Izdatki iz prejetih dolgoročnih posojil	(35.245.020)	(42.357.168)
Izdatki iz prejetih kratkoročnih posojil	(300.267.769)	(204.681.767)
Izdatki za odplačila kratkoročnih finančnih obveznosti	(29.822)	0
Izdatki za izplačila dividend in drugih delžev v dobičku	(12.935)	(20.000.000)
c) Denarni tok, ustvarjen pri financiranju	348.539.974	77.678.538
DENARNA SREDSTVA IN DENARNI USTREZNIKI NA ZAČETKU OBDOBJA	6.795.197	67.007.238
Učinki sprememb deviznih tečajev na denarna sredstva in denarne ustrezničke	(64.955)	(247.567)
Povečanje / zmanjšanje denarnih sredstev in denarnih ustreznikov	68.454.081	(59.964.474)
DENARNA SREDSTVA IN DENARNI USTREZNIKI NA KONCU OBDOBJA	75.184.323	6.795.197

* Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

5.4.5 SKUPINSKI IZKAZ SPREMEMB LASTNIŠKEGA KAPITALA

v EUR												
	VPOKLICANI KAPITAL	Kapitalske rezerve	REZERVE IZ DOBIČKA	Rezerva za pošteno vrednost	ZADRŽANI POSLOVNI IZID		Uskupinjevalni popravek kapitala	Kapital manjšinskih lastnikov	Skupaj			
	Osnovni kapital		Druge rezerve iz dobička		Preneseni čisti poslovni izid	Čisti dobiček poslovnega leta						
Stanje na dan 1.1.2012	29.558.789	561.243.185	359.472.047	(4.292.977)	392.977.564	0	(823.705)	70.962.861	1.409.097.764			
B.1. Transakcije z lastniki	0	0	0	0	(19.043.501)	0	0	2.690.276	(16.353.225)			
Vnos dodatnih vplačil kapitala								924.000	924.000			
Izplačilo dividend					(20.000.000)				(20.000.000)			
Druge spremembe lastniškega kapitala					956.499			1.766.276	2.722.775			
B.2. Spremembe celotnega vseobsegajočega donosa	0	0	0	(4.881.720)	0	89.099.073	(379.343)	(3.119.793)	80.718.217			
Vnos čistega poslovnega izida poročevalskega obdobja						89.099.073		(3.118.524)	85.980.549			
Postavke, ki pozneje ne bodo preračunane v poslovni izid	0	0	0	0	0	0	(379.343)	0	(379.343)			
Dobički in izgube, ki izhajajo iz prevedbe računovodskih izkazov podjetij v tujini							(379.343)		(379.343)			
Postavke, ki bodo lahko pozneje preračunane v poslovni izid	0	0	0	(4.881.720)	0	0	0	(1.269)	(4.882.989)			
Neto učinkoviti deli spremembe v poštenu vredn. instr. za varovanje pred spremenljivostjo denarnih tokov				(5.059.274)				(1.269)	(5.060.543)			
Sprememba rezerve za pošteno vrednost finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo				177.554					177.554			
B.3. Spremembe v kapitalu	0	0	24.841.899	(216.934)	(3.147.876)	(21.477.089)	0	0	0			
Razporeditev dela čistega dobička poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala po sklepu organov vodenja in nadzora			21.477.089			(21.477.089)		0	0			
Razporeditev dela čistega dobička za oblikovanje dodatnih rezerv po sklepu skupščine			3.364.810		(3.364.810)				0			
Druge spremembe v kapitalu			0	(216.934)	216.934				0			
Stanje na dan 31.12.2012	29.558.789	561.243.185	384.313.946	(9.391.631)	370.786.187	67.621.984	(1.203.048)	70.533.344	1.473.462.756			

* Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

	VPOKLICANI KAPITAL	Kapitalske rezerve	REZERVE IZ DOBIČKA	Rezerva za pošteno vrednost	ZADRŽANI POSLOVNI IZID		Uskupinjevalni popravek kapitla	Kapital manjšinskih lastnikov	Skupaj
	Osnovni kapital	Kapitalske rezerve	Druge rezerve iz dobička		Preneseni čisti poslovni izid	Čisti dobiček poslovnega leta			
Stanje na dan 1.1.2013	29.558.789	561.243.185	384.313.947	(9.391.631)	438.408.171	0	(1.203.048)	70.533.344	1.473.462.757
B.1. Transakcije z lastniki	0	0	0	0	731	0	0	1.731.641	1.732.372
Vnos dodatnih vplačil kapitala								1.511.945	1.511.945
Druge spremembe lastniškega kapitala					731			219.696	220.427
B.2. Spremembe celotnega vseobsegajočega donosa	0	0	0	4.975.202	0	77.047.208	(66.639)	(10.363.828)	71.591.943
Vnos čistega poslovnega izida poročevalskega obdobja						77.047.208		(10.436.749)	66.610.459
Postavke, ki pozneje ne bodo prerazvrščene v poslovni izid	0	0	0	33.218	0	0	(66.639)	5.638	(27.783)
Aktuarski dobički in izgube programov z določenimi zasluzki zaposlencev				33.218				5.638	38.856
Dobički in izgube, ki izhajajo iz prevedbe računovodskih izkazov podjetij v tujini							(66.639)		(66.639)
Postavke, ki bodo lahko pozneje prerazvrščene v poslovni izid	0	0	0	4.941.984	0	0	0	67.283	5.009.267
Neto učinkovit del spremembe v pošteni vredn. instr. za varovanje pred spremenljivostjo denarnih tokov				4.941.984					
Sprememba rezerve za pošteno vrednost finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo				4.886.311				54.999	4.941.310
B.3. Spremembe v kapitalu	0	0	59.746.675	0	(21.503.706)	(38.269.584)	26.615	0	0
Razporeditev dela čistega dobička poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala po sklepu organov vodenja in nadzora			38.269.584		0	(38.269.584)			0
Razporeditev dela čistega dobička za oblikovanje dodatnih rezerv po sklepu skupščine			21.477.091		(21.477.091)				0
Druge spremembe v kapitalu					(26.615)		26.615		0
Stanje na dan 31.12.2013	29.558.789	561.243.185	444.060.622	(4.416.429)	416.905.196	38.777.624	(1.243.072)	61.901.157	1.546.787.072

* Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

5.5 Pojasnila k skupinskim računovodskim izkazom

5.5.1 POROČAJOČA SKUPINA

Skupinske računovodske izkaze za skupino sestavlja obvladujoča družba HSE d.o.o. (v nadaljevanju obvladujoča družba). Naslov registriranega sedeža obvladujoče družbe je Koprška ulica 92, Ljubljana, kjer so na voljo skupinski računovodski izkazi kot del letnega poročila skupine.

Poslovno leto družbe je enako koledarskemu letu. V nadaljevanju so predstavljeni skupinski računovodski izkazi za leto, ki se je končalo 31.12.2013.

5.5.1.1 DRUŽBE, VKLJUČENE V SKUPINO HSE

DRUŽBE V SKUPINI, VKLJUČENE V SKUPINSKE RAČUNOVODSKE IZKAZE SKUPINE HSE

Družba	Država sedeža družbe
HSE d.o.o.	Slovenija
DEM d.o.o.	Slovenija
SENG d.o.o.	Slovenija
TEŠ d.o.o.	Slovenija
PV d.d.	Slovenija
TET d.o.o.	Slovenija
HESS d.o.o.	Slovenija
HSE Invest d.o.o.	Slovenija
SRESA d.o.o.	Slovenija
mHE LOBNICA d.o.o.*	Slovenija
ELPROM d.o.o.*	Slovenija
HTZ VELENJE, IP d.o.o.	Slovenija
GOST d.o.o.	Slovenija
PV Invest d.o.o.	Slovenija
RGP d.o.o.	Slovenija
PARTNER d.o.o.	Slovenija
GOLTE d.o.o.	Slovenija
HSE RO Energy S.r.l.	Romunija
HSE MAK Eney DOOEL	Makedonija
HSE ITALIA S.r.l.	Italija
HSE ADRIA d.o.o.	Hrvaška
HSE BH d.o.o.	Bosna in Hercegovina
HSE Balkan Energy d.o.o.	Srbija

* prvič vključene v konsolidacijo HSE

Pred uskupinjevanjem skupine je bilo izvedeno uskupinjevanje skupine Premogovnik Velenje (v nadaljevanju skupina PV) in skupine Hidroelektrarne na spodnji Savi (v nadaljevanju skupina HESS). Po metodi verižnega uskupinjevanja se že na ravni odvisne družbe PV oz. HESS izdelajo skupinski računovodski izkazi, ki se nato vključijo v skupinske računovodske izkaze Skupine.

Skupinsko letno poročilo skupine PV je mogoče dobiti na sedežu družbe Premogovnik Velenje d.d., Partizanska cesta 78, Velenje.

Skupinsko letno poročilo skupine HESS je mogoče dobiti na sedežu družbe Hidroelektrarne na spodnji Savi d.o.o., Cesta bratov Cerjakov 33a, Brežice.

DRUŽBE, VKLJUČENE V SKUPINSKE RAČUNOVODSKE IZKAZE SKUPINE PV

Naziv družbe	Država sedeža družbe
PV d.d.	Slovenija
GOST d.o.o.	Slovenija
HTZ VELENJE, IP d.o.o.	Slovenija
PV Invest d.o.o.	Slovenija
RGP d.o.o.	Slovenija
GOLTE d.o.o.	Slovenija

DRUŽBE, VKLJUČENE V SKUPINSKE RAČUNOVODSKE IZKAZE SKUPINE HESS

Naziv družbe	Država sedeža družbe
HESS d.o.o.	Slovenija
PARTNER d.o.o.	Slovenija

V letu 2013 je bila iz skupinskih računovodskih izkazov izločena družba HSE Bulgaria, ki je zaključila s poslovanjem na podlagi postopka prostovoljne likvidacije s 30.12.2013.

Odvisne družbe v Skupini: Jama Škale v zapiranju

d.o.o., Saša Inkubator d.o.o. in TET Novi materiali d.o.o. mirujejo oz. zaradi nepomembnosti niso vključene v uskupinjevanje niti na nivoju svoje obvladujoče družbe, niti na nivoju Skupine. Nevključitev teh družb ni pomembna za resničen in pošten prikaz delovanja Skupine.

5.5.1.2 PRIDRUŽENE DRUŽBE

Naziv družbe	Država sedeža družbe
ELDOM d.o.o.	Slovenija
ERICO d.o.o.	Slovenija
PLP d.o.o.	Slovenija
SIPOTEH d.o.o.	Slovenija
RCE d.o.o.	Slovenija
FAIRWOOD	Singapur

5.5.1.3 SKUPAJ OBVLADOVANE DRUŽBE

Naziv družbe	Država sedeža družbe	Solastnica - družba skupine HSE
SOENERGETIKA d.o.o.	Slovenija	HSE

5.5.2 PODLAGA ZA SESTAVO

Pri pripravi skupinskih računovodskih izkazov na dan 31.12.2013 je Skupina upoštevala:

- MSRP, ki vključujejo Mednarodne računovodske standarde (MRS), Pojasnila Stalnega odbora za pojasnjevanje (SOP), Mednarodne standarde računovodskega poročanja (MSRP) in Pojasnila Odbora za pojasnjevanje mednarodnih standardov računovodskega poročanja (OPMSRP), kot jih je sprejela Evropska unija (v nadaljevanju EU),
- Zakon o gospodarskih družbah (ZGD),
- Energetski zakon (EZ),
- Zakon o rudarstvu,
- Pravilnik o računovodstvu skupine,
- Ostalo veljavno zakonodajo.

A) TRENUTNO VELJAVNI STANDARDI IN POJASNILA

V tekočem obdobju veljajo naslednji standardi, spremembe obstoječih standardov in pojasnila, ki jih je izdal Odbor za mednarodne računovodske standarde (OMRS) in sprejela EU:

- **Spremembe MRS 1 »Predstavljanje računovodskih izkazov« – Predstavljanje postavk drugega vseobsegajočega donosa**, ki ga je EU sprejela 5.6.2012 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo 1.7.2012 ali pozneje).

Sprememba zahteva ločeno razkrivanje postavk znotraj drugega vseobsegajočega donosa in sicer tiste, ki jih bo skupina v naslednjih obdobjih prenesla v poslovni izid in tiste, ki ne bodo nikoli pripoznane v poslovnem izidu. Spremembe prav tako potrjujejo obstoječe zahteve, naj bodo postavke v drugem vseobsegajočem donosu in poslovnemu izidu predstavljene bodisi kot enoten izkaz bodisi kot dva zaporedna izkaza.

Sprememba vpliva na predstavitev postavk skupinskega izkaza drugega vseobsegajočega donosa, ne vpliva pa na finančni položaj ali poslovanje Skupine.

- **Spremembe MRS 12 »Davek iz dobička« – Odloženi davek**: Povrnitev zadevnih sredstev, ki ga je EU sprejela 11.12.2012 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo 1.1.2013 ali pozneje).

Sprememba zahteva, da skupina meri odloženi davek za sredstvo glede na to - ali skupina pričakuje povrnitev knjigovodske vrednosti sredstva z uporabo ali s prodajo. Če je sredstvo merjeno po modelu poštene vrednosti iz MRS 40 »Naložbene nepremičnine«, je težko subjektivno oceniti, ali bo povrnitev potekala z uporabo ali s prodajo. Sprememba zagotavlja praktično rešitev težave z vpeljavo predpostavke, da bo povrnitev knjigovodske vrednosti običajno potekala s prodajo.

Prenovljeni standard ne vpliva na finančni položaj ali poslovanje Skupine.

- **Spremembe MRS 19 »Zaslužki zaposlencev« – Izboljšave obračunavanja pozaposlitvenih zaslužkov**, ki ga je EU sprejela 5.6.2012 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo 1.1.2013 ali pozneje).

Spremembe prinašajo znatne izboljšave z: (a) odpravljanjem opcije odlaganja pripoznavanja dobičkov ali izgub, znanega kot »metoda pasu«, kar izboljšuje primerljivost in zanesljivost predstavljanja; (b) racionalizacijo predstavljanja sprememb sredstev in obveznosti iz naslova programov z določenimi zaslužki, vključno z zahtevo po predstavljanju ponovnega merjenja v drugem vseobsegajočem donosu, in s tem ločevanje teh sprememb od sprememb, ki jih imajo mnogi za posledico dnevnega poslovanja družbe; (c) izboljševanjem zahtev za razkritje programov z določenimi zaslužki, kar ponuja boljše podatke o lastnostih teh programov in tveganjih, ki so jim družbe izpostavljene zaradi sodelovanja v teh programih.

Sprememba standarda vpliva na prikaz sprememb obveznosti skupine do zaposlenih iz naslova jubilejnih nagrad in odpravnin v letu 2013, in sicer se sprememba ne pripozna v celoti v skupinskem izkazu poslovnega izida, temveč se del spremembe (nerealizirani aktuarski dobiček oz. izguba) pripozna v skupinskem izkazu drugega vseobsegajočega donosa. Glede na višino obveznosti iz tega naslova je vpliv na konsolidiran poslovni izid tekočega leta neznaten.

- **MSRP 13 »Merjenje poštene vrednosti«**, ki ga je EU sprejela 11.12.2012 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo 1.1.2013 ali pozneje).

MSRP 13 določa pošteno vrednost, daje napotke, kako opredeliti pošteno vrednost, in zahteva razkritja glede merjenj poštene vrednosti. Kljub temu MSRP 13 ne spreminja zahtev glede tega, katere postavke naj bi bile izmerjene ali razkrite po poštenu vrednosti.

Opredelitev poštene vrednosti po MSRP 13: poštena vrednost je cena, ki bi jo dosegli s prodajo sredstva oz. jo plačali s prenosom obveznosti na podlagi urejenega posla med udeleženci na trgu (kupec in prodajalec) na datum merjenja.

Standard ne vpliva na finančni položaj ali poslovanje Skupine.

- **Spremembe MSRP 7 »Finančni instrumenti: razkritja« - Pobotanje finančnih sredstev in obveznosti**, ki ga je EU sprejela 13.12.2012 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo 1.1.2013 ali pozneje).

Spremembe zahtevajo informacije o vseh pripoznanih finančnih instrumentih, ki so pobotani v skladu z odstavkom 42 MRS 32. Spremembe prav tako zahtevajo razkritje informacij o pripoznanih finančnih instrumentih, ki so podvrženi izvršljivim krovnim pogodbam o pobotanju in podobnim sporazumom, tudi če niso pobotani po MRS 32.

Prenovljeni standard ne vpliva na finančni položaj ali poslovanje Skupine.

- **Spremembe različnih standardov »Izboljšave MSRP (obdobje 2009-2011)«**, ki izhajajo iz letnega projekta za izboljšanje MSRP (MSRP 1, MRS 1, MRS 16, MRS 32, MRS 34), predvsem z namenom odpravljanja neskladnosti in razlage besedila, ki jih je EU sprejela 27.3.2013 (spremembe je treba uporabljati za letna obdobja, ki se pričnejo 1.1.2013 ali pozneje).

Spremembe pojasnjujejo zahteve za računovodsko pripoznavanje v primerih, kjer je prej bila dovoljena prosta razlaga. Najpomembnejše spremembe vključujejo nove ali popravljene zahteve v zvezi s: (a) ponovno uporabo MSRP 1, (b) stroški izposojanja po MSRP 1, (c) pojasnilom zahtev za primerljive podatke, (d) razvrščanjem opreme za vzdrževanje, (e) medletnim računovodskim poročanjem in odseki informacij za vsa sredstva in obveznosti.

Sprejetje sprememb obstoječih standardov ni privedlo do sprememb v računovodskih usmeritvah Skupine.

- **OPMSRP 20 »Stroški odstranjevanja v proizvodni fazi površinskega najdišča«**, ki ga je EU sprejela 11.12.2012 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo 1.1.2013 ali pozneje).

Pojasnilo navaja, da morajo biti stroški, povezani z »dejavnostjo odstranjevanja«, obračunani kot dodatek k obstoječemu sredstvu ali njegovo izboljšanje in da mora biti ta sestavina amortizirana v dobi pričakovanega uporabnega življenja prepoznane sestavine rudnega telesa, ki postane dostopnejša kot posledica dejavnosti odstranjevanja (z uporabo enot proizvodne metode, razen če ni kakšna druga metoda primernejša).

Prenovljeno pojasnilo ne vpliva na finančni položaj ali poslovanje Skupine.

B) STANDARDI IN POJASNILA, KI JIH JE IZDAL OPMSRP IN SPREJELA EU, KI ŠE NISO V VELJAVI

Skupina ni predčasno uporabila nobenega standarda ali pojasnila, ki bo začelo veljati s 1.1.2014 ali pozneje.

Na datum odobritve teh računovodskih izkazov so naslednji standardi, spremembe obstoječih standardov in pojasnila, ki jih je izdal OMRS in sprejela EU, bili izdani, vendar še niso stopili v veljavo:

- **MSRP 10 »Konsolidirani računovodski izkazi«**, ki ga je EU sprejela 11.12.2012 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo 1.1.2014 ali pozneje).

MSRP 10 nadomešča napotke v zvezi s konsolidacijo v MRS 27 »Konsolidirani in ločeni računovodski izkazi« in v SOP 12 »Konsolidiranje – Podjetja za posebne namene« z vpeljavo enotnega modela konsolidacije za vse družbe, ki temelji na obvladovanju, ne glede na naravo družbe, v katero se vlaga (tj., ali je družba nadzorovana z glasovalnimi pravicami naložbenikov ali z drugimi pogodbenimi sporazumi, kot je pogosto v družbah za posebne namene). Po MSRP 10 obvladovanje temelji na tem, ali ima naložbenik (a) oblast nad družbo, v katerega vlaga; (b) izpostavljenost

ali pravice do variabilnih donosov iz svojega sodelovanja z družbo, v katerega vlaga; ter (c) možnost, da uporabi svojo oblast nad družbo, v katerega vlaga, za vplivanje na znesek donosov.

Ocenjuje se, da standard ne bo imel vpliva na finančni položaj ali poslovanje Skupine.

- **MSRP 11 »Skupne ureditve«**, ki ga je EU sprejela 11.12.2012 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo 1.1.2014 ali pozneje).

MSRP 11 uvaja nove računovodske zahteve za skupne ureditve, ki nadomeščajo MRS 31 Deleži v skupnih vlaganjih. Opcija uporabe metode sorazmerne konsolidacije pri obračunavanju skupaj obvladovanih družb je odstranjena. Poleg tega MSRP 11 zdaj odpravlja skupaj obvladovana sredstva in opredeljuje zgolj razlikovanje med skupnim poslovanjem in skupnimi vlaganji. Skupno poslovanje je skupna ureditev, pri kateri imajo stranke s skupnim obvladovanjem pravice do sredstev in so zavezane k obveznostim. Skupno vlaganje je skupna ureditev, pri kateri imajo stranke s skupnim obvladovanjem pravice do čistih sredstev.

Ocenjuje se, da standard ne bo imel vpliva na finančni položaj ali poslovanje Skupine.

- **MSRP 12 »Razkritje deležev v drugih družbah«**, ki ga je EU sprejela 11.12.2012 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo 1.1.2014 ali pozneje).

MSRP 12 bo zahteval izboljšana razkritja tako o konsolidiranih kot o nekonsolidiranih družbah, ki jih družba obvladuje. Cilj MSRP 12 je zahtevati informacije, da bodo uporabniki računovodskih izkazov lahko ocenili osnovo obvladovanja, kakršnekoli omejitve konsolidiranih sredstev in obveznosti, izpostavljenosti tveganjem iz naslova obvladovanja nekonsolidiranih strukturiranih družb ter vpletenost neobvladujočih lastnikov kapitala v dejavnosti konsolidiranih družb.

Ocenjuje se, da standard ne bo imel vpliva na finančni položaj ali poslovanje Skupine.

- **MRS 27 (spremenjen leta 2011) »Ločeni računovodski izkazi«**, ki ga je EU sprejela 11.12.2012 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo 1.1.2014 ali pozneje).

Zahteve v zvezi z ločenimi računovodskimi izkazi so nespremenjene in so vključene v spremembo MRS 27. Ostale dele MRS 27 je nadomestil MSRP 10.

Ocenjuje se, da prenovljeni standard ne bo imel vpliva na finančni položaj ali poslovanje Skupine.

- **MRS 28 (spremenjen leta 2011) »Naložbe v pridružena podjetja in skupna vlaganja«**, ki ga je EU sprejela 11.12.2012 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo 1.1.2014 ali pozneje).

MRS 28 je spremenjen skladno z izdajo MSRP 10, MSRP 11 in MSRP 12.

Ocenjuje se, da standard ne bo imel vpliva na finančni položaj ali poslovanje Skupine.

- **Spremembe MSRP 10 »Konsolidirani računovodski izkazi«, MSRP 11 »Skupne ureditve« in MSRP 12 »Razkritje deležev v drugih družbah« - Napotki za prehod**, ki jih je EU sprejela 4.4.2013 (veljajo za letna obdobja, ki se pričnejo 1.1.2014 ali pozneje).

Namen sprememb je omogočiti dodatno olajšanje pri prehodu na MSRP 10, MSRP 11 in MSRP 12 z »omejitvijo zahteve za zagotavljanje prilagojenih primerljivih podatkov na zgolj primerljivo predhodno obdobje«. Prav tako sta bila spremenjena MSRP 11 in MSRP 12, da bi izbrisali zahtevo po zagotavljanju primerljivih podatkov za obdobja pred trenutnim predhodnim obdobjem.

Ocenjuje se, da prenovljeni standardi ne bodo imeli vpliva na finančni položaj ali poslovanje Skupine.

- **Spremembe MSRP 10 »Konsolidirani računovodski izkazi«, MSRP 12 »Razkritje deležev v drugih družbah« in MRS 27 (spremenjen leta 2011) »Ločeni računovodski izkazi« - Naložbena podjetja**, ki jih je EU sprejela 20.11.2013 (veljajo za letna obdobja, ki se pričnejo 1.1.2014 ali pozneje).

Spremembe prinašajo izjemo za zahtevo po konsolidaciji iz MSRP 10 in od naložbenih podjetij zahtevajo, da za posamezna odvisna podjetja izvedejo meritev po pošteni vrednosti preko poslovnega izida, in ne konsolidacije. Te spremembe določajo tudi zahteve po razkritju za naložbena podjetja.

Ocenjuje se, da spremembe standardov ne bodo imele vpliva na finančni položaj ali poslovanje Skupine.

- **Spremembe MRS 32 »Finančni instrumenti: predstavitev« – Pobotanje finančnih sredstev in obveznosti**, ki jih je EU sprejela 13.12.2012 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo 1.1.2014 ali pozneje).

Spremembe zagotavljajo pojasnila o uporabi pravil o pobotanju in se osredotočajo na štiri glavna področja: (a) pomen »trenutno ima zakonsko izterljivo pravico pobotati«; (b) uporaba hkratne udenaritve in poravnave; (c) pobotanje zneskov jamstva; (d) obračunska enota za uporabo zahtev pobotanja.

Ocenjuje se, da prenovljeni standard ne bo imel vpliva na finančni položaj ali poslovanje Skupine.

- **Spremembe MRS 36 »Oslabitev sredstev« – Razkritja nadomestljive vrednosti za nefinančna sredstva**, ki jih je EU sprejela 19.12.2013 (veljajo za letna obdobja, ki se pričnejo 1.1.2014 ali pozneje).

Omejene spremembe MRS 36 se nanašajo na razkritje podatkov o nadomestljivi vrednosti oslabljenih sredstev, če ta vrednost temelji na poštenu vrednosti, zmanjšani za stroške odtujitve. Med pripravljanjem MSRP 13 Merjenje poštene vrednosti je OMRS sklenil spremeniti MRS 36 tako, da zahteva razkritja nadomestljive vrednosti oslabljenih sredstev. Trenutne spremembe pojasnjujejo prvoten namen OMRS, da bi obseg takšnih razkritij omejili na nadomestljivo vrednost oslabljenih sredstev, ki temelji na poštenu vrednosti, zmanjšani za stroške odtujitve.

Ocenjuje se, da prenovljeni standard ne bo imel vpliva na finančni položaj ali poslovanje Skupine.

- **Spremembe MRS 39 »Finančni instrumenti: Pripoznavanje in merjenje« – Prenova izpeljanih finančnih instrumentov in nadaljevanje obračunavanja varovanja pred tveganjem**, ki jih je EU sprejela 19.12.2013 (veljajo za letna obdobja, ki se pričnejo 1.1.2014 ali pozneje).

Omejene spremembe omogočajo nadaljnje obračunavanje varovanja pred tveganji v primerih,

ko se izvedeni finančni instrument, ki je bil označen kot instrument za varovanje pred tveganjem, prenove z namenom izvedbe kliringa s centralno nasprotno stranko zaradi zakonov in predpisov, če so izpolnjeni določeni pogoji (v tem kontekstu prenova določa, da se morajo pogodbene stranke strinjati o zamenjavi prvotne nasprotne stranke z novo).

Ocenjuje se, da prenovljeni standard ne bo imel vpliva na finančni položaj ali poslovanje Skupine.

5.5.3 PODLAGA ZA MERJENJE

Skupinski računovodski izkazi so pripravljeni na osnovi izvirnih vrednosti bilančnih postavk družb v Skupini, razen naslednjih sredstev in obveznosti, ki so prikazana po poštenu vrednosti:

- izpeljani finančni instrumenti in
- za prodajo razpoložljiva finančna sredstva, če je pošteno vrednost mogoče določiti.

5.5.4 VALUTNA POROČANJA

5.5.4.1 FUNKCIJSKA IN PREDSTAVITVENA VALUTA

Skupinski računovodski izkazi v tem poročilu so predstavljeni v evrih (EUR) brez centov, ki je hkrati funkcijska in predstavitvena valuta Skupine. Zaradi zaokroževanja vrednostnih podatkov lahko prihaja do nepomembnih odstopanj v seštevkih v preglednicah.

5.5.4.2 PREVEDBA TUJIH VALUT

Posli, izraženi v tuji valuti, se preračunajo v ustrezno funkcijsko valuto po menjalnem tečaju na dan posla. Denarna sredstva in obveznosti, izražena v tuji valuti ob koncu poročevalskega obdobja, se preračunajo v funkcijsko valuto po takrat veljavnem menjalnem tečaju. Pozitivne ali negativne tečajne razlike so razlike med odplačno vrednostjo v funkcijski valuti na začetku obdobja, popravljeno za višino efektivnih obresti in plačil med obdobjem kot tudi odplačno vrednost v tuji valuti, preračunano po menjalnem tečaju na koncu obdobja. Nedenarna sredstva in obveznosti, izražena v tuji valuti in izmerjena po poštenu vrednosti, se pretvorijo v funkcijsko valuto po menjalnem tečaju na dan, ko je določena višina poštene vrednosti. Tečajne razlike

se pripoznajo v skupinskem izkazu poslovnega izida, in sicer po neto načelu.

Pri prevajanju računovodskih izkazov odvisnih družb v tujini, katerih funkcijsko valuta ni enaka predstavitveni valuti skupine, se uporabijo naslednji tečaji:

- sredstva in obveznosti (razen kapitala) preračunani po menjalnem tečaju na dan poročanja,
- kapital po izvirnem tečaju in
- prihodki in odhodki po povprečnem menjalnem tečaju v letu poročanja.

5.5.5 UPORABA OCEN IN PRESOJ

Priprava skupinskih računovodskih izkazov zahteva, da poslovodstvo oblikuje določene ocene in predpostavke, ki vplivajo na izkazane zneske sredstev in obveznosti, prihodkov in odhodkov ter razkritja pogojnih sredstev in obveznosti v poročevalnem obdobju.

Ocene in predpostavke temeljijo na preteklih izkušnjah in drugih dejavnikih, ki se v danih okoliščinah štejejo za utemeljene, na podlagi katerih so izražene presoje o knjigovodski vrednosti sredstev in obveznosti. Ker so ocene in predpostavke podvržene subjektivni presoji in določeni stopnji negotovosti, se poznejši dejanski rezultati lahko razlikujejo od ocen. Ocene se redno preverjajo. Spremembe računovodskih ocen se pripoznajo v obdobju, v katerem so bile ocene spremenjene, če sprememba vpliva samo na to obdobje, ali v obdobju spremembe in v prihodnjih obdobjih, če sprememba vpliva na prihodnja obdobja.

Ocene in predpostavke so prisotne pri najmanj naslednjih presojah:

- oceni dobe koristnosti amortizirljivih sredstev (razkritje 5.5.8.1 točka 1, 2),
- preizkusu oslabitve sredstev (razkritje 5.5.8.1 točka 1, 2, 3),
- oceni poštene vrednosti izpeljanih finančnih instrumentov (razkritje 5.8.8.3 in 5.8.8.4),
- oceni udenarljive vrednosti terjatev (razkritje 5.8.8.1),
- oceni čiste iztržljive vrednosti zalog (razkritje 5.5.8.1 točka 5),

- oceni rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine (razkritje 5.8.1 točka 11),
- oceni drugih rezervacij (razkritje 5.8.1 točka 12) in
- oceni pogojnih obveznosti in sredstev (razkritje 5.8.1 točka 18).

5.5.6 PODRUŽNICE IN PREDSTAVNIŠTVA

Skupina ima v tujini dve podružnici, in sicer na Češkem in v Makedoniji, ter predstavništvo v Romuniji. Preko podružnic so se posli v letu 2013 izvajali v minimalnem obsegu oziroma se niso izvajali. Poslovanje podružnic in predstavništev je vključeno v računovodske izkaze Skupine.

5.5.7 POMEMBNE RAČUNOVODSKE USMERITVE

Skupinski računovodski izkazi so izdelani na osnovi računovodskih usmeritev, prikazanih v nadaljevanju. Navedene računovodske usmeritve so uporabljene za vsa predstavljena leta, razen če ni drugače navedeno.

5.5.7.1 OSNOVA ZA USKUPINJEVANJE

Skupinski računovodski izkazi vključujejo računovodske izkaze obvladujoče družbe in odvisnih družb. Odvisne družbe so tiste, ki jih obvladuje Skupina. To pomeni, da ima Skupina zmožnost odločati o finančnih in poslovnih usmeritvah družbe za pridobivanje koristi iz njenega delovanja. Računovodski izkazi odvisnih družb so vključeni v skupinske računovodske izkaze od datuma, ko se obvladovanje začne, do datuma, ko preneha.

Transakcije z lastniki neobvladujočega deleža se obravnavajo enako kot transakcije z zunanji partnerji. Dobički in izgube lastnikov neobvladujočega deleža se izkažejo v skupinskem izkazu poslovnega izida. Kapital lastnikov neobvladujočega deleža se v skupinskem izkazu finančnega položaja prikaže ločeno od ostalih postavk kapitala.

Računovodski izkazi družb skupine so združeni v skupinske računovodske izkaze na podlagi popolnega uskupinjevanja. Računovodski izkazi so združeni od postavke do postavke, tako da se seštevajo sorodne postavke sredstev, dolgov, kapitala, prihodkov in odhodkov.

Pri sestavi skupinskih računovodskih izkazov so izločena stanja terjatev in obveznosti med družbami v Skupini, prihodki in odhodki ter nerealizirani dobički in izgube, ki izhajajo iz poslov znotraj Skupine.

Tečajne razlike iz prevedbe računovodskih izkazov odvisnih družb, katerih funkcijska valuta ni enaka predstavitveni valuti skupine, se pripoznajo v uskupinjevalnem popravku kapitala oz. v izkazu drugega vseobsegajočega donosa.

5.5.7.2 NEOPREDMETENA SREDSTVA

Neopredmetena sredstva sodijo med dolgoročna sredstva in omogočajo izvajanje dejavnosti družb skupine, pri tem pa fizično ne obstajajo.

Med neopredmetenimi sredstvi so izkazane dolgoročne premoženjske pravice (tudi emisijski kuponi), dobro ime in druga neopredmetena sredstva.

Neopredmeteno sredstvo se ob začetnem pripoznanju ovrednoti po nabavni vrednosti. V nabavno vrednost se vštejejo tudi uvozne ali nevračljive nakupne terjatve, po odštetju trgovskih in drugih popustov, ter vsi stroški, neposredno pripisljivi pripravljanju sredstva za nameravano uporabo. Stroški izposojanja, ki se pripišejo neposredno nakupu neopredmetenega sredstva v pripravi (to je do aktivacije sredstva), se pripoznajo kot del nabavne vrednosti takega sredstva.

Za poznejše merjene neopredmetenih sredstev se uporablja model nabavne vrednosti.

Skupina nima neopredmetenih sredstev, za katere bi ob nabavi evidentirala preostalo vrednost.

Dobro ime se pojavi pri uskupinjevanju in predstavlja presežek nabavne vrednosti nad deležem družbe v pošteni vrednosti pridobljenih razpoznavnih sredstev, obveznosti in pogojnih obveznosti odvisne družbe na datum pridobitve. Dobro ime se pripozna kot sredstvo in se najmanj enkrat letno pregleda zaradi oslabitve. Vsaka oslabitev se takoj pripozna v skupinskem izkazu poslovnega izida in se naknadno ne odpravi. Ob odtujitvi odvisne družbe se ustrezni znesek dobrega imena vključi v ugotavljanje dobička/ izgube pri prodaji in vpliva na poslovni izid Skupine.

Amortizacija se obračuna po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti vsakega posameznega (sestavnega) dela neopredmetenega sredstva. Amortizacija se začne obračunavati od nabavne vrednosti, ko je sredstvo razpoložljivo za uporabo.

Emisijski kuponi se ne amortizirajo, ker se kupujejo za posamezna leta in se tako tudi porabljajo.

Ocenjene amortizacijske stopnje za posamezna neopredmetena sredstva so:

AMORTIZACIJSKA STOPNJA - NEOPREDMETENA SREDSTVA

	v % od - do
Računalniški programi	7 - 50 %
Licence	10 - 50 %
Koncesijske pravice	2 %
Druge dolgoročne premoženjske pravice	2 - 10 %
Druge neopredmetena sredstva	10 - 25 %

Dobe koristnosti skupin neopredmetenih sredstev se preverijo ob koncu vsakega poslovnega leta in po potrebi prilagodijo. V primeru podaljšanja dobe koristnosti se stroški obračunane amortizacije v poslovnem letu zmanjšajo, v primeru skrajšanja dobe koristnosti pa povečajo. Prilagoditev dobe koristnosti je potrebno preračunati tako, da se bo neopredmeteno sredstvo zamortiziralo v novi predvideni dobi koristnosti. Sprememba dobe koristnosti se obravnava kot sprememba računovodske ocene ter vpliva le na obdobje v katerem je bila računovodska ocena spremenjena in na vsako naslednje obdobje v preostali dobi koristnosti.

Poznejši stroški v zvezi z neopredmetenimi sredstvi so usredstveni le v primerih, ko povečujejo prihodnje gospodarski koristi, ki izhajajo iz sredstva, na katero se stroški nanašajo. Vsi drugi stroški so pripoznani v poslovnem izidu kot odhodki, takoj ko pride do njih.

Neopredmeteno sredstvo se izloči iz poslovnih knjig ob odtujitvi, razlika med čisto prodajno vrednostjo in knjigovodsko vrednostjo odtujenega neopredmetenega sredstva se prenese med druge poslovne prihodke oz. odpise vrednosti.

5.5.7.3 NEPREMIČNINE, NAPRAVE IN OPREMA

Nepremičnine, naprave in oprema so del dolgoročnih sredstev v lasti družb skupine, ki se uporabljajo za opravljanje dejavnosti družb.

Nepremičnine, naprave in oprema vključujejo zemljišča, zgradbe, proizvodjalno opremo, drugo opremo ter sredstva v gradnji in izdelavi.

Nepremičnine, naprave in oprema (v nadaljevanju osnovna sredstva) so izkazana po nabavni vrednosti, zmanjšani za nabrano amortizacijo in nabrane izgube iz oslabitev. Nabavna vrednost vključuje stroške, ki se lahko neposredno pripišejo pridobitvi posameznega sredstva. V nabavno vrednost so vključeni stroški izposojanja v zvezi s pridobitvijo osnovnega sredstva do njegove

usposobitve za uporabo. Nabavna vrednost ne vsebuje stroškov razgradnje oz. obnovitve osnovnih sredstev.

Deli naprav in opreme, ki imajo različne dobe koristnosti, se obračunavajo kot posamezna sredstva. Nadomestni deli večjih vrednosti so evidentirani med osnovnimi sredstvi in se amortizirajo v dobi koristnosti sredstva, za katerega so bili nabavljeni.

Predvideni stroški rednih pregledov in popravil osnovnih sredstev se obravnavajo kot deli osnovnih sredstev. To so popravila, ki se običajno izvajajo vsakih nekaj let (ciklično) in so vrednostno pomembna.

Nabavno vrednost osnovnega sredstva, zgrajenega ali izdelanega v Skupini, tvorijo stroški, ki jih je povzročila njegova zgraditev ali izdelava, in posredni stroški njegove zgraditve ali izdelave, ki mu jih je mogoče pripisati.

Za poznejše merjenje nepremičnin, naprav in opreme se uporablja model nabavne vrednosti.

Skupina nima osnovnih sredstev, za katere bi ob nabavi evidentirala preostalo vrednost.

Amortizacija se obračuna po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti vsakega posameznega (sestavnega) dela osnovnega sredstva. Amortizacija se začne obračunavati, ko je sredstvo razpoložljivo za uporabo. Zemljišča, kamnolomi in sredstva v gradnji oz. izdelavi se ne amortizirajo.

Brezplačno pridobljena sredstva se amortizirajo, hkrati pa se med druge poslovne prihodke prenese del dolgoročno odloženih prihodkov, ki je enak vrednosti obračunane amortizacije.

Ocenjene amortizacijske stopnje za posamezne nepremičnine, naprave in opremo so:

AMORTIZACIJSKA STOPNJA - NEPREMIČNINE, NAPRAVE IN OPREMA

	v % od - do
Zgradbe	1 - 10 %
Deli zgradb	1,2 - 20 %
Proizvajalna oprema	1,5 - 20 %
Deli proizvodne opreme	5 - 33 %
Računalniška oprema	5 - 50 %
Pohištvo	3 - 25 %
Drobni inventar	10 - 33 %
Osebna vozila	12,5 - 30 %
Druga vozila	7 - 25 %
Druge naprave in oprema	3 - 33 %

Dobe koristnosti skupin osnovnih sredstev se preverijo ob koncu vsakega poslovnega leta in po potrebi prilagodijo. V primeru podaljšanja dobe koristnosti se stroški obračunane amortizacije v poslovnem letu zmanjšajo, v primeru skrajšanja dobe koristnosti pa povečajo. Prilagoditev dobe koristnosti je potrebno preračunati tako, da se bo osnovno sredstvo zamortiziralo v novi predvideni dobi koristnosti. Sprememba dobe koristnosti se obravnava kot sprememba računovodske ocene ter vpliva le na obdobje, v katerem je bila računovodska ocena spremenjena in na vsako naslednje obdobje v preostali dobi koristnosti.

Stroški zamenjave nekega dela osnovnega sredstva se pripišejo knjigovodski vrednosti tega sredstva, če je verjetno, da bodo prihodnje gospodarske koristi, povezane z delom tega sredstva, pritekale v družbo, in če je nabavno vrednost mogoče zanesljivo izmeriti. Vsi drugi stroški (npr. tekoče vzdrževanje) so pripoznani v poslovnem izidu kot odhodki, takoj ko pride do njih.

Dobički in izgube, nastali pri odtujitvi osnovnega sredstva, se ugotavljajo kot razlika med čisto prodajno vrednostjo in knjigovodsko vrednostjo odtujenega sredstva in se izkažejo med drugimi poslovnimi prihodki oz. odpisi vrednosti.

5.5.7.4 NAJETA SREDSTVA

Najem je razvrščen kot finančni najem, če se s pogoji najema pomembna tveganja in koristi lastništva prenesejo na najemnika.

5.5.7.5 DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE V PRIDRUŽENE IN SKUPAJ OBVLADOVANE DRUŽBE

Naložbe v pridružene družbe so tiste, v katerih ima Skupina pomemben vpliv, praviloma se delež v takih družbah giblje med 20 in 50 %.

Naložbe v skupaj obvladovane družbe so tiste, v katerih Skupina skupaj z drugimi lastniki skupno obvladuje delovanje take družbe in sicer na podlagi pogodbeno dogovorjene delitve obvladovanja.

Tako naložbe v pridružene kot skupaj obvladovane družbe so v skupinskih računovodskih izkazih izkazane po nabavni vrednosti.

V skupinskih računovodskih izkazih se obračunava naložbe v pridružene in skupaj obvladovane družbe po kapitalski metodi.

5.5.7.6 FINANČNI INSTRUMENTI

Finančni instrumenti vključujejo naslednje postavke:

- neizpeljana finančna sredstva,
- neizpeljane finančne obveznosti in
- izpeljane finančne instrumente.

5.5.7.6.1 NEIZPELJANA FINANČNA SREDSTVA

Neizpeljana finančna sredstva Skupine vključujejo za prodajo razpoložljiva finančna sredstva, terjatve in posojila ter denar in denarne ustreznike.

Pripoznanje finančnega sredstva se odpravi, ko ugasnejo pogodbenne pravice do denarnih tokov iz tega sredstva ali ko se prenese pravice do pogodbenih denarnih tokov iz finančnega sredstva na podlagi posla, v katerem se prenesejo vsa tveganja in koristi iz lastništva finančnega sredstva.

ZA PRODAJO RAZPOLOŽLJIVA FINANČNA SREDSTVA

Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva so tista neizpeljana finančna sredstva, ki so označena kot razpoložljiva za prodajo ali pa niso uvrščena kot posojila in terjatve ali finančna sredstva po poštenu vrednosti preko poslovnega izida.

Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva se pripoznajo po datumu trgovanja.

Vrednotena so po poštenu vrednosti, če je pošteno vrednost mogoče ugotoviti in se dobički ali izgube pri vrednotenju pripoznajo neposredno v drugem vseobsegajočem donosu oz. kapitalu, razen izgub zaradi oslabitve. Te se pripoznajo tako, da se morebitna nabrana izguba, ki je predhodno pripoznana v drugem vseobsegajočem donosu in izkazana v rezervi za pošteno vrednost, prenese v poslovni izid. Poznejši porast v poštenu vrednosti oslabljenega lastniškega vrednostnega papirja, ki je na razpolago za prodajo, se pripozna v rezervi za pošteno vrednost.

Pri odpravi pripoznanja naložbe se nabrani dobički in izgube, izkazani v drugem vseobsegajočem donosu, prenesejo v poslovni izid.

Če poštene vrednosti ni mogoče zanesljivo izmeriti, saj je razpon ocen utemeljene poštene vrednosti pomemben in je verjetnost različnih ocen težko presoditi, družbe Skupine merijo finančno sredstvo po nabavni vrednosti.

POSOJILA IN TERJATVE

Posojila in terjatve so neizpeljana finančna sredstva z nespremenljivimi ali določljivimi plačili, ki ne kotirajo na delujočem trgu.

Ob začetnem pripoznanju so izkazana po poštenu vrednosti, povečani za neposredne stroške posla.

Po začetnem pripoznanju se posojila in terjatve izmerijo po odplačni vrednosti ter zmanjšani za izgube zaradi oslabitve. Posojila in terjatve so v skupinskem izkazu finančnega položaja izkazana med finančnimi in poslovnimi sredstvi in zajemajo dana posojila, dane depozite, terjatve do kupcev in terjatve do drugih.

Posojila se v poslovnih knjigah pripoznajo po datumu poravnave, terjatve pa po datumu trgovanja.

Vključena so med kratkoročna sredstva, razen za zapadlosti večje od 12 mesecev po datumu izkaza finančnega položaja. V tem primeru so razvrščena med dolgoročna sredstva.

DENARNA SREDSTVA IN NJIHOVI USTREZNIKI

Denarna sredstva in njihovi ustrezniki zajemajo gotovino, bančne depozite do treh mesecev in druge kratkoročne, hitro unovčljive naložbe z originalno dospelostjo treh mesecev ali manj. Izkazani so po nabavni vrednosti. Prekoračitve stanj na bančnih računih so vključene med kratkoročne finančne obveznosti.

5.5.7.6.2 NEIZPELJANE FINANČNE OBVEZNOSTI

Neizpeljane finančne obveznosti zajemajo finančne in poslovne obveznosti. Neizpeljane finančne obveznosti se na začetku izkazujejo po poštenu vrednosti, povečani za stroške, ki se neposredno pripisujejo poslu. Po začetnem pripoznanju se izmerijo po odplačni vrednosti po metodi veljavnih obresti.

Med njimi Skupina izkazuje prejeta posojila z obrestmi in druge finančne obveznosti, obveznosti do dobaviteljev in obveznosti do drugih.

Prejeta posojila na začetku pripozna na dan njihove poravnave (plačila), ostale neizpeljane finančne obveznosti pa na datum trgovanja.

Del dolgoročnih finančnih obveznosti, ki zapade v plačilo prej kot v letu dni po datumu izkaza finančnega položaja, je izkazan med kratkoročnimi finančnimi obveznostmi.

5.5.7.6.3 IZPELJANI FINANČNI INSTRUMENTI

Izpeljani finančni instrumenti se uporabljajo za varovanje izpostavljenosti Skupine pred tveganji (cenovnimi, obrestnimi in valutnimi). Skupina ima sklenjene obrestne in valutne zamenjave ter standardizirane rokovne pogodbe za nakup EE v naslednjih letih.

Gre za finančne instrumente, ki ne zahtevajo začetne finančne naložbe, njihova vrednost pa se spreminja zaradi spremembe obrestnih mer, cen blaga ali deviznega tečaja.

Izpeljani finančni instrumenti se na začetku pripoznajo po pošteni vrednosti in sicer po neto načelu, kar pomeni, da sama vrednost sklenjenega posla ni izkazana v računovodskih izkazih.

Po začetnem pripoznanju se izpeljani finančni instrumenti merijo po pošteni vrednosti, pripadajoče spremembe pa se obravnavajo, kot je opisano v nadaljevanju:

- Ko se izpeljani finančni instrument določi kot varovanje pred tveganjem v primeru izpostavljenosti spremenljivosti denarnih tokov, ki jih je mogoče pripisati posameznemu tveganju, povezanemu s pripoznanim sredstvom ali obveznostjo ali zelo verjetnimi predvidenimi posli, ki lahko vplivajo na poslovni izid, se uspešni del sprememb v pošteni vrednosti izpeljanega finančnega instrumenta pripozna v drugem vseobsegajočem donosu in razkrije v rezervi za pošteno vrednost. Neuspešni del sprememb poštene vrednosti izpeljanega finančnega instrumenta se pripozna neposredno v poslovnem izidu. Skupina predvidoma preneha obračunavati varovanje pred tveganjem, če instrument za varovanje pred tveganjem ne zadošča več sodelom za obračunavanje varovanja pred tveganjem, če se instrument za varovanje pred tveganjem proda, odpove ali izkoristi. Nabrani dobiček ali izguba, pripoznan v drugem vseobsegajočem donosu, ostane izkazan v rezervi za pošteno vrednost, dokler predvideni posel ne vpliva na poslovni izid. Če predvidenega posla ni več pričakovati, se mora znesek pripoznan v drugem vseobsegajočem donosu pripoznati neposredno v poslovnem izidu. V drugih primerih se znesek, pripoznan

v drugem vseobsegajočem donosu, prenese v poslovni izid za isto obdobje, v katerem pred tveganjem varovana postavka vpliva na poslovni izid.

- Učinki drugih izpeljanih finančnih instrumentov, ki niso opredeljeni kot varovanje pred tveganjem v primeru izpostavljenosti spremenljivosti denarnih tokov oz. jih ni mogoče pripisati posameznemu tveganju, povezanemu s pripoznanim sredstvom ali obveznostjo, se pripoznajo v poslovnem izidu.

5.5.7.7 ZALOGE

Zaloge so vrednotene po izvirni vrednosti ali čisti iztržljivi vrednosti, in sicer po manjši izmed njiju. Izvirna vrednost zajema nabavno vrednost, ki jo sestavljajo nakupna cena, uvozne dajatve in neposredni stroški nabave. Nakupna cena je zmanjšana za dobljene popuste. Neposredni stroški nabave so prevozni stroški, stroški nakladanja, prekladanja in razkladanja, stroški spremljanja blaga in drugi stroški, ki jih je mogoče pripisati neposredno pridobljenemu trgovskemu blagu ali materialu. Popusti pri nakupni ceni obsegajo tako tiste, ki so navedeni na računu, kot tiste, ki so dobljeni kasneje in se nanašajo na posamezno nabavo.

Vrednost gotovih proizvodov in nedokončane proizvodnje vključuje celotne proizvodjalne stroške v ožjem pomenu, ki vsebujejo neposredne stroške materiala, neposredne stroške storitev, neposredne stroške dela, neposredne stroške amortizacije in splošne proizvodjalne stroške. Splošni proizvodjalni stroški so stroški materiala, storitev, plač in amortizacije, ki so obračunani v okviru proizvodjalnega procesa, a jih ni mogoče neposredno povezati z nastajajočimi poslovnimi učinki. Delež proizvodjalnih stroškov v skupnih stroških (materiala, storitev, stroškov dela in amortizacije) se ugotovi enkrat letno na podlagi podatkov iz preteklega leta.

Če se cene v obračunskem obdobju novo nabavljenih količinskih enot razlikujejo od cen količinskih enot iste vrste v zalogi, se med letom za zmanjšanje teh količin uporablja metoda zaporednih cen (FIFO).

Čista iztržljiva vrednost je ocenjena na podlagi prodajne cene v običajnem poslovanju, zmanjšana

za ocenjene stroške dokončanja in ocenjene stroške prodaje. Odpisi poškodovanih, pretečenih, neuporabnih zalog se opravijo redno med letom po posameznih postavkah.

Najmanj enkrat na leto in sicer po stanju na dan izdelave letnih računovodskih izkazov se oceni dokazi o oslabitvi zalog. Oslabljenost zalog se oceni za vsako posamezno vrsto zalog. Posamezne vrste zalog se razporedi v skupine zalog s podobnimi lastnostmi, na podlagi časovne komponente gibanja zalog. Pri oceni oslabitve za posamezno skupino se uporabljajo kriteriji strokovne presoje, nadaljnje uporabe ali prodaje.

5.5.7.8 OSLABITEV SREDSTEV

5.5.7.8.1 FINANČNA SREDSTVA

Za finančno sredstvo se šteje, da je oslabiljeno, če obstajajo objektivni dokazi, iz katerih je razvidno, da je zaradi enega ali več dogodkov prišlo do zmanjšanja pričakovanih prihodnjih denarnih tokov iz naslova tega sredstva, ki se dajo zanesljivo izmeriti.

Objektivni dokazi o oslabitvi finančnih sredstev so lahko naslednji: neizpolnitev ali kršitev s strani dolžnika; poslabšanje plačilne zmožnosti posojilojemalcev; znaki, da bo dolžnik šel v stečaj; izginotje delujočega trga za tovrstni instrument.

OSLABITEV TERJATEV IN DANIH POSOJIL

Skupina ocenjuje dokaze o oslabitvi terjatev posamično.

Če se oceni, da knjigovodska vrednost terjatve presega njeno pošteno, to je udenarljivo vrednost, se terjatev slabi.

Kot dvomljive terjatve do drugih se izkažejo tiste, ki niso poravnane v roku 180 dni od datuma zapadlosti.

Kot sporne terjatve se štejejo tiste, ki izpolnjujejo enega izmed naslednjih pogojev:

- na sodišču se je pričel sodni postopek izterjave,
- objavljen je sklep o začetku postopka prisilne poravnave, likvidacije ali stečaja.

Za dokončne odpise terjatev so potrebne ustrezne dokazne listine: pravnomočni sklepi prisilne poravnave, stečajnega postopka, sodne odločbe ali druge ustrezne listine.

V primeru, da so bila opravljena vsa dejanja s skrbnostjo dobrega gospodarja, za doseg poplačila določene neporavnane terjatve in v primeru, da bi bilo zaradi višine zneska terjatve za družbe Skupine negospodarno, da se gre v postopek izterjave preko sodišča, se terjatev v celoti dokončno odpiše na podlagi sklepa posloводства.

Skupina ocenjuje dokaze o oslabitvi posojil za vsako posojilo posamično.

Izguba zaradi oslabitve v zvezi s finančnim sredstvom, izkazanim po odplačni vrednosti, se izračuna kot razlika med neodpisano vrednostjo sredstva in pričakovanimi prihodnjimi denarnimi tokovi, razobrestenimi po izvirni veljavni obrestni meri. Izgube se pripoznajo v poslovnem izidu.

5.5.7.8.2 NEFINANČNA SREDSTVA

Družbe Skupine ob vsakem datumu poročanja preverijo knjigovodsko vrednost pomembnih nefinančnih sredstev z namenom, da ugotovijo, ali so prisotni znaki oslabitve. Če takšni znaki obstajajo, se oceni nadomestljiva vrednost sredstva.

Nadomestljiva vrednost sredstva ali denar ustvarjajoče enote je vrednost pri uporabi ali poštena vrednost, zmanjšana za stroške prodaje, in sicer tista, ki je višja. Pri določanju vrednosti sredstva pri uporabi se pričakovani prihodnji denarni tokovi diskontirajo na njihovo sedanjo vrednost z uporabo diskontne mere pred obdavčitvijo, ki odraža sprotne tržne ocene časovne vrednosti denarja in tveganja, ki so značilna za sredstvo. Za namen preizkusa oslabitve se sredstva, ki jih ni mogoče preizkusiti posamično, uvrstijo v najmanjšo možno skupino sredstev, ki ustvarjajo denarne tokove iz nadaljnje uporabe in ki so pretežno neodvisna od prejemkov drugih sredstev ali skupin sredstev (denar ustvarjajoča enota).

Oslabitev sredstva ali denar ustvarjajoče enote se pripozna v primeru, ko njegova/njena knjigovodska vrednost presega njegovo/njeno nadomestljivo

vrednost. Slabitev se izkaže v skupinskem izkazu poslovnega izida.

Družbe Skupine izgube zaradi oslabitve v preteklih obdobjih ob koncu poročevalskega obdobja ovrednotijo in tako ugotovijo, če je prišlo do zmanjšanja izgube ali ta celo več ne obstaja. Izguba zaradi oslabitve se odpravi, če je prišlo do spremembe ocen, na podlagi katerih družba določi nadomestljivo vrednost sredstva. Izguba zaradi oslabitve sredstva se odpravi do višine, do katere povečana knjigovodska vrednost sredstva ne preseže knjigovodske vrednosti, ki bi bila ugotovljena po odštetju amortizacijskega odpisa, če pri sredstvu v prejšnjih letih ne bi bila pripoznana izguba zaradi oslabitve.

5.5.7.9 KAPITAL

Osnovni kapital in kapitalske rezerve predstavljajo denarne in stvarne vloške lastnika obvladujoče družbe.

Splošni prevrednotovalni popravki kapitala so 31.12.2002 v skladu s tedaj veljavnimi Slovenskimi računovodskimi standardi vključevali revalorizacijo osnovnega kapitala pred letom 2002. Popravek zaradi prehoda na nove Slovenske računovodske standarde je bil prenesen v kapitalske rezerve. Znesek se lahko uporabi zgolj za povečanje osnovnega kapitala.

Druge rezerve so zneski, ki so namensko zadržani iz dobička iz predhodnih let obvladujoče družbe. Oblikovane so na podlagi sklepa ustreznega organa vodenja in nadzora.

Rezerva za pošteno vrednost predstavlja zneske prevrednotenj izpeljanih finančnih instrumentov in za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev Skupine.

V zadržanem poslovnem izidu so izkazani poslovni izidi družb v Skupini preteklih in tekočega leta.

V uskupinjevalnem popravku kapitala so prikazane tečajne razlike iz preračunov postavk v računovodskih izkazih družb v skupini, delujočih v tujini.

Kapital manjšinskih lastnikov predstavlja njihov delež v celotnem kapitalu odvisnih družb.

5.5.7.10 REZERVACIJE ZA JUBILEJNE NAGRADE IN ODPRAVNINE

Družbe Skupine so v skladu z zakonskimi predpisi, kolektivnimi pogodbami in internimi pravilniki zavezane k izplačilu jubilejnih nagrad zaposlencem ter odpravnin ob njihovi upokojitvi, za kar so oblikovane rezervacije. Druge pokojninske obveznosti ne obstajajo.

Rezervacije so oblikovane v višini ocenjenih prihodnjih izplačil za odpravnine in jubilejne nagrade, diskontirane na konec poslovnega leta. Izračun je narejen za vsakega zaposlenega tako, da upošteva stroške odpravnin ob upokojitvi in stroške vseh pričakovanih jubilejnih nagrad do upokojitve. Izračun z uporabo projicirane enote pripravi aktuar za vse družbe Skupine. Plačila za odpravnine ob upokojitvi in izplačila jubilejnih nagrad zmanjšujejo oblikovane rezervacije.

5.5.7.11 DRUGE REZERVACIJE

Rezervacije se pripoznajo, če ima Skupina zaradi preteklih dogodkov pravne ali posredne obveze, ki jih je mogoče zanesljivo oceniti, in je verjetno, da bo pri poravnavi obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo gospodarske koristi.

Vrednost rezervacije mora biti enaka sedanjí vrednosti izdatkov, ki bodo po pričakovanju potrebni za poravnavo obveze. Ker so rezervacije namenjene pokrivanju verjetnih, ne pa gotovih obveznosti, je znesek, pripoznan kot rezervacija, najboljša ocena izdatkov, potrebnih za poravnavo obveze, obstoječe na dan izkaza finančnega položaja. Pri doseganju najboljše ocene rezervacije se upoštevajo tveganja in negotovosti, ki neizogibno spremljajo dogodke in okoliščine.

Rezervacije se zmanjšujejo neposredno za stroške oz. odhodke, za pokrivanje katerih so bile oblikovane. To pomeni, da se v poslovnem letu takšni stroški oz. odhodki ne pojavijo več v poslovnem izidu.

V primeru, da se predvidene obveznosti ne pojavijo, se znesek oblikovanih rezervacij odpravi in izkaže med drugimi poslovnimi prihodki.

5.5.7.12 DRUGA SREDSTVA IN OBVEZNOSTI

Med drugimi sredstvi so izkazane dolgoročne in kratkoročne aktivne časovne razmejitev (odloženi stroški in nezaračunani prihodki).

Odloženi stroški oz. odhodki so zneski, ki ob svojem nastanku še ne bremenijo poslovnega izida. Nezaračunani prihodki so prihodki, ki se upoštevajo v poslovnem izidu, čeprav še niso bili zaračunani.

Med drugimi obveznostmi so izkazane dolgoročne in kratkoročne pasivne časovne razmejitve (vnaprej vračunani stroški).

Vnaprej vračunani stroški so zneski, ki se še niso pojavili, ampak se bodo v prihodnje in že trenutno vplivajo na poslovni izid.

5.5.7.13 POGOJNE OBVEZNOSTI IN POGOJNA SREDSTVA

Pogojna obveznost je:

- možna obveznost, ki izhaja iz preteklih dogodkov in katere obstoj potrdi samo pojavitev ali nepojavitev enega ali več negotovih prihodnjih dogodkov, ki jih Skupina ne obvladuje v celoti ali
- sedanja obveza, ki izhaja iz preteklih dogodkov, vendar se ne pripozna, ker ni verjetno, da bo pri poravnavi obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo gospodarske koristi, ali zneska obveze ni mogoče izmeriti dovolj zanesljivo.

Med pogojnimi obveznostmi Skupina izkazuje dane garancije za dobro izvedbo del in poročstva.

Pogojno sredstvo je možno sredstvo, ki izhaja iz preteklih dogodkov in katerega obstoj potrdi le pojavitev ali nepojavitev enega ali več negotovih prihodnjih dogodkov, ki jih Skupine ne obvladuje v celoti.

Pogojne obveznosti in sredstva še niso pripoznana v skupinskem izkazu finančnega položaja.

5.5.7.14 PRIHODKI

Prihodki iz prodaje se pripoznajo po pošteni vrednosti prejetega poplačila ali terjatve iz tega

naslova, in sicer zmanjšani za popuste. Prihodki se izkažejo, ko je kupec prevzel vse pomembne oblike tveganja in koristi, povezanih z lastništvom sredstva, ko obstaja gotovost glede poplačljivosti nadomestila in z njim povezanih stroškov in ko Skupina preneha odločati o prodanih proizvodih.

PRODAJA BLAGA se pripozna, ko družba Skupine stranki dostavi blago, stranka je blago sprejela, izterljivost povezanih terjatev pa je razumno zagotovljena.

PRODAJA STORITEV se pripozna v obračunskem obdobju, v katerem se opravijo storitve, glede na zaključek posla, ocenjenega na podlagi dejansko opravljene storitve kot sorazmernega dela celotnih storitev.

Prihodki iz naslova obračunanih **ZAMUDNIH OBRESTI** in z njimi povezane terjatve se ob nastanku pripoznajo če je verjetno, da bodo gospodarske koristi povezane s poslom, pritekale v družbo. V nasprotnem primeru se obračuni zamudnih obresti evidentirajo kot pogojna sredstva in v poslovnih knjigah družbe skupine pripoznajo ob plačilu. Evidentiranje zamudnih obresti se obravnava individualno.

DRUGI POSLOVNI PRIHODKI, povezani s poslovnimi učinki, so prihodki od odprave rezervacij, prihodki od črpanja odloženih prihodkov, dobički pri prodaji stalnih sredstev, odprave slabitev terjatev, prejete odškodnine in pogodbene kazni ter podobni prihodki (npr. državne podpore).

Državna podpora je obravnavana kot odloženi (časovno razmejeni) prihodek, ki ga Skupina dosledno in preudarno pripoznava kot drugi poslovni prihodek v dobi koristnosti zadevnega sredstva (na drugi strani družba izkaže strošek amortizacije tega sredstva med poslovnimi odhodki).

FINANČNI PRIHODKI obsegajo prihodke iz deležev v naložbah, obresti danih posojil in depozitov ter dobičke pridruženih družb. Prihodki od obresti se pripoznajo ob njihovem nastanku v višini dogovorjene obrestne mere.

5.5.7.15 ODHODKI

Odhodki se pripoznajo, če je zmanjšanje gospodarskih koristi v obračunskem obdobju

povezano z zmanjšanjem sredstev ali s povečanjem dolga in je to zmanjšanje mogoče zanesljivo izmeriti. Poslovni odhodki se pripoznajo, ko se stroški ne zadržujejo več v vrednosti zalog, proizvodov in nedokončane proizvodnje, oz. ko je trgovsko blago prodano. Stroški, ki se ne morejo zadrževati v zalogah proizvodov in nedokončane proizvodnje, so ob svojem nastanku že pripoznani kot poslovni odhodki.

V **NABAVNI VREDNOSTI PRODANEGA BLAGA** izkazujemo odhodke povezane s prodajo EE in odvisne stroške EE. V primeru, da ima v Skupina več negativnih kot pozitivnih tečajnih razlik iz poslovanja, se te izkažejo v nabavni vrednosti prodanega blaga.

STROŠKI MATERIALA so izvirni stroški kupljenega materiala, ki se neposredno porablja pri ustvarjanju poslovnih učinkov (neposredni stroški materiala), pa tudi stroški materiala, ki nimajo take narave in so zajeti v ustrezne namenske (funkcionalne) skupine posrednih poslovnih stroškov. V prvo podskupino spadajo stroški surovin, drugih materialov in kupljenih delov ter polproizvodov, katerih porabo je mogoče povezovati z ustvarjanjem poslovnih učinkov. V drugo skupino spadajo stroški pomožnega materiala za vzdrževanje nepremičnin, naprav in opreme, drobnega inventarja, katerega doba koristnosti ne presega leta dni, nadomestnih delov za servisiranje proizvodov po njihovi prodaji, pisarniškega materiala, strokovne literature in drugega. S stroški materiala so mišljeni tudi vračunani stroški kala, razsipa, okvar in loma.

STROŠKI STORITEV so izvirni stroški kupljenih storitev, ki so neposredno potrebne pri nastajanju poslovnih učinkov (stroški neposrednih storitev), pa tudi stroški storitev, ki nimajo take narave in so zajeti v ustrezne namenske (funkcionalne) skupine posrednih poslovnih stroškov. V prvo skupino spadajo stroški predvsem storitev pri izdelovanju proizvodov, v drugo pa predvsem prevoznih storitev, storitev za vzdrževanje, sejemskih storitev, reklamnih storitev, reprezentance, zavarovalnih premij, plačilnega prometa in drugih bančnih storitev (razen obresti), najemnin, svetovalnih storitev, službenih potovanj in podobnih storitev.

Med **ODPISI VREDNOSTI** so izkazani stroški amortizacije, ki so povezani z doslednim prenašanjem vrednosti amortizirljivih neopredmetenih sredstev, nepremičnin, naprav in

opreme ter naložbenih nepremičnin.

Prav tako so med odpisi vrednosti izkazani odpisi in izgube pri prodaji neopredmetenih sredstev in nepremičnin, naprav in opreme ter oslabitve oz. odpisi terjatev in zalog.

STROŠKI DELA so izvirni stroški, ki se nanašajo na obračunane plače in podobne zneske v bruto zneskih pa tudi na dajatve, ki se obračunavajo od te osnove in niso sestavni del bruto zneskov. Ti stroški lahko neposredno bremenijo ustvarjanje poslovnih učinkov (stroški neposrednega dela) ali pa imajo naravo posrednih stroškov in so zajeti v ustrezne namenske (funkcionalne) skupine posrednih stroškov.

DRUGI POSLOVNI ODHODKI se pojavljajo v zvezi z oblikovanjem rezervacij, dajatvami za varstvo okolja, koncesninami, donacijami in drugimi dajatvami.

FINANČNI ODHODKI obsegajo stroške izposojanja vključno z njimi povezanimi izpeljanimi finančnimi instrumenti in slabitve finančnih naložb. Odhodki od obresti se pripoznajo ob njihovem nastanku v višini dogovorjene obrestne mere.

5.5.7.16 OBDAVČITEV

Davki vključujejo obveznosti za odmerjeni in odloženi davek. Odmerjeni davek je izkazan v skupinskem izkazu poslovnega izida. Odloženi davek je izkazan v skupinskem izkazu poslovnega izida in skupinskem izkazu finančnega položaja.

Obveznosti za odmerjeni davek temeljijo na obdavčljivem dobičku za leto. Obdavčljivi dobiček se razlikuje od čistega dobička, poročanega v poslovnem izidu, ker izključuje postavke prihodkov ali odhodkov, ki so obdavčljive ali odbitne v drugih letih, in tudi postavke, ki niso nikoli obdavčljive ali odbitne. Obveznost družb skupine za odmerjeni davek se izračuna z uporabo davčnih stopenj, ki so veljavne na dan poročanja. V primeru, da je obveznost za odmerjeni davek nižja od plačanih akontacij, se izkaže terjatev za odmerjeni davek.

STOPNJE DAVKA OD DOBIČKA PO DRŽAVAH

Država	Veljavna davčna stopnja v letu 2013
Slovenija	17 %
Hrvaška	20 %
Srbija	15 %
Makedonija	10 %
Bosna in Hercegovina	10 %
Romunija	16 %
Italija	27,5 %

Odloženi davek je v celoti izkazan z uporabo metode obveznosti po izkazu finančnega položaja začasne razlike, ki nastajajo med davčnimi vrednostmi sredstev in obveznosti ter njihovimi knjigovodskimi vrednostmi v računovodskih izkazih. Odloženi davek se določi z uporabo davčnih stopenj (in zakonov), ki so bile veljavne na dan skupinskega izkaza finančnega položaja in za katere se pričakuje, da bodo uporabljeni, ko se odložena terjatev za davek realizira ali pa se odložena obveznost za davek poravna.

Terjatev za odloženi davek se pripozna, če obstaja verjetnost, da bo v prihodnosti na razpolago obdavčljiv dobiček, iz katerega bo mogoče koristiti začasne razlike. Predstavlja višino obračunanega davka od dohodka pravnih oseb od odbitnih začasnih razlik.

Obveznost za odloženi davek predstavlja višino obračunanega davka od dohodka pravnih oseb od obdavčljivih začasnih razlik, kar pomeni večje plačilo davka v prihodnosti.

5.5.7.17 SKUPINSKI IZKAZ DRUGEGA VSEOBSEGAJOČEGA DONOSA

Skupina odložene davke, ki izhajajo iz postavk drugega vseobsegajočega donosa ne prikazuje ločeno v samem izkazu, ampak izkaže znesek davka za vsako posamezno postavko v pojasnilih.

5.5.7.18 SKUPINSKI IZKAZ DENARNEGA TOKA

V skupinskem izkazu denarnega toka prikazujemo spremembe stanja denarnih sredstev in denarnih ustreznikov za poslovno leto, za katero se sestavlja. Skupinski izkaz denarnega toka je za del, ki se

nanaša na poslovanje, sestavljen po posredni metodi iz podatkov izkazov finančnega položaja in izkazov poslovnega izida družb skupine, za del, ki se nanaša na naložbenje in financiranje, pa je sestavljen po neposredni metodi.

5.5.7.19 POROČANJE PO ODSEKIH

Skupina v letnem poročilu ne razkriva poslovanja po odsekih. Poročanje po odsekih morajo v letnih poročilih razkriti družbe, s katerih lastniškimi ali dolžniškimi vrednostnicami se javno trguje, in družbe, ki šele izdajajo lastniške ali dolžniške vrednostnice na javnih trgih vrednostnic.

5.5.7.20 DOLOČANJE POŠTENE VREDNOSTI

Finančni instrumenti so izkazani po pošteni vrednosti. Poštena vrednost je znesek, s katerim je mogoče prodati sredstvo ali zamenjati obveznost med dobro obveščenima in voljnima strankama v premišljenem poslu.

Pri določanju poštene vrednosti finančnih instrumentov se upošteva naslednja hierarhija ravni določanja poštene vrednosti:

- prva raven zajema kotirane cene (neprilagojene) na delujočih trgih za enaka sredstva ali obveznosti,
- druga raven zajema vhodne podatke poleg kotiranih cen, vključenih v prvo raven, ki so neposredno (tj. kot cene) ali posredno (tj. kot izpeljani iz cen) zaznavni za sredstvo ali obveznosti,
- tretja raven zajema vhodne podatke za sredstvo ali obveznost, ki ne temeljijo na zaznavnih tržnih podatkih.

Kotirane cene se uporabljajo kot osnova za določanje poštene vrednosti finančnih instrumentov. V kolikor finančni instrument ne kotira na organiziranem trgu oz. se trg ocenjuje kot nedelujoč, se uporabi vhodne podatke druge in tretje ravni za ocenitev poštene vrednosti finančnega instrumenta.

Za določanje poštene vrednosti obrestih in valutnih zamenjav se uporabljajo podatki, ki jih družbam skupine posredujejo banke, pri kateri imajo sklenjene posamezne zamenjave. Vrednosti se preverjajo v finančnih službah družb.

5.5.8 POJASNILA K SKUPINSKIM RAČUNOVODSKIM IZKAZOM

5.5.8.1 SKUPINSKI IZKAZ FINANČNEGA POLOŽAJA

NEOPREDMETENA SREDSTVA (1)

v EUR

	31.12.2013	31.12.2012
Emisijski kuponi	10.415.106	26.585.736
Druge dolgoročne premoženjske pravice	8.690.035	7.627.026
Dobro ime	12.389.845	12.387.056
Druga neopredmetena sredstva	5.855	5.855
SKUPAJ	31.500.841	46.605.673

Pretežni del dolgoročnih premoženjskih pravic sestavljajo emisijski kuponi in programska oprema.

Skupina ima kupljene emisijske kupone za potrebe proizvodnje EE v Skupini v naslednjih letih.

Skupina je do vključno leta 2012 brezplačno prejela glavnino emisijskih kuponov, potrebnih za proizvodnjo EE v TE na podlagi Zakona o varstvu okolja, Odloka o državnem načrtu razdelitve emisijskih kuponov in Odločbe o emisijskih kuponih. Z letom 2013 pa je prišlo v dejavnosti energetike do sprememb pri dodeljevanju emisijskih kuponov, tako da morajo TE vse kupone kupiti na trgu.

Začetno stanje emisijskih kuponov v Skupini znaša 6.417.462 emisijskih kuponov v vrednosti 26.585.736 EUR, v letu 2013 je bilo kupljenih 4.247.192 in prodanih oz. porabljenih 5.381.508 emisijskih kuponov, tako da ima Skupina konec leta 2013 še 5.283.146 emisijskih kuponov, katerih vrednost znaša 10.415.106 EUR.

V Skupini v letu 2013 ni bilo ugotovljenih razlogov za slabitev dolgoročnih premoženjskih pravic.

5.5.7.21 OBVLADOVANJE FINANČNIH TVEGANJ

Zaznavanje finančnih tveganj in njihovo obvladovanje je opredeljeno v poslovnem delu letnega poročila.

Pri pojasnilih k skupinskim računovodskim izkazom so finančna tveganja predstavljena v povezavi s postavkami v skupinskih računovodskih izkazih (točka 5.5.8.8. Finančni instrumenti in tveganja).

Dobro ime v višini 12.387.056 EUR je bilo oblikovano v letu 2007 iz naslova presežka nabavne vrednosti dolgoročne finančne naložbe nad knjigovodsko vrednostjo kapitala odvisne družbe. Na dan 31.12.2013 je bila s cenitvijo preverjena nadomestljiva vrednost dolgoročne finančne naložbe, iz katere izhaja dobro ime. Cenitev je izdelal pooblaščen cenilec z licenco Slovenskega inštituta za revizijo. Izračunana je bila vrednost pri uporabi na podlagi metode sedanje vrednosti pričakovanega prostega denarnega toka. Ugotovljeno je bilo, da vrednost pri uporabi presega knjigovodsko vrednost, zato ni razlogov za slabitev dobrega imena.

Dobro ime, oblikovano v letu 2013 v višini 2.789 EUR je posledica nakupa odvisne družbe v letu 2013.

Med drugimi neopredmetenimi sredstvi so izkazani dolgoročni odloženi stroški razvijanja.

V letu 2013 so bile pregledane dobe koristnosti pomembnejše programske opreme in ugotovljeno je bilo, da so dobe koristnosti pri večini pravilno

ocenjene glede na trenutna predvidevanja o uporabnosti teh sredstev. Zaradi podaljšanja dobe koristnosti pri nekateri programski opremi, je bila v letu 2013 obračunana amortizacija v skupni višini 10.367 EUR, kar je 25.539 EUR manj od obračunane amortizacije, izhajajoč iz prvotno določene dobe koristnosti.

Družbe Skupine v letu 2013 nabavni vrednosti neopredmetenih sredstev niso pripisale obresti iz

naslova nabave pred usposodbitvijo za uporabo, ker niso financirana s posojili.

Na neopredmetenih sredstvih ni vpisanih hipotek, prav tako Skupina nima neopredmetenih sredstev vzetih v finančni najem.

Konec leta 2013 ima Skupina sklenjenih za 2.381.286 EUR pogodb za nabavo neopredmetenih sredstev v prihodnjih letih.

GIBANJE NEOPREDMETENIH SREDSTEV

v EUR

	Emisijski kuponi	Druge dolgoročne premoženjske pravice	Dobro ime	Druga neopredmetena sredstva	Skupaj
Nabavna vrednost 1.1.2012	26.128.868	18.986.019	12.387.056	70.571	57.572.514
Pridobitve	10.108.465	(1.841.905)			8.266.560
Odtujitve	(9.651.597)	905.187			(8.746.410)
Prenosi - preknjižbe		(555.844)		(58.568)	(614.412)
Tečajne razlike		943			943
Nabavna vrednost 31.12.2012	26.585.736	17.494.400	12.387.056	12.003	56.479.195
Odpisana vrednost 1.1.2012		9.749.220		6.148	9.755.368
Odtujitve		(1.506.168)			(1.506.168)
Amortizacija		1.623.799			1.623.799
Tečajne razlike		523			523
Odpisana vrednost 31.12.2012		9.867.374		6.148	9.873.522
Knjigovodska vrednost 1.1.2012	26.128.868	9.236.799	12.387.056	64.423	47.817.146
Knjigovodska vrednost 31.12.2012	26.585.736	7.627.026	12.387.056	5.855	46.605.673

v EUR

	Emisijski kuponi	Druge dolgoročne premoženjske pravice	Dobro ime	Druga neopredmetena sredstva	Skupaj
Nabavna vrednost 1.1.2013	26.585.736	17.494.400	12.387.056	12.003	56.479.195
Pridobitve	31.346.686	2.519.780	2.789		33.869.255
Odtujitve	(47.517.316)	(220.506)		(1.168)	(47.738.990)
Prenosi - preknjižbe		203.251			203.251
Tečajne razlike		(3)			(3)
Nabavna vrednost 31.12.2013	10.415.106	19.996.922	12.389.845	10.835	42.812.708
Odpisana vrednost 1.1.2013		9.867.374		6.148	9.873.522
Odtujitve		(211.481)		(1.168)	(212.649)
Prenosi - preknjižbe		1.151			1.151
Amortizacija		1.649.845			1.649.845
Tečajne razlike		(2)			(2)
Odpisana vrednost 31.12.2013		11.306.887		4.980	11.311.867
Knjigovodska vrednost 1.1.2013	26.585.736	7.627.026	12.387.056	5.855	46.605.673
Knjigovodska vrednost 31.12.2013	10.415.106	8.690.035	12.389.845	5.855	31.500.841

NEPREMIČNINE, NAPRAVE IN OPREMA (2)

v EUR

	31.12.2013	31.12.2012
Zemljišča	34.655.130	38.614.997
Zgradbe	589.644.529	557.929.901
Proizvajalna oprema	584.910.680	560.356.644
Druga oprema	13.831.756	15.496.029
Nepremičnine, naprave in oprema v pridobivanju	1.214.496.543	1.059.410.674
SKUPAJ	2.437.538.638	2.231.808.245

Glavnina družb v Skupini se ukvarja s proizvodnjo EE oz. surovin za njeno proizvodnjo, kar zahteva specifično opremo in zgradbe, kjer se oprema nahaja. Tako predstavljajo nepremičnine, naprave in oprema največji delež sredstev skupine.

Med najpomembnejšimi investicijami v osnovna sredstva družb Skupine v letu 2013 so vlaganja v nadomestni blok 6 v TEŠ (konec 2013 je izkazana vrednost v postavki Nepremičnine, naprave in oprema za to investicijo 1.137.463 EUR), vlaganja v izgradnjo HE na spodnji Savi, prenova in sanacija

naprav in opreme HE in ostalih proizvodnih naprav. Več o vlaganjih skupine je razkrito v poslovnem delu letnega poročila (poglavje 2.9 Naložbe).

Družbe Skupine so v nabavno vrednost nepremičnin, naprav in opreme v letu 2013 vključile za 31.366.363 EUR stroškov izposojanja.

V letu 2013 so bile pregledane dobe koristnosti pomembnejših osnovnih sredstev in ugotovljeno je bilo, da so dobe koristnosti pri večini pravilno ocenjene glede na trenutna predvidevanja o

uporabnosti teh sredstev. Na podlagi analize stanja naprav in predvidenega režima obratovanja, se je doba koristnosti nekaterih HE podaljšala, tako pri samih objektih, kot pri proizvodjalni opremi. Zaradi navedenega je za poslovno leto 2013 obračunana amortizacija pri teh objektih 1.609.324 EUR, kar je za 1.564.873 EUR manj od prvotne, pri proizvodjalni opremi pa 5.420.914 EUR, kar je za 3.038.176 EUR manj od prvotne.

Skupina je za investicijo v nadomestni blok TEŠ 6 preverila morebitne znake slabitve in ugotavlja, da jih ni. Skupina ugotavlja, da zaradi tveganja rasti cene premoga, pri investiciji v nadomestni blok 6 TEŠ ni znakov precenjenosti oziroma investicija ni precenjena, saj je na podlagi analize občutljivosti (NIP revizija 6 – februar 2014), ob upoštevanju dviga cene premoga za 20 % in pri uporabi diskontne stopnje 5,89 % (WACC), neto sedanja vrednost še vedno pozitivna. Pri uporabi 7 % diskontne stopnje je neto sedanja vrednost investicije pozitivna, če se cena premoga dvigne za največ 14,5 %.

Zahtevana donosnost projektov v panogi energetike oziroma oskrbe z energijo je bistveno manjša, predvsem zaradi stabilne in dokaj regulirane panoge, kjer imajo države znatno vlogo pri kreiranju končne cene produkta, ki je rezultat le-te. V finančno tržni analizi je v NIP 6 (februar 2014) za izračun neto sedanje vrednosti uporabljena individualna diskontna stopnja v višini 5,89 % in je izračunana v višini tehtane sredine stroškov kapital (WACC). Izračun WACC je narejen na osnovi zahtevane donosnosti v višini 9 % določene s poroštveno pogodbo med TEŠ in RS in dejansko dosežene oziroma predvidene obrestne mere za najeta posojila. Kot že navedeno je za izračun neto sedanje vrednosti uporabljena individualna diskontna stopnja, medtem ko je 7 % diskontna stopnja, določena v Uredbi o enotni metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ, uporabljena zgolj za primerjavo tega projekta z ostalimi.

Za skupino PV je bil v maju 2014 narejen osnutek Načrta finančnega in poslovnega prestrukturiranja, ki ob uporabi ukrepov stroškovne realizacije, poslovnega in finančnega prestrukturiranja ter dezinvestiranja poslovno nepotrebnih sredstev, potrjuje, da povprečna prodajna cena v obdobju od 2014 do leta 2027 ne bo presegla 14 % povišanja

v primerjavi s povprečno ceno v enakem obdobju predvideno v Noveliranem investicijskem načrtu NIP 6 – izdaja februar 2014. Ocena cene premoga oziroma njena predvidena najvišja vrednost je potrjena tudi s strani posloводства HSE in PV in predstavlja v tem trenutku najboljšo možno oceno cene premoga.

Cene električne energije so do vključno leta 2016 določene na osnovi terminskih pogodb z električno energijo. Za nadaljnja leta, ko je likvidnost na trgih z električno energijo majhna, pa so upoštevane modelske napovedi bodočih cen električne energije po srednjem scenariju iz študije, ki jo je izdelalo podjetje Poyry Management Consulting Austria GmbH.

Pri skupini nepremičnin je bila na osnovi cenitev, ki so jih izvedli pooblaščen cenilci z licencami Slovenskega inštituta za revizijo, izvedena slabitev zemljišč v vrednosti 3.281.403 EUR, jamskih gradbenih objektov v vrednosti 1.242.208 EUR, zunanjih gradbenih objektov v vrednosti 604.141 EUR, stanovanj in garaž v vrednosti 1.019.641 EUR, zgradbe in zemljišča hotela Oleander v skupni vrednosti 374.141 EUR, slabitev objekta »Stara elektrarna« v višini 1.276.335 EUR in ostale slabitve v vrednosti 162.931 EUR. Za določitev nadomestljive vrednosti so bili uporabljeni načini tržnih primerjav, na donosu zasnovan način, za specialne nepremičnine je bil uporabljen nabavnovrednostni način.

V postopku konsolidacije skupine PV je bila na podlagi cenitve pooblaščenega cenilca z licenco Slovenskega inštituta za revizijo izvedena slabitev zemljišč, zgradb, proizvodjalne in druge opreme v skupni višini 4.815.462 EUR.

V postopku konsolidacije Skupine se je odpravila slabitev zgradb in proizvodjalne opreme v višini 5.094.823 EUR, ker je bila slabitev te opreme upoštevana v konsolidaciji za leto 2012.

Odpisi nepremičnin, naprav in opreme, se nanašajo večinoma na odpise zaradi rekonstrukcij. Nekaj nepremičnin in opreme je bilo tudi prodanih.

V Skupini je v finančni najem vzeta proizvodjalna oprema in druga oprema v višini 242.380 EUR, nepremičnin Skupina nima v finančnem najemu.

Skupina ima na nepremičninah in opremi vpisane hipoteke do skupne višine 46.552.308 EUR. Natančno stanje hipotek je odvisno od trenutnega stanja kreditne izpostavljenosti in pogojev bank pri zavarovanjih s hipoteko.

Konec leta 2013 ima Skupina sklenjenih za 213.651.985 EUR pogodb za nabavo nepremičnin,

naprav in opreme v prihodnjih letih (brez stroškov financiranja). Za razliko med vrednostjo nadomestnega bloka 6 TEŠ po NIP 6 (izdaja februar 2014; 1.428.544.300 EUR) in NIP 5 v višini 125.965.400 EUR še ni sklenjenih pogodb na dan 31.12.2013.

GIBANJE NEPREMIČNIN, NAPRAV IN OPREME

v EUR

	Zemljišča	Zgradbe	Proizvajalna oprema	Druga oprema	Nepremičnine, naprave in oprema v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost 1.1.2012	38.667.781	1.278.392.199	2.025.027.728	55.359.228	714.053.912	4.111.500.848
Pridobitve					430.035.605	430.035.605
Odtujitve	(109.564)	(11.409.635)	(26.735.645)	(2.719.018)	(159.064)	(41.132.926)
Prenosi iz investicij	143.437	15.292.742	62.867.066	5.304.424	(83.709.566)	(101.897)
Prenosi - preknjižbe	211.082	9.007.770	6.173.023	476.772	(230.235)	15.638.412
Tečajne razlike			0	(1.925)	(3)	(1.928)
Slabitve	0	(59.482)	(600.000)	0	(579.975)	(1.239.457)
Nabavna vrednost 31.12.2012	38.912.736	1.291.223.594	2.066.732.172	58.419.481	1.059.410.674	4.514.698.657
Odpisana vrednost 1.1.2012		710.177.961	1.467.986.209	33.214.926	0	2.211.379.096
Pridobitve	17.907	50.327	0			68.234
Odtujitve		(6.306.275)	(26.507.777)	(2.518.482)		(35.332.534)
Prenosi - preknjižbe	0	486.081	(5.286.971)	7.096.092		2.295.202
Amortizacija		22.955.480	59.942.017	5.132.351		88.029.848
Tečajne razlike	(1)		4	(1.435)		(1.432)
Slabitve	279.833	5.930.119	10.242.046	0	0	16.451.998
Odpisana vrednost 31.12.2012	297.739	733.293.693	1.506.375.528	42.923.452	0	2.282.890.412
Knjigovodska vrednost 1.1.2012	38.667.781	568.214.238	557.041.519	22.144.302	714.053.912	1.900.121.752
Knjigovodska vrednost 31.12.2012	38.614.997	557.929.901	560.356.644	15.496.029	1.059.410.674	2.231.808.245

GIBANJE NEPREMIČNIN, NAPRAV IN OPREME

v EUR

	Zemljišča	Zgradbe	Proizvajalna oprema	Druga oprema	Nepremičnine, naprave in oprema v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost 1.1.2013	38.912.736	1.291.223.594	2.066.732.172	58.419.481	1.059.410.674	4.514.698.657
Pridobitve		873		1.704	309.031.029	309.033.606
Odtujitve	(623.221)	(5.476.776)	(22.752.549)	(983.035)	(174.948)	(30.010.529)
Prenosi iz investicij	356.460	61.173.505	85.244.994	5.182.502	(151.955.116)	2.345
Prenosi - preknjižbe	5.197	361.885	3.596.367	(3.463.757)	(511.518)	(11.826)
Tečajne razlike			1	(164)	1	(162)
Slabitve	(63.124)	(3.106.672)	(1.561.001)	(84.665)	(1.297.579)	(6.113.041)
Nabavna vrednost 31.12.2013	38.588.048	1.344.176.409	2.131.259.984	59.072.066	1.214.502.543	4.787.599.050
Odpisana vrednost 1.1.2013	297.739	733.293.693	1.506.375.528	42.923.452	0	2.282.890.412
Pridobitve		306	5.658	0		5.964
Odtujitve		(4.047.673)	(20.012.120)	(3.004.644)		(27.064.437)
Prenosi - preknjižbe		61.694	33.205	(32.430)		62.469
Amortizacija		22.201.818	59.947.033	5.354.083		87.502.934
Tečajne razlike				(151)		(151)
Slabitve	3.635.179	3.022.042	0		6.000	6.663.221
Odpisana vrednost 31.12.2013	3.932.918	754.531.880	1.546.349.304	45.240.310	6.000	2.350.060.412
Knjigovodska vrednost 1.1.2013	38.614.997	557.929.901	560.356.644	15.496.029	1.059.410.674	2.231.808.245
Knjigovodska vrednost 31.12.2013	34.655.130	589.644.529	584.910.680	13.831.756	1.214.496.543	2.437.538.638

OSTALE DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE IN POSOJILA (3)

v EUR

	31.12.2013	31.12.2012
Dolgoročne finančne naložbe v pridružene družbe	1.596.044	853.938
Dolgoročne finančne naložbe v skupaj obvladovane družbe	470.489	300.637
Za prodajo razpoložljiva dolgoročna finančna sredstva	1.068.328	2.639.047
Druge dolgoročne finančne naložbe	2.000	2.000
Dolgoročne finančne terjatve in posojila	187.099	200.292
SKUPAJ	3.323.960	3.995.914

NALOŽBE V PRIDRUŽENE DRUŽBE

PODATKI O PRIDRUŽENIH DRUŽBAH NA DAN 31.12.2013

Družba	Naslov	Dejavnost	Družba solastnica	% solastništva
ELDOM d.o.o.	Vetrinjska ulica 2, Maribor, Slovenija	Upravljanje nepremičnin za plačilo ali po pogodbi	Dravske elektrarne Maribor d.o.o.	50 %
ERICO d.o.o.	Koroška cesta 58, Velenje, Slovenija	Ekološke raziskave, monitoringi	Termoelektrarna Šoštanj d.o.o. Premogovnik Velenje d.d.	26 % 23 %
PLP d.o.o.	Partizanska 78, Velenje, Slovenija	Lesna dejavnost	Premogovnik Velenje d.d.	26 %
SIPOTEH d.o.o.	Partizanska 79, Velenje, Slovenija	Proizvodnja tehnološke in rudarske opreme	Premogovnik Velenje d.d.	42 %
PV Fairwood	Singapur	modernizacija premogovništva	Premogovnik Velenje d.d.	40 %
RCE d.o.o.	Preloška cesta 1, Velenje, Slovenija	R&R dej. na dr. področjih naravoslovja in tehnologije	Termoelektrarna Šoštanj d.o.o.	20,83 %

Pridružene družbe, razen družbe RCE niso revidirane.

POMEMBNEJŠI ZNESKI IZ IZKAZOV PRIDRUŽENIH DRUŽB ZA LETO 2013

v EUR

Družba	Sredstva	Obveznosti (brez kapitala)	Prihodki	Čisti poslovni izid poslovnega leta	Višina celotnega kapitala
ELDOM d.o.o.	438.389	229.213	895.842	-23.975	209.176
ERICO d.o.o.	1.737.171	406.419	2.280.256	20.451	1.330.752
PLP d.o.o.	1.741.034	922.951	2.856.213	56.016	818.083
SIPOTEH d.o.o.	2.432.110	2.060.652	3.239.491	26.985	371.458
RCE d.o.o.	9.466.631	6.441.413	2.237.806	18.887	3.025.218
Skupaj	15.815.335	10.060.648	11.509.608	98.364	5.754.687

VREDNOST DOLGOROČNIH FINANČNIH NALOŽB V PRIDRUŽENE DRUŽBE

v EUR

Pridružena družba	31.12.2013	31.12.2012
ELDOM d.o.o.	104.591	116.578
ERICO d.o.o.	402.111	391.475
PLP d.o.o.	173.354	158.790
SIPOTEH d.o.o.	191.911	184.895
PV Fairwood	2.200	2.200
RCE d.o.o.	721.877	0
SKUPAJ	1.596.044	853.938

GIBANJE DOLGOROČNIH FINANČNIH NALOŽB V PRIDRUŽENE DRUŽBE

v EUR

	2013	2012
Stanje 1.1.	853.938	802.184
Pridobitve	0	308.624
Prenosi, preknjižbe	612.500	(272.503)
Kreditve	141.593	15.633
Slabitve	(11.987)	0
STANJE 31.12.	1.596.044	853.938

Med povečanju je izkazan delež v družbi Razvojni center energija d.o.o., v kateri ima delež več odvisnih družb, skupno pa ta delež preseže 20 %.

SKUPAJ OBVLADOVANE DRUŽBE

Med **NALOŽBAMI V SKUPAJ OBVLADOVANE DRUŽBE** je izkazan 25 % delež v družbo Soenergetika d.o.o. višini 255.000 EUR. Družba je v letu 2013 poslovala z dobičkom v višini 679.408 EUR. Družba je bila revidirana.

PODATKI O SKUPAJ OBVLADOVANIH DRUŽBAH NA DAN 31.12.2013

Družba	Naslov	Dejavnost	% lastništva	% glasovalnih pravic
SOENERGETIKA d.o.o.	Stara cesta 3, 4000 Kranj	proizvodnja elektrike in toplote	25 %	25 %

POMEMBNEJŠI ZNESKI IZ IZKAZOV SKUPAJ OBVLADOVANIH DRUŽB ZA LETO 2013

v EUR

Družba	Sredstva	Obveznosti (brez kapitala)	Prihodki	Čisti poslovni izid poslovnega leta	Višina celotnega kapitala
SOENERGETIKA d.o.o.	6.044.246	4.335.711	4.267.902	679.408	1.708.535
Skupaj	6.044.246	4.335.711	4.267.902	679.408	1.708.535

ZA PRODAJO RAZPOLOŽLJIVA FINANČNA SREDSTVA**ZA PRODAJO RAZPOLOŽLJIVA DOLGOROČNA FINANČNA SREDSTVA**

v EUR

	31.12.2013	31.12.2012
Delnice podjetij	646.840	564.609
Deleži podjetij	420.637	1.040.637
Delnice bank	851	1.032.249
Drugo	0	1.552
SKUPAJ	1.068.328	2.639.047

GIBANJE ZA PRODAJO RAZPOLOŽLJIVIH FINANČNIH SREDSTEV

v EUR

	2013	2012
Stanje 1.1.	2.639.047	3.879.701
Pridobitve	0	(590.779)
Prenosi. preknjižbe	(620.000)	0
Kreditve	82.230	213.798
Slabitve	(1.032.949)	(863.673)
STANJE 31.12.	1.068.328	2.639.047

Skupina ima med za prodajo razpoložljivimi finančnimi sredstvi evidentirane delnice ter deleže družb in bank. V Skupini so bile v letu 2013 odpisane delnice NLB.

ODLOŽENE TERJATVE ZA DAVEK (4)

V letu 2013 so bile na novo oblikovane odložene terjatve za davek iz naslova:

- oblikovanja rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine,
- oblikovanja drugih rezervacij,
- oblikovanja dvomljivih terjatev,
- slabitve finančnih naložb,
- poštene vrednosti izpeljanih finančnih instrumentov in
- razlike med poslovno in davčno amortizacijo.

Črpanje oz. zmanjšanje terjatev za odloženi davek izhaja iz:

- porabe rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine,
- odprave in črpanja drugih rezervacij (glavnina se nanaša na odpravo terjatev iz rezervacij za zapiralna dela premogovniških jam),
- odprave dvomljivih terjatev in
- črpanja za razliko med davčno in poslovno amortizacijo.

Sprememba terjatev za odloženi davek v letu 2013 je izkazana v vrednosti -4.221.497 EUR, in sicer je pripoznana v višini -4.151.290 EUR v skupinskem izkazu poslovnega izida, v višini -70.207 EUR pa v kapitalu.

Družbe, ki so poslovale z izgubo niso oblikovale terjatev za odložene davke iz naslova neizrabljenih davčnih izgub in neizkoriščenih davčnih olajšav.

GIBANJE TERJATEV ZA ODLOŽENE DAVKE

v EUR

	Rezervacije	Oslabitev	Amortizacija	Drugo	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2012	6.364.896	574.463	250.332	3.585.156	10.774.847
V breme/ dobro poslovnega izida	(2.325.207)	161.043	10.857	790.732	(1.362.575)
V breme / dobro drugega vseobsegujočega donosa	0	0	0	54.450	54.450
Stanje na dan 31.12.2012	4.039.689	735.506	261.189	4.430.338	9.466.722
Stanje na dan 1.1.2013	4.039.689	735.506	261.189	4.430.338	9.466.722
V breme/ dobro poslovnega izida	(2.814.080)	(17.187)	122.743	(1.442.766)	(4.151.290)
V breme / dobro drugega vseobsegujočega donosa		264.663		(334.870)	(70.207)
Stanje na dan 31.12.2013	1.225.609	982.982	383.932	2.652.702	5.245.225

ZALOGE (5)

v EUR

	31.12.2013	31.12.2012
Material	21.928.556	23.001.935
Nedokončana proizvodnja	31.544	52.536
Proizvodi in trgovsko blago	5.444.505	10.859.251
SKUPAJ	27.404.605	33.913.722

Glavnino zalog skupine predstavljajo zaloge rezervnih delov in materiala ter gotovih proizvodov.

Največjo vrednost v zalogah rezervnih delov in materiala predstavljajo zaloge rezervnih delov in materiala za vzdrževanje, ki so potrebni za hitro odpravo napak proizvodne opreme in s tem zagotavljanja zanesljivega obratovanja proizvodnje, zaloge premoga in kurilnega olja.

Pri družbi TEŠ je bila narejena vrednostna preveritev razlike zaradi uporabe metode tehtane

povprečne cene namesto FIFO metode in razlika znaša -33.310 EUR. Vrednost ni bila upoštevana pri izdelavi skupinskega izkaza poslovnega izida, zaradi nepomembnosti.

Zaloge proizvodov v glavnini predstavlja premog.

Pri ostalih zalogah čista iztržljiva vrednost zalog ni nižja od knjigovodskih vrednosti.

Med zalogami ni takih, ki bi bile dane v zastavo.

INVENTURNI VIŠKI IN PRIMANJKLJAJI

v EUR

	31.12.2013	31.12.2012
Presežki pri popisu zalog	386.053	12.705
Primanjkljaji pri popisu zalog	201.128	6.035

KRATKOROČNE FINANČNE NALOŽBE IN POSOJILA (6)

A) KRATKOROČNE FINANČNE NALOŽBE

v EUR

	31.12.2013	31.12.2012
Druge kratkoročne finančne naložbe	21.309	23.066
SKUPAJ	21.309	23.066

Skupina izkazuje med kratkoročnimi finančnimi naložbami pozitivno pošteno vrednost valutnih zamenjav.

B) KRATKOROČNE FINANČNE TERJATVE IN POSOJILA

v EUR

	31.12.2013	31.12.2012
Kratkoročne finančne terjatve in posojila pridruženim družbam	331.677	452.529
Kratkoročne finančne terjatve in posojila drugim	61.340	330.481
Kratkoročno dani depoziti drugim	33.155.166	404.318
SKUPAJ	33.548.183	1.187.328

Kratkoročno dani depoziti drugim so depoziti v bankah, z dobo vračila več kot tri mesece po datumu izkaza finančnega položaja.

KRATKOROČNE POSLOVNE TERJATVE (7)

v EUR

	31.12.2013	31.12.2012
Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini	0	360
Kratkoročne poslovne terjatve do pridruženih družb	243.004	223.613
Kratkoročne poslovne terjatve do skupaj obvladovanih družb	299.907	0
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	163.648.158	175.603.420
Kratkoročno dani predujmi	7.316.685	10.602.762
Kratkoročne poslovne terjatve do državnih in drugih institucij	36.527.457	53.848.823
Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	1.220.777	7.061.115
SKUPAJ	209.255.988	247.340.093

Zaradi proizvodnje EE v odvisnih družbah in nakupa s strani obvladujoče družbe, predstavlja glavnina kratkoročnih terjatev do kupcev terjatve iz naslova prodaje EE obvladujoče družbe.

Med kratkoročnimi danimi predujmi predstavljajo glavnino denarna sredstva na depozitno poravnalnem računu za plačilo prenosnih kapacitet za EE in predujmi za nadomestni blok TEŠ 6.

Glavnino terjatev do državnih in drugih institucij predstavlja terjatev za vstopni DDV.

Razkritja v zvezi z zapadlostjo terjatev, oblikovanjem popravkov vrednosti terjatev in zavarovanje so predstavljena v poglavju o kreditnem tveganju.

DRUGA KRATKOROČNA SREDSTVA (8)

v EUR

	31.12.2013	31.12.2012
Kratkoročno odloženi stroški in odhodki	1.892.316	2.494.123
Nezaračunani prihodki	3.130.399	6.541.947
SKUPAJ	5.022.715	9.036.070

Med drugimi kratkoročnimi sredstvi so kratkoročno odloženi stroški (v glavnini se nanašajo na posle, povezane s trgovanjem z EE) in kratkoročno nezaračunani prihodki (v glavnini se nanašajo na

terjatev do zavarovalnice za povračilo škode ob poplavih v letu 2012 in nezaračunane prihodke iz naslova trgovanja z EE).

DENAR IN DENARNI USTREZNIKI (9)

v EUR

	31.12.2013	31.12.2012
Gotovina v blagajni in prejeti čeki	23.941	16.674
Denarna sredstva v banki	7.060.539	4.697.236
Depoziti na odpoklic	42.085.069	1.581.287
Depoziti vezani do treh mesecev	26.014.774	500.000
SKUPAJ	75.184.323	6.795.197

KAPITAL (10)

v EUR

	31.12.2013	31.12.2012
Vpoklican kapital	29.558.789	29.558.789
Kapitalske rezerve	561.243.185	561.243.185
Rezerve iz dobička	444.060.622	384.313.947
Rezerva za pošteno vrednost	(4.416.429)	(9.391.631)
Zadržani poslovni izid	455.682.820	438.408.173
Uskupinjevalni popravek kapitala	(1.243.071)	(1.203.048)
Kapital manjšinskih lastnikov	61.901.157	70.533.342
SKUPAJ	1.546.787.073	1.473.462.757

Vrednost osnovnega kapitala in kapitalskih rezerv Skupine se v letu 2013 ni spremenila.

KAPITALSKE REZERVE

v EUR

	31.12.2013	31.12.2012
Vplačani presežek kapitala	561.243.072	561.243.072
Zneski na podlagi odprave splošnega prevrednotovalnega popravka kapitala	113	113
SKUPAJ	561.243.185	561.243.185

Druge rezerve iz dobička v višini 444.060.622 EUR predstavljajo del prenesenih dobičkov obvladujoče družbe in so podrobneje razkrite pri izkazu sprememb lastniškega kapitala družbe.

Rezerva za pošteno vrednost v višini -4.416.429 EUR vsebuje:

- rezervo za pošteno vrednost pri obvladujoči družbi v višini -3.795.939 EUR (podrobneje razkrita v računovodskem poročilu obvladujoče družbe) in
- delež obvladujoče družbe v rezervi za pošteno vrednost odvisnih družb v višini -620.490 EUR (v glavnini gre za pošteno vrednost

finančnih instrumentov za varovanje pred spremenljivostjo denarnih tokov).

izid zaradi izločitve in vključitve odvisnih družb v konsolidacijo.

Zadržani poslovni izid predstavlja delež obvladujoče družbe v prenesenih dobičkih odvisnih družb v višini 416.931.082 EUR, nerazporejen dobiček tekočega leta obvladujoče družbe v višini 38.269.583 EUR in delež obvladujoče družbe v poslovnih izidih tekočega leta odvisnih družb v višini -24.742.796 EUR, povečan v postopku uskupinjevanja za 25.250.838 EUR. V višini -25.887 EUR se je kumulativno znižal zadržani poslovni

Uskupinjevalni popravek kapitala predstavlja tečajne razlike pri pretvorbi računovodskih izkazov odvisnih družb v tujini v predstavitveno valuto skupine.

Kapital manjšinskih lastnikov, ki so udeleženi v kapitalu šestih odvisnih družb, je prikazan ločeno in je podrobneje razkrit pri izkazu sprememb lastniškega kapitala.

REZERVACIJE ZA ODPRAVNINE IN JUBILEJNE NAGRADE (11)

v EUR

	31.12.2013	31.12.2012
Rezervacije za odpravnine	10.201.918	10.164.253
Rezervacije za jubilejne nagrade	4.076.193	4.345.328
SKUPAJ	14.278.111	14.509.581

Konec leta 2013 Skupina izkazuje rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade, ki so oblikovane na podlagi aktuarskega izračuna na dan 31.12.2013.

Pri aktuarskem izračunu se je upoštevalo:

- število zaposlenih v posamezni družbi na dan 30.9.2013 (spol, starost, skupna in pokojninska delovna doba, povprečna neto in bruto plača za obdobje julij - september 2013),

- način izračuna odpravnin in jubilejnih nagrad v posamezni družbi,
- rast povprečne plače v višini 1,4 % za leto 2014, 1,3 % za leta 2015 in 2016, ter 3,0 % v naslednjih letih,
- diskontna obrestna mera 4,5 % in
- fluktuacija zaposlenih glede na starostne razrede.

GIBANJE REZERVACIJ ZA ODPRAVNINE IN JUBILEJNE NAGRADE

v EUR

	Rezervacije za odpravnine	Rezervacije za jubilejne nagrade	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2012	10.037.410	3.972.735	14.010.145
Oblikovanje - povečanje	966.156	907.633	1.873.789
Zmanjšanje - črpanje	(737.345)	(535.040)	(1.272.385)
Zmanjšanje - odprava	(101.968)	0	(101.968)
Stanje na dan 31.12.2012	10.164.253	4.345.328	14.509.581
Stanje na dan 1.1.2013	10.164.253	4.345.328	14.509.581
Oblikovanje - povečanje	918.231	439.983	1.358.214
Zmanjšanje - črpanje	(812.195)	(670.527)	(1.482.722)
Zmanjšanje - odprava	(68.371)	(38.591)	(106.962)
Stanje na dan 31.12.2013	10.201.918	4.076.193	14.278.111

DRUGE REZERVACIJE (12)

v EUR

	31.12.2013	31.12.2012
Za tožbe	8.126.093	11.250.027
Za zapiralna dela premogovniških jam	28.993.052	28.716.337
Za odškodnine	43.293	43.293
Druge rezervacije	5.433.468	5.103.950
SKUPAJ	42.595.906	45.113.607

Rezervacije za tožbe so oblikovane na podlagi ocene obveznosti in naslova tožb, v katerih Skupina nastopa kot tožena stranka. Oblikovanje se nanaša tako na povečanje zaradi novih tožb kot na povečanje iz naslova obračunanih zamudnih obresti od dela toženih zneskov. Zaradi znižanja tožbenega zneska so bile v letu 2013 rezervacije delno odpravljene.

Rezervacije za zapiralna dela preostalega velenjskega odkopa so oblikovane na podlagi ocene zapiralnih del v elaboratu »Ovrednotenje aktivnosti zapiranja jam PV po opustitvi

izkoriščanja velenjskega dela nahajališča«, ki ga je pripravila strokovna skupina same družbe. V letu 2013 je skupina PV ponovno ocenila vrednotenje aktivnosti in potrdila oceno vrednosti zapiralnih del v navedenem elaboratu. Na podlagi te ocene so se v letu 2013 dodatno oblikovale rezervacije za zapiralna dela v vrednosti 276.715 EUR.

Med drugimi rezervacijami predstavlja največji delež rezervacija za sanacijo deponije odpadnih produktov. Skupina je v letu 2013 na novo oblikovala rezervacije za neizplačan del regresa v višini 740.081 EUR.

GIBANJE DRUGIH REZERVACIJ

v EUR

	Za tožbe	Za zapiralna dela premogovniških jam	Za odškodnine	Druge rezervacije	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2012	12.319.134	37.331.283	43.293	3.710.212	53.403.922
Oblikovanje - povečanje	824.597			1.393.738	2.218.335
Zmanjšanje - odprava	(1.893.704)	(8.614.946)		0	(10.508.650)
Stanje na dan 31.12.2012	11.250.027	28.716.337	43.293	5.103.950	45.113.607
Stanje na dan 1.1.2013	11.250.027	28.716.337	43.293	5.103.950	45.113.607
Oblikovanje - povečanje	601.923	276.715		769.019	1.647.657
Zmanjšanje - črpanje	(277.186)			(418.222)	(695.408)
Zmanjšanje - odprava	(3.448.671)			(21.279)	(3.469.950)
Stanje na dan 31.12.2013	8.126.093	28.993.052	43.293	5.433.468	42.595.906

DRUGE DOLGOROČNE OBVEZNOSTI (13)

v EUR

	31.12.2013	31.12.2012
Emisijski kuponi	0	215.305
Kvote za invalide	5.892.680	6.083.837
Prejete druge državne podpore	5.169.063	6.883.054
Drugi	16.244	95.238
SKUPAJ	11.077.987	13.277.434

Največji del drugi dolgoročnih obveznosti predstavljajo kvote za invalide. Gre za oprostitev plačil prispevkov za invalide v skladu z Zakonom o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov. Uporabljajo se za pokrivanje stroškov, ki so opredeljeni po tem zakonu.

Med prejetimi državnimi podporami in sredstvi EU so izkazana prejeta sredstva za sofinanciranje osnovnih sredstev, ki se zmanjšujejo za obračunano amortizacijo teh sredstev.

GIBANJE DRUGIH DOLGOROČNIH OBVEZNOSTI

v EUR

	Emisijski kuponi	Kvote za invalide	Prejete druge državne podpore	Drugi	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2012	5.152.334	6.449.653	6.306.132	223.340	18.131.459
Pridobitve		7.106.281	1.955.073		9.061.354
Odtujitve	(4.937.029)	(7.472.097)	(1.378.151)	(128.102)	(13.915.379)
Stanje na dan 31.12.2012	215.305	6.083.837	6.883.054	95.238	13.277.434
Stanje na dan 1.1.2013	215.305	6.083.837	6.883.054	95.238	13.277.434
Pridobitve	132.157	74.880	6.785.414	54.921	7.047.372
Odtujitve	(347.462)	(266.037)	(8.499.405)	(81.607)	(9.194.511)
Sprostitev				(52.308)	(52.308)
Stanje na dan 31.12.2013	0	5.892.680	5.169.063	16.244	11.077.987

DOLGOROČNE FINANČNE OBVEZNOSTI (14)

v EUR

	31.12.2013	31.12.2012
Dolg. finančne obveznosti do bank	890.846.843	378.466.499
Druge dolgoročne finančne obveznosti	3.382.116	5.302.641
SKUPAJ	894.228.959	383.769.140

Dolgoročne finančne obveznosti družb predstavljajo dolgoročna bančna posojila in negativna poštena vrednost obrestnih zamenjav.

Posojila so najeta pri domačih in tujih bankah, obrestne mere se gibljejo v odvisnosti od vrste kredita, ročnosti in trenutka najema med 0,4 % in 6,06 %. Med njimi so tudi posojila, ki zapadejo v plačilo v roku, daljšem od petih let, najkasneje 2038.

Dolgoročna posojila so v glavnini namenjena financiranju nepremičnin, naprav in opreme.

Povečanje dolgoročnih posojil v letu 2013 se v glavnini nanaša na črpanje dolgoročnih posojil EIB in EBRD za nadomestni blok 6 TEŠ.

Skupina je v celoti upoštevala MSRP, razen pri izkazovanju dela dolgoročnih finančnih obveznosti glede na Mednarodni računovodski standard

1 - Predstavljanje računovodskih izkazov, ker poslovodstvi družb TEŠ in HSE pričakujeta, da v obdobju dvanajstih mesecev od datuma izkaza finančnega položaja, ne bo prišlo do dejanske zahteve vračila dolgoročnih finančnih obveznosti po posojilnih pogodbah EIB (440.000.000 EUR in 110.000.000 EUR; skupaj 550.000.000 EUR) in EBRD (200.000.000 EUR) kljub temu, da TEŠ ugotavlja, da so bila določena odstopanja v zvezi s posojilnimi pogodbami kršena na dan 31.12.2013.

MRS 1.74 določa, da se dolgoročna posojila, izkazana med dolgoročnimi finančnimi obveznostmi razvrstijo med kratkoročne finančne obveznosti, če družba pred koncem poročevalskega obdobja prekrši neko določbo v posojilni pogodbi za dolgoročno posojilo, zaradi česar naj bi se obveznost poravnala na zahtevo in družba na dan izkaza finančnega položaja, in kot to velja tudi za Skupino, nima neomejene pravice do odložitve poravnave obveznosti za

najmanj dvanajst mesecev od datuma dan izkaza finančnega položaja.

Družba TEŠ je glede kršitev oziroma odstopanj obe banki vseskozi redno obveščala, vendar banki nista pričeli izvajati nobenih aktivnosti oziroma postopkov za odpoklic dolgoročnih posojil.

Gre za naslednja odstopanja od zavez v posojilnih pogodbah:

1. Posojilna pogodba med EIB in TEŠ za 110.000.000 EUR in 440.000.000 EUR:

- Povečanje stroškov projekta. V skladu s posojilno pogodbo mora TEŠ v primeru povečanja stroškov za več kot 10 %, banki pravočasno predložiti načrt financiranja. TEŠ je banke v zvezi s povečanjem stroškov projekta obvestil in predložil osnutek NIP6 v katerem je tudi načrt financiranja. Končna verzija NIP6 banki še ni bila posredovana.
- Izguba statusa kvalificiranega garanta. Zaradi padca bonitetne ocene banke Intesa Sanpaolo, banka ne izpolnjuje več pogojev kvalificiranega garanta. Banka je bila o tem obveščena, vendar ni uveljavila pogodbene pravice, da od TEŠ v določenem roku zahteva zamenjavo takega garanta ali zagotovi, da HSE ali prizadeti garant zagotovi denarni depozit ali drugo primerno zavarovanje. Potekajo postopki za odpravo te kršitve. O rešitvi statusa te banke je že sprejet načelen dogovor, ki je sprejemljiv za EIB.

2. Posojilna pogodba med EBRD in TEŠ v višini 200.000.000 EUR:

- Spoštovanje pomembnejših pogodb. TEŠ se je zavezal, da bo spoštoval oziroma izpolnjeval

vse pomembnejše pogodbe, katerih stranka je ali ki zavezujejo njegova sredstva. Na podlagi posojilne pogodbe ima TEŠ možnost, da v dodatnem 30 dnevnom roku od dne zahteve EBRD tako kršitev odpravi. V okviru navedenega se kot kršitve smatrajo predvsem neplačila obveznosti dobaviteljem v novembru in decembru 2013, o čemer je bila banka obveščena že v letu 2013. Formalno banka ni poslala zahteve za odpravo kršitev. Obveznosti do Alstoma so bile poravnane v mesecu februarju 2014 na osnovi Pogodb o prevzemu dolga.

- Omejitev glede finančnega zadolževanja. TEŠ se je zavezal, da se ne bo zadolžil, prevzel oziroma dopustil obstoj kakršnegakoli finančnega dolga razen med drugim tudi delničarskega posojila (kakršenkoli finančni dolg TEŠ do HSE ali druge članice HSE skupine). HSE je s TEŠ sklenil Pogodbo o prevzemu dolga do Alstom-a iz naslova določenih izstavljenih računov, pri čemer je TEŠ HSE-ju dolžan vrniti taka plačila, skupaj z obrestmi. TEŠ ima možnost, da tako kršitev odpravi v dodatnem roku 30 dni od dne zahteve EBRD, če je tako kršitev mogoče odpraviti. Zahteve EBRD družba še ni prejela, je pa mogoče takšno kršitev odpraviti s konverzijo obveznosti v kapital oziroma s soglasjem bank.

Dolgoročna posojila so zavarovana z menicami, garancijami, hipotekami na nepremičninah, odstopom terjatev, zastavo računov in denarnih sredstev, s poroštvo obvladujoče družbe ali s poroštvo RS.

Podrobneje so dolgoročna posojila razkrita v letnih poročilih posameznih družb Skupine.

GIBANJE DOLGOROČNIH FINANČNIH OBVEZNOSTI

v EUR

	Dolg. finančne obveznosti do bank	Druge dolgoročne finančne obveznosti	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2013	378.466.499	5.302.641	383.769.140
Pridobitve	564.702.112	38.754	564.740.866
Prenosi na kratkoročne obveznosti	(51.410.126)	21.727	(51.388.399)
Odplačila	(911.642)	(60.410)	(972.052)
Drugo		(1.920.596)	(1.920.596)
Stanje na dan 31.12.2013	890.846.843	3.382.116	894.228.959

Za del dolgoročnih posojil v Skupini so sklenjene pogodbe o obrestnih zamenjavah, s katerimi se zmanjšuje tveganje rasti spremenljive obrestne mere. Zaradi padca obrestnih mer so njihove poštene vrednosti izkazane med drugimi dolgoročnimi finančnimi obveznostmi

in kot negativna rezerva za pošteno vrednost. Podrobnejša razkritja so v poglavju o obrestnem tveganju.

Roki zapadlosti dolgoročnih obveznosti po obdobjih so razkriti pri likvidnostnem tveganju.

KRA TKOROČNE FINANČNE OBVEZNOSTI (15)

v EUR

	31.12.2013	31.12.2012
Kratk. finančne obveznosti do bank	70.405.106	224.876.081
Druge kratkoročne finančne obveznosti	258.160	110.691
SKUPAJ	70.663.266	224.986.772

Kratkoročne finančne obveznosti do bank sestavljajo del dolgoročnih posojil družb skupine, ki zapadejo v plačilo v letu dni po datumu izkaza finančnega položaja in kratkoročna posojila. Obrestne mere se gibljejo v razponu od 3,5 % do 7,8 %. Obračunane nezapadle obresti od posojil znašajo ob koncu poročevalskega obdobja 652.281 EUR.

Skupina je prenesla na kratkoročni del tudi del dolgoročnega posojila v višini 22.433.867 EUR, ki ima na dan 31.12.2013 po posojilni pogodbi z EIB

neustrezne garante, kar pomeni da krši zaveze. Izvajajo se sicer popravljalni ukrepi in banka do sestave tega poročila ni zahtevala vračila posojila, ni pa izdala »waiver-ja«.

Znižanje kratkoročnih finančnih obveznosti v primerjavi s stanjem konec leta 2012 je v glavnini posledica vračila kratkoročnih posojil iz naslova premostitvenega financiranja nadomestnega bloka 6 TEŠ zaradi časovnih zamikov pri črpanju dolgoročnih posojil TEŠ pri EIB in EBRD, ki je bilo realizirano v marcu 2013.

GIBANJE KRA TKOROČNIH FINANČNIH OBVEZNOSTI

v EUR

	Kratk. finančne obveznosti do bank	Druge kratkoročne finančne obveznosti	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2013	224.876.081	110.691	224.986.772
Povečanje	209.424.946	747.524	210.172.470
Prenosi iz dolgoročnih obveznosti	51.315.236	72.556	51.387.792
Odplačila	(415.507.091)	(850.255)	(416.357.346)
Drugo	295.934	177.643	473.577
Stanje na dan 31.12.2013	70.405.106	258.160	70.663.265

KRATKOROČNE POSLOVNE OBVEZNOSTI (16)

v EUR

	31.12.2013	31.12.2012
Kratkoročne poslovne obveznosti do družb v skupini	0	5.323
Kratkoročne poslovne obveznosti do pridruženih družb	1.189.302	1.583.807
Kratkoročne poslovne obveznosti do skupaj obvladovanih družb	106.753	153.522
Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	180.219.215	374.655.800
Kratkoročne poslovne obveznosti na podlagi predujmov	186.415	439.633
Kratkoročne poslovne obveznosti do zaposlencev	11.676.832	10.547.379
Kratkoročne poslovne obveznosti do državnih in drugih institucij	28.728.368	36.892.824
Kratkoročne poslovne obveznosti do drugih	4.062.899	3.561.346
SKUPAJ	226.169.784	427.839.634

Med kratkoročnimi poslovnimi obveznostmi največji delež predstavljajo obveznosti do dobaviteljev za nadomestni blok 6 TEŠ in obveznosti za kupljeno EE v Sloveniji in tujini.

Razkritja v zvezi z zapadlostjo obveznosti so pri likvidnostnem tveganju.

DRUGE KRATKOROČNE OBVEZNOSTI (17)

v EUR

	31.12.2013	31.12.2012
Kratkoročno vnaprej vračunani stroški in odhodki	15.772.420	9.118.990
SKUPAJ	15.772.420	9.118.990

Med drugimi kratkoročnimi obveznostmi so izkazani vnaprej vračunani stroški, ki v glavnini predstavljajo stroške povezane z nakupi EE

(vključno s stroški emisijskih kuponov) in stroški za neizkoriščene dopuste.

POGOJNE OBVEZNOSTI IN POGOJNA SREDSTVA (18)

POGOJNE OBVEZNOSTI

v EUR

	31.12.2013	31.12.2012
Garancije za dobro izvedbo del/odpravo napak	6.840.524	4.387.598
Drugo	1.057.824	20.592.935
SKUPAJ	7.898.348	24.980.533

V letnem poročilu za leto 2012 je Skupina razkrivala vsa dana poroštva in starševske garancije za odvisne družbe v skupni višini 676.591.050 EUR.

Ker gre za vrednosti, ki so bodisi na dan 31.12.2013 že izkazane kot finančna obveznost v skupinskem izkazu finančnega položaja (poroštva za posojila odvisnih družb) ali kot pogodbeni obveznosti za investicije v nepremičnine, naprave in opremo po 31.12.2013 (poroštva za dobavitelja na investiciji nadomestni blok 6 TEŠ) oz. gre za posle, ki bodo v prihodnosti vplivali na višino izkazanih poslovnih obveznosti Skupine (poroštvo oz. starševska garancija za dobavitelje EE in plina), te postavke ne pomenijo pogojnih obveznosti Skupine.

Med garancijami za dobro izvedbo del in odpravo napak so razkrite dane garancije Skupine do tretjih oseb iz naslova izvedenih poslov.

V letnem poročilu za leto 2012 je Skupina med drugimi pogojnimi obveznostmi razkrivala obveznosti, ki bodo nastale zaradi povečanja vrednosti investicije v nadomestni blok 6 TEŠ v višini 61.874.606 EUR. Ker gre za obveznosti, ki bodo izkazane ob realizaciji znotraj investicije v nadomestni blok 6 TEŠ, je za leto 2013 to razkrito v poglavju 5.5.8.1.(2).

V letu 2013 Skupina več ne izkazuje ocenjenega stroška razgradnje sredstev v višini 19.647.297

EUR, ker se je po temeljiti preučitvi vse relevantne zakonodaje in veljavnih dovoljenj ugotovilo, da ni podlage za rušitev oz. odstranitev objektov z opremo v primeru prenehanja obratovanja TET, predpisano je le nadaljnje nujno vzdrževanje objektov. Med drugimi pogojnimi obveznostmi so tako razkrita dana poročstva Skupine tretjim osebam in ocenjene vrednosti tožb, za katere se ocenjuje, da je verjetnost, da Skupina izgubi pravde v teh postopkih majhna.

Davčni organi lahko kadarkoli v zakonsko predpisanem roku v posamezni državi, v kateri imajo sedeže družbe Skupine, preverijo poslovanje

teh družb, kar lahko povzroči nastanek dodatne obveznosti plačila davka, zamudnih obresti in kazni iz naslova davka od dohodkov pravnih oseb oz. drugih davkov in dajatev.

Med pogojnimi sredstvi Skupina ne izkazuje več glavnico kazni, ki jo je plačala v letu 2009 kot obvladujoča družba tedaj delujoče odvisne družbe TDR Metalurgija, ko je bila ta obtožena kartelnega dogovarjanja. Obvladujoča družba je izgubila spor pred Komisijo Evropske skupnosti za vračilo kazni v višini 9.100.000 EUR. Sodbo je prejela konec leta 2013.

5.5.8.2 SKUPINSKI IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA

ČISTI PRIHODKI OD PRODAJE (19)

Glavnino čistih prihodkov od prodaje predstavljajo prihodki iz naslova prodaje EE v obvladujoči družbi.

ČISTI PRIHODKI OD PRODAJE

v EUR

	2013	2012
Na domačem trgu	610.649.659	760.216.444
Električna energija	558.879.032	720.439.875
Toplotna energija	3.841.638	3.797.846
Ostali proizvodi	407.769	76.173
Ostalo trgovsko blago in material	6.238.208	1.001.893
Ostale storitve	41.283.012	34.900.657
Na tujem trgu	951.670.620	1.047.439.043
Električna energija	904.399.417	1.024.562.315
Ostali proizvodi	140.071	134.197
Ostalo trgovsko blago in material	24.145.368	2.417.575
Ostale storitve	22.985.764	20.324.956
SKUPAJ	1.562.320.279	1.807.655.487

USREDSTVENI LASTNI PROIZVODI (20)

Usredstveni lastni proizvodi in storitve se v glavnini nanašajo na:

- izgradnjo nadomestnega bloka 6 TEŠ,
- material in delo pri investicijskem vzdrževanju bloka 3 in 4 ter plinske turbine v TEŠ,
- gradbena dela, vezana na investicijo jašek NOP II,
- inženiring storitve pri izgradnji in rekonstrukcijah HE,
- izdelavo transportnih poti v jami.

DRUGI POSLOVNI PRIHODKI (21)

Med drugimi poslovnimi prihodki predstavljajo pomembnejše vrednosti prihodki iz naslova koriščenja odstopljenih sredstev v skladu z zakonodajo o invalidskih organizacijah, prihodki od odprave rezervacij iz tožb, prihodki od prejetih oziroma ocenjenih škod s strani zavarovalnic in prihodki od prodaje stalnih sredstev.

DRUGI POSLOVNI PRIHODKI

v EUR

	2013	2012
Prihodki od odprave rezervacij	4.783.086	10.159.646
Črpanje odloženih prihodkov	8.312.019	14.350.418
Dobiček pri prodaji stalnih sredstev in odprava slabitve terjatev	2.125.982	1.660.154
Prihodki od odškodnin in pogodbenih kazni	5.030.921	8.797.860
Drugi poslovni prihodki	1.978.764	10.549.490
SKUPAJ	22.230.772	45.517.568

STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV (22)

V nabavni vrednosti prodanega blaga v višini 1.012.660.348 EUR so v glavnini izkazani odhodki za nakup EE in odvisni stroški nakupa EE.

Med stroški materiala v višini 75.848.159 EUR predstavljajo najpomembnejše vrednosti stroški plina, premoga in ostalih energentov, potrebnih pri

proizvodnji EE, ter stroški nadomestnih delov in materiala za vzdrževanje.

Med stroški storitev v višini 84.657.646 EUR predstavljajo največje vrednosti stroški storitev pri ustvarjanju proizvodov, stroški vzdrževanja stalnih sredstev družb skupine, stroški vzdrževanja osnovnih sredstev, zavarovalne premije in komunalne storitve.

STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV

v EUR

	2013	2012
Nabavna vrednost prodanega blaga	968.263.938	1.233.989.682
Odvisni stroški prodanega blaga	44.396.410	54.284.671
Skupaj nabavna vrednost prodanega blaga	1.012.660.348	1.288.274.353
Skupaj stroški materiala	75.848.159	94.663.652
Skupaj stroški storitev	84.657.646	76.580.578
SKUPAJ	1.173.166.153	1.459.518.583

Za leto 2013 je revizijo računovodskih izkazov družb skupine HSE v Sloveniji izvajala revizijska družba Deloitte revizija d.o.o in opravila tudi preveritveni pregled družb v tujini, ki so vključene v skupinske računovodske izkaze, niso pa se revidirale v državi

rezidentstva. Tri družbe, registrirane v tujini, so bile revidirane s strani revizijskih družb v njihovi državi, in sicer ena s strani revizijske družbe PKF d.o.o., dve pa s strani revizijskih družb Deloitte.

STROŠKI REVIZORJA

v EUR

	2013	2012
Revidiranje letnega poročila	141.758	157.023
Druge storitve dajanja zagotovil		13.000
Druge nerevizijske storitve	5.058	3.720
SKUPAJ	146.816	173.743

STROŠKI DELA (23)

v EUR

	2013	2012
Plače	105.946.871	108.833.508
Stroški pokojninskih zavarovanj	18.680.883	18.492.461
Stroški drugih zavarovanj	7.349.137	8.199.367
Drugi stroški dela	12.634.694	12.514.590
SKUPAJ	144.611.585	148.039.926

Stroški dela zajemajo stroške plač in nadomestil, stroške socialnih zavarovanj, stroške dodatnih pokojninskih zavarovanj in druge stroške dela (prehrana na delu, prevoz na delo in z dela, regres za letni dopust, solidarnostne pomoči, itd.). Vskalkulirani so tudi stroški nadomestil za neizkoriščene dopuste zaposlenih iz leta 2013, ki ga zaposleni lahko koristijo do 30.6.2014.

Zaradi poenotenja prikazovanja stroškov prehrane zaposlenih v družbah skupine, kjer imajo obrat za pripravo toplih obrokov, se je v postopku konsolidacije med stroške dela in na drugi strani med čiste prihodke od prodaje vključilo 593.120 EUR.

Povprečno število zaposlenih po stopnjah formalne izobrazbe je razkrito v poslovnem delu letnega poročila.

ODPISI VREDNOSTI (24)

v EUR

	2013	2012
Amortizacija neopredmetenih sredstev	1.649.845	1.623.799
Amortizacija nepremičnin, naprav in opreme	87.502.934	88.029.848
Amortizacija naložbenih nepremičnin	14.848	14.946
Popravek ali odpis vrednosti terjatev	2.254.740	6.145.521
Prodaja in odpisi NNO in NS	14.667.909	22.332.089
SKUPAJ	106.090.276	118.146.203

Glavnino odpisov vrednosti predstavlja amortizacija nepremičnin, naprav in opreme.

Za istovrstna neopredmetena sredstva in osnovna sredstva v Skupini se uporabljajo podobne amortizacijske stopnje, medtem ko se pri proizvodni opremi uporabljajo v posamezni družbi amortizacijske stopnje, primerne za dejavnost, ki jo družba opravlja.

Za osnovna sredstva, pridobljena z državnimi dotacijami oz. brezplačno, se amortizacija

obračunava posebej in se za njen znesek črpajo dolgoročno odloženi prihodki in izkazujejo drugi poslovni prihodki.

Med popravki vrednosti terjatev in zalog se glavnina nanaša na oblikovanje dvomljivih terjatev iz poslovanja.

Glavnino odpisov vrednosti osnovnih sredstev predstavlja slabitev osnovnih sredstev v družbah Skupine na podlagi cenitev.

DRUGI POSLOVNI ODHODKI (25)

v EUR

	2013	2012
Rezervacije	598.080	3.448.585
Nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča	8.754.503	8.334.534
Koncesije	19.061.015	18.207.743
Izdatki za varstvo okolja	54.664.676	18.854.305
Donacije	1.010.121	1.331.463
Drugi poslovni odhodki	7.870.178	7.609.678
SKUPAJ	91.958.573	57.786.308

Med drugimi poslovnimi odhodki so najpomembnejši izdatki za varstvo okolja (stroški emisijskih kuponov in vodnih povračil), koncesijski

prispevek državi in nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča.

FINANČNI PRIHODKI (26)

v EUR

	2013	2012
Finančni prihodki iz dividend in drugih deležev v dobičku	120.292	87.615
Delež v pozit. poslovnem izidu pridruženih podj. in sk. podv., obračunanih z uporabo kap. metode	311.445	109.294
Finančni prihodki iz danih posojil in depozitov	3.790.320	919.062
Pozitivne neto tečajne razlike iz financiranja	11.960	0
Drugi finančni prihodki	29.934	187.511
SKUPAJ	4.263.951	1.303.482

Največji delež finančnih prihodkov se nanaša na obresti danih posojil in depozitov.

FINANČNI ODHODKI (27)

v EUR

	2013	2012
Finančni odhodki iz prejetih posojil	11.773.301	11.466.705
Sprememba poštene vrednosti finančnih naložb prek poslovnega izida	48.874	1.752.524
Finančni odhodki od prodaje finančnih naložb	984.077	0
Delež v negat. poslovnem izidu pridruženih podj. in sk. podv., obračunane z uporabo kap. metode	11.987	0
Drugi finančni odhodki	403.673	42.128
SKUPAJ	13.221.912	13.261.357

Pretežni del finančnih odhodkov predstavljajo odhodki za obresti dolgoročnih in kratkoročnih posojil. Obresti posojil za pridobitev nepremičnin, naprav in opreme do usposodovitve za uporabo, so

izkazane kot del vrednosti teh sredstev.

Družbe Skupine so v letu 2013 odpisale delnice NLB v vrednosti 984.077 EUR.

DAVKI (28)

Družbe Skupine so zavezanke za davek od dohodka pravnih oseb, davek na dodano vrednost, davek na finančne storitve in trošarine.

Za leto 2013 je obveznost za plačilo davka od dohodkov pravnih oseb v Sloveniji izkazalo sedem od sedemnajst družb v Skupini, v tujini pa štiri družbe od sedmih. Ostale družbe niso ugotovile osnove za njegovo plačilo zaradi uveljavljanja olajšav oz. črpanja davčnih izgub ter negativnih finančnih izidov.

Odmerjeni davek družb Skupine za leto 2013 znaša 20.718.715 EUR. Družbe Skupine iz naslova odmerjenega davka konec leta 2013 izkazujejo

za 33.094 EUR terjatev za odmerjeni davek (višje akontacije od obračunanega davka) in za 8.561.621 EUR obveznosti za odmerjeni davek.

Odloženi davki se nanašajo na terjatve za odloženi davek, ki so pripoznane v višini verjetnega razpoložljivega dobička, v breme katerega jih bo v prihodnosti mogoče uporabiti. Odložene terjatve so znižane za znesek, za katerega ni več verjetno, da bo mogoče uveljaviti davčno priznane odhodke oz. so bili odhodki vključeni v davčne izkaze tekočega leta. Med odloženimi davki Skupina izkazuje odložene terjatve za davek v višini 5.245.225 EUR in 55.225 EUR odloženih obveznosti za davek. Podrobnejša razkritja odloženih terjatev za davek so v razkritju tega poglavja, točka 4.

GIBANJE OBVEZNOSTI ZA ODLOŽENE DAVKE

v EUR

	Finančna sredstva	Drugo	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2012	1.394	93	1.487
V breme / dobro drugega vseobsegajočega donosa	35.843		35.843
Stanje na dan 31.12.2012	37.237	93	37.330
Stanje na dan 1.1.2013	37.237	93	37.330
V breme / dobro poslovnega izida	13.476		13.476
V breme / dobro drugega vseobsegajočega donosa	796	3.623	4.419
Stanje na dan 31.12.2013	51.509	3.716	55.225

Družbe skupine imajo konec leta 2013 neizkoriščene davčne izgube v višini 70.921.623 EUR.

Pri ugotavljanju osnove za odmerjeni davek so bili prihodki in odhodki, ugotovljeni v skladu z MSRP, korigirani v smislu povečanja in znižanja davčne osnove, kar je prikazano v spodnji tabeli.

IZRAČUN EFEKTIVNE DAVČNE STOPNJE

v EUR

	2013	2012
Poslovni izid pred davki	91.215.799	101.339.390
Izračunani davek po veljavni davčni stopnji	20.693.938	19.035.697
Davek od prihodkov, ki znižujejo davčno osnovo	(9.055)	(1.331.528)
Davek od davčnih olajšav	(2.156.034)	(8.822.811)
Davek od odhodkov, ki znižujejo davčno osnovo	(246.936)	(239.160)
Davek od davčno nepriznanih odhodkov	2.718.595	4.797.897
Davek od ostalih sprememb v davčni bilanci	(281.793)	556.171
DAVEK	20.718.715	13.996.266
Efektivna davčna stopnja	22,71 %	13,81 %

Povečanje efektivne davčne stopnje je v glavnini posledica negativnih rezultatov družb v Skupini,

zaradi česar se poslovni izid pred davki v Skupini zmanjšuje, izračunani davek pa ostaja enak.

ČISTI POSLOVNI IZID (29)

Čisti poslovni izid v višini 66.610.459 EUR predstavlja čisti dobiček obvladujoče družbe v višini 76.539.166 EUR, delež obvladujoče družbe v poslovnem izidu odvisnih družb v višini -24.742.796

EUR, kumulativno povečanje poslovnega izida v postopku konsolidacije v višini 25.250.838 EUR ki se v glavnini nanaša na izločitev finančnih odhodkov zaradi slabitev odvisnih družb, ter čisto izgubo manjšinskih lastnikov v višini -10.436.749 EUR.

ČISTI POSLOVNI IZID

v EUR

	2013	2012
Kosmati donos iz poslovanja	1.616.000.347	1.896.788.285
Poslovni izid iz poslovanja	100.173.760	113.297.265
Finančni izid	(8.957.961)	(11.957.875)
Poslovni izid pred davki	91.215.799	101.339.390
ČISTI POSLOVNI IZID POSLOVNEGA LETA	66.610.459	85.980.549

5.5.8.3 SKUPINSKI IZKAZ DRUGEGA VSEOBSEGAJOČEGA DONOSA

V izkazu drugega vseobsegajočega donosa izkazuje Skupina spremembe v poštenu vrednosti finančnih instrumentov za varovanje pred spremenljivostjo denarnih tokov, spremembo poštene vrednosti finančnih naložb, razpoložljivih za prodajo, aktuarske dobičke oz. izgube iz naslova obveznosti do zaposlenih za odpravnine ob upokojitvi in tečajne razlike, ki izhajajo iz preračuna računovodskih izkazov odvisnih družb v tujini. Celotna vrednost spremembe v letu 2013 znaša 4.981.484 EUR.

Med postavkami, ki pozneje ne bodo prerazvrščene v poslovni izid je izkazan:

- aktuarski primanjkljaj iz naslova obveznosti do zaposlenih za odpravnine ob upokojitvi v višini 38.856 EUR; gre za spremembo MRS 19, ki velja od 1.1.2013 - pred tem je bilo to izkazano med drugimi poslovnimi odhodki v skupinskem izkazu poslovnega izida,
- negativni učinek iz preračunov postavk računovodskih izkazov odvisnih družb v tujini v višini -66.639 EUR.

Med postavkami, ki bodo lahko pozneje prerazvrščene v poslovni izid so izkazane:

- spremembe poštene vrednosti finančnih naložb, razpoložljivih za prodajo v višini 67.957

EUR in že vključujejo za 14.272 EUR odloženih obveznosti za davek,

- spremembe poštene vrednosti finančnih instrumentov za varovanje pred spremenljivostjo denarnih tokov v višini 4.941.310 EUR in že vključujejo za 334.871 EUR odloženih terjatev za davek. Glavnina se nanaša na matično družbo, kar je podrobneje razkrito v računovodskem poročilu družbe.

Ob upoštevanju naštetega celotni vseobsegajoči donos, ki vključuje čisti poslovni izid v višini 66.610.459 EUR in spremembe v drugem vseobsegajočem donosu v višini 4.981.484 EUR, znaša celotni vseobsegajoči donos konec leta 2013 71.591.943 EUR, od tega pripada večinskemu lastniku 81.955.771 EUR, manjšinskemu lastniku pa -10.363.828 EUR.

5.5.8.4 SKUPINSKI IZKAZ DENARNIH TOKOV

V skupinskem izkazu denarnih tokov so prikazane spremembe stanja denarnih sredstev za poslovno leto.

Denarna sredstva skupine so gotovina, knjižni denar na transakcijskih računih, depoziti na odpoklic in depoziti, vezani do treh mesecev.

Podatki v skupinskem izkazu denarnih tokov so dobljeni iz izkazov denarnih tokov družb v Skupini, z upoštevanjem izločanja v postopku konsolidacije.

VRSTE DENARNIH TOKOV

v EUR

	2013	2012
Denarni tokovi iz poslovanja	220.253.996	156.048.670
Denarni tokovi iz naložbenja	(500.339.889)	(293.691.682)
Denarni tokovi iz financiranja	348.539.974	77.678.538
DENARNI IZID V OBDOBJU	68.454.081	(59.964.474)

5.5.8.5 SKUPINSKI IZKAZ SPREMENB LASTNIŠKEGA KAPITALA

V skupinskem izkazu gibanja kapitala so prikazane spremembe sestavin kapitala v poslovnem letu.

V letu 2013 je prišlo v okviru transakcij z lastniki do sprememb v skupni višini 1.732.372 EUR, in sicer:

- dodanih vplačil manjšinskih lastnikov v odvisne družbe v višini 1.511.945 EUR,
- vključitve odvisne družbe mHE Lobnica v konsolidacijo skupine in s tem izkazanega deleža manjšinskih lastnikov v tej družbi v višini 219.696 EUR in
- dobičkov družb, ki so v letu 2013 prvič vključene v konsolidacijo v višini 731 EUR.

Celotni vseobsegajoči donos poročevalskega obdobja se je povečal za 71.591.943 EUR, in sicer za:

- čisti dobiček tekočega leta, ki pripada večinskemu lastniku v višini 77.047.208 EUR,
- čisto izgubo tekočega leta, ki pripada manjšinskemu lastniku v višini -10.436.749 EUR,
- spremembo vrednosti rezerve za pošteno vrednosti pri obvladujoči družbi v višini 4.373.888 EUR (podrobneje razkrita v računovodskem poročilu obvladujoče družbe),

- delež obvladujoče družbe v spremembi rezerve za pošteno vrednost odvisnih družb v višini 601.314 EUR (v glavnini gre za pošteno vrednost finančnih instrumentov za varovanje pred spremenljivostjo denarnih tokov),
- izgubo iz prevedbe računovodskih izkazov družb v tujini v višini -66.639 EUR in
- delež manjšinskih lastnikov v rezervi za pošteno vrednost odvisnih družb v višini 72.921 EUR.

Na posameznih postavkah kapitala skupine je v tekočem letu prišlo do sprememb v višini 59.773.290 EUR, in sicer:

- po sklepu skupščine obvladujoče družbe se je bilančni dobiček leta 2012 v višini 21.477.091 EUR prenesel med druge rezerve iz dobička,
- po sklepu nadzornega sveta na predlog posloводства obvladujoče družbe se je del čistega poslovnega izida leta 2013 v višini 38.269.584 EUR prenesel med druge rezerve iz dobička,
- pri izločitvi družbe HSE Bulgaria iz konsolidiranja so se negativne tečajne razlike iz preteklih let v višini 26.615 EUR iz rezerve za pošteno vrednost prenesle na preneseni poslovni izid.

Bilančni dobiček se na ravni Skupine ne ugotavlja.

5.5.8.6 POVEZANE OSEBE

POVEZAVE S POVEZANIMI DRUŽBAMI

v EUR

	Prodaje v letu 2013	Nakupi v letu 2013	Dana posojila na dan 31.12.2013	Ostale terjatve na dan 31.12.2013	Ostale obveznosti na dan 31.12.2013
Pridružene družbe	453.618	2.315.257	331.677	243.004	1.189.302
Skupaj obvladovane družbe	2.066.663	630.607		299.907	106.753
SKUPAJ	2.520.281	2.945.864	331.677	542.911	1.296.055

Med prodajo in nakupi je izkazan promet vseh poslov (brez DDV), vključno s finančnimi prihodki in odhodki.

5.5.8.7 PREJEMKI

Prejemki poslovođij in zaposlenih, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe, vključujejo:

- bruto prejemke, ki so vsebovani v obvestilu za napoved dohodnine,
- druge prejemke (prehrana, prevoz, dnevnice, neobdavčen del jubilejnih nagrad) in
- premije za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje.

Prejemki članov nadzornega sveta vsebujejo bruto sejnine vseh članov (menjave članov nadzornega sveta znotraj leta) s potnimi stroški za opravljanje funkcije v nadzornem svetu in revizijski komisiji.

Člani uprav in poslovodstev, zaposleni, za katere ne velja tarifni del kolektivnih pogodb, in člani nadzornih svetov družb Skupine v letu 2013 od družb Skupine niso prejeli deležev v dobičku po sklepu skupščin, niti jim družbe niso odobrile predujmov, posojil ali poroštev.

PREJEMKI

v EUR

	Plača	Drugi prejemki	Boniteta	Povračilo stroškov	Skupaj
Člani uprave	1.246.524	67.735	47.973	28.690	1.390.922
Člani nadzornega sveta in revizijske komisije		305.619	2.786	4.977	313.382
Zaposleni za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe	4.188.556	530.140	125.607	75.832	4.920.135
SKUPAJ 2013	5.435.080	903.494	176.366	109.499	6.624.439

5.5.8.8 FINANČNI INSTRUMENTI IN TVEGANJA

To poglavje je povezano s poglavjem 5.5.7.21 računovodskega poročila in s poglavjem o finančnih tveganjih v poslovnem delu.

Ostale družbe Skupine obvladujejo kreditno tveganje z uporabo instrumentov kot so: spremljanje bonitete kupcev in informacij iz okolja o poslovanju kupcev, zavarovanje terjatev z bančnimi garancijami in ostalimi oblikami zavarovanj.

5.5.8.8.1 KREDITNO TVEGANJE

Večina družb Skupine prodaja glavnino svoje proizvodnje obvladujoči družbi, ki svoje terjatve poravnava v roku. Tako je izpostavljenost kreditnemu tveganju največja pri obvladujoči družbi, kar je razkrito v njenem računovodskem delu letnega poročila.

Družbe Skupine imajo zavarovanih okoli 75 % kratkoročnih terjatev do kupcev, ki predstavljajo glavnino vseh terjatev v Skupini.

V primeru zamude plačila se kupcem v Sloveniji in tujini zaračunajo zamudne obresti, dogovorjene s pogodbo.

DOLGOROČNE TERJATVE PO ROKIH ZAPADLOSTI

v EUR

	ZAPADLOST V PLAČILO			SKUPAJ
	DO 2 LETI PO DATUMU IFP	OD 3 DO 5 LET PO DATUMU IFP	NAD 5 LET PO DATUMU IFP	
Dolgoročne finančne terjatve in posojila drugim	18.000	6.000		24.000
Dolgoročno dani depoziti drugim	112.445	63.847		176.292
Dolgoročne poslovne terjatve do pridruženih družb	137.895	275.792		413.687
Dolgoročno dani predujmi	27.000	9.147	82.318	118.465
Dolgoročne poslovne terjatve do drugih	688.890	12.295	1.445	702.630
SKUPAJ 31.12.2012	984.230	367.081	83.763	1.435.074

v EUR

	ZAPADLOST V PLAČILO			SKUPAJ
	DO 2 LETI PO DATUMU IFP	OD 3 DO 5 LET PO DATUMU IFP	NAD 5 LET PO DATUMU IFP	
Dolgoročne finančne terjatve in posojila drugim		24.000		24.000
Dolgoročno dani depoziti drugim	41.053	94.419	27.627	163.099
Dolgoročne poslovne terjatve do pridruženih družb	149.387	137.895		287.282
Dolgoročne poslovne terjatve do kupcev	73.956	5.448		79.404
Dolgoročno dani predujmi	131.090			131.090
Dolgoročne poslovne terjatve do drugih	667.309	11.859	1.627	680.795
SKUPAJ 31.12.2013	1.062.795	273.621	29.254	1.365.670

KRA TKOROČNE TERJATVE PO ROKIH ZAPADLOSTI

v EUR

	ZAPADLOST V PLAČILO						SKUPAJ
	NEZAPADLE	ZAPADLE DO 3 MESECE (do 90 dni)	ZAPADLE OD 3 DO 6 MESECEV (od 91 do 180 dni)	ZAPADLE OD 6 DO 9 MESECEV (od 181 do 270 dni)	ZAPADLE OD 9 DO 12 MESECEV (od 271 do 360 dni)	ZAPADLE NAD LETO DNI (od 361 naprej)	
Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini	360						360
Kratkoročne poslovne terjatve do pridruženih družb	223.613						223.613
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	163.730.331	10.957.154	419.539	46.610	1.109.739	3.056.531	179.319.904
Kratkoročno dani predujmi	9.747.522	18.142	4.409.175				14.174.839
Kratkoročne poslovne terjatve do državnih in drugih institucij	53.684.871	163.952					53.848.823
Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	7.081.630						7.081.630
Kratkoročne finančne terjatve in posojila pridruženim družbam			452.529				452.529
Kratkoročne finančne terjatve in posojila drugim	54.605		200.000		75.876		330.481
Kratkoročno dani depoziti drugim	48.919	6.037			349.362		404.318
SKUPAJ 31.12.2012	234.571.851	11.145.285	5.481.243	46.610	1.534.977	3.056.531	255.836.497

v EUR

	ZAPADLOST V PLAČILO						SKUPAJ
	NEZAPADLE	ZAPADLE DO 3 MESECE (do 90 dni)	ZAPADLE OD 3 DO 6 MESECEV (od 91 do 180 dni)	ZAPADLE OD 6 DO 9 MESECEV (od 181 do 270 dni)	ZAPADLE OD 9 DO 12 MESECEV (od 271 do 360 dni)	ZAPADLE NAD LETO DNI (od 361 naprej)	
Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini	0	0	0	0	0	0	0
Kratkoročne poslovne terjatve do pridruženih družb	239.080	9.278					248.358
Kratkoročne poslovne terjatve do skupaj obvladovanih družb	299.907						299.907
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	147.466.041	11.519.149	2.703.300	2.354.023	36.793	3.497.087	167.576.393
Kratkoročno dani predujmi	6.669.594	9.561	234	85		4.416.020	11.095.494
Kratkoročne poslovne terjatve do državnih in drugih institucij	36.527.344	113					36.527.457
Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	1.502.299	34.501		140		19.336	1.556.276
Kratkoročne finančne terjatve in posojila pridruženim družbam	331.677						331.677
Kratkoročne finančne terjatve in posojila drugim	60.060	29	270	981			61.340
Kratkoročno dani depoziti drugim	33.133.608	6.657	13.168	1.733			33.155.166
SKUPAJ 31.12.2013	226.229.610	11.579.288	2.716.972	2.356.962	36.793	7.932.443	250.852.068

Več kot 70 % terjatev, zapadlih do treh mesecev, je bila v letu 2014 že poravnana.

GIBANJE POPRAVKOV VREDNOSTI KRATKOROČNIH FINANČNIH TERJATEV IN POSOJIL

v EUR

	2013	2012
Izterjane odpisane terjatve	0	(449.655)
Oblikovanje vrednosti terjatev	0	449.655
Stanje na dan 31.12.	0	0

GIBANJE POPRAVKOV VREDNOSTI KRATKOROČNIH POSLOVNIH TERJATEV

v EUR

	2013	2012
Stanje na dan 1.1.	7.309.076	2.736.960
Izterjane odpisane terjatve	(268.233)	(353.318)
Oblikovanje popravkov vrednosti terjatev	1.191.688	5.052.808
Dokončen odpis terjatev	(184.631)	(127.374)
Stanje na dan 31.12.	8.047.900	7.309.076

Skupina ima konec leta 2013 oblikovanih za 8.047.900 EUR dvomljivih kratkoročnih poslovnih terjatev.

V letu 2013 je Skupina prejela plačila v višini 268.233 EUR dvomljivih in spornih kratkoročnih poslovnih terjatev.

Oblikovanje popravkov vrednosti kratkoročnih poslovnih terjatev v letu 2013 se v glavnini nanaša na terjatve, ki so jih imele družbe v Skupini do gradbenih podjetij in skupaj znaša 1.191.688 EUR.

5.5.8.8.2 LIKVIDNOSTNO TVEGANJE

V razmerah finančno gospodarske krize in zahtevnega položaja, v katerem se Skupina nahaja, je obvladovanje likvidnostnega tveganja izrednega pomena, zato se je previdnost pri obvladovanju plačilne sposobnosti močno povečala, s poudarkom na intenziviranju učinkovitega planiranja denarnih tokov, kar omogoča pravočasno napoved morebitnih likvidnostnih primanjkljajev in presežkov ter optimalno upravljanje le-teh. Ocenjuje se, da je bilo likvidnostno tveganje Skupine v letu 2013 uspešno obvladovano.

V Skupini je za namen optimizacije likvidnosti družb v Skupini vzpostavljeno upravljanje z denarnimi sredstvi ali »cash management«, ki se izvaja v skladu s sprejetimi Internimi navodili družb Skupine za upravljanje z denarnimi sredstvi »cash management« in za združevanje denarnih sredstev »cash pooling« Skupine. »Cash management« v Skupini poteka v obliki zadolževanja med družbami v Skupini: osnovni vir financiranja kratkoročnih primanjkljajev družb v Skupini so presežki prostih denarnih sredstev ostalih družb v Skupini. Družbe v Skupini imajo za obvladovanja likvidnostnega tveganja odobrene tudi kreditne linije pri poslovnih bankah v obliki okvirnih kreditov in limitov na transakcijskih računih. Kratkoročne likvidnostne presežke so plasirani v varnih in likvidnih kratkoročnih depozitih pri poslovnih bankah in preko združevanja denarnih sredstev na zakladnem računu (»cash pooling«).

Predvsem prvi kvartal leta 2013 je bil za Skupino na področju obvladovanja likvidnostnega tveganja izredno zahteven, zaradi zamika pri črpanju dolgoročnih posojil TEŠ pri mednarodnih finančnih institucijah EIB in EBRD za namen izgradnje projekta postavitve nadomestnega bloka 6 moči 600 MW v TEŠ. Zamiki pri izdaji državnega

poroštva za dolgoročno posojilo TEŠ pri EIB v višini 440.000.000 EUR, so močno vplivali na likvidnost HSE in TEŠ, kakor tudi na ostale družbe v Skupini. Vse aktivnosti so bile namreč usmerjene v zagotavljanje kratkoročnega premostitvenega financiranja za obveznosti TEŠ za projekt blok 6, do črpanja dolgoročnih virov financiranja TEŠ pri EIB in EBRD. Ker se TEŠ skladno z določili pogodbe z bankami ne more dodatno kratkoročno zadolžiti na finančnih trgih, si je morala premostitveno financiranje za obveznosti za investicijo v nadomestni blok 6 TEŠ v letu 2012 in v prvem kvartalu 2013 zagotoviti z zadolževanjem v okviru Skupine (»cash management«) in v okviru lastnih sredstev. Ker v Skupini ni na razpolago dovolj prostih denarnih sredstev za zagotovitev premostitvenega financiranja obveznosti TEŠ za investicijo v nadomestni blok 6 TEŠ, se je za namen obvladovanja likvidnosti Skupine in v okviru tega za namen premostitvenega financiranja obveznosti TEŠ, pri poslovnih bankah zadolžil HSE, kot edini družbenik TEŠ. Stanje odobrenih kratkoročnih okvirnih kreditov TEŠ za namen premostitvenega financiranja projekta v nadomestni blok 6 TEŠ s strani obvladujoče družbe HSE je znašalo kar 335.600.000 EUR, v okviru katerih so bila angažirana lastna sredstva HSE, sredstva družb v Skupini HSE in kratkoročni krediti najeti pri poslovnih bankah.

S črpanjem dolgoročnega posojila pri EIB v višini 440.000.000 EUR in dolgoročnega posojila EBRD v višini 117.500.000 EUR v mesecu marcu 2013 je TEŠ poplačal kratkoročne premostitvene kredite, ki jih je imela najete pri obvladujoči družbi HSE. Posledično je tudi HSE poplačal kratkoročne okvirne kredite, ki jih je imel najete v okviru »cash managementa« Skupine pri odvisnih družbah ter kratkoročne kredite pri poslovnih bankah, ki so bili najeti za premostitveno financiranje TEŠ. S tem je likvidnostni krč tako HSE kot Skupine popustil in likvidnost Skupine se je sprostila.

HSE je TEŠ v letu 2013 v skladu z NIP 5 zagotovil celotno planirano dokapitalizacijo v okviru financiranja projekta nadomestni blok 6 TEŠ v višini 118.374.601 EUR. Zaradi problematike državnih pomoči na področju dodatne dokapitalizacije TEŠ, je bilo konec leta 2013 za namen preprečitve gospodarske škode izvedeno plačilo obveznosti dobavitelju opreme za nadomestni blok 6 TEŠ s strani HSE na osnovi prevzema dolga do TEŠ v višini 10.207.923 EUR. V obliki prevzema dolga

se izvaja zagotavljanje sredstev TEŠ za projekt nadomestni blok 6 TEŠ tudi v prvi polovici leta 2014. V okviru neodvisne recenzije NIP 6 bo izdelan test zasebnega investitorja, ki bo pripomogel k razjasnitvi problematike državnih pomoči na področju dokapitalizacije TEŠ. Po seznanitvi NIP 6 na Vladi RS se bo odločalo o nadaljnjih korakih v povezavi z možnostjo dokapitalizacije družbe TEŠ.

Z zahtevno likvidnostno situacijo se je v letu 2013 soočal tudi PV. Družba se sooča z likvidnostnimi primanjkljaji, ki jih kratkoročno rešuje z ukrepi zamika plačil dobaviteljem in v okviru »cash managementa« Skupine. PV pa bo moral v čim krajšem času

zagotoviti realne in izvedljive ukrepe, ki bodo družbi zagotovili dolgoročno poslovanje. V začetku leta 2014 je bil sprejet skupščinski sklep ustanovitelja, ki je poslovodstvu HSE naložil, da v okviru svojih pristojnosti s pomočjo zunanje strokovne institucije in v sodelovanju z upravo ter nadzornim svetom PV zagotovi realen in izvedljiv NFPP skupine PV NFPP, ki bo med drugim definiral tudi vse potrebne aktivnosti za izpolnitev pogodbenih zavez po Aneksu št. 1 k Dolgoročni pogodbi o nakupu premoga, zakupu moči in nakupu električne energije.

Zapadlost dolgoročnih obveznosti Skupine v naslednjih letih je razvidna iz spodnjih tabel:

DOLGOROČNE OBVEZNOSTI PO ZAPADLOSTI

v EUR

	ZAPADLOST V PLAČILO			SKUPAJ
	DO 2 LETI PO DATUMU IFP	OD 3 DO 5 LET PO DATUMU IFP	NAD 5 LET PO DATUMU IFP	
Dolgoročne finančne obveznosti do bank	26.233.841	98.117.484	254.115.174	378.466.499
Druge dolgoročne finančne obveznosti	5.302.641			5.302.641
Dolgoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	1.777.218			1.777.218
Dolgoročne poslovne obveznosti na podlagi predujmov			5.758	5.758
Druge dolgoročne poslovne obveznosti	200.000		240.039	440.039
SKUPAJ 31.12.2012	33.513.700	98.117.484	254.360.971	385.992.155

v EUR

	ZAPADLOST V PLAČILO			SKUPAJ
	DO 2 LETI PO DATUMU IFP	OD 3 DO 5 LET PO DATUMU IFP	NAD 5 LET PO DATUMU IFP	
Dolgoročne finančne obveznosti do bank	68.551.166	184.595.790	637.699.887	890.846.843
Druge dolgoročne finančne obveznosti	2.199.609	1.182.507		3.382.116
Dolgoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	119.219			119.219
Dolgoročne poslovne obveznosti na podlagi predujmov			9.209	9.209
Druge dolgoročne poslovne obveznosti			202.718	202.718
SKUPAJ 31.12.2013	70.869.994	185.778.297	637.911.814	894.560.105

V Skupini konec leta izkazujejo zapadle kratkoročne obveznosti v glavnini družba TEŠ in družbe skupine PV.

KRA TKOROČNE POSLOVNE IN FINANČNE OBVEZNOSTI PO ROKIH ZAPADLOSTI

v EUR

	ZAPADLOST V PLAČILO						SKUPAJ
	NEZAPADLE	ZAPADLE DO 3 MESECE (do 90 dni)	ZAPADLE OD 3 DO 6 MESECEV (od 91 do 180 dni)	ZAPADLE OD 6 DO 9 MESECEV (od 181 do 270 dni)	ZAPADLE OD 9 DO 12 MESECEV (od 271 do 360 dni)	ZAPADLE NAD LETO DNI (od 361 naprej)	
Kratkoročne poslovne obveznosti do pridruženih družb	900.973	288.329					1.189.302
Kratkoročne poslovne obveznosti do skupaj obvladovanih družb	106.753						106.753
Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	149.734.635	28.908.531	1.048.014	190.724	16.014	321.297	180.219.215
Kratkoročne poslovne obveznosti na podlagi predujmov	177.156	2.474	4.878			1.907	186.415
Kratkoročne poslovne obveznosti do zaposlencev	11.676.832	0					11.676.832
Kratkoročne poslovne obveznosti do državnih in drugih institucij	28.386.120	342.248					28.728.368
Druge kratkoročne poslovne obveznosti	3.685.468	377.431					4.062.899
Kratkoročne finančne obveznosti do bank	69.638.726	0	0	0	766.380		70.405.106
Druge kratkoročne finančne obveznosti	250.332				7.828		258.160
SKUPAJ 31.12.2013	264.556.995	29.919.013	1.052.893	190.723	790.222	323.204	296.833.050

5.5.8.8.3 TEČAJNO TVEGANJE

Skupina je tečajnemu tveganju izpostavljena v manjši meri, saj je glavnina prilivov in odlivov v domači valuti evro. Izpostavljenost tečajnemu tveganju je vezana na trgovanje z EE na tujih trgih.

Obvladujoča družba je izpostavljena tečajnemu tveganju predvsem pri trgovanju z EE na Madžarskem (nakup EE v HUF), ki ga obvladuje z uporabo izvedenih terminskih instrumentov, in sicer valutne terminske zamenjave FX Forward. Sklenjeni posli valutnega ščitenja se z vidika računovodenja varovanja pred tveganjem (»hedge accounting«) smatrajo kot visoko učinkoviti, saj se sklenjeno valutno ščitenje v vseh karakteristikah popolnoma ujema z varovano postavko.

V Skupini se izpostavljenost tečajnim tveganjem pojavlja pri poslovanju odvisnih družb s sedežem JV Evropi. Glede na to, da predstavlja poslovanje odvisnih družb s sedežem v JV Evropi manjši del poslovanja v primerjavi s celotnim poslovanjem Skupine, je izpostavljenost tečajnim tveganjem iz tega naslova minimalna.

Ker so ostale valute pri poslovanju prisotne v manjši meri, skupina ne dela analize občutljivosti za spremembo tečajev ostalih valut, saj sprememba teh tečajev ne bi imela pomembnega vpliva na poslovni izid Skupine.

Za preračun postavk v skupinskih računovodskih izkazih so bili uporabljeni naslednji tečaji:

TEČAJI

Država	Oznaka valute	Končni tečaj v EUR za leto 2013	Končni tečaj v EUR za leto 2012
Bosna in Hercegovina	BAM	1,9558	1,9558
Bolgarija	BGN	1,9558	1,9558
Hrvaška	HRK	7,6265	7,5575
Madžarska	HUF	297,0400	292,3000
Makedonija	MKD	61,9360	61,4870
Romunija	RON	4,4710	4,4445
Srbija	RSD	114,1400	113,3900

IZPOSTAVLJENOST TVEGANJU SPREMENB DEVIZNIH TEČAJEV

v EUR

	EUR	HUF	Ostale valute	Skupaj
Dolgoročne finančne terjatve in posojila	200.292	0	0	200.292
Dolgoročne poslovne terjatve	1.035.983	0	198.799	1.234.782
Kratkoročne finančne terjatve in posojila	1.140.034	0	47.294	1.187.328
Kratkoročne poslovne terjatve	247.015.845	0	324.248	247.340.093
Dolgoročne finančne obveznosti	(383.769.140)	0	0	(383.769.140)
Dolgoročne poslovne obveznosti	(2.223.015)	0	0	(2.223.015)
Kratkoročne finančne obveznosti	(224.986.772)	0	0	(224.986.772)
Kratkoročne poslovne obveznosti	(426.710.571)	(441)	(1.128.622)	(427.839.634)
NETO IZPOSTAVLJENOST IFP 31.12.2012	(788.297.344)	(441)	(558.281)	(788.856.066)

v EUR

	EUR	HUF	Ostale valute	Skupaj
Dolgoročne finančne terjatve in posojila	187.099	0	0	187.099
Dolgoročne poslovne terjatve	996.222	0	182.349	1.178.571
Kratkoročne finančne terjatve in posojila	33.501.317	0	46.866	33.548.183
Kratkoročne poslovne terjatve	208.949.875	0	306.110	209.255.985
Dolgoročne finančne obveznosti	(894.228.959)	0	0	(894.228.959)
Dolgoročne poslovne obveznosti	(331.146)	0	0	(331.146)
Kratkoročne finančne obveznosti	(70.663.235)	0	(31)	(70.663.266)
Kratkoročne poslovne obveznosti	(225.061.824)	(883.912)	(224.049)	(226.169.785)
NETO IZPOSTAVLJENOST IFP 31.12.2013	(946.650.651)	(883.912)	311.245	(947.223.318)

SKLENJENE POGODBE ZA VALUTNE ZAMENJAVE PO ROČNOSTI

v EUR

	31.12.2013	31.12.2012
Sklenjene pogodbe za valutne zamenjave po ročnosti - do 12 mesecev	971.717	4.900.045
SKUPAJ	971.717	4.900.045

5.5.8.8.4 OBRESTNO TVEGANJE

Družbe HSE, SENG, PV in TEŠ so v Skupini izpostavljene obrestnemu tveganju pri finančnih obveznostih, saj imajo sklenjene dolgoročne kreditne pogodbe po variabilni obrestni meri vezani na Euribor, ki se dnevno spreminja. V skladu z »Izvedbeno politiko obvladovanja obrestnega tveganja v skupini HSE«, sprejeto v letu 2011, imajo družbe HSE, SENG in PV pred obrestnim tveganjem zaščitene do 50 % dolgoročnega kreditnega portfelja posamezne družbe z izvedenim finančnim instrumentom obrestna zamenjava (IRS – interest rate swap). Družba TEŠ ima sprejeto strategijo obrestnega ščitenja dolgoročnega kreditnega portfelja z razpršitvijo najema kreditov po fiksni in po variabilni obrestni meri v razmerju 50 % : 50 %.

Namen obrestnega ščitenja v Skupini je izključno varovanje pred tveganjem in doseganje nespremenljivega denarnega toka in je zato z vidika računovodenja varovanja pred tveganjem (»hedge accounting«) visoko učinkovit. Družbe HSE, SENG in PV so posle obrestnega ščitenja sklenile na osnovi standardizirane pogodbe ISDA s prvovrstnimi poslovnimi bankami in ocenjuje se, da je možnost neizpolnitve poslov minimalna.

Obrestno tveganje družbe v Skupini tekoče spremljajo in o njegovem obvladovanju redno poročajo. V povezavi z navedenim se redno spremljajo tudi dogajanja na trgu denarja, gibanja obrestnih mer in vrednosti sklenjenih poslov obrestnega ščitenja.

SKLENJENE POGODBE ZA OBRESTNE ZAMENJAVE PO ROČNOSTI

v EUR

	31.12.2013	31.12.2012
od 1 do 5 let	69.185.795	75.578.598
SKUPAJ	69.185.795	75.578.598

UČINEK OBRESTNIH ZAMENJAV

v EUR

	2013	2012
Nerealizirana izguba učinkovitih poslov	-3.330.071	-5.250.667
Realizirana izguba učinkovitih poslov	-1.906.489	-1.401.710
SKUPAJ	-5.236.560	-6.652.377

ANALIZA OBČUTLJIVOSTI DENARNEGA TOKA PRI INSTRUMENTIH Z VARIABILNO OBRESTNO MERO

Sprememba obrestne mere za 50 bazičnih točk na dan poročanja bi povečala (zmanjšala) čisti poslovni izid Skupine za spodaj navedene vrednosti. Analiza, ki je pripravljena za obe leti na enak način, predpostavlja, da vse spremenljivke, predvsem devizni tečaji, ostanejo nespremenjene. Pri izračunu so terjatve/obveznosti po variabilni

obrestni meri zmanjšane za celotni znesek poslov sklenjenih obrestnih zamenjav (IRS). Zaradi nizke obrestne mere pri kreditu EIB, bi ob upoštevanju znižanja obrestne mere za 50 b.p. dobili negativno obrestno mero, zato smo pri tem primeru kot znižano obrestno mero vzeli najmanjšo možno – 0,01 %. Posledica je različen končni rezultat pri spremembi obrestne mere za +/- 50 b.p.

FINANČNI INSTRUMENTI PO VARIABILNI OBRESTNI MERI

v EUR

FINANČNI INSTRUMENTI	Čisti poslovni izid 2013		Čisti poslovni izid 2012	
	Povečanje za 50bt	Zmanjšanje za 50bt	Povečanje za 50bt	Zmanjšanje za 50bt
Finančni instrumenti po variabilni obrestni meri	(1.493.794)	1.462.338	(1.543.408)	1.543.408
Finančna sredstva	28.518	(28.518)	23.982	(23.982)
Finančne obveznosti	(1.522.312)	1.490.856	(1.567.390)	1.567.390

5.5.8.8.5 CENOVNO TVEGANJE

Skupina HSE je izpostavljena tveganju zaradi višine prodajne cene električne energije v primerjavi s stroškovno ceno proizvodnje električne energije v termoelektrarnah. Skupina je močno vpeta v investicijo nadomestnega bloka 6 v TEŠ, za katero obstaja tveganje, da cene EE, CO₂ emisijskih kuponov, količine premoga ter cena premoga, predvidene v investicijskem programu, ne bodo dosežene. Tveganja se omejujejo s spremljanjem dogajanj na trgu z EE in CO₂ emisijskimi kuponi, s spremljanjem regulatornih sprememb ter z ustrežno strategijo dolgoročne prodaje EE iz lastne proizvodnje in nakupa CO₂ emisijskih kuponov za potrebe lastne proizvodnje. Družba tako ločeno prodaja električno energijo proizvedeno iz termoelektrarn in hidroelektrarn za več let v naprej, pri čemer ob prodaji električne energije iz termoelektrarn izvaja istočasne nakupe CO₂ emisijskih kuponov, s čimer družba zavaruje razliko v ceni oz. rezultat iz trgovanja.

Tveganje spremembe prodajne cene premoga se je obvladovalo preko povečanja prihodkov skupine PV izven osnovne dejavnosti ter racionalizacije in optimizacije celotnega poslovanja skupine PV. V izdelavi je tudi realen in izvedljiv načrt finančnega in poslovnega prestrukturiranja skupine PV, ki bo jasno definiral vse potrebne aktivnosti za izpolnitev pogodbenih zavez, ki izhajajo iz podpisane Dolgoročne pogodbe o nakupu premoga, zakupu moči in nakupu EE, in katerega cilj je oceniti realno prodajno ceno premoga ob sprejemljivem poslovanju celotne skupine PV, upošteva optimizacijo in racionalizacijo poslovnih procesov skupine PV, dezinvestiranje poslovno nepotrebne

premoženja skupine, odprodajo odvisnih družb, ki niso neposredno vezane na glavno dejavnost premogovništva itd.

Gledano z vidika skupine pretežni del cenovnega tveganja izhaja iz poslovanja obvladujoče družbe, kar je razkrito v njenem računovodskem delu.

5.5.8.8.6 UPRAVLJANJE S KAPITALOM

Glavni namen upravljanja s kapitalom je zagotoviti čim boljšo kapitalsko ustreznost in kreditno boniteto za potrebe financiranja poslovanja in investicij. Ustrezen obseg kapitala družbam v skupini zagotavlja polega normalnega poslovanja tudi zaupanje upnikov, trga ter vzdržuje prihodnji razvoj dejavnosti.

Skupina spremlja gibanje kapitala z uporabo kazalnika finančnega vzvoda, izračunanega z delitvijo neto obveznosti, s skupnim zneskom neto obveznosti in celotnim zneskom kapitala. V okviru neto obveznosti se vključujejo prejeta posojila in druge finančne obveznosti, znižane za denarna sredstva.

Kazalnik kaže razmerje med zadolženostjo skupine in kapitalom. Kazalnik je konec leta 2013 višji glede na stanje konec leta 2012, zaradi višje dolgoročne zadolženosti Skupine, kot posledica črpanj dolgoročnega kredita EIB 440 mio EUR in EBRD 117,5 mio EUR za financiranje investicije v nadomestni blok 6 v TEŠ. Glede na stanje zadolženosti in predvidevanj glede dogajanj na trgih EE ostaja zagotavljanje kapitalske ustreznosti ena od ključnih nalog poslovodstev Skupine.

UPRAVLJANJE S KAPITALOM

v EUR

	31.12.2013	31.12.2012
Dolgoročne finančne obveznosti	894.228.959	383.769.140
Kratkoročne finančne obveznosti	70.663.266	224.986.772
Skupaj finančne obveznosti	964.892.225	608.755.912
Kapital	1.546.787.072	1.473.462.757
FINANČNE OBVEZNOSTI/KAPITAL	0,62	0,41
Neto finančna obveznost	889.707.902	601.960.715
NETO DOLG/KAPITAL	0,58	0,41

5.5.8.9 POŠTENE VREDNOSTI

Skupina ocenjuje, da je knjigovodska vrednost dovolj natančen približek za njene finančne

instrumente, razen izpeljanih finančnih instrumentov, ki so evidentirana po poštenu vrednosti.

KNJIGOVODSKE IN POŠTENE VREDNOSTI FINANČNIH INSTRUMENTOV

v EUR

FINANČNI INSTRUMENTI	31.12.2013		31.12.2012	
	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost
Neizpeljana finančna sredstva po poštenu vrednosti	1.091.637	1.091.637	2.664.113	2.664.113
Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	1.070.328	1.070.328	2.641.047	2.641.047
Izpeljani finančni instrumenti (sredstva)	21.309	21.309	23.066	23.066
Neizpeljana finančna sredstva po odplačni vrednosti	319.354.164	319.354.164	256.757.692	256.757.692
Finančne terjatve	33.735.282	33.735.282	1.387.620	1.387.620
Poslovne terjatve	210.434.559	210.434.559	248.574.875	248.574.875
Denarna sredstva	75.184.323	75.184.323	6.795.197	6.795.197
Skupaj	320.445.801	320.445.801	259.421.805	259.421.805
Neizpeljana finančna obveznosti po poštenu vrednosti	3.330.071	3.330.071	5.322.962	5.322.962
Izpeljani finančni instrumenti (obveznosti)	3.330.071	3.330.071	5.322.962	5.322.962
Neizpeljane finančna obveznosti po odplačni vrednosti	1.188.063.084	1.188.063.084	1.033.495.599	1.033.495.599
Bančna posojila	961.251.949	961.251.949	603.342.580	603.342.580
Druge finančne obveznosti	310.205	310.205	90.370	90.370
Poslovne obveznosti	226.500.930	226.500.930	430.062.649	430.062.649
Skupaj	1.191.393.155	1.191.393.155	1.038.818.561	1.038.818.561

FINANČNA SREDSTVA PO POŠTENI VREDNOSTI GLEDE NA HIERARHIJO

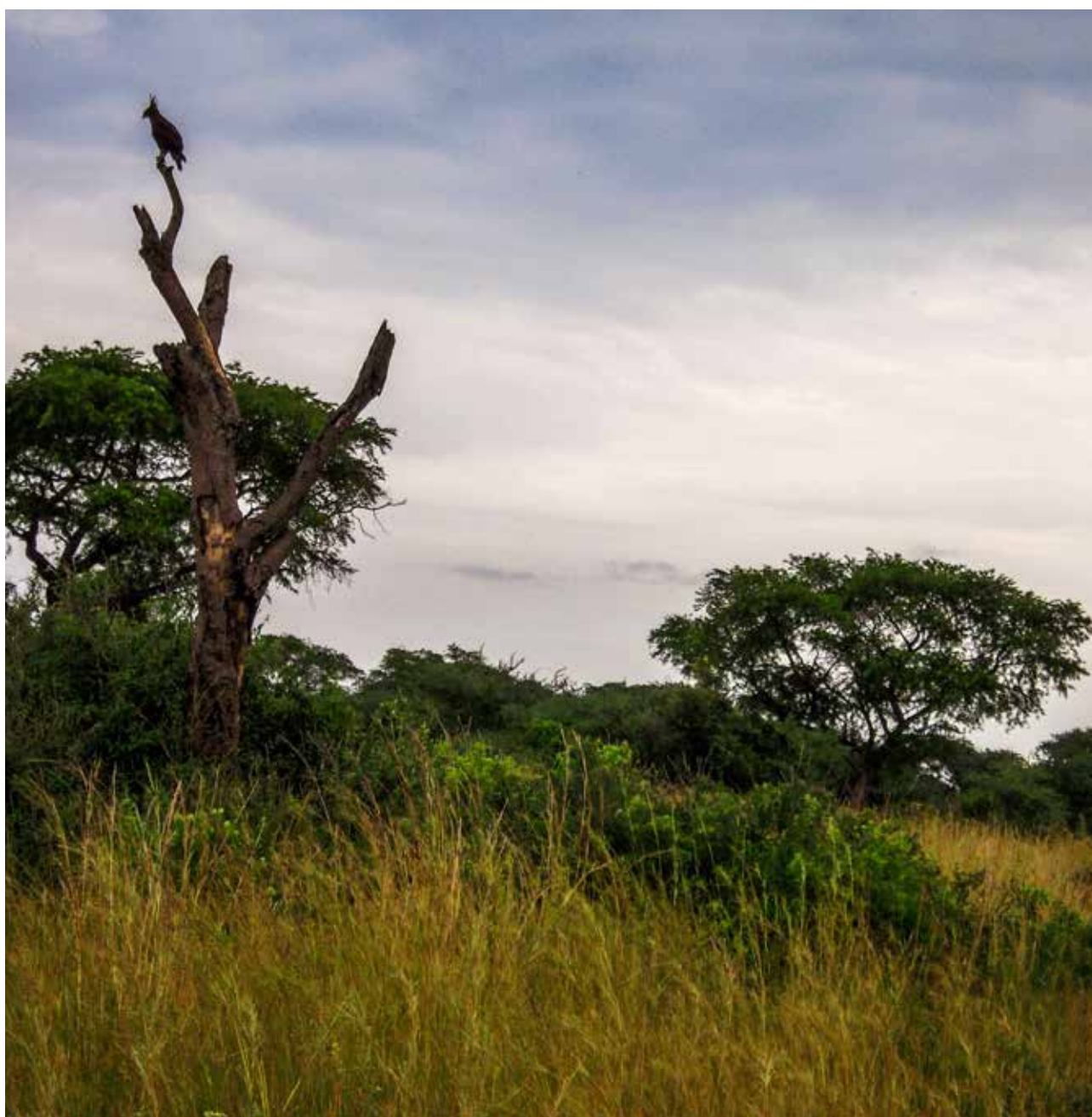
v EUR

	31.12.2013	31.12.2012
Finančna sredstva po poštenu vrednosti prve ravni	625.799	542.718
Finančna sredstva po poštenu vrednosti druge ravni	21.309	1.007.994
Finančna sredstva po poštenu vrednosti tretje ravni	444.529	2.267.976
SKUPAJ	1.091.637	3.818.688

5.5.8.10 DOGODKI PO DATUMU POROČANJA

Ti dogodki ne vplivajo na skupinske računovodske izkaze leta 2013, prav tako ni bilo drugih dogodkov,

ki bi lahko vplivali na te izkaze in pojasnila v zvezi z njimi.

06/ Kontaktni podatki

HOLDING SLOVENSKE ELEKTRARNE D.O.O.

DIREKTOR DRUŽBE: Blaž Košorok
NASLOV: Koprška ulica 92
1000 Ljubljana
TELEFON: 01 470 41 00
FAX: 01 470 41 01
E-POŠTA: hse@hse.si; info@hse.si
SPLETNA STRAN: www.hse.si

DRAVSKE ELEKTRARNE MARIBOR D.O.O.

DIREKTOR DRUŽBE: mag. Viljem Pozeb
NASLOV: Obrežna ulica 170
2000 Maribor
TELEFON: 02 300 50 00
FAX: 02 300 56 55
E-POŠTA: dem@dem.si
SPLETNA STRAN: www.dem.si

SOŠKE ELEKTRARNE NOVA GORICA D.O.O.

DIREKTOR DRUŽBE: Vladimir Gabrijelčič
NASLOV: Erjavčeva ulica 20
5000 Nova Gorica
TELEFON: 05 339 63 10
FAX: 05 339 63 15
E-POŠTA: seng@seng.si
SPLETNA STRAN: www.seng.si

HIDROELEKTRARNE NA SPODNJI SAVI D.O.O.

DIREKTOR DRUŽBE: Bogdan Barbič
NASLOV: Cesta bratov Cerjakov 33a
8250 Brežice
TELEFON: 07 49 92 860
FAX: 07 49 92 880
E-POŠTA: info@he-ss.si
SPLETNA STRAN: www.he-ss.si

SREDNJESAVSKE ELEKTRARNE D.O.O.

DIREKTOR DRUŽBE: dr. Matjaž Eberlinč
NASLOV: Ob železnici 27
1420 Trbovlje
TELEFON: /
FAX: /
E-POŠTA: /

TERMoeLEKTRARNA ŠOŠTANJ D.O.O.

DIREKTOR DRUŽBE: Peter Dermol
NASLOV: Cesta Lole Ribarja 18
3325 Šoštanj
TELEFON: 03 899 32 00
FAX: 03 899 34 85
E-POŠTA: info@te-sostanj.si
SPLETNA STRAN: www.te-sostanj.si

TERMoeLEKTRARNA TRBOVLJE D.O.O.

TERMoeLEKTRARNA TRBOVLJE

DIREKTOR DRUŽBE: Franc Blaznek
NASLOV: Ob železnici 27
1420 Trbovlje
TELEFON: 03 565 12 00
FAX: 03 565 12 32
E-POŠTA: info@tet.si
SPLETNA STRAN: www.tet.si

PREMOGOVNIK VELENJE D.D.

PREDSEDNIK UPRAVE: Ivan Pohorec
NASLOV: Partizanska cesta 78
3320 Velenje
TELEFON: 03 899 61 00
FAX: 03 58 75 007
E-POŠTA: info@rlv.si
SPLETNA STRAN: www.rlv.si

HSE INVEST D.O.O.

DIREKTOR DRUŽBE: Sandi Ritlop
 NASLOV: Obrežna 170a
 2000 Maribor
 TELEFON: 02 300 59 92
 FAX: 02 300 59 91
 E-POŠTA: info@hse-invest.si
 SPLETNA STRAN: www.hse-invest.si

SOENERGETIKA D.O.O.

DIREKTOR DRUŽBE: Aleš Ažman
 NASLOV: Stara cesta 3
 4000 Kranj
 TELEFON: 04 2083 531
 FAX: 04 2083 512
 E-POŠTA: /
 SPLETNA STRAN: /

HSE ITALIA S.R.L.

UPRAVNI ODBOR: dr. Tomaž Štokelj
 Ana Zaljetelj
 Damjan Lipušček
 NASLOV: Via Roma 20
 34170 Gorizia, Italija
 TELEFON: + 390 481 521 720
 FAX: + 390 481 525 917
 E-POŠTA: hse.italia@hse.si
 SPLETNA STRAN: http://www.hse.si/en/group-hse/companies-abroad/hse-italia

HSE ADRIA D.O.O.

DIREKTORJA DRUŽBE: dr. Tomaž Štokelj
 Irena Stare
 NASLOV: Miramarska 24
 10 000 Zagreb, Hrvatska
 TELEFON: + 385 160 05 659
 FAX: + 385 160 05 657
 E-POŠTA: hse.adria@hse.si
 SPLETNA STRAN: http://www.hse.si/en/group-hse/companies-abroad/hse-adria

HSE BALKAN ENERGY D.O.O.

DIREKTORJA DRUŽBE: Irena Stare
 Drago Skornšek
 NASLOV: Milutina Milankovića 27
 11 070 Beograd, Srbija
 TELEFON: + 381 11 311 55 86
 FAX: + 381 11 311 55 87
 E-POŠTA: hse_begrad@hse.si
 SPLETNA STRAN: http://www.hse.si/en/group-hse/companies-abroad/hse-balkan-energy

HSE BH D.O.O.

DIREKTOR DRUŽBE: Zlatko Sahadžić
 NASLOV: Ulica Alije Isakovića br. 1,
 71000 Sarajevo,
 Sarajevo-Centar,
 Bosna i Hercegovina
 TELEFON: + 387 33 266 495
 FAX: + 387 33 266 496
 E-POŠTA: hse.bh@hse.si
 SPLETNA STRAN: http://www.hse.si/si/druzbe-hse/druzbe-v-tujini/hse-bh

HSE MAK ENERGY DOOEL

DIREKTORJA DRUŽBE: dr. Tomaž Štokelj
 Drago Skornšek
 NASLOV: Belasica no. 2
 1000 Skopje, Makedonija
 TELEFON: + 389 23 118 825
 FAX: + 389 23 114 862
 E-POŠTA: /
 SPLETNA STRAN: http://www.hse.si/en/group-hse/companies-abroad/hse-mak-energy

HSE RO ENERGY S.R.L.

DIREKTORJA DRUŽBE: Irena Stare
 Drago Skornšek
 NASLOV: 75-77 Buzesti Street,
 9th Floor, Office No. 2,
 Bucharest, Romunija
 TELEFON: + 40 (21) 312 10 08
 FAX: + 40 (21) 312 10 09
 E-POŠTA: hse.ro@hse.si
 SPLETNA STRAN: http://www.hse.si/en/group-hse/companies-abroad/hse-ro

PODRUŽNICA HSE PRAGA

VODJA: dr. Tomaž Štokelj
 NASLOV: Ujezd 409/19
 118 00 Praha 1 - Mala
 Strana, Rep. Češka
 TELEFON: + 420 257 311 210
 FAX: + 420 257 317 238
 E-POŠTA: hse.praga@hse.si
 SPLETNA STRAN: http://www.hse.si/si/druzbe-hse/podruznice/podruznica-hse-praga

PREDSTAVNIŠTVO HSE BUKAREŠTA

VODJA: Drago Skornšek
 NASLOV: Str. Economu Cezarescu nr.
 31B, RO-060754, sector 6
 Bucharest, Romunija
 TELEFON: + 40 (0) 312 292 600
 FAX: + 40 (0) 312 292 601
 E-POŠTA: /
 SPLETNA STRAN: www.hse.si/skupina_bukaresta

07/ Pomen kratic

ACER	Evropska agencija za sodelovanje energetske regulatorjev
AUKN	Agencija za upravljanje kapitalskih naložb RS
BDP	Bruto domači proizvod
CAO	Common Auction Office – družba za organizacijo avkcij za ČPK na območju centralno – vzhodne Evrope
CASC	Capacity Allocating Service Company – družba za organizacijo avkcij za ČPK na območju centralno-zahodne Evrope
ČHE	Črpalna hidroelektrarna
ČPK	Čezmejne prenosne kapacitete
DDV	Davek na dodano vrednost
DEM	Dravske elektrarne Maribor d.o.o.
DPN	Državni prostorski načrt
DPP	Družini prijazno podjetje
DREN	Državni razvojni energetski načrt
DRSC	Direkcija Republike Slovenije za ceste
DUTB	Družbo za upravljanje terjatev bank
EBIT	Poslovni izid iz poslovanja
EBITDA	Poslovni izid iz poslovanja skupaj z amortizacijo
EBRD	Evropska banka za obnovo in razvoj
ECB	Evropska centralna banka
EE	Električna energija
EFET	Generalna pogodba za trgovanje z EE
EIB	Evropska investicijska banka
EK	Evropska komisija
EKS	Energetski koncept Slovenije
ELES	Elektro – Slovenija d.o.o.
ENDUR	Računalniški program za trgovanje z EE
ERP	Enterprise resource planning
ESO	Ekonomsko socialni odbor
EU	Evropska unija
EUR	Evro
EZ	Energetski zakon
GEN	Gen Energija d.o.o.
GTO	Glavna tehnološka oprema
HE	Hidroelektrarna
HESS	Hidroelektrarne na spodnji Savi d.o.o.

HSE	Holding Slovenske elektrarne d.o.o.
HSE BE	HSE Balkan Energy d.o.o.
HSE BH	HSE BH Energetsko proizvajalec d.o.o.
IFP	Izkaz finančnega poslovanja
IPI	Izkaz poslovnega izida
IS	Informacijski sistem
ISO	Mednarodna organizacija za standardizacijo International Organization for Standardization
IT	Informacijska tehnologija
JV	Jugovzhod
MF	Ministrstvo za finance
MHE	Male hidroelektrarne
MKO	Ministrstvo za kmetijstvo in okolje
MRS	Mednarodni računovodski standardi
MSRP	Mednarodni standardi računovodskega poročanja
MW	Megavat
MWH	Megavatna ura
MZIP	Ministrstvo za infrastrukturo in prostor
NEK	Nuklearna elektrarna Krško
NEP	Nacionalni energetske program
NFPP	Načrt finančnega in poslovnega prestrukturiranja
NKBM	Nova Kreditna banka Maribor d.d.
NLB	Nova Ljubljanska banka d.d.
NS	Nadzorni svet
ODOS	Elektronski dokumentni sistem
OHSAS	Sistem vodenja poklicnega zdravja in varstva pri delu
OMRS	Odbor za mednarodne računovodske standarde
OP	Okoljsko poročilo
OPMSRP	Odbor za pojasnjevanje mednarodnih standardov računovodskega poročanja
OUT	Odbor za upravljanje s tveganji
OVE	Obnovljivi viri energije
OVS	Okoljevarstveno soglasje
PE	Poslovna enota
PGD	Projekt za pridobitev gradbenega dovoljenja
PN	Projektna naloga
PO	Pametno omrežje
PV	Premogovnik Velenje d.d.
PVO	Poročilo o vplivih na okolje
PZI	Projekt za izvedbo
RN	Razvojni načrt
ROA	Donosnost na sredstva Return on assets

ROE	Donosnost na kapital Return on equity
RRP	Razvojno raziskovalni projekt
RS	Republika Slovenija
SCADA	Supervisory control and data acquisition
SD	Svet delavcev
SDH	Slovenski državni holding
SE	Sončna elektrarna
SEL	Savske elektrarne Ljubljana d.o.o.
SENG	Soške elektrarne Nova Gorica d.o.o.
SOD	Slovenska odškodninska družba
SODO	Sistemiški operater distribucijskega omrežja z EE
SOP	Socialni odbor za pojasnjevanje
SPTE	Soproizvodnja toplote in EE
SRESA	Srednjesavske elektrarne d.o.o.
SSD	Skupni svet delavcev skupine HSE
SURS	Statistični urad Republike Slovenije
SUVI	Sistem upravljanja z varnostjo informacij
TE	Termoelektrarna
TEB	Termoelektrarna Brestanica d.o.o.
TEŠ	Termoelektrarna Šoštanj d.o.o.
TET	Termoelektrarna Trbovlje d.o.o.
TGP	Toplogredni plini
TJ	Terajoul
TK	Telekomunikacije
TP	Tehnološka platforma
TSO	Sistemiški operater prenosnih omrežij
TWH	Teravatna ura
UL	Uradni list
UMAR	Urad Republike Slovenije za makroekonomske analize in razvoj
UPIS	Upravljavski informacijski sistem
URE	Učinkovita raba energije
USD	Ameriški dolar
UVK	Urad za varstvo konkurence RS
VPD	Varstvo pri delu
VZD	Varnost in zdravje pri delu
ZFPPIPP	Zakon o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju
ZGD	Zakon o gospodarskih družbah
ZGO	Zakon o graditvi objektov
ZJNVETPS	Zakon o javnem naročanju na vodnem, energetske, transportnem področju in področju poštne storitve

ZJNVETPS	Zakon o javnem naročanju na vodnem, energetske, transportnem področju in področju poštne storitve
ZPKEPS	Zakonom o pogojih koncesije za izkoriščanje energetskega potenciala Spodnje Save
ZPODPTEŠ	Zakon o poročanju RS za financiranje izgradnje nadomestnega bloka 6 v TEŠ
ZR	Zaščitni releji
ZRFR	Zveza računovodij, finančnikov in revizorjev Slovenije
ZRS	Znanstveno raziskovalno središče
ZSDH	Zakon o slovenskem državnem holdingu
ZSDU	Zakon o sodelovanju delavcev pri upravljanju
ZUPEVIP	Zakon o umeščanju energetske infrastrukture v prostor
ZUPUDPP	Zakon o umeščanju prostorskih ureditev državnega pomena v prostoru

Avtorji fotografij na
naslovnici in znotraj letnega
poročila so:

AKTIVNOST: Janez Keržan
BREZSKRBNOST: Marjana Molan
ENERGIČNOST: Mirko Sel
IGRIVOST: Tanja Strunčnik
PRAZNIČNOST: Majna Šilih
PRISRČNOST: Marjana Molan
SPROŠČENOST: Marjana Molan
UMIRJENOST: Janez Keržan
USPEH: Majda Korenič
USTVARJALNOST: Marjana Molan
VESELJE: Marjana Molan
ZALJUBLJENOST: David Grgič
ZDRAVJE: Majna Šilih

Letno poročilo 2013 je objavljeno z upoštevanjem Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1).

IZDAJATELJ:	Holding Slovenske elektrarne d.o.o.
BESEDILO:	Strokovne službe HSE
OBLIKOVANJE IN PRELOM:	Creatoor d.o.o.
DATUM IZDAJE:	Avgust 2014
TISK:	HTZ Velenje, I.P. d.o.o.
NAKLADA:	50 izvodov

Holding Slovenske elektrarne d.o.o.

HOLDING SLOVENSKE ELEKTRARNE D.O.O.

Koprska ulica 92,
1000 Ljubljana, Slovenija

01 470 41 00

01 470 41 01

hse@hse.si; info@hse.si

www.hse.si